

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi munkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 728. Kiadóhivatal 706.

A csodálatos válság.

Irta: Mezei Ernő.

Budapest, december 2.

Akad-e valaha homéri dalnok közöttünk, aki halhatatlan iliászi énekre váltja az osztrák-magyar közös hadügy eget-földet befoglaló hőskölteményét? A véderő reform körül dúló évtizedes csatákat, a magyar parlamenti pártok gyerekes keringözését trójai faló körül nemzeti Akhillesek és Ajaxok hiábavalón dühös robogását, mindenek fölött az olympon trónoló hatalmak tanácskozását és szembeszállását, istenek végtelen dicsőségét, emberek végtelen nyomorúságát? Igazán ahogy a katonai reform körül a parlamenti csatátér földi eseményei vegyülnek és váltakoznak a parlament fölötti rejtelmes régiók káprázatos kitéréseivel: ez már olyan mitológiai szövedék, amelyen csak az ihletett költő szeme láthat keresztül. Itt közöttünk beszélnek a nemzet szent jogairól és a nép rettentő terheiről, itt javaslatokat vitatnak, hónapokon át obstruálnak, fegyverszüneteket kötnek és jobbról, balról úgy képzelik, hogy mindezzel az ország dolgát intézik. De ott a Hofburg és Belvedere magasán, ahol a népek felsőbb gondviselése honol, ott azokon az elisiumi mezőkön, ahol hadügyminiszterek, vezérkari főnökök és

más aranygalléros tekintélyek ödöngenek, ott folyik az igazi erők birkózása, ott döntik el egymás között pereinket, anélkül, hogy bennünket kérdeznének, ott mondják ki végzetünket, rólunk, nélkülünk. Amikor azután az olimpi csucson viharzó küzdelemből egy-egy váratlan villámsapás élesen bevilágítja alkotmányosságunk területét, bezeg láthatjuk, hogy a mi hirhedett parlamenti csatározásaink képe felelős kormányval, többséggel, ellenzékkel csak a szintén homéri béka-egér-harcból van véve.

Van-e valami összefüggésük a mi alkotmányos életünkkel, van-e egyáltalán vonatkozásuk a mi parlamenti küzdelmeinkhez azoknak a csodálatos összeütközéseknek és válságoknak, amelyek a hadügyi intézőség világában végbemennek és éppen oly időben mennek végbe, amikor a katonai reform kérdése a milliók érzelmeit felkavarja? Ennek nyomát is alig lehet felfedezni. Az elmúlt nyáron szinte erőszakos presszióval, a trónörökössei való összeütközés világos jelei között távolították el állásából Schönaich közös hadügyminisztert, a parlament előtt fekvő véderőjavaslat alkotóját. Bukása nem volt semmi közvetlen befolyással a véderőjavaslat sorsára, noha ez a javaslat éppen akkor az ellenzék legerősebb ostromának volt kitéve. Sőt köztudo-

másu volt, hogy Schönaich buktatói első sorban a trónörökös, a véderőjavaslatot még terhesebbnek, a nemzeti igények iránt még ridegebbnek szereték volna. Most egyszerre Conrad, a vezérkar főnöke, ki Schönaich határozott ellenfelének és a legszertelenebb katonai követelések szövívőjének szerepelt, a nyilvánosság teljes robajával ott hagyta fontos katonai állását. Ezzel kapcsolatban a trónörökös olyan tüntető módon, amilyent eddig az ő részéről elképzelhetetlennek kellett tartani, tudatja a világgal, hogy ő a vezérkari főnök elbocsátását nagyon fájlalja és öfelsége döntését csak mint katoná, köteles engedelmességgel fogadja. A lemondás magyarázatául pedig hivatalosan is hirdették, hogy Conrad a külügyminiszterrel jutott összeütközésbe éppen külpolitikai felfogása miatt.

Mi pedig csodálkozva, megütödvé, megrettenve bámuljuk ennek az elég jónévű Conrad urnak föl és alámerülő, de minden mértéken tulcsapongó fantomját és nem tudunk magunknak számot adni, micsoda szublimis tényező vagy természetfölötti hatalom egy vezérkari főnök a mi alkotmányos világrendünkben? Kétségtelenül igen jelentős személyiség a katonai szervezetben. De éppen állásának szigoruan katonai jellegénél fogva, magában az is különös, legalább felette szokatlan jelenség, hogy

Ősz az erdőben.

Irta: Vértessy Gyula.

(Utánerőltetés)

„Ősz az erdőben“ — ez a címe annak a képnek, amelyikről írni akarok magának, asszonyom. Nézze majd meg azután, ha elolvasta azt az írástomat. Ott van az Andrássy-uton egy képarus ideiglenes kiállításában. Ha csakugyan meg akarja majd nézni, írja meg nekem, majd elvezetem oda.

Kíváncsi volnék rá, hogy látására vajjon érez-e ön is olyasfélét, aminőt én érzek, mikor látom? Valami bántó, fájdó s mégis kedves hangulatot, aminőt el szokta fogni az erősebb ember lelkét, mikor lombhullató őszkor visszagondol egy-egy verőfőnyves nyári napra — egy-egy kézzorításra, tekintetre, csókra...

Csodálatosan hat rám ez a kép. Amint elálldogálok előtte, hangulata úgy száll be a lelkembe, mint ahogy az őszi köd átszűrődik erőszak nélkül, lassu, egyenletes hullámmozással az erdő sűrűjén, a házak gerincezén és a betett ablaktáblákon át az erdőbe, a házakba, a szobákba. És a szívekbe.

Hiába akartam daczolni vele, hogy nem kell nekem ez a lelkemre ülő hangulat, csak annál inkább ült rajta.

Észre se vettem, mikor hatalmába kerített, — mint ahogy a fojtó ködöt is csak akkor vesszük észre, mikor már ezernyi ezer páraesőppje rászállt a ruhánkra, mellünkre, torkunkra.

S egyszerre csak köhögni kezdünk. S egyszerre csak könyezni kezdünk...

Mióta ez a kép annyira a hatalmában tart, azóta érzem csak igazán, hogy milyen hiábavaló és üres dolog a művészeti s irodalmi alkotások abszolút becséről beszélni.

Nines abszolút szép, csak relative szép. Ami nekem tetszik, az nekem szép; másnak talán nem az. Hiszen hányszor belemarkol az ember lelkébe egy-egy kis ismeretlen nevű írócska vagy festőcska egy olyan dologgal, ami a szívünkhöz beszél, egy-egy olyan érzés megfestésével vagy megírásával, amit mi is érzünk vagy éreztünk; holott a nagyok alkotásai, ha nem beszélnek a mi érzéseinkről, — hidegen hagynak.

Aki véletlenül vagy tudatosan eltalálja a szívünk hangját, akinek művészi érzése összhangban van a mi érzéseinkkel: az tetszik nekünk.

Igénytelen kis őszi tájkép ez, amiről most írok önnek, asszonyom. Nem is kép, csak odadobott vázlat, aféle elnagyolt dolog, aminőt „állandó“ pillanatnyi pénzavaraik esetén szoktak összeütni a piktor urak, hamarosan, egy-kettőre; mikor végre akariák őket hajtani házbér vagy egyéb tartozások ezimén.

Vázlatszerű az egész, de tele melegséggel, átvillant átérzéssel, a természet megértésével, szeretetével.

Fiatal, kezdő legény munkája lehet; a nevét most hallom először. De ezután alighanem fogom hallani többször is. Van ebben a legényben valami! Vagy csak én látom az ő

képében azt, ami az én lelkemben van? Talán csak tükröz ez a kép, amely nekem az én lelkemet, az én hangulatomat mutatja? Lehet. Bánom is én, más mit mond rá. Én azt mondom: gyönyörű kép.

Szeretném, ha maga is azt mondaná. Feltéve, hogy kegyeskedik majd megnézni. Azért szeretném, mert ez a lelkeink szimpátiája mellett tanuskodnék. Ha ugyan van szimpátia köztük?

Vagy maga is azt mondaná a képre, amit a látogatók legtöbbször:

— No ha ez is kép! Hiszen ilyet a kis kutyám farkával is festhet, ha bemártom hol szürke, hol zöld, hol sárga festékbe és aztán megcsóválatom a farkát a vásznon.

— Skandalum, hogy ilyen mázolásokat kiállítanak — mondja a másik — micsoda fák, mintha nyírfaseprőnyelek lennének! S a föld, mint valami piszkos, zsíros papíros! Pfuj!

Mintha csak én festettem volna a képet, nekem fáj, hogy mindenki szidja! Fáj és amellet mintha még jobban tetszenék. Mint ahogy a szenvedőhöz, az elnyomotthoz jobban vonzódik az ember, mint az egészségeshez. Talán ha másoknak is tetszenék ez a kép, nekem nem tetszenék olyan nagyon. Olyanba nem tudnék beleszeretni, aki minden nap százaknak tetszik. Je egy beteges, kis szenvedő utszéli lányba bele tudnék szeretni.

Maga ismerheti legjobban ezt a tulajdonságomat! Hiszen akkor szerettem meg magát, mikor még egyszerű, igénytelen,

egy vezérkari főnök valamely véleménye vagy követelése nyomatékáért ezt az állását yeti oda legfelsőbb hadúrának.

Egyenesen megdöbbenő pedig, hogy egy vezérkari főnök az ő speciális felelősségét, amelynek semmi alkotmányos hatásköre nincsen, a legfőbb politikai rugóvá fokozza fel, követelősen szembeállítja azt az alkotmányos miniszterek törvényes felelősségével, marismételten is az ő rováskokra igyekezett politikai irányt szabni. És ezt a törekvést ünnepélyesen fedezi saját óriási tekintélyével maga a trónörökös. Micsoda csodálatos perspektívák nyílnak itt meg előttünk! Hogy a vezérkari főnök megbuktatja ellenmondásaival utólag azt a hadügyminisztert, akinek javaslata parlamenti megbirálás alá van terjesztve: már ez is az alkotmányos hatáskörök oly durva megbontása, amilyent manapság Oroszországban sem lehetne a legerősebb visszahatás nélkül megkísérteni. De vezérkari főnök, ki egyenest beleavatkozik a külügyi politika felelős vezetőjének dolgába, ez túl van már az európai fogalmakon is. És a trónörökös kommuniké szentesíti a vezérkari főnöknek igényét, hogy a külügyi politika szűkségeit ellenőrizze. Conrad erős védelmi intézkedéseket követelt az olasz határon, sőt mondják, Olaszország tripoliszi nehézségeiben kedvező alkalmat látott valami kis háborus vállalkozásra Olaszország ellen. Mert az ily tervekhez állását kötötte, az uralkodónak kellett döntenie Aehrenthal javára, ki a hármasszövetség további fentartását védelmezte. Micsoda bomlott víziók kerenghetnek azokban a felsőbb katonai agyvelőkben, ha velök szemben Aehrenthal öntelt képzelődéseit, széllel bélelt koncepcióit is a józan felfogás és a szolid hagyomány irányzatának kellene elismerni. Bizony Aehrenthal nagy olasz barátsága, amely a tripoliszi kalandot dédelgeti, elég

gyanus nekünk, de olyas Conrad-féle robbantástól isten mentse a monarchiát. Ki is gondolná, hogy a vezérkari főnökség legyen az alkotmány-veszedelmek és a külpolitikai robbantások bombagyártó telepe?

Kérdések, aggodalmak, tünődések fognak még sokáig felrajzani a csodálatos Conrad-válságnak és a még csodálatosabb trónörökös tüntetésnek nyomában. Különösen minálunk az emberek feszültebb figyelemmel, aggodóbb gondokkal fognak ügyelni a jelenre is, a jövőre is. Arra, milyen politikai környezet, az irányzatoknak és befolyásoknak milyen miliője tömörül össze agg királyunk körül, aki a természet rendjénél fogva az erős és ellentálló akarat képességében mindinkább csak gyengülhet? Arra, mily törekvések, várakozások és spekulációk jegezednek ki a trónörökös körül. Micsoda alkotmányos fejlődés következhetik még, ha a közönséges rend olyan sátnya, félparlamentáris felelősségei mögött, mint Schönaich és Aehrenthal, egy Generalstabs-chéf alakja, mint rejtelmes, felelőtlen, igazi Generalgewaltiger emelkedhetik föl. Ami valóságot és eszményt, ígéretet és utat a Conrad név a maga hirtelen üstökös fényével jelent, vajmi szomorú kilátást tár fel előttünk.

Conrad lehet kitünően képzett katona, katonai tudománya lehet teljesen modern is, az a gondolat és érzésvilág, amelynek képviseletében az alkotmányos körökbe berontott, őt a római osztrák szoldateszka tipikus alakjának, a minden néperdeket legázoló katonai abszolutizmus kísértetének tünteti fel. Ő reá mutat a trónörökös változatlan bizalmának nyilvánításával, mint a jövő hordozójára. Komor utmutatás, homályos átmenet, veszedelmes hid. Két egymásra torló nézedekek ilyen félelmes világításnál minden kegyes szívnek valóban azt kell kívánnia, hogy

a trónörökös még soká maradjon meg az engedelmeskedni köteles katonának helyzetében.

Budapest, december 2.

A képviselőház ülése. A képviselőház legközelebbi ülése hétfőn délelőtt tíz órakor lesz. Napirend: a kereskedelmi tárca költségvetési vitájának folytatása.

Lukács miniszter Budapesten. Lukács pénzügyminiszter Lovranából — ahol most üdül, — kedden Budapestre érkezik.

Övönök küldöttsége a képviselőházban. Az aliami övönöknek egy száztágu küldöttsége járt ma délután a képviselőházban, ahol felkeresték Návay Lajos képviselőházi elnököt, hogy memorandumot nyújtson át neki. A küldöttséget Lukács György főtkos tanácsos, országgyűlési képviselő vezette, aki az elnökhöz intézett beszédében kifejtette, hogy az övönök nagyon rászorulnak arra, hogy fizetésük rendeztessék és azután átnyújtott az elnöknek egy erre vonatkozó memorandumot. A küldöttség azután gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszternél akart tisztelegni: mivel azonban gróf Zichy nincs Budapesten, a küldöttség Balogh Jenő és Návay-Szabó Sándor államtitkárokat kereste fel, akiknek szintén átnyújtották a memorandumot.

Gróf Károlyi József beszámolója. Gróf Károlyi József, a nagykárolyi kerület országgyűlési képviselője holnap, vasárnap tartja meg beszámolóbeszédét kerületének székhelyén, Nagykárolyban. Beszámolója az országgyűlési pártok tagjai közül számosan lekössérik. A negyvennyolcas függetlenségi párt részéről Déry Zoltán alelnök vesz részt a beszámolón.

Horvát denuncziálás. A „Slawische Correspondenz“ jelentése szerint a horvát képviselők szerdán Bécsben nyilvános gyűlést tartanak, amelyen dr. Popovics Dusan, a magyar országgyűlés tagja, a horvátországi viszonyokról és dr. Lorkovics Ivan elítéléséről fog szólni.

Hencz Károly kerületében. Mint Zsolnáról jelentik: Hencz Károly országgyűlési képviselő, a nemzeti munkapárt jeles tagja, holnap, vasárnap délelőtt beszámolóbeszédet tart. A választó polgárság nagy lelkesedéssel várja a népszerű képviselőt.

semmi gyerek volt s akkor hagytam ott, mikor híres, gazdag művész lett.

De maradjunk a képnél. Hogy beszél még erről magának...

Szinte felém csap a képből az erős mátrai levegő az Ágasvár felől s ott a kiserdei tisztás szélén a reketytye bokrok, mintha szakasztott az én kedves bokraim lennének, amelyek alatt annyiszor döltem pihenőre őszi cserkészések után. S az a széles koronájú tölgyfa, elálló két fekete karjával, villámtól végigégetett, megperzselt két ágával, mintha az én, mintha a mi, régi jó ismerősünk lenne! A határfa az erdészháznál, a hasznosi, meg a tari vágás kereszteződésénél.

A mi vidékünk ez, asszonyom, a mi erdők, a mi cserjék, a mi réteink! Azok a helyek, ahol valaha sokat jártunk, nagyon régen!

A mi élet nélkül eltemetett szerelmünk temetőhelyei ezek.

Jöjjön el, nézze meg maga is ezt a temetőt. Az igazat úgy se nézhetjük meg együtt soha többé.

Emlékezik még erre a mi vén fánkra, ahol utóljára láttuk egymást?

Ha majd eljön, megnézi ezt a képet, vajjon fogja-e előtte maga is azt érezni, amit én? S ez a fához támaszkodó legény, aki fegyverét leeresztve néz valaki után, aki elsiet az őszi szürkület homályába vesző erdei ösvényen, emlékezteti-e majd arra a legényre, aki valaha így nézett maga után; mikor maga nyíltan, becsületesen, de komiszul, durván megmondta neki, hogy nem

szereti annyira, hogy le tudjon érte mondani a dicsőségről. A dicsőségről, amely még akkor csak álmaiban, reményeiben élt.

Az álmok, remények aztán valóra váltak! A szegény legény maradt szegény legénynek, de a szegény leány híres, ünnepelet nőtlett.

Egyszer aztán eszébe jutott a lánynak a legény. Akkor már nem is volt lány. A legény még legény volt. Talán megbánta, hogy akkor őszinte volt hozzá és hazudni akart volna neki; hívta magához, maga után.

S a legény nem ment. Mert nem akart utjába állni. A színpadon nem hagyta volna; elhozni pedig onnan nem akarta, mert félt, hogy visszavágyik oda, hát feléje nézett, mintha rég elfeledte volna.

Talán el is feledtem? De most ez a kép, évek múlva eszembe juttatta. S ennek a hatása alatt őszintének kell lennem s meg kell írnom magának, hogy még egyszer az életben látni akarom. Itt, ez előtt a kép előtt. Látni akarom, hogy akkor volt-e erős a szíve, vagy most lesz-e elég erős?

Azt fogja-e mondani, erős szívvel: — Gyöngye képecske!

Ha azt legalább tudni fogom, hogy nekem volt igazam, mikor akkor nem mentem maga után. Se akkor, se azóta. S ha meglátom, hogy nekem volt igazam, meg fogok vigasztalódni. Hiszen az fáig eddig is a legjobban, hogyha arra gondoltam, hogy magának fáj a szíve akkor, mikor elváltunk.

Ha azt mondja gyöngye képecske: meg fogok vigasztalódni. S többé soha még csak

rá se gondolok, hogy lássam. És nem fogom tartóztatni, mint akkor nem tartóztattam...

De ha nem azt mondja; ha köny szökik a szemébe, mikor látja ezt a mi jelenetünket, amit ez a névtelen piktor, isten tudja honnan szerzett multbalátással élénk varázsolt újra, akkor azt fogom tenni, amit tíz év előtt kellett volna tennem. Nem eresztém el magam mellől. És azután ezt a képet megveszszük és otthon egymáshoz simulva fogjuk nezni, hogy milyen ostobák voltunk tíz év előtt...

Vagy mégse jöjjön el. Hátha szánalom-ból hazudna? Csak maradjon ott, ahová utnak indult tíz év előtt. Hátha gyöngébb lennék, mint akkor és hátha most utána mennek?... Nem, ne jöjjön el! Ne lássuk mi egymást többé! Csak hagy maradjon nekem örökre így, hogy nézzek örökre így maga után, mint ez a vadász a képen.

A képet meg fogom venni magamnak. Hideg, rideg, szegényes legénylakásom hagy legyen gazdag a legszomorubb emlékekkel. Egyedül fogom én nezni ezt a képet odahaza s egyedül fogom elgondolni, hogy most is olyan ostobák vagyunk, mint tíz év előtt voltunk...

„Magyarország története.“

A Műveltség Könyvtárának legújabb kötete.

Ennek a szép és hasznos vállalatnak, amely az utóbbi években hathatósan járult hozzá, hogy olvasóközönségünk a komoly ismeretek iránt is érdeklődjék, legújabb kötete Magyarország történetét adja, Marczali Hen-

Az államvasutak.

Budapest, december 2.

Heltai Ferencz tegnapi beszéde egyike volt a legérdekesebbeknek, amiket a magyar parlamentben az utóbbi években az államvasutakról mondtak. Nem volt ment hibáktól, sőt egyenesen igazságtalan volt, mikor a koalíziós kormányt akarta felelőssé tenni azokért a bajokért, amelyeket a régi szabadelvű párti regime számlájára lehet csak írni. Megfeledezett arról, hogy négy év alatt nem lehetett pótolni azt, amit évtizedek alatt mulasztottak, s hogy önmagára cáfolt rá azzal, mikor az egész tradícionális üzemszisztémát kifogásolta s mégis szerette volna a koalíziós kormányt bünbaknak odaállítani.

Az államvasutak esődjét egyenesen a Baross Gábor-féle vasúti politika idézte elő. Nem azért, mert Baross rosszat csinált, hanem azért, mert az epigonok kezében eltorzult az, amit ő megkezdett. Mikor Baross Gábor halála után Szabó a Budapesti Szemle hasábjain a Baross-rendszerről nagyon elítélő kritikát írt, s mikor megíjósolta, hogy ennek a rendszernek esőddel kell végződnie, kegyeletsértéssel vádolták, s szemére vetették, hogy belőle a személyes gyűlölködés beszél. Igaz, hogy két évtized múlt el azóta, de ma beigazodott Szabónak igazsága. Kiszült, hogy a zónarendszer fenn nem tartható, hogy akkor, mikor Budapestet metszőponttá tette, az egész forgalom életerét vágta át, s hogy a viczinális vasutakkal folytatott politikája szükségképen az egész vasúti forgalmat megbénítja.

Évek óta nem felelnek meg az államvasutak a feladataiknak. A baj forrását mindenütt keresik, csak ott nem, ahol azt igazában meg lehetne találni. Baross nagy szerű szándék vezette akkor, mikor az egész ország forgalmát Budapestén keresztül akarta lebonyolítani. Ezzel Budapestet mesterségesen akarta nagygyá tenni. Ezt a célját el is érte, de az egész országnak kellett az árát megadnia. Minden gyorsvonat Budapestre fut, s magában az országban csak viczinálisok vannak. Ezzel a rendszerrel mesterségesen azt idézte elő, hogy mindenki Budapestén keresztül utazik, mert az út, ha hosszabb is, kényelmesebb és gyorsabb. Aki Zimonyból Fiuméba akar menni, kénytelen megtenni az óriási kerülőt Budapestén keresztül, mert másképen egy hétig utazhatik

viczinálison, s tizenegyszer kell átszállania. Szegedről Nagyváradra Budapestén keresztül visz az út, épp így Pozsonyból Kassára. Egy évtizednél hosszabb ideig kellett agítani, míg a báttaszéki hidat megépítették. De ekkor olyan menetrendet csináltak, hogy a hid nem ér semmit, mert Pécsről Szegedre még mindig gyorsabban el lehet jutni Budapestén, mint közvetlenül a báttaszéki hidon keresztül.

Ebből a vasúti politikából óriási haszna volt ugyan Budapestnek, de nem az országnak. És azt eredményezte, hogy Budapestén akkora lett a forgalom, hogy minden pályaudvar szűk és ha kétszer ekkora volna, akkor is szűk volna. Persze ma már százmillió beruházásokról kell beszélnünk, s új pályaudvarokról. De elfelejtik, hogy ezt nem Budapest forgalma teszi szükségessé, hanem főleg az az átmenőleges forgalom, melyet mesterségesen tereltek Budapestre, s amelyből Budapestnek ma már semmi haszna sincs.

Ennek aztán megvan a maga hátránya egyéb tekintetben is. A kormányok görcsösen ragaszkodtak a Baross-féle tradícióhoz, azt olyan sacrosanctumnak tekintették, amelyhez hozzányulni nem szabad. Ezért ugyszólván minden befektetés, melylyel az államvasut mizériáit meg akarták szüntetni, arra szolgált, hogy a Budapestre irányuló, s a Budapestről kiinduló forgalom simán lebonyolítható legyen. Rengeteg munka, rengeteg fáradság, rengeteg áldozat ment veszendőbe, mert minden hiábavaló volt. És ha még olyan áldozatokat hozunk is, hiábavaló lesz. Az államvasutak hajainak első orvosszere az volna, hogy Budapestet szüntessék meg, mint metszőpontot. Ezt Beöthy kereskedelmi miniszter a tarifabizottságban már kilátásba is helyezte. De nem úgy, ahogy kell. Mert Beöthy csak tarifális szempontból fogja ezt a reformot végrehajtani, de nem egyuttal forgalmi szempontból is. Pedig ez volna fontos. Azt kellene első sorban megszüntetni, hogy a sok csip-csup viczinális, és a rossz menetrendi viszonyok miatt az egész forgalomnak Budapestén keresztül kelljen lebonyolódnia. A nagy vidéki központokat úgy, mint Németországban, közvetlen gyorsvonatokkal kellene összekötni. A meglévő gyenge alépítményeket és elégtelen felszereléseket úgy átalakítani, hogy azokon közvetlen gyorsvonati forgalom, s gyors-teherforgalom lebonyolítható legyen. Hogy Erdélyből és az ország délnyugoti feléből közvetlen forgalom legyen a Dunántullal Baján és Báttaszéken át, s

hogy Budapest, ahol csak lehet, kikapcsoltsassék úgy a személy, mint a teherforgalomból.

A berubázásokat arra kellene első sorban fordítani, hogy a régi Baross-féle vasúti forgalmi politikának még az emléke is megszüntethető legyen. Egy bálványt kell ledönteni, amelylyel ma már mindenki tisztában van, csak a bátorság nincs még meg, hogy a hamis istennel nyiltan is szökítsünk.

A Burg és a Belvedere.

— Változatok a Conrad bukásáról. —

Ujabb fegyverszünet készül.

— Hírek a politika világából. —

Budapest, december 2.

Az az erős hullámverés, amely a vezérkari főnök bukását kísérte, nem hogy lecsillapodnék, hanem egyre mind szélesebb körben gyűrűzik tovább. A Burg és Belvedere, a kancellária és a hadügyminisztérium között fönálló nyilt ellentétek leplezetlen kitörése szomorú fényt vetnek arra a tülekedésre, amely a trón mostani és leendő ura körül folynak s nem éppen kedvező perspektíváját nyitják annak a tulfeszített nagyhatalmi politikának, amelyre a korona markáns fellépésű várományosa készül. És ez nem csak a két monarchiában, hanem világszerte is bizonyára mély benyomást fog tenni.

A vezérkari főnök lemondásával összefüggő eredményekről s egyéb belpolitikai híreinkről a következőkben számolunk be:

A vezérkari főnök távozása.

Mint Bécsből jelentik, a hőtendorfi Conrad Ferencz báró vezérkari főnökhöz intézett legfelsőbb kézirat a következőképp hangzik:

Kedves báró Conrad, gyalogsági tábornok! Amidőn kívánatosnak tartom, hogy az ön kiváló vezéri tulajdonságait, gazdag katonai tudását és ritka bőéges tapasztalatait más szolgálatot is a hadsereg javára értékesítessem, filmentem önt összes fegyvers haderőm vezérkari főnökének állásától és hadsereg felügyelővé nevezem önt ki. Leghálásabb elismeréséül az ön eddigi állásában kifejtett kitünő, rendkívül odaadó működésé-

rik írta, akiről bizvást elmondhatjuk, hogy történetíróink között a legszorgalmasabb.

Akaratlanul fölvetődik a kérdés: vajjon a történelmi művek iránt van-e elegendő hajlandóság a mai olvasóközönségben? Érdeklődünk-e a nemzet multja iránt? Látjuk-e szükségét annak, hogy nyomról-nyomra kísérljük azt a fejlődést, amelynek mi napiainkban csak legujabb láncszemét láthatjuk, s azt sem mindig a maga teljességében?

Nekem úgy tetszik, hogy a mult nem eléggé érdekeli minket, a jelen teljesen lefoglal. Bizonyos neme a felsőséges érzésnek kezd elhatárolódni a legujabb kor gyermekében: merész s néha meggondolatlan elítélések hangzanak el, s a kapcsolat, mintha meglazult volna a mult és a jelen között. Okát nem kutatom, de mert tény, számolok vele.

A köztudatba hova-tovább beleviszik azt a véleményyt, hogy a hazai történet nem egvb. mint százados esaták láncolata, hogy az egyedüli hősök, kirkői a történelem megemlékeznek: a hadvezérek, s az uralkodók időrendben. Pedig éppen ez az, mitől a mai történetírók tartózkodnak, Marczali könyvében nem esatákról olvas a magyar közönség, hanem intézmények fejlődéséről. A mai Magyarország kialakulásának folyamata elevenedik meg az olvasó előtt. Ennek az ismeretere van szükségünk. Az adatok rengeteg tömegéből kiválasztani a legjellemzőbbeket, s azokból, mint mozaik-kövekből összerakni a mult és jelen képét: ez volt a történetíró célja.

Három egységes nagy képben jelenik

meg multunk és jelenünk. Az első kép, melynek Marczali a „patriarchális kor” nevét adja, mintegy kétszáz oldalon az ős állapotoktól az Árpádok kihalásáig jut el. Vezető gondolata: a keresztény Magyarország megalapítása, a független Magyarország biztosítása, s a magyar birodalom külső és belső kiépítése.

A második kép a „rendi korszak” ezimen az idegen származású királyok idejében való fejlődést, belső forrongásokat: a török háborúk, a reformáció és a szabadsáért vívott küzdelmeket tárja fel Mária Terézia uralkodásának a végeig. Ennek a nagy korszaknak, amely ötfélszázados eseményeiből szövődik, negydfélszáz lapot szentel a történetíró.

A harmadik kép a „magyar nemzeti állam alakulását” tartalmazza III. Károly idejétől a kiegyezésig részletesebben, s attól kezdve főbb vonásokban, inkább vázlatban 1901-ig.

Széchenyi korának markáns, erős rajza emelkedik ki a harmadik részből, mint a nemzeti állam alakulásának legsarkalatosabb pontja.

Szinte érezzük e rész olvasásakor, hogy a szerző ebben a fejezetben nemesak Széchenyi nagyságát látja, hanem törekvésének igazságát is érezi. A kultura lesz Magyarország fölemelője, erre kell az új Magyarországot felépíteni. Ez a munka vár ma is reánk, s a „legnagyobb magyar” éles szeme mélyen látott bele a jövőbe is. A jelen fejlődésének teljes képét nem adja. „Nem minden érett

meg. — ugymond — történeti előadásra”, s visszatekintve a multa így elmékedik:

„Magyarországon minden baladás Sz. István, sőt tán Árpád óta felülről indult meg. Észben és erkölcsben magasabban állók magukkal bírták ragadni a nemzetet még reá nézve terhes anyagi és szellemi áldozatokra is. Ha e vezetés hiányzik: anarchia, visszaesés áll be. Oly anarchia, amely előbb-utóbb idegen befolyás meggyökerezésére vezet. És e tanúság alapján záró következtetése a nemzet történetéből az, hogy a nemzet még mindig felső vezetésre szorul, mert magától nem tudja azt követni, ami javára válhatik. Ezért a rendi és felekezeti ellentéteken felülemelkedő igaz nemzeti kulturára van szükség.”

Komoly tanúság, melyet nemesak megérteni, hanem meg is csinálni volna a mi kötelességünk, de nemesak a mi kötelességünk, hanem az utánunk következő nemzedéké is.

A hatalmas kötet olyan izléses, pompás köntösből jelent meg, mint a „Műveltség Könyvtárának” többi kötetei. 337 szöveg közé nyomott kép, 28 fekete és színes nyomású műmelléklet, több színes térkép igyekszik az egyes korok képének bővebb megvilágítására. A komolyabb olvasmányok terhodításához ez a kötet is hozzá fog járulni. Mert mit is mondott a szerző:

„Igazi nemzeti kulturára van szükség” — hogy egészséges irányban tovább építsük ezt az országot.

Gaal Mózes.

nek *Lipót-rendem nagykeresztjét* díjmentesen adományozom.

Bécs, 1911. december 2.

Ferencz József s. k.

Báró *Conrad*, aki már ezredtulajdonosi egyenruhájában jár, tegnap meglátogatta *Auffenberg* hadügyminisztert, akivel sokáig tanácskozott. A hadügyminiszter kevéssel utóbb *Bardolf* ezredesét, *Ferencz Ferdinánd* főherceg katonai irodájának főnökét fogadta. A „Fremdenblatt“ közlése szerint *Conrad* helyébe *Schemua Balázs* tábornok lép.

Érdekes előzmények.

Mint Bécsből jelentik, hőtzen-dorfi *Conrad* Ferencz vezérkari főnök lemondásának érdekes előzménye volt, amelyről sokat beszélnek diplomáciai körökben. Csütörtökön csak az esti órákban kelt szárnyra Bécsben a lemondás híre, addig a legközelebbi érdekelt legmagasabb rangú katonai körök titka volt. Csak egy ember tudott róla, aki nem tartozik ezekhez a körökhöz, nevezetesen *Avarna* herceg bécsi olasz nagykövete. Ezt bizonyítja a következő eset. Csütörtökön délelőtt *Avarna* herceg tanácskozott *Tschirschki* Bögendorf német nagykövettel s közölte vele, hogy báró *Conrad* vezérkari főnök megvált állásától. Nagy elégtétellel beszélt a lemondásról és megjegyezte, hogy a hármasszövetség oltárán áldozták fel báró *Conrad*-ot. A német nagykövet, aki még semmit sem tudott, nagyon meglepődött a dolgon s attól tartott, hogy *Vilmos* császár erről a szenzációról előbb fog kapni hírt Rómából, semmint Bécsből, tehát sietett elküldeni egy bizalmas emberét magához a vezérkari főnökhöz és báró *Conrad* megmondta az illetőnek, hogy tényleg benyújtotta lemondását és az uralkodó azt el is fogadta. — Az kétségtelen, hogy a vezérkari főnököt a külpolitikának áldozták fel, de nem a hármasszövetség oltárán, különben a bécsi német nagykövetnek legalább is az olasz nagykövettel egyidejűleg kellett volna róla tudomást szereznie, hanem az Olaszországgal való jó viszony fenntartása követelte az ő távozását s ezen az oltáron áldozták fel báró *Conrad*-ot.

Bécsből táviratozzák a berlini *Vossische Zeitung*-nak, hogy a memorandum következtében, amelyet báró hőtzen-dorfi *Conrad* vezérkari főnök az uralkodó elé terjesztett, gróf *Aehrenthal* külügyminiszter felajánlotta lemondását, de akkor ő felsége nem fogadta el azt.

Aehrenthal és Auffenberg.

Már tegnap valószínűnek látszott, hogy a tegnap közzétett két kommunikéról a külügyminisztériumnak nem volt előzetesen tudomása. Ma már bizonyos, hogy nem volt s a külügyminisztérium csak az estilapokból értesült a kommunikéról, amelyeket a hadügyminisztériumból közvetlenül a hivatalos távirati irodának küldöttek. Bécsi felső katonai körökben most híre jár, hogy hőtzen-dorfi *Conrad* bárónak, a vezérkar főnökének bukásával *Auffenberg Mór* lovag hadügyminiszter állása is megrendült. A hadügyminiszter tudvalevőleg személyes barátja a vezérkar volt főnökének és egy évfolyamban végezték a katonai iskolát. Mindkét tábornok ahhoz a párthoz tartozik, amelyet most háboru-pártnak szoktak nevezni.

Egy más jelentés szerint bécsi beavatott körökben már hetek előtt nyílt titok volt, hogy gróf *Aehrenthal* állása megqinqott azoknál a nemzetkülönbségeknél fogva, melyek Ausztria-Magyarországban a háborut illetőleg elfoglalt álláspontja felől felmerültek. Az is köztudomású, hogy a külügyminiszter az uralkodóval való érintkezés során csakis a jelentéstételre kénytelen szorítkozni és hogy a trónörökös nagyon rossz szemmel nézi őt. Többször híre kelt, hogy gróf *Aehrenthal* lemond s volt is ennek kézzelfogható alapja, de a lemondás nem következett be, még pedig azért, mert az

kez utódot találni. Ögróf *Pallavicini* konstaninápolyi nagykövet, aki elsősorban jönne tekintetben, illetékes helyen nem tetszik, gróf *Mensdorff* londoni nagykövet pedig nem alkalmas a külügyministerségre, de nem is aspirál erre az állásra.

A trónörökös politikája.

(Bécsi tudósítónktól.) Eddig sem volt kétséges, de most már egészen bizonyos, hogy a két monarchia politikáját nemcsak a Hofburgból, hanem a Belvedere-ből is irányítják. *Ferencz Ferdinánd* főherceg idegeskedése, amelylyel báró *Conrad* vezérkari főnök eltávolítását fogadta, föltünően hasonlít a német trónörökös legutóbbi tüntetéséhez, amelylyel a béke-barát kancellár, *Bethmann-Hollweg* ellen fordult. A német császár erre épp úgy leintette a fiát, mintahogy a mi uralkodónk is gróf *Aehrenthal* külügyminiszter mellett foglalt állást szemben a korona várományosával. De amíg *Frigyes Vilmos* szépen bocsánatot kért a kancellártól s szomorúan, esőndesen visszavert a danzigi garnizonba, addig kollégája, az eszter herceg, már sokkal önérdetesebb férfiu. *Ferencz Ferdinánd* egyáltalán nem nyugszik meg leghívebb emberének, *Conrad* bárónak megbuktatásába, egész mellel kiáll érte és udvari és diplomáciai szokástól eltérően nyilvános kommunikében itéli el, a kitünő *Aehrenthal*.

Itt azt bezzélik, hogy amikor a trónörökös értesítették a király döntéséről, amely szerint a feleég *Aehrenthal* mellett és *Conrad* ellen foglalt állást, méltatlankodva kifakadt: — Ez az *Aehrenthal* mindig győz. Ha így győz továbbra is, végre halálra fojja magát győzni!

Ferencz Ferdinánd tehát teljességgel azonosítja magát *Conrad* olaszellenes politikájával, amelyben *Auffenberg* lovag, az új hadügyminiszter is segítőtársa volt. Mindebből látható, hogy a trónörökös egészen új esapáson, más irányban akar haladni, mint az őz uralkodó. A Belvedere-ben az annexió óta gyülemlik a harag Olaszország ellen s azóta igyekeznek a Belvedere ura a hadsereg vezetőit kieserélni oly emberekkel, akik az ő nagyvágyó aspirációinak szolgálatába szegődnek. Báró *Schönauich* nem helyeselte a katonai követelések mértéktelen fokozását s ezért a trónörökös nem nyugodott addig, amíg helyébe új hadügyminiszter nem került s nem fog beletörödni abba sem, hogy *Aehrenthal* továbbra is a Ballplatz ura maradjon, miután ő az oka *Conrad* bukásának. De nem lesz biztonsága a két miniszternek, gróf *Khuen-Héderváry*-nak, és *Stürgl*-nek sem, akik szintén kikeltek a *Conrad*-féle veszedelmes törekvés ellen, amely az országok belpolitikáját s Európa egész külpolitikáját felfordítással fenyegette. Beavatott körökben most kíváncsian lesik, hogy az agg uralkodó elég erélyvel tudja-e majd visszazsorítani a trónörökösnek nem is alkotmányos bavatkozását a két monarchia ügyeibe. A december másodikán mindenestre olyan dátum s olyan intőjel, amely a trón urát fokozott éberégre fogja figyelmeztetni. A kiskirályság intézménye régen megszűnt, s a Hofburgnak az ellen uralkodó szerepe is aligha lesz inyére.

„Fronde.“

Arra a hatásra, amelyet a félhivatalos jelentések előidéztek Bécsben, jellemző a „Neues Wiener Tagblatt“ ma reggeli számának vezérezője, mely, úgy látszik, a bécsi diplomáciai és politikai világ egy részének állásfoglalása. „Fronde“ cím alatt megátadja ez a cikk a trónörökösöt oly hangon, amelyen egészen szokatlan a komoly bécsi sajtónál. Ezeket írja:

„Ugy látszik, csakugyan van egy harci párt, mert jelentkezik ebben a két kommunikében. Ezekkel szemben pedig nekünk azt kell mondanunk, hogy ha a király hívja harczba a népet, mindenki szívesen megy. Mert bizonyos, hogy ha a békecsászár akarja a háborut, akkor az okvetlenül elkerülhetetlen. De senki sem érti meg azt, hogy valaki, legyen bármilyen magas állásban is, olyan éles kritikát gyakoroljon a király külpolitikájára, ami egészen e politika negációjág emelkedik. Senkinek sem kell pápábnak lenni a pápánál. Azt is meg lehet érteni, hogy valaki ellenzékét csinál az uralkodónak és hogyha javaslatait nem fogadják el, beadja lemondását. Ez temperamentum dolga. Ami azonban érthetetlen, az az, hogy ezt a lemondást olyan kommentárral kísérik, amely a nyilvánosságot hívja fel bíról az itt kitört viszályban. Nos, a nyilvánosság szembefordul *Conrad*-dal és katontai barátival. Ugy látszik, a frondör urak letették a glaciékeztűt. Akkor hát mi is nyíltan beszélhetünk és nyíltan megmondhatjuk, hogy tiltakozunk az ellen, hogy a király elhatározásával szemben ilyen módon gyakoroljanak kritikát.“

Hasonlóképen ír a „Neue Freie Presse“ a mely cikkét így végzi:

„Nem hiszszük, hogy a harcz már befejeződött volna. *Conrad* v. Hőtzen-dorf Bécsben marad, a csatátér közelében, ahol katonai tervei elbuktak.“

A trónörököshöz közel álló lapok, a „Reichspost“ és a „Vaterland“ ezzel szemben *Conrad* és a trónörökös mellett foglalnak állást.

Katonai engedmények.

A bécsi „Zeit“ jelentése szerint gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnöknek a nemzeti engedmények dolgában támasztott követelése katonai körökben nagy meglepetést keltek. Egy állítólag jól informált forrásból közlik a lappal, hogy a magyar miniszterelnök a zászló- és jelvény-kérdés megoldását tolta előtérbe és hogy a királynak szándékában van a kizárólagos bizottság programjának a megvalósítása, de nem a jelen időpontban. Illetékes katonai körök azon az állásponton vannak — írja a Zeit — hogy mindenféle engedmény addig teljesen kizárt dolog, amíg nincs kötelező garancia arra, hogy a véderőreform sorsa a magyar parlamentben biztos.

A fegyverszünet meghosszabbítása.

Székelly Ferencz igazságügyminiszter, mint a kabinet szeniora, az ellenzék vezető tagjaival érintkezésbe lépett, hogy megnyerje beleegyezésüket arra nézve, hogy a költségvetés letárgyalása után, újév előtt még néhány törvényjavaslat is tárgyalás alá kerüljön a fegyverszünet feltételeinek meghosszabbításával. Szó van a következő törvényjavaslatokról. 1. Törvényjavaslat egyes pénznevező szaporításáról; 2. pótszerződés a pénz és értékrendszerehez; 3. a konzuli biráskodásról szóló törvény tartamának meghosszabbítása; 4. egyes igazságügyi szervezeti és eljárási normák megváltoztatása; azonkívül még nyolcz nemzetközi szerződés beczikkelyezése. Az újabb megállapodás még nem kész, mert az ellenzék egyes részei most más feltételeket akarnak.

A fegyverszünet megállapodásai szerint ugyanis, ha december tizenhatodikáig a költségvetés tető alatt nem volna, akkor ettől a naptól fogva kizárólag a költségvetés tárgyalandó és a véderőjavaslat még a két engedélyezett interpelláció napról is leszorul. Hogy áll a helyzet ma? Nincs kilátás reá, hogy tizenhatodikáig a költségvetést letárgyalják, tehát azontul a kormány köteles a véderőjavaslatot a szerda és szombat napirendjéről levenni és marad tárgyaláson kizárólag a költségvetés mindaddig, amíg rendes uton és módon végeztük vele. A kisebbség hajlandó ugyan azontul a tárgyalásra előkészített törvényjavaslatokkal foglalkozni, de kizáróan ezekkel és nem a véderőjavaslatokkal vegyesen.

Nehézséget okozott a polgári perrendtartás életbeléptetéséről szóló javaslat dolga is, amelynek 78. és 79. szakaszai nagy fölháborodást keltek, mert ezekben a bírói függetlenség veszélyeztetését látják. Tegnap azután e tekintetben enyhült a szituáció, miután az igazságügyi bizottság ülésén, mint jelentettük, *Székelly* Ferencz úgy nyilatkozott, hogy a két paragrafus revíziója elől nem zárkózik el, csupán a minisztertanács véleményét fogja kikérni, majd az igazságügyi miniszter ki-

vásárára kimondotta a bizottság, hogy a javaslat tárgyalását nem tekintik befejezettnek és főtartja magának azt a jogot, hogy a paragrafusokon módosítson. A miniszter végül kifejezte azt az óhaját is, hogy szeretné, ha a javaslat nyomán a költségvetés után tárgyalásra kerüljön a képviselőházban.

Ma délelőtt a képviselőházban Székely miniszter Kossuth Ferenczel, gróf Apponyi Alberttel és más, a függetlenségi pártok vezető embereivel beszélgetést folytatott a kérdés felett. A tanácskozást a jövő héten még folytatni fogják.

A néppártnak külön kívánalma is van. Szeretné, ha a költségvetés után tárgyalandó kisebb javaslatok közé beiktatná a kormány a katolikus autonómiáról szóló javaslatot is. Egyébként ezt a kérdést ellenzéki részről a képviselőház hétfői ülésén napirend előtt szövé is teszik. Székely miniszter kilátásba helyezte, hogy ugyanakkor érdemben válaszol a kérdésre és kifejezésre juttatja a kormánynak a katolikus autonómia parlamenti tárgyalására vonatkozó álláspontját. Értesülésünk szerint a kormány a katolikus autonómiáról szóló javaslatot azért nem tartja az ily módon letárgyalandó kisebb törvényjavaslatok közé sorozhatónak, mert ez a rendkívüli jelentőségű kérdés sokkal fontosabb momentuma a parlamenti tanácskozás rendelkezésének, semmint hogy kétségtelen sürgőssége mellett is azok között az apró törvényjavaslatok között lenne tárgyalható, amelyeknek sommas elintézését, úgy reméli a kormány, misem fogja akadályozni.

Az ellenzék amaz óhaját, hogy a letárgyalandó pontok közé vegyék be *Budeszavlyevics* Bude horvát képviselő mentelmi ügyét is, — amelyben a magyar parlament presztizsének és szuverenitásának megsértését látják a horvát hatóságok részéről — az igazságügyminiszter elfogadhatónak találta. Csupán az ügy tárgyalásának napját tette a miniszterelnök hozzájárulásától függővé.

Debreczen és Szeged elégtelen.

Debreczenben az egyetemről beterjesztett törvényjavaslat városzerte nagy elégedetlenséget kelt, mert abban, hogy a debreczeni egyetemet orosz fakultás nélkül akarják felállítani, a város becsapását látják. Széltében-hosszában csak arról beszélnek, hogy Debreczen semmi kedvezésben nem részesül, mert hiszen mostani főiskoláján a jogi, a bölcsészeti és a teológiai fakultás már megvan, az ujoanán létesítendő természettudományi fakultás nem ellenérték azokért az óriási áldozatokért, amelyeket a város egy teljes egyetem elnyerése reményében hozott. A polgárság hatalmas tüntető népgyűlésre készül, hogy tiltakozzék a kormány terve ellen. Fel fogják szólítani a városi tanácsot és az ev. ref. egyházat, hogy a *csonkaegyetemet ne fogadja el*, hanem állítsa fel a *protestáns egyetemet* saját erejéből. A debreczeni egyetem létesítésére felajánlott összegeket ugyanis egy teljes egyetemre szánták és a kormány nem világosította fel őket arról, hogy a nagy áldozatkészség dacára is csonka egyetemet akar létesíteni Debreczenben. Valószínűleg december hó 10-én tartják meg a tüntető nagygyűlést mindazon körök bevonásával, kik a debreczeni egyetem létesítésének hívei voltak és annak kivívásáért küzdöttek. A polgárság a város három orsz. képviselőjét, báró Láng Lajost, Bakonyi Samut és Tüdös Jánost, valamint a megye összes képviselőjét felkéri, hogy a népgyűlésen jelenjenek meg. Ugyiszintén felszólításokat intéznek az összes szomszéd törvényhatóságokhoz, hogy a rendezendő nagygyűlésen hivatalosan képviseltesék magukat. A gyűlésből feliratot fognak intézni a törvényhozás mindkét házához.

Szegeden az új egyetemről szóló törvényjavaslat benyújtása felújította azt az elégedetlenséget és elkéserevést, amely a legutóbb Budapesten járt küldöttségnek adott miniszteri válaszok után keletkezett. Heteken át a legkülönbözőbb tervek merültek fel arra nézve, hogy a szegedi egyetem kérdését, ha másképp nem megy és ha a kormány a mostani elutasító álláspontot foglalja el, saját erejükből, esetleg a szomszédos vármegyék és azok kulturális társaságainak erkölcsi és anyagi támogatása mellett valósítják meg. Mint értesülünk, az akció ebben az irányban indult meg és dr. Lázár György, Szeged város agilis polgármestere már a kezdeményező lépéseket meg is tette, hogy a szegedi egyetem tervének keresztülviteléről és megoldási lehetőségéről konkrét elaborátum készüljön. Számítanak arra a lelkes támogatásra, amelyben Csernoch János kalocsai érsek és Glattfelder Gyula csanádi püspök a szegedi egyetem ügyét részesítették és az összes délvidéki vármegyék és városi törvényhatóságok, valamint a vidékek országgyűlési képviselőinek

olyan intenzív propagandájára, amelylyel a sikert biztosítottak látják.

A családi pótlék.

Az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének igazgató választmányi ülése foglalkozott a félhivatalosan közölt drágasági és családi pótlékra vonatkozó tervezettel. A választmány összehasonlítva azt a törvényhozás elé terjesztett emlékiratával, megállapította, hogy a kormánytervezet drágasági pótlék helyett, amelyet az emlékirat az összes — nőlen és nős — budapesti és vidéki alkalmazottak számára a drágaság egész tartamára kívánt, a kormánytervezet csakis a tisztviselők egy kis töredéke részére, nevezetesen csak a IX—XI. fizetési osztályba tartozók. — Ezek közül is csak a budapestiek s még ezek közül is csak a gyermekkel bíró nős tisztviselők részére engedélyezett, de csakis az 1911. évre visszamenőleg, de nem visszatérőleg rendkívüli segélyt. Ezen a drágasági pótlékon kívül, amely az emlékirat szerint kivétel nélkül az összes alkalmazottakat megillette, az egyesület az összes nős alkalmazottak részére kér állandó jellegű családi pótlékot, míg a kormánytervezet csakis a gyermekkel bíró alkalmazottak részére helyezi kilátásba. — A tervezett családi pótlék mérve azonban a X. és XI. fizetési osztályba tartozó tisztviselők bizonyos kategóriáinál mutatkozó 40, illetve, 20 korona különbözettel csekintve, lényegesen alatta áll amaz összegnek, amiket az egyesület kívánt a drágasági és családi pótlék együttes összege fejében. Kiemelendő még, hogy az egyesület a magasabb javadalmazású tisztviselők részére 5 százaléig csökkenő, tehát lefelé progresszív kules szerinti drágasági pótlékot kért. A választmány megállapításnál utalt arra, hogy a drágasági és családi pótlék produktív kiadás, mert a tisztviselők, mint fogyasztók lévén, a gazdasági élet fellendülésére s a polgárság „adózó képességének” emelésére vezet. A választmány szerint tehát nem betetőzés az, amit a kormánytervezet ígér, hanem kezdő lépésnek is kevés.

Az egyesület december 10-én rendkívüli közgyűlést tart a pesti Vigadó nagytermében.

A győri állami tisztviselők köre — mint tudósítónk jelenti — ma este látogatott gyűlést tartott, amelyen *Solymágy* Ágost kir. tan. pénzügyigazgató elnökölte. A gyűlésen a drágasági pótlék ügyét tárgyalták. Elhatározták, hogy tiltakoznak azon feltevés ellen, mintha a tisztviselők volna az okai az élelmiszerek drágaságának és csatlakoznak az orsz. tisztviselői egyetnek november 12-iki nagygyűlésében hozott határozatához. Végül kimondták, hogy a december 10-iki nagygyűlésre küldöttséget küldenek.

Időközi választások.

A *Hosszupályi* kerület egyes községeiben észlelhető izgatott hangulatra való tekintettel *Balázsházy* főszolgabíró intézkedésére nagyobb számban csendőrség megy vasárnap Hosszupályiba. Monostorpályiba a Justh-párti választók az éjszaka letépték a háztetőkről a Beüth-zászlókat. Hétfőn ketonosság jön a kerületbe.

Szolnokon ma reggel a Kossuth-pártvezetőség aláírásával falragaszok jelentek meg, melyben tudomására hozzák a polgárságnak, hogy a kerület nyugalma érdekében a függetlenségi párt nem állít jelöltet, hanem csatlakozik a pártonkívüli Nagy Uzor jelöléséhez. Nagy Emil öcsését tudvalevően a kormánypárt támogatja s nem is kándál vele szemben.) A negyvennyolczas függetlenségi Kossuth-párt központi pártvezetősége teljes séggel nem ért egyet azzal az elhatározással, amelyre a szolnoki pártvezetőség a központ megkérdezése nélkül jött és a legteljesebb mértékben helyteleníti a szolnoki pártvezetőség eljárását. Kossuth Ferenc, a Kossuth-párt elnöke erről a manőverről a következőképp nyilatkozott:

— A fölhívással a 48-as függetlenségi Kossuth-párt minden közösséget elutasít magától s a leghatározottabban elítéli, ha a szolnoki pártnak ezzel a manőverrel köze volna. A függetlenségi pártok jelöltjei: Visontai Soma, s reméljük, hogy a függetlenségi polgárság ő melléje tömörül.

Ma este a Kossuth-pártkörben, ahol Kossuth Ferenc is megjelent, a szolnoki mandátum sorsa volt a főtéma. A párt tagjai szóvá tették azt az eddig egészen szokatlan dolgot, hogy valamely vidéki pártvezetőség az országos pártvezetőség megkérdezése és hozzájárulása nélkül jelöltet állított fel, még pedig a párt nevében és olyan jelöltet, aki nemcsak hogy nem vallja magát a párt tagjának, hanem kifejezetten pártonkívül állónak nevezi ma-

gát és a munkapárttal annyira fentartja az összeköttetést, hogy a munkapártnak szolnoki lapja közli és terjeszti a Nagy Uzor érdekében kiadott felszólítást és maga a munkapárt nem állit ellene jelöltet, sőt a főispán már előre is erősen akcióba lépett mellette. A párt reméli, hogy a szolnoki függetlenségi választók a maguk hazafias érzelmei szerint cselekedve, el fogják ítélni a helyi vezetőségnek az eljárását és meg fogják tenni a szükséges lépést arra, hogy az ő párthűségükön ejtett csorba kellőleg kiköszörültessek.

A választójogi körirat.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés e hó 17-én választmányi ülést tart, mikor is tárgyalás alá veszi gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnöknek a választójogi reform tárgyában hozzá intézett leiratát.

Véderő-vita.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, december 2.

A képviselőház mai ülésén a véderőjavaslatot tárgyalták igen megcsappant érdeklődés mellett. Az első szónok a munkapárti Zalán Gyula volt, aki természetesen lelkesült a véderőreform terheieért és elfogadta a javaslatot. Pusztán annyi rekompenzációt kért a véderőreformért a nemzet számára, hogy valósítsa meg a kormány a progresszív adórendszer.

Utána, a Kossuth-párti Hegyi Árpád mondott erőshangu ellenzéki beszédet és a nemzeti követelmények mellett tört lándzsát. Hegyi Árpád beszédét az ellenzék zajos tetszéssel kísérte és a végén lelkesen megtapsolta.

Attérve az interpellációkra, *Abrahám* Dezső interpellálta meg a kultuszminisztert a római magyar hangverseny tárgyában. Interpellációja azonban semmi érdeklődést nem keltett, ami nem is csoda, mert *Abrahám* egyáltalán nem ért ehhez a kérdéshöz.

Részletes tudósításunk a következő:

A véderőreform.

Náray Lajos elnök féltizenegy órakor megnyitja az ülést.

A mult ülés jegyzőkönyvét hozzászólás nélkül hitelesítik.

Elnök több kérvényt mutat be, amelyeket a Férvényi bizottsághoz utasítanak.

Elhatározta a Ház, hogy egy órakor tér át az interpellációkra.

Következett a véderőreform folytatólagos tárgyalása.

Zalán Gyula munkapárti szolott elsőnek a tárgyhoz. Elfogadja a véderőreformot, mert a két éves szolgálatban nagy gazdasági hasznot lát. A hadsereg fejlesztésére szükség van, mert még messze van az az idő, amikor békebírószág intézi el a nemzetek között támadt konfliktust. Ma békére csak az a nemzet számíthat, amely a háborúra is felkészülve el van készülve. Ma ennek a felfogásnak hódolnak Európa összes nemzetei. Bizonyítja, hogy a háboru milyen nagy kockázattal jár. A tervezett létszámot nem tartja nagynek, mert hiszen huszonkét év mulasztásának pótlásáról van szó. Polemizál *Bolgár* Ferenczel, aki a három éves szolgálatot akarja ideiglenesen főtartani. Az ezzel járó megtakarítás nem áll arányban ezzel a gazdasági haszonnal, amelylyel a két éves szolgálat jár. Nem osztja az ellenzéknek azt a véleményét, hogy a véderőreformmal járó költségek kimerítik az ország teherbíróképességét. Legfőljebb a teher egyenlőtlen viseléséről van szó, azért progresszivitást kellene behozni az adóztatásban. (Helyeslés a baloldalon.)

Sümegi Vilmos: Ez az, csak nem csinálják meg.

Zalán Gyula kéri a kormányt, hogy a véderőreform után a progresszivitás alapján egészen új adóreformot alkosson meg. (Helyeslés a baloldalon.)

Csuhá István: No, no, majd megharagszik a kormány!

Zalán Gyula végül kijelenti, hogy elfogadja a javaslatot. (Helyeslés a jobboldalon.)

Hegyi Árpád Kossuth-párti szolalt fel ezután. Bizonyítja, hogy a véderőreform csakugyan kimeríti az ország teherbíró képességét. Emellett a hadseregfejlesztésből Magyarországnak egyáltalán semmi haszna nincs. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) A hadvezetőség érzéketlen nemzeti aspirációink iránt. A helytelen kiegyezés létesítette ka-

psot nem akarjuk még jobban megerősíteni. Bizonyítja, hogy hadseregünk létszáma ma is nagyobb mint amekkorát hadműveletekre felhasználhatunk. Semmi ok nincs tehát arra, hogy a létszámot fölemeljük. Ha a véderőre újabb nagy összegeket költünk, ezzel nemcsak erőnket vonjuk el de olyan tömegeket teremtünk, amelyet nem tudnánk irányítani. (Igaz! Ugy van a baloldalon.) Bizonyítja, hogy hároméves szolgálat mellett kevesebb munkaerőt vonnánk el a gazdasági élettől, mint a mostani javaslat szerint a kétéves szolgálat mellett. Helyteleníti a tanítóknak egyéves szolgálata való kötelezését, mert ebből amugy is elhanyagolt népnevelésünkre súlyos kár háramlik. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) Majd azt fejtette, hogy a katonai terhek megokolatlanul nagy emelésével számos fontos kulturális és szociális teendő szorult hátra. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) Szünetet kér.

Elnök öt percre felfüggeszti a szünet után megnyitja az ülést.

Hegyi Árpád folytatta beszédét, rámutat arra, hogy nálunk nagyon nehéz a katonai kérdés megoldása. Ha Ausztria nem mutatna tökéletes érzéketlenséget Magyarország jogos kívánságai iránt, nem kényszerítené az ellenzék arra, hogy merően elzárkózzék a hadsereg fejlesztése elől. Mindaddig, amíg az óriási kivándorlás nem segítünk, míg iparunk elhagyatott állapotán nem segítünk, míg tisztviselőink, tanítóink sanyaru helyzetén nem segítünk, míg életbevágó bajainkat nem orvosoljuk, nagy katonai parádéra milliókat nem költöhetünk. A javaslatot nem fogadja el, hanem határozati javaslatot nyújt be, utasítva a Ház a kormányt, hogy az 1867. évi XII. t. cikknek az osztrák és magyar törvénykönyvben mutatkozó eltéréseinek összehanghozataláról tárgyaljon az osztrák kormánnyal. (Helyeslés a baloldalon.)

Elnök egy órákor félbeszakítja a tanácskozást, megállapítja a hétfői ülés napirendjét s áttértek az interpellációkra.

Interpelláció.

Abrahám Dezső a római magyar hangverseny dolgában interpellálja a kultuszminisztert és azt kérdi, hogy miért nem vehet részt azon az Operaház két művésznője?

Az interpellációt kiadták a kultuszminiszternek.

Elnök az ülést félkettőkor berekeszti.

EGYHÁZAK.

(Az egyházak köréből.) Mint a hivatalos lap mai száma jelenti, a király Kleiner Lajos kalocsai főszékesegyházi olvasókanonok és érseki helynök a dulmi címzetes püspökséget; Frantich Ágoston pécsi székesegyházi kanonoknak a Szent Henrikről nevezett címzetes apátságot; dr. Hannay Ferencz budapesti tudományegyetemi nyilvános rendes tanárnak, a pécsi egyházmegye áldozópapjának a Boldogságos Szűz Máriáról nevezett gyóronostori címzetes apátságot; Podhorányi József tiszteletbeli pápai káplán, gödöllői plébánosnak a hevízi címzetes apátságot adományozta.

(A bányakerület új felügyelője.) A Zsilinszky Mihály lemondásával megüresedett bányai evangélikus egyházkerület felügyelői állására beérkezett szavazatok december 4-én, hétfőn délután 5 órákor bontja fel a bizottság a Deák-téri egyházi épület dísztermében. Mint értesülünk, dr. Zsigmond Jeno udvari tanácsos megválasztása bizonyosra vehető.

(Megszűnt a pápaválasztás vétója.) Rómából jelentik nekünk, hogy az új bibornokok eskütétele alkalmával arra is esküt tettek, hogy megtartják V. Pius pápának azt a rendelkezését, amelylyel kiátkozás büntetésének terhe alatt megtiltja a világi hatalmaknak, hogy a pápaválasztáson vétót gyakorolhassanak. Falconio bibornok volt az első, aki az erre vonatkozó fogadalmat letette.

AZ „EGYETÉRTÉS”

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. alatt van.

A szerkesztőség telefonja 788.

A kiadóhivatal telefonja: 706.

Tovább terjed a háború.

— Fenyegető helyzet a Vörös-tengeren. — Az arab kikötők bombázása. — Törökország elzárja a Dardanellákat. — Új harcok Tripoliszban. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, december 2.

A Dardanellák blokádját elkerülendő Törökország ma fontos lépésre határozta el magát: Tudatta a nagyhatalmakkal, hogy maga fogja elzárni a tengerszorosot, hogy ilyen módon elejét vegye az olasz blokádnak. Ez a tény is hozzájárul annak a hitnek a megerősítéséhez, hogy az aegéi tengeri flotta-akció elmarad. Ehelyett azonban egy másik tengeri háború készül, amely igaz ugyan, hogy kevésbé veszedelmes Törökországnak, de éppen olyan káros lehet az európai külkereskedelemre nézve: a háború a Vörös-tengeren és partvidékén.

Olaszország szerint Törökország volt az, amely a háború színterét a Vörös-tenger partvidékére igyekezett átvinni. Mi sem természetesebb, mint hogy Oroszország máris hajókat és csapatokat küldött a Vörös-tenger partvidékére s így nemsokára megkezdődhetik az arab kikötők bombázása. A háború színterének ilyen módon való kibővítése minden értelemben nagy veszedelmet jelent és csak a helyzet rosszabbodását jelenti.

A mai eseményekről szóló jelentéseink itt következnek:

Az arab kikötők bombázása.

Róma, december 2.

A Stefani-ügynökség a következőket jelenti Massauából, Keletafrika olasz kikötővárosából: Megbízhatónak bizonyult forrásból az utóbbi napokban azt a hírt kaptuk, hogy Sejk-Szaidban jelentékeny török haderő gyülekezik, hogy hirtelen megtámadja az olasz afrikai partokat Rahejtáig, vagy ha e két hely meg volna erősítve, Bumeirát vagy Zeilult. Valónak bizonyult, hogy tényleg Sejk-Szaidban sok bárkát gyűjtöttek össze, hogy a csapatokat átszállítsák a Bab el Mandebi kis tengerszoroson. Megállapítottuk továbbá, hogy Jokában és Hodeidában is állanak török hadesapatok és pedig több mint 5000 ember több hegyi üteggel. E haderőből 3000 embert Sejk-Szaidba koncentráltak a törökök, amely erő több nagyobb kaliberű ágyúval is el van látva. E fenyegető helyzetre való tekintettel az olasz flotta elhatározta, hogy több hadihajót vonultat fel az arab partokon. Tekintettel az angol királyi párra, amely Indiába utazva, éppen áthaladt a Vörös-tengeren, az akciót november 22-ről 26-ára halasztottuk el. Közben hírhezöink jelentették, hogy Taisz kormányzó táviratilag instrukciókat kapott Konstantinápolyból azzal az utasítással, hogy készüljön tette. Mindez azt a hitet kelthette, hogy a muzulmán ünnepek után akciót terveznek partjaink ellen és hadihajóink parancsot kapnak, hogy elejét vegyék annak. Eddig nem kaptunk jelentést arról, vajjon az arab partok ellen megkezdődött-e a bombázás. Ha nem kezdődött is meg, mindenesetre küszöbön áll.

Bombázott város.

Róma, december 2.

A Stefani-ügynökség tripoliszi távirata szerint a Liguria hadihajó hevesen bombázta Zuarát. Ugyanily hevesen bombázzák Tadiurát, az ellenség gyülekező helyét.

Az arab partok védelme.

London, december 2.

A koveiti-sajk 3000 fontot küldött a szonikii bizottságnak és kéznek nyilatkozott az európai Törökországnak, vagy pedig a Kovejtől (a Perzsa öböl mellett) Adenig terjedő partvidéknek a megvédelmezésére hatvanezer embert megfelelő számú lovakkal rendelkezésre bocsájtani.

Róma, december 2.

A Stefani-ügynökség jelenti Massauából, hogy az arab partvidékről érkező hírek szerint újabb török csapatokat küldtek ágyúkkal Dubanba, hogy a már oda áthelyezett csapatokat megerősítsék.

Törökország elzárja a Dardanellákat.

Konstantinápoly, december 2

A porta abban a jegyzékben, amelyet tegnap az 1871. évi londoni konferencia szignatárius hatalmához intézett, tudomásukra hozta, hogy Törökország annál a körülménynél fogva, hogy Olaszország állandóan agresszív módon viselkedik a Vörös-tenger partvidéke ellen, amely viselkedését a török part mást pontjaira is kiterjesztheti, nem mondhat le a Dardanellák megvédelmezéséről és kénytelen lesz a tengerszorosot elzárni. A porta ezt az elzárást már előkészítette és tegnap kijelentette, hogy a tengerszorosban régi hajókat fog elszűlyesíteni. Ezt az intézkedést már most véglegesen elhatározta. Néhány régi hadihajót már elvitetett a hidon túl levő kikötőbe és aknák lefektetésére fogja őket felhasználni. A porta reméli, hogy a Dardanellák legmélyebb pontjain is, ahol különben aknák lefektetése lehetetlen, az átjárást el fogja zárni.

Bécs, december 3.

Az itteni török nagykövetségen semmit sem tudnak arról, hogy a porta a nagyhatalmakhoz körjegyzéket intézett a Dardanellák elzárása tárgyában, ellenben megengedik, hogy a porta abban az esetben, ha Olaszország csakugyan támadásra készülne a Dardanellák ellen, megtesz minden intézkedést a tengerszoros védelmére.

Elmarad a flottaakció.

Bécs, december 2.

A „Zeit” arról értesül, hogy az olasz flotta akciója az Aegéi- és Jóni-tengeren egyelőre elmarad. A hadihajók legnagyobb része a tarentói kikötőben horgonyoz.

Olasz vereségek.

Konstantinápoly, december 2.

Tobrukából Máltán át tegnapi kelettel ezt jelentik: Az olaszok szerdán délután három órákor Aingázil mellett megtámadták csapatainkat, amelyek visszaverték őket. Az olaszok kilenczvenkét halottat, negyvenöt sebesültet és harminczkilenc foglyot vesztek. Az utóbbiak között van egy Darnalse nevű nagyobb állású tiszt. A mi veszteségünk csak ötvenhét ember és ez is jobbára sebesült. Az olaszoktól elvettünk egy leszerelt ágyút és tizenöt láda ladszert.

Konstantinápoly, december 2.

Az olaszok tegnap nagy tulerővel megtámadták Ainzarárt. A rendkívül erős ágyútüzelés miatt nagyon elkeseredett ellenállás után kénytelenek voltak visszavonulni. Az olaszok ezerhatszáz embert vesztek. Az arabok közül hatszáz ember esett el.

Ötven milliós előleg Törökországnak.

Konstantinápoly, december 2.

A porta tárgyalásokba bocsájtkozott az Ottomán bankkal 50 millió előleg felvétele czéljából, amelyet a kormány kincstári jegyek ellenében venne fel és aztán a jövő évben felveendő külföldi kölcsönből fizetné vissza. Az Ottomán bank olyan nehéz feltételeket szabott, hogy a kormány azokat visszautasította, de az Ottomán bank kormányzója ajánlkozott, hogy Párisban közvetíteni fogja az új kölcsönt.

A halottak statisztikája.

Páris, december 2.

A Matin statisztikát közli a tripoliszi véradozatokról. Eszerint Tripoliszban 10,247 török és arab halt meg, a sebesültek száma pedig 3750 volt. Az olaszok 508 halottat és 550 sebesültet vesztek. Megjegyzendő hogy ezek hivatalos számadatok, de természetesen olasz forrásból erednek.

Merénylet egy újságíró ellen.

Róma, december 2.

A Stefani-ügynökség jelenti Tripoliszból: Carrere Jean újságíró, a Temps tudósítóját,

aki lapjának igaz tudósításokat küldött, tegnap éjjel, mikor lakására hazatért, *orvul megtámadták és lövésesülést szenvedett a vállán, közel a nyakához. A sebesülés nem életveszélyes. Széles körű nyomozást indítottak a merénylő kézrekerítésére, aki tettének elkövetése után elmenekült: s akiről a sebesült újságíró nem tudott személyleírást adni. Azt hiszik, hogy török ember volt, akit az ifjú-törökök orgyilkosnak fogadtak fel. Maga Carrere, valamint a francia konzul is fenyegető leveleket kapott, amelyek francia nyelven vannak fogalmazva, de erről nem értesítették a hatóságokat. Most már valószínűbbnek tekintik azt a legutóbb Konstantinápolyba érkezett titkos jelentést, amely szerint személyes merényleteket akarnak elkövetni, minthogy belátták, hogy Tripolis visszahódítására minden eszköz hiábavaló. Eddig kevés hitelt adtak a híreknek, de arra a legkevésbé sem gondoltak, hogy idegenek ellen fogják merényleteket elkövetni. Carrere állapota ma este kielégítő volt és láza nincs.*

Róma, december 2.

Méhelyt megérkezett a tegnap Tripolisban Jean Carrere ellen elkövetett merénylet híre, *Giolitti* miniszterelnök azonnal táviratot intézett *Cunova* tábornokhoz, hogy ne mulasszon el semmi intézkedést a tettes elfogatására nézve. A merénylő elfogatására 2000 líra díjat tűztek ki.

Lefokozott angol hadnagy.

London, december 2.

Montagu angol hadnagy, aki Tripolisban mint önkéntes harcolt a török hadseregben s aki az angol sajtót elárasztotta az olaszok kegyetlenségéről szóló hírekkel, az angol hadügyminisztertől azt az értesítést kapta, hogy *megfosztotta hadnagyi rangjától.*

Elkobzott török-párti plakátok.

Bécs, december 2.

Egy cirkusz, mely legközelebb megkezdte előadását, plakátokat ragasztott ki. Ezeket a hirdetésekben egy csatakép látható az olaszok csatájának a törökökkel és az olaszok megfutamodnak. A rendőrség a plakátokat elkobozta.

KÜLFÖLD.

Uj pekingi követünk a régensnél. Dr. Rosthorn az új kínai osztrák-magyar követ — mint egy pekingi távirat jelenti — tegnapelőtt ünnepélyes kihallgatáson volt *Csun* régenshercegnél, hogy átnyújtsa megbízólevelét.

Negyen új amerikai csatahajó. Newyorkból jelentik: Az Egyesült-Államok újól szaporítani akarják a flottájukat. A tengerészeti miniszter kijelentette, hogy *legalább 40 csatahajóra van szükség, hogy az Egyesült-Államok biztonságban lehessenek.*

Az angol királyi pár Bombayban. Bombayból jelentik: Az angol király és királyné ma délelőtt a Medina fedélzetén ideérkezett.

Bombayból még a következőket jelentik: Az angol királyi pár délután 4 órakor partra szállott. A királyi pár az indiai alkirály és a bombay-i kormányzó fogadták. A városban tett sétakocsizásuk alkalmával a lakosság felkesen üdvözölte a királyi párt, mely ezután visszatért a Medina hajóra.

Az osztrák szolgálati pragmatika. Bécsből jelentik: Az állami alkalmazottak bizottsága ma elintézte a szolgálati pragmatikára vonatkozó kormányjavaslat második részét, mely a hivatalnokok kötelességeit állapítja meg. A vita során a belügyminiszter határozottan megczáfolta azt a fel fogást, hogy a javaslat az állami hivatalnokokat másodrangú állampolgári rangra szorítaná.

Taft utóda. Newyorkból jelentik: Aylee Pomerene ohioi szenátor, aki Harmon ohioi kormányzó egyik leglelkesebb pártíve, a napokban Washingtonban beszélgetést folytatott egy újságíróval a különböző elnökjelöltek győzelmi kilátásairól és kijelentette, hogy *ő bizonyosra veszi, hogy Harmon lesz az Egyesült Államok következő elnöke. Szar*

rinte Harmonnak könnyű lesz Tafttól elhódítani Ohio-t és még több kétes keleti és középnyugati államot, melyeknek elektorszávaikat egy más demokrata politikus sem volna képes megszerzeni. Ezt bizonyára fontoltra veszik a demokrata konvenczió és mivel egy a konzervatívok, mint a radikálisok olyan jelölt nevére akarnak a párti-tiket élére írni, akiről meg vannak győződve, hogy azt győzelemre viszi, a tulajdoni többség az ohioi kormányzó nominálása mellett fog szavazni. Pomerene maga is a republikánus-párt radikális részéhez tartozik.

Egy volt miniszter letartóztatása. Lisszabonból jelentik: José Acevedo volt minisztert a Trazes Montes kerületben lévő Villa Real közelében letartóztatták. Azzal vádolják, hogy összeesküvésben részes.

A reakciós szerb sajtótörtény. Belgrádból jelentik, hogy a Milovanovics-kormány sajtótörvényjavaslata, amelyet ma nyújtott be a skupstinában, a szabellvi lapok részéről erős támadásoknak van kitéve. A törvényjavaslat annyira *reakciós*, hogy még a képviselőházi tudósításokat is *szigorú cenzurának veti alá.* A lapok csak a gyorsírói följegyzéseket közölhetik szó szerint vagy olyan kivonatokot, amelyeket a skupstina elnöke jóváhagyott, de nem szabad közölniök egyes képviselők beszédeit, ha azok rágalmozást vagy becsületsértést tartalmaznak, még ha az illető képviselő szavait híven adja is vissza a tudósítás.

A német birodalmi gyűlés. Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlésen ma hosszabb vita fejlődött Hörmann német szabellvi néppárti inaktíványa fölött, amelyben azt kívánja, hogy a *passzív választójogot nőkre is terjeszték ki.* Végül az indítványt, bár több oldalról igazságtalannak mondták a nők kizárását a passzív választójogból *elvetették.* Mindazonáltal meg kell állapítani, hogy a határozatot csak kevés szószólyósággal *herták meg.* Gyors egymásutánban intézték el ezután a javaslat hátralévő részét. Lényeges változást a javaslat nem szenvedett és így beterveztették a második olvasást és ezzel a napirendet kimerítették. Délután fél 4 órakor a ház elnapolta ülését délután 2 órára.

Anglia és Németország. Az angol alsóház tegnap ülésén, mint Londonból jelentik, Lansbury kérdést intézett Grey külügyminiszterhez, vajjon nem tartaná-e helycavalónak, hogy rendkívüli követet küldjön Berlinbe, aki ott *Kiderlen-Waechter* államtitkárrel megvitasson bizonyos nyílt kérdéseket és a két kormány között fennálló differenciákat s egyben puhatóldozék, vajjon Németország hajlandó volna belemenni Angliával választott bírósági tárgyalásokba? Grey azt válaszolta, hogy *semmitféle szükség sincs rendkívüli követ kiküldetésére, mert így is meg van a módja annak, hogy London és Berlin minden fenforgó kérdést megvitathassanak. Választott bírósági szerződés pedig máris érvényben van Anglia és Németország között.* A felsőház a tengeri szákmány-billt, amely a londoni deklaráció alapelveit tartalmazza, azzal a megokolással fogja elvetni, hogy egy ily mélyreható és a birodalomra nagyjelentőségű intézkedést nem szabad *elsietve* az ülészak végén keresztülhajtani. *Beresford* lord tegnap Portsmouthban beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy igen örvendetesnek tartja, hogy az új admirális hivatalt hadi vezérkart fog kapni. Ha ez szervezve lesz, úgy meg lesz nyugtatva a flottát illetőleg. Kijelenti továbbá, hogy az admirálisban való hirtelen és mélyreható változások *kizárólag a német-angol válságra vezethetők vissza.*

Nagy botrányok egy orosz szövetség közgyűlésén. Pétervárról jelentik, hogy a „*Ruskoje Sobranje*” nevű reakciós szövetség tegnap ünnepies közgyűlésén nagy botrányok voltak. *Nikolski* reakciós politikus előadást tartott Oroszország legújabb politikai irányáról s azt találta mondani, hogy a *Stolypin-kabinet pénzzel megvesztegetett több reakciós pártvezért,* mert csak így tudta őket tervei számára megnyerni. Ezen annyira felbőszült *Markow* képviselő, hogy rágalmozónak nyilvánította a szónokot, mire *Nikolski posonvágtá Markowot, ez pedig Nikolskinak arcába vágott öklével.* Általános lett a verekedés. Így végződött az ünnepies közgyűlés. Este az utcán *egy elegáns hölgy Markowot megtámadta s ernyőjével többször fejbe-vágtá.*

Az orosz-perzsa konfliktus.

— Közeledik Perzsa okkupációja. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, december 2.

Perzsa észak-részének okkupációja küszöbön áll. Már csak az okkupáció következik az után a válasz után, amelyet a perzsa kormány küldött válaszképpen az orosz ultimátumra. Anglia azt tanácsolta a perzsa kormánynak, hogy inkább teljesítse Oroszország követeléseit és a gyenge perzsa kabinet mármár hajlandó is volt erre, ha a perzsa nemzeti pártok nem tiltakoztak volna ez ellen a parlamentben. Az ellenzéki perzsa körök fel fogása szerint Anglia tanácsára döntöttek a szerencsétlenségbe Perzsiát és éppen ezért meg kell szakítani Angliával a barátságot és inkább az Amerikai Egyesült Államok védelmét kell kérni Oroszország ellen.

Oroszországban úgy tudják, hogy Németország a potsdami egyezmény értelmében nem fog Oroszországnak nehézségeket támasztani és így az orosz kormány már csaknem okkupált tartománynak tekinti északi Perzsiát, Teheránban nagy az izgalom és elkecseregés az oroszok ellen s azt követelik, hogy olyan kormány alakuljon, amely kész szembeállni Oroszországgal.

Táviratainkat a perzsiái eseményekről itt adjuk:

Pétervár, december 2.

Neratov külügyminiszteri segéd tegnap délután három órakor táviratot kapott a teheráni orosz követőtől az orosz ultimátum visszautasításáról és *Neratov* ezt a táviratot azonnal közölte a miniszterelnökkel, a hadügyminiszterrel és az angol nagykövettel. Arra a kérdésre, vajjon már most meg fogják-e szakítani a diplomáciai összeköttetést, a külügyminisztériumban kijelentették, hogy *a diplomáciai viszony megszakításáról, amint ez többé vagy kevésbé egyenlő színvonalon álló hatalmak között megszokott történni, ez idő szerint nem lehet szó.* A perzsa kormányra nem lehet úgy számítani, mint valamely nagyhatalom kormányára. A perzsa ügyvivő táviratban kérdezte, vajjon *Teheránban maradjon-e?* A négyezer főnyi orosz hadtestet, amely most Perzsiában van, haladéktalanul szaporítani fogják.

Newyork, december 2.

A *Newyork Herald* jelenti *Washingtonból:* Ama hírek következtében, hogy *Shuster* perzsa főkinestáros élete veszedelemben van, a külügyminisztérium elhatározta, hogy *Oroszországnál lépéseket tesz Shuster védelmére, aki amerikai állampolgár.*

Berlin, december 2.

Teheránból jelentik:

Az izgatottság nöftön-nő. A főtereken fegyveres nép gyülekezik. Különösen nagy a tömeg a parlament körül, ahol népszónokok agítálnak és azt követelik, hogy *olyan kormány alakuljon, amely kész szembeállni Oroszországgal.* Különösen az ifjuság harcias. Az orosz árukát boykotálják.

London, december 2.

A perzsa bizottság, amely öt éve alakult és pártkülönbőség nélkül mindenféle perzsa politikusokból áll, *Taft* elnöknek emlékiratot küldött, hogy az *Északamerikai Egyesült-Államok keljenek védelmére Perzsiának.*

Pétervár, december 2.

Itteni politikai körökben élveken vitatják északi Perzsa küszöbön álló okkupációjának kérdését s általános az a vélemény, hogy Németország a potsdami egyezmény értelmében nem fog Oroszországnak nehézségeket támasztani.

London, december 2.

Teheránból táviratozzák, hogy a parlament előtt nagy tömeg csoportosul. Várják a déli ágyu-

lövést, amikor lejár az orosz ultimátumban szabott határidő. Az angol követ hasztalan tanácsolta a minisztereknek, hogy fogadják el az orosz feltételeket, a medzslisz kereken megtagadta és azt a határozatot a lakosság nagy lelkesedéssel fogadta. A képviselőház ülésén minden szónok azt hangoztatta, hogy Angolország tanácsai döntötték szerencsétlenségbe Perzsiát.

Teherán, december 2.

Massir ed Dauleht, aki annakidején ellenezte az alkotmányos rendszer behoztalát, meggyilkolták.

Teherán, december 2.

A perzsa kormányának az orosz ultimátumra adott válasza igen nyugodt langu. Felszólítja az orosz kormányt, hogy vizsgálja meg alaposabban a tényeket és formulázza újból követeléseit.

A helyzet

és
a bárónő.

Valahol egy energikus bárónő ül egymagában és a békéről ír lendületes sorokat.

A szóbalány: Méltóságos asszony, melyik ruháját parancsolja?

A bárónő: Készítse ki a fehérét . . .

A szóbalány: Méltóságod elfelejté, hogy a németek és az angolok közt feszültség uralkodik . . .

A bárónő: Igaz, igaz . . . Ilyenformán a fekete szalagos fehér ruhát kérem . . .

A szóbalány: Igenis, méltóságos asszony, ámbár a török-olasz háború . . .

A bárónő: Erről megfeledkeztem . . . Jó, hogy szól, Annie . . . A szürkét fogom fölvenni, a fekete filz-kalappal és tekintettel arra, hogy a bolgár-szerb-török konfliktus is a levegőben van, a fekete stólamát kérem . . .

A szóbalány: Azonnal kikészítem, méltóságos asszonyom. (Kimegy.)

A bárónő (tovább írja a lendületes sorokat a békéről).

A szóbalány (visszatér a ruhával): Méltóságos asszonyom, meghozták az ujságokat is . . . Miniket érdeklő dolog is van bennük . . .

A bárónő (élénken): Mi az?

A szóbalány: Perzsa visszautasította Oroszország ultimátumát és most háborúra készül . . .

A bárónő (fölgrik): Miért nem szól? . . . El innen ezt a ruhát . . . Gyorsan szedje ki a fekete taftot, a fekete bársonykalapot . . .

A szóbalány: Egy szempillantás alatt itt lesz. (Kiszalad és visszatér a toilettel).

A bárónő: Siessen . . . Öltöztessen föl nyomban . . . Ilyen barbárság . . . Hát nem olvasták ezek az emberek az én könyvemet . . . Nézze, hogy megfogtam . . . Tüzzel össze egy pár sicherheitsczal . . . A háború a leglealázóbb valami . . . Schlusban is fogytam . . .

A szóbalány: Készen vagyunk, méltóságos asszony . . .

A bárónő: Gyorsan kocsit . . . Tiltakoznom kell az ilyen barbárság ellen . . .

A szóbalány: És hova parancsolja, méltóságos asszony a kocsit? . . .

A bárónő: Főlölesleges kérdés . . . Mondtam már, hogy tiltakozni akarok az orosz-perzsa háború ellen . . .

A szóbalány (letelefonál az istállóba): János, fogni, azután el a sóhivatalba . . .

Ray.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

A nagyváradai számvevőség botránya. Nagyvárad jelentős szerinti a városi számvevőség botránya egyre növekedik. Szűcs Géza főszámvevő megállapította a rovincsolásnál, hogy Budaházy Kálmán és Detrich Tibor az 1911. évi városi költségvetés tételeinek megállapításánál óriási hibákat követtek el. Hanyagságból 108 rendőrnek és 29 tüzoltónak fizetése fejében jóval nagyobb összeget irányoztak elő, mint kellett volna. Most a rendőrök és a tüzoltók decemberi fizetéséből egyszerre vonták le a városi pénztár a többletet, ami nagy elégedet-

lenséget keltett. A rendőrök kiüldözésével járultak Gerő Ármán rendőrfőkapitányhoz, aki megígérte, hogy a városi tanácsnál előleget és segílyt fog ki- eszközölni. Budaházy Kálmán, Detrich Tibor és Klemens Péter szabadonbocsátása ügyében a vád- táncs kedden dönt.

Browning, mérge és borotva.

— Szerelmi dráma a garniban. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, december 2.

Különös szerelmi dráma történt ma délelőtt a Terminus-szállodában. Weisz Oszkár magánhivatalnok lelőtte barátnőjét, Privigy Esztert, aztán föl- vágta saját ereit és végül mellbe lötte magát. Elő- zöleg a leány mérget ivott. Privigy Eszter rögtön meghalt, a szerencsétlen fiatal ember súlyosan megsérült ugyan, de felépüléséhez sok a remény.

A véres tett részletei annyira homályosak, hogy megindították a rendőri vizsgálatot, vajjon közös öngyilkosságról, vagy gyilkosságról van-e szó?

A szerelmi drámáról tudósítónk a következőket jelenti:

Tegnap este, a Késő éjjeli órákban egy fiatal pár állított be a Terminus-szállóba és szobát kértek. A bejelentőlapra ezt írták: Weisz Adolf és felesége Erzsébetfalváról. Elfoglalták szobájukat és a garni-szálló személyzete nem látott semmi gyanusát.

Délelőtt nem mutatkoztak és szobájukból sem szűrődött ki semmi nész. A szálloda személyzete azt hitte, hogy még alszanak. Tíz óra után pár perczel aztán három revolverdörrenés verte föl a folyosó esendőt. Az alkalmazottak föltörték az ajtót. A szoba közepén vérében fekiadt a férfi és a fejéből ptakazott a vér. A nőnek két lött seb volt a szive táján, azonkívül a melle össze-vissza volt borotvával vagdálva.

A mentőket értesítették, akik a súlyosan sebesült embereket a Rókus-kórházba szállították, ahol a leány pár percz mulva meghalt.

A szállóba érkeztek nemsokára a rendőrség emberei is, akik három levelet találtak. Az első Hegyi Ferenczénének szölt Erzsébetfalvára, a másik Weisz Adolfnak volt címezve Klauzál-tér 7-ik számú házba, a harmadik pedig a rendőrségnek szölt. Ebben ez a pár sor állott:

— Semmi más oka nincs tetünknék, csak életunalom. A halált kölcsönösen s együtt kerestük és reméljük, hogy megtaláljuk. Ne bontozol- janak fel bennünket, mert józólésü emberek vagyunk, s ha esetleg nem pusztulnánk el, s köte- les ápolásra szorulnánk, ugy igen jó bánásmódot kérünk, mert mindketten nagyon intelligens és józólésü emterek voltunk. Privigy Eszter, Weisz Oszkár.

Ebből a levélből megállapították, hogy a véres dráma szerelme Privigy Eszter, régebben rendőri felügyelet alatt álló leány és a férfi pedig Weisz Oszkár, az „Anker” biztosító-társaság hivatalnok.

Az ügyet a hatodik kerületi kapitányságon Kaszás Ernő rendőrfogalmazónak osztották ki. Elő- ször is feltűnt a rendőrségnek, hogy a leányt a lö- vés éppen a szívéen találta, míg a fiatalembernek esupán a baloldalán van a két jelentéktelen lött sebe, ellenben a borotvavágások nem a nyak körül, hanem lent a vállon vannak, ahol kárt nem tehet- nek. A fiatalembernek sérümi pénze nem volt, ellen- ben a leánynak tizenegy korona negyven fillér volt a zsebében. A legkülönösebb a dologban az, hogy a rendőrséghez intézett levelet a férfi írta és mind- két aláírás a férfi kezétől származik. Az a gyanu támadt, hogy a fiatalok talán összeveszték s a leány, aki heves természetü volt, borotvával támadt Weisz Oszkárra, aki erre a pillanatra várhatott és agva- lötte a leányt, azután magán ejtett két jelenté- ktelen sebet.

Éppen ellenkezően mondta el az esetet Weisz Oszkár a kórházban. A lány először egy kis üvegből mérget ivott s alig hogy ez megtörtént, a férfi Browning revolveréből rálőtt. A leány összesett s ekkor a férfi kétezer magára lött. Mindkét lövés a mellén találta. Még volt annyi ereje, hogy az elké- szített borotvát fölkapta s azzal a mellét össze-vissza vágta. Mindenáron meg akartak halni s azért fey- verkeztek föl annyi pusztító eszközzel.

A szerelmi dráma mögött érdekes regény rej- tőzik. A főváros egyik éjjeli kávéházában tanyázott Privigy Eszter. Itt ismerkedett meg Weisz Osz- kárral, aki még akkor a Fonciere biztosító társaság hivatalnok volt. A jó megjelenésü fiatalembert hamar megkedvelte a leány, a fiúnak is tetszett a széke molett nő. Annyira összebarátkoztak, hogy a fiatalember nem engedte többé kávéházba a szer- tőjét, hanem pénzeltte és mindennel ellátta.

Két hónapig tartott ez a viszony és Weisz Oszkár teljesen elhanyagolta hivatalát, minden idejét a nőnek szentelte. Weisznek már terhes volt az iroda, nem végezte el dolgát és a sok éjszakázás tönkre tette. Amikor látta, hogy a régi helyén nem maradhat meg, az Anker-társaságnál vállalt hivatalát. De itt se tudott kötelességének megfe- lelni. Délután korán elstetett a hivatalából, hogy a leánynál lehessen, az éjszakákat pedig mindig vele töltötte.

Igy történt tegnap délután is. Meglátogatta barátnőjét a Gyár-utca 14-ik számú házban, ahol a nő Faragó Katalinnál lakott albérlésben. Anyagi dolgok miatt összeveszték, mire Weisz dühösen el- távozott. De tíz percz mulva ismét a nőnél volt. A leány ott fekiadt sírva a kopott díványon, sirt, mert azt hitte, hogy Weisz örökre elvesztette. A naiv, érzékeny lelkületü, romlatlan „kis Weisz” — ahogy barátai nevezték — szintén sírásba fo- gott. Némán szóltanul ültek egymás mellett éjfélig. Ez alatt az idő alatt érlelődött meg bennük az öngyilkosság gondolata. Kisírt szemekkel hagyták el a kis hórapos szobát, kocsit vettek s a gróf Zichy Jenő-utczai „Terminus” garnihoz hajtottak. Kibérelték a II. em. 21. számú kis szobát és ezután történt a dráma.

TÁVIRATOK.

A kínai forradalom.

Sangháj, december 2.

Nagy feltűnést keltett itt a meggyilkolása egy külföldi cég benszülött ügynökének, aki éppen visszatért Hankauból. A gyilkosságot egy gőzhajós társaság kikötőhelyén követték el, az idegenek negyedének kellős közepén. A gyilkos elmenekült. A fölkelők azt állítják, hogy az ügynök résztvevő fegyvereknek a császári seregek részére való eladá- sában. A meggyilkolt benszülött ágens egy nagy német cég pénztárosa volt.

Nanking, december 2.

Miután a forradalmárok a bibor-dombot, a császáriak utolsó hadállását a városban elfoglalták, Nanking teljesen a forradalmároknak van kiszol- gáltatva, miután ezek a várost körülfogó dombokra nagy kaliberü ágyukat vonultattak fel.

London, december 2.

A forradalmárok által Sanghajban meggyil- költ Csau Sa Ton-ügynök egy nagy német keres- kedőcézének pénztárnoka volt. Akkor ölték meg, amikor éppen Sanghajba érkezett. Azzal gyanusi- tották, hogy löszereket árult s állítólag ez a vád beigazolódott, mert a holttel zsebében kompromit- táló irásokat találtak. A kínai lakosság a forrada- lom kitörése óta rossz szemmel nézi a német cége- ket, amelyek állítólag támogatták a kormányt s 5k látták el puskával és löszerezrel. A Kinában lévő né- met cézgek ezt tagadják.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár: vasárnap, december 3. — Róm. kath.: A. 1. Nav. F. — Prot.: A. 1. Ferencz. — Öög-rosz: november 20. B. 25. Gerg. — Zsidó: Kiszlev 12. — A nap két reggel 7 óra 2 perczkor, nyugszik este 4 óra 9 perczkor. — A hold két délután 2 óra 27 perczkor, nyugszik reggel 3 óra 50 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. Lakásberendezési és iparművészeti kiállítás a Tech- nológiai Iparmúzeumban. Nyitva 9—12-ig. Belépődij 30 fillér. — Petöfi-ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10—2-ig. Belépődij, kedd kivételével, 1 korona.

Nyitvalevő múzeumok: Nemzeti Múzeum összes tárai 9—12-ig. — Aquinumi Múzeum 9—4-ig. — Er- zsebet Múzeum 9—1-ig. — Földtani Múzeum 10—1-ig. — Fővárosi Múzeum 9—2-ig. — Gyermektanulmányi Múzeum (Mária Valéria-utca 12.) 9—12-ig. — Ipar- művészeti Múzeum 9—1-ig. — Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Tansermúzeum 9—12-ig. — Társadalmi Múzeum (Mária Valéria-utca 12.) 9—12-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: Fővárosi Múzeum Könyv- tára 9—12-ig. — Iparművészeti Múzeum Könyvtára 9—12-ig. — Kereskedelmi Múzeum Könyvtára 9—12-ig. — Pedagógiai Könyvtár 9—12-ig.

Nyitvalevő képtárak: A Szent György Cseh árve- resi aukciója a Nemzeti Szalonban. Nyitva 9—7-ig. Be- lépődij az egy koronás illusztrált katalógus szölgál. — Köher Leó gyűjteményes kiállítása a Könyves Kál- mán művészeti szalonjában (Nagyvező-utca 37—39.) Nyitva 9—12-ig. Belépődij 60 fillér. — Kernsteok Károly retrospektív kiállítása a Művészeti szalon (Kri- tótf-tér 2.) Nyitva 10—2-ig. Belépődij 1 korona. — A Szépművészeti Múzeum összes tárai. Nyitva 10—2-ig.

Hét, december 4. — Róm. kath.: Borbála sz. vt. — Prot.: Borbála. — Görög-orosz: november 21. B. A. felaj. — Zsidó: Kiszlev 13. — A nap két reggel 7 óra 30 perczkor, nyugszik este 4 óra 8 perczkor. — A hold két délután 2 óra 13 perczkor.
A miniszterek nem fogadnak.
A közoktatásügyi államtitkár fogad délből 12-kor.
A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor.

— **Képes Szalon.** Az „Egyetértés“ vasárnapi illusztrált melléklete a „Képes Szalon“ ma is a megezőkott gazdag tartalommal, nagyszámú, érdekes, aktuális képekkel, díszes kiállításban jelent meg. Az illusztrációk közül felemlítjük a következőket:

Dr. Bódy Tivadar alpolgármester,
Sir Edward Grey angol külügyi államtitkár.

Dr. Wien Vilmos tudós arcképei, továbbá kitünően sikerült képek a szerb király párisi útjáról, a görög királyról, a német császárról és fiáról, továbbá számos kép, amely a

tripoliszi harczeret mutatja be az ott folyó eseményekkel.

A többi számos aktuális kép közül kiemelkednek a

Rippl-Rónai József és Teles Ede műtermeiről készült felvételek és

Kernstock Károly kiváló festőművészünknek két képéről készült reprodukciója.

Ezekon kívül még egyéb képek is tartják a „Képes Szalon“-t, amelynek szövegrészei héten is változatos és élvezetes.

— **A király megint gyöngékedik.** Bécsből jelenti tudósítónk, hogy a király a jövő héten nem fog általános kihallgatásokat tartani és ha különösebb szükség nem mutatkozik, Schönbrunnban marad. És az óvatosság azért van, mert a király szerda óta megint náthás és rekedt, de egyébként közérzése a lehető legjobb és napi munkaprogramjára semmit sem változtat. Maga a király kívánja, hogy az új bibornokok ünnepies avatása a Burgban legyen s nem engedte, hogy a szertartást megrövidítsék. A király gyöngékedése teljesen jelentéktelen indispozíció, amelyet néhány napon belül biztosan ki fog heverni. Ugy szerezte a meghűlést, hogy négy heti schönbrunni tartózkodás után kedden reggel már hét órakor bekoesizott a Burgba. Hideg, esős idő volt s szerdán este jelentkezett a nátha. Hasztalan kérelték a királyt legközelebbi környezetének tagjai, hogy a fűthető autombilon tegye meg az utat Bécsig, vagy legalább ne induljon olyan korán reggel, mikor még sűrű a köd, az uralkodó mégis kocsin ment.

— **A dán király Párisban.** Párisból jelenti: A dán király pár napja a legnagyobb inkognitóban Párisban időzik. Az uralkodó tegnap látogatást tett az Elysée-n a köztársaság elnökénél, aki nyomban viszonzta látogatását a Bristol-szállóban, ahol a király megszállt. A látogatásoknak teljesen intim jellege volt.

— **Uj osztálytanácsosok.** A király Beóthy László kereskedelmi miniszter előterjesztésére dr. Sztényi Sándor és dr. Fodor Jenő titkároknak a miniszteri osztálytanácsosi címet és jellegzet adományozta.

— **Az Osztrák-Magyar Bank kormányzója Nagyváradon.** Nagyváradon jelentés szerint Popovics Sándor, az Osztrák-Magyar Bank kormányzója Pranger József vezértitkár kíséretében a jövő héten ellátogat Nagyváradra, hogy az ottani bankfiók működését megtekintse. A közös bank nagyváradon fiókja tudvalevően a legnagyobb magyarországi fiók és most költözött át ujonnan épült kétemeletes palotájába. A biharmegyei gazdasági érdekeltségek küldöttségileg tisztelegnek a bankkormányzónál, aki gróf Széchenyi Miklós megyéspüspöknek lesz a vendége.

— **Kitüntetett alispán.** Gyuláról táviratozzák: Kéry Gyula főispán ma délután adta át Ambrus Sándor alispánnak szép ünnepség keretében a harmadosztályú vaskoronarendet. A főispán szép beszédben méltatta a kitüntetett alispán érdemeit, majd dr. Daimel Sándor főjegyző a tisztikar érzelmeit tolmácsolta. Az ünnepelt alispán meghatottan köszönte meg a főispánnak és tisztársainak jóindulatát és órációit.

— **A német császár nagyapja lesz.** Ezt az örömet már többször megérte Vilmos német császár, akit a trónörökös pár már három unokával ajándékozott meg. Mint Berlinből táviratozzák, Czeccilia trónörökösnek ünnepes eseményt vár. Három hét múlva lesz a családi öröm.

— **Fejedelmi vendégek.** Székesfehérvárról táviratozzák, hogy Ferdinánd bolgár király és Thurn-Taxis herceg nejevel, Margit főhercegnővel, Alcsuthra érkeztek, Klotild főhercegnasszony meglátogatására. A vendégek két-három napig maradnak Alcsuthon.

— **Egy német lap Kossuth Lajosról.** A „Deutsche Rundschau“ december havi füzetében a magyarságot is érdeklő cikk jelent meg. Wilhelm Alter bécsi historikus írta a cikket. Ez a cikk nagyon érdekes kiegészítője a negyvennyolcas szabadságharc története egy olyan részének, mely eddig homályban maradt. „Az 1848—49-iki forradalom külpolitikája“, ez a cikk címe s Londonban végzett levéltári kutatások, főleg a külügyminisztériumban szerzett dokumentumok alapján iparkodik képet adni a magyar szabadságharc vezető férfainak jelleméről, szándékairól és törekvéseiről. Főleg pedig Kossuth Lajossal foglalkozik sok szimpátiával, de sok és gyakran indokolatlan kétkedéssel. Sorra veszi azokat a külpolitikai kísérleteket, melyekben Kossuth Lajos akaratának az érvényesülését véli látni. Hosszabban szól arról, hogy a különválás után mint küldtek a magyarok követségeket külföldre, főleg pedig Németországba és Franciaországba s mint iparkodtak mindenáron azon, hogy ezek a követségek elismertessenek. Hosszasabban fejtegeti, hogy ezek a követségek mint nem érték el a kívánt eredményt még Angliában sem. Végül pedig a forradalmi háború külpolitikai eseményeit ismerteti. Sajnos, ebben az új tanulmányban is sokkal több az elfogultság, mint a tárgyilagosság. Így megint kevés okunk van örülni annak, hogy a külföldön foglalkoztak velünk.

— **Királyi kitüntetés.** A király Molnár Sándor dr. bosnyák-hercegovinai közegészségügyi felügyelőnek, saját kérelmére történt állandó nyugalmába helyezése alkalmából, sok évi érdemes szolgálattételének elismeréséül, a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— **Báró Inczedy Samu — egészséges.** Inczedy Samu képviselőről a napokban megírták, hogy valószínűleg megüresedik a mandátuma, mert olyan nagymértű betegségben szenved, hogy nem képes számot adni tetteiről. Most azt közlik velünk, hogy báró Inczedy, aki nem aggasztán, hanem a 40-es évek elején van, az utóbbi időben nem volt Széken, a megbetegedéséről szóló hírek pedig tulzoltak. A valóság az, hogy báró Inczedy huzamosabb idő óta betegeskedik, de állapota nem ad okot aggodalomra és így a mandátumot illető kombinációk is tárgyaltalanok.

— **Orvosok a háziorvosi intézmény ellen.** Az V. és VI. kerületi orvostársaságok tegnap dr. Stricker Mór elnöklésével együttes ülést tartottak, amelyen élénk vita folyt arról a kérdésről, hogy az orvosok miként védekezzenek a drágaság ellen. Az értekezleten a következő vélemény alakult ki: Minthogy az orvosok a drágaság ellen védekezni nem tudnak, felelnek a rendelkezések árát. Véleményük oda tendál, hogy a háziorvosi állásokat meg kellene szüntetni. Az értekezlet határozatot nem hozott; legközelebb folytatják a tanácskozást.

— **A drótnélküli távirás rekordja.** Az emberi elme újabb diadalát táviratozzák Brémából. Ez a diadal a drótnélküli táviró sikeréhez fűződik. Az észak-német Lloyd-társaság Meckar nevű gőzöse Brémából Baltimórebába tett útján a drótnélküli táviratolás terén új rekordot teremtett. A gőzös hét napon át állott távirati összeköttetésben az Északi-tengeren levő Norddeichi állomással. A legnagyobb távolság, amelyre még az üzenet eljutott, 3234 kilométer volt, ami fölülmulja az összes eddigi eredményeket.

— **Földrengés.** Ebingből táviratozzák, hogy ma reggel háromnegyed 7 órakor ismét heves földrengést éreztek, amelyet erős, heves földalatti moraj kísért. A talajmozgás majdnem oly erős volt, mint november 18-án. A lakosságot a legutóbbi hetek tapasztalatai dacára is nagy nyugtalanság fogta el. Ugy látszik, hogy a földrengés komoly károkat nem okozott.

— **A király trónralépésének jubileuma.** Ma van 63-ik évfordulója annak, hogy királyunk, mint osztrák császár elfoglalta V. Ferdinánd trónját. Ebből az alkalomból — mint Rómából táviratozzák — a Santa Mária del Anima templomban ünnepi istentisztelet volt, amelyen Schönburg-Hartenstein herceg vatikáni nagykövet nejevel, Mérey kvirináli nagykövet nejevel, a két nagykövetség személyisége, a bajor követ, az osztrák és magyar kolónia számos tagja is jelen voltak. Az ünnepi misét msgr. Lohninger mondotta. Lorenzelli és Ferrata bíbornok, valamint több püspök jelenlétében.

— **Nagy vasuti botrány.** Megemlékeztünk a franciaországi nagy vasuti botrányról, amely az államvasutak nyugati vonalán, a battionolai pályaudvarnál történt, ahol mintegy 10 ezer utas támadt a vasutasokra. Az óriási és páratlan botrány tudvalevőleg két vonatösszeütközéséből keletkezett, amely miatt a nyílt pályán meg kellett állítani tizenöt tulsufolt személyvonatnak. E botrány részleteiről még a következőket jelentik: Az utasoknak el kellett hagyniok a kocsikat és gyalog kellett bemenniök Párisba. Mintegy tízezer ember egyes-erre indult el a vágyán menten, amely Batignollesből a St. Lazare pályaudvarra vezet és a vándorlás közben viharos jelenetek támadtak. Sok nő ruhájával megakadt a váltókon és a pályatestet elzáró drótkerítéseken és az utánuk jövők lábba tiporták, amiből zajos jelenetek támadtak. Külön csoportban mentek a kofák, akik baromfit, tojást, vaját és zöldséget cipeltek kosarakban szakadatlanul káromkodva. A hivatalnokok nagyon igyekeztek és taszigálódtak, hogy előre kerüljenek. Nem nézték, aszonty vagy gyermeket lódtanak-e földre s így történt, hogy minduntalan legurult néhány asszony a vasuti töltésről a sárba. Amint így vonult a karaván Páris felé, észrevették a felbőszült utasok, hogy egy mellékvágányon három személyvonat döcög egymásután velük egy irányban. Ez még jobban megharagította a fáradt gyalogosokat. Elébe állottak a kitéledő vonatnak s kényszerítették, hogy álljon meg. Azután megrohanták a vonatot, de hiába kaptak benne helyet, mert a vonatnak a Páris előtt levő alagutban ismét meg kellett állnia. Erre az utasok törtel-zuztak, amit lehetett és a kupékból mindent kidobáltak. Azután megindult a menet a vasuti töltéseken a központi pályaudvar felé. Délelőtt tíz óra volt, mikor a tömeg közeledett a St. Lazare állomáshoz. A szokatlan látvány kiesdítette az állomás minden hivatalnokát. A battignollesi alagút csak úgy ontottu magából az embereket és egyenesen a pályaudvarra tödultak. Valaki felkapott egy követ s a következő pillanatban csörömpölve tört össze az állomás egyik üveges falu. Ez volt a jel. Botokkal és kővel berettek minden ablakot, behatoltak a hivatalokba, asztalokat zuztak össze, a földszintről főrchantak az emeletre, ott is elpusztítottak minden berendezést aztán a butorok roncseit a hivatalos aktákkal és könyvekkel együtt kidobálták az ablakon át a perronra. Ötven rendőr volt készenlétben, akik elszántan szálltak szembe a vandál haddal, de a felbőszült utasok elverték a rendőreket. Az állomásonk segítségért telefonozott s nem télt bele egy negyedóra, már kétszáz rendőr ért ki a központi pályaudvarra. Valóságos csata keletkezett. A rendőrök kardlapoztak, a meggyőzött utasok botokkal védekeztek. A kofák csipkékkel és tojással telt kosarakat vagdaltak a rendőrök fejéhez. Dél felé járt az idő, mikor helyreállott a forgalom a nyugati vasuton. Olyan a St. Lazare pályaudvar, mintha bombázták volna az épületet és egész Páris odatódul a szokatlan látványosságra. A rendőrök közül nyolczan súlyosan megsebesültek.

— **Házasság.** Dr. Baksa Lajosnak, a magyarországi református egyház egyetemes konventje előadójának leányát, Baksa Terikét december 6-án, szerdán délután 5 órakor vezeti oltárhoz Mauritz Béla tudományegyetemi és műgyetemi magántanár.

Löwensohn Arnold Budapestről eljegyezte Ring Jolánt Győrött.

Faragó Esztert holnap vezeti cllárhoz Róth Mikles.

Szűcs Pál, a Beifeld-bankház cégvezetője eljegyezte Hirschfeld Irénkét, Hirschfeld Arnold, a Máv. kereskedelmi osztály főhivatalnok és neje született Krammer Hermin lányát. Minden külső értesítés helyzett.

— **Kolera.** A belügyminisztérium közegészségügyi osztályához kolera- vagy koleragyanus megbetegedésről ma nem érkezett jelentés. A Magyarországon november 25-ikétől december 1-éig előfordult koleramegbetegedésekről a következő kimutatást közlik: Megbetegedett a torontálmegyei Alsóeleméren 1, a torontálmegyei Kumánon és Nagybeeskereken 2--2 ember.

— **A király és az új biborosok.** Bécsi jelentés szerinti a király ma délelőtt fényes ceremónia keretében személyesen tette fel dr. Bauer és dr. Nagel újonnan kinevezett biborosoknak a biborosi baretumot. Az új biborosok különkihallgatáson jelentek meg a király előtt és ez alkalommal bemutaták a pápai legátusokat és a nemesi öröket. Egyéb-ként a biborok-avatás külsőségeiről érdekes fel- említeni, hogy a biborosok hat fehér lovas urnyozott hintón vonultak fel az udvari plébániatemplomba. A király diszintáján a biborosok me- gett hódolt. Az ünnepi misét Schokke felszentelt püspök czelebrálta. A király a trón számolyán tér- delő biborosok fejére tette a baretumot. A sziaop- pás, fényes egyházi ünnepeken résztvettek *Mária Terézia és Mária Jozefa* főhercegnők, *Károly Albrecht* főherceg, *Bolfras* főhadsegéd, gróf *Zichy* Ágost főudvarnag, valamint sok más udvari méltóság, a közös miniszterek, az osztrák miniszter- elnök, a kabinet számos tagja, az urakháza elnöke, báró *Bienerth* helytartó, gróf *Montecuccoli* tenger- részeti parancsnok, *Versbach* lovag hadtestparancs- nok, számos magasrangú katonatiszt, *Crosier* francia nagykövét stb.

Ma este Schönbrunnban udvari ebéd volt, a melyen Bauer és Nagel biborokok kíséretükkel, a pápai küldöttek, a pápai nuncius, a külügyminisz- ter, a miniszterelnök és a kultuszminiszter, vala- mint más személyiségek vettek részt.

— **Az aradi üzletvezető.** A magyar államvas- utaknak egy rég szolgáló, oszlopos főembere vonul nyugalmába. Sztankovics Miklós, az államvasutak aradi üzletvezetője, ma beadta nyugdíjazása iránti kérelmét. Sztankovics igen érdemes tisztviselő. Negyvenhárom esztendőig állt az államvasutak szolgálatában. Nagy érdemei vannak az erdélyi vasutak reorganizálásában és kiépítésében.

— **Nincs plágium.** Érdekes módon ítélkezett a közönség abban a kérdésben, vajjon Schönherr- nek nálunk is ismert „Hit és haza” című drámája plágium-e vagy sem. Münchenből táviratozzák, hogy ott csütörtök este mutatták be Müller Artur „Eros várunk nekünk az Isten...” című régi színművét, amelyet Feuchtwanger alkalmaz- zott színe s amelyet azért adtak elő, hogy a köz- zönség is lássa, mennyiben van alapja a Schön- herr ellen emelt plágiumvádának. Feuchtwanger ugyanis — amint annak idején megírtuk — azt állította, hogy Schönherr „Hit és haza” című színműve meglepő hasonlóságot mutat az általa színealkalmazott művel. Az előadás bizonyosságot tett a plágiumvád teljes alaptalanságáról. A pró- testánsoknak Salzburgból való kiűzésén kívül semmiféle hasonlóság sincs a két darab között.

— **Nagy vasúti katasztrófa.** Varsói jelentés szerint a ziezhanovi állomáson a Visztula-vas- uton egy tehervonat összeütközött a Varsó felől jövő gyorsvonattal. Mind a két mozdony, hét személykocsi és hat tehervagon darabokra tört. A tehervonat személyzete közül négy alkalmazott, a gyorsvonaton pedig tíz utas és nyolc vasúti hi- vatalnok halálosan megsebesült.

— **Tanító és tanítvány.** Szegedi jelentés sze- rint a megszökött Gresner József kereskedelmi is- kolai tanuló és Spira Antal házitánítója kézre- kerítőjének vagy nyomravezetőjének Baumhorn Izidor, a megszökött diák mostohaapja 500 koro- nát helyezett letétbe ma a rendőrségnél. Az eddigi nyomok arra engednek következtetni, hogy a ta- nitó és a tanítvány Svájc felé vette útját, mert állandóan a svájci térképet tanulmányozták. A rendőrség ma pótkörözvényt adott ki ellenük.

— **Dráma az erdőben.** Prágából érdekes dráma hírére hozza a táviró. Az ottani Ha- man-féle kávébeviteli cég karolinethali fióküzletében ma délelőtt az üzletvezető le- lőtte a pénztárnoknót, azután föbelőtte ön- magát. A véres tett oka az, hogy a pénztár- noknő az üzletvezető szerint tulsok előleget vont le havi fizetéséből. Mások szerint azon- ban szerelmi drámáról van szó, minthogy nem lehető, hogy az előleglevonást revolver- rel intézte volna el az üzletvezető.

— **Leégett diszletgyár.** Berlinből jelentik, hogy a Baruch és társa nagy színházi diszletgyár és felszerelési vállalat műhelyeiben ma nagy tűz pusztított. A kár 100.000 márka. A Baruch-cég több budapesti színháznak volt a szállítója.

— **A Párisi Nagy Áruház** I. emeleti Lotz-ter- mében megnyílt a karácsonyi jótékvásár.

— **Életunt önkéntes.** Ma délután felöt órakor a Podmaniczky-utcai István-király szállóban mellbe lötte magát Erdős Béla magánhivatalnok, aki október elseje óta a huszonnegyedik gyalogez- rednél, mint önkéntes szolgált. A súlyosan sebe- sült embert a mentők a tizenhatodik helyőrségi kórházba szállították. Érdeklődtünk az önkéntes felettes hatóságánál, ahol azt a választ kaptuk, hogy Erdős Béla sebe életveszélyes. Az öngyilkos- ság okáról azonban nem tudtak fölvilágosítást adni. Az önkéntes apja Grünwald Jakab, a Dessoeffy- utca 41-ik szám alatt lévő gabonabizományos iroda tulajdonosa kijelentette munkatársunknak, hogy fia hat napi áristomot kapott, amelyet tegnap huszonnegy nap fogsággal tódottak meg. Az ün- érzetes fiu annyira szívére vette a dolgot, hogy a szegényt nem tudta eltűrni, inkább meg akart vállalni az élettől.

— **Siketnémák karácsonya.** A siketnémák bu- dapesti állami intézetének igazgatósága (VIII., Mosonyi-utca 8. Telefon 59—15) ez úton is fel- kéri mindazokat a jószívű embereket, akiknek módjuk van rá, hogy pénz, ruha- vagy egyéb ado- mányokkal tegyék lehetővé az intézet nagyszámu szegénysorsu növendékeinek a legszükségesebb teli ruházattal és más hasznos holmival való el- látását. Az ajándékokat december 22-én, az inté- zeti karácsonyfa-ünnepélyen nyilvánosan fogják kiosztani és azokról a tanév végén kiadandó érte- sítőben részletesen elszámolnak.

— **A mulató hollandi kalandja.** Ma este tele- fonon értesítették a főkapitányságot, hogy a Ge- nua-kávéházban, amely a Dob-utczában és az Er- zsebét-körut közelében van, egy titokzatos idegen mulat az egyik szeparóban. A dárúdó már három nap óta tart és az idegen két kézzel szórja a pénzt. A rendőrség Pallos József és Bergendi Ágoston de- tektiveket küldte ki. Amikor a rendőrség emberei megjelentek, az idegen revolvert rántott elő és magára akart löni. A detektivek lefogták és ho- hozták a főkapitányságra. Haniszár Ida, rendőri felügyelet alatt álló nővel együtt, akivel négy nap óta mulatott. Az idegen csak hollandul beszél s így csak tolmács utján lehetett kihallgatni. Schippe- János, huszonegy éves, rotterdami születésű bank- tisztviselőnek mondja magát és azt állítja, hogy november 18-án hagyta el hazáját. Rögtön kikutat- ták és huszezer korona értékű külföldi pénzt talál- tak nála. Azt állítja, hogy az anyjától kapta. Haniszár Ida, a leány azt vallotta, hogy szerdán találkozott a fiatalemberrel először és azóta foly- ton együtt voltak. Körülbelül négyszáz korona értékű ruhaneműt vett neki és ugyanannyit mu- lattak el együtt. Titokzatosá teszi az esetet az a körülmény, hogy a hollandi börtöndjében, aki a Meteor-szállóban lakott piszkos, lerongyolód- dott fehéreneműt és ruhát találtak. Az idegen a ruhára vonatkozólag nem tud felvilágosítást adni és így valószínű, hogy érdekében áll, hogy kilitét ne fedezze fel. A rendőrség késő éjjel fölkerste a Hollandi biztosító társaság igazgatóját, hogy le- gyen segítségére a kihallgatásnál. Az újabb tolmács segítségével megtudják, hogy az előbbi vallo- mása hamis volt. Goekewáger Péter libraháznak hívják, tizennevez esztendő és egy hágai hitelín- tézetnél volt alkalmazva. Négy pénzeslevelet biz- tak rá, hogy adja postára. A borítékot fölzakította és a tizenkilenczezer korona középpont magához vette. Először Rotterdamba ment, majd Bécsbe, innen pedig Budapestre menekült. A rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket s értesítette a hágai rendőrséget.

— **Egy márkai balvágzete.** Nagy feltűnést kel- tett Waterfordban, mint onnan keltezett távira- tunk jelenti, hogy Waterford márkait a Curragh- more-i birtoka közelében lévő folyóban meg- fuladva találtak. Az elhunyt feje volt a hasonló nevű, széles körben ismert ír nemesi családnak és unokaöccse lord Charles Beresfordnak. Hogy öngyilkosság vagy baleset kérdése forog-e fe- nnem tudják megállapítani.

— **Megakadályozott öngyilkosság.** Ma délután öt órakor a Ferencz József-rakpartról a Dunába akart ugrani Prém Ferencz huszonhárom éves mű- szakai gyakornok. Hartl Ferencz 1226-os számú rendőrnek azonban sikerült a halálra szánt embert visszatartóztatni. Bekísérte a negyedik kerületi kapitányságra, ahol kellő igazolás után szabadon- bocsátották.

— **Szabálytalanságok Zemplénmegyében.** Sét- toraljai helyi tudósítónk táviratozza, hogy Dókus Gyula alispán hivatalosan megvizsgálta a honma- nai fősolgabíró és a járási számvevőség ügy- kezelését. A vizsgálat a számvevői hivatalban su- lyosabb természetű szabálytalanságoknak jött a nyomára, aminek következtében Dókus alispán Körössy Sándor járási számvevő ellen elrendelte a fegyelmi vizsgálatot s ezzel egyidejűleg feifüg- gesztette állásától.

— **Adományok a Jókai-szoborra.** A Jókai- szobor és emlékmű javára újabban a következő adományok folytak be a Magyar Általános Taká- rékpéztárhoz (V., József-tér 14.): dr. Adorján Emil 200, a pécsi m. kir. adóhivatal 12.88, Kele- men D. és társa 500, Enyiczky Gábor 2 korona. Eddigi gyűjtésünk 101.495 korona. Összesen 102.209 korona 88 fillér.

— **Megtámadott rendőr.** Minárik Ferencz har- mincz éves, 1842. számú rendőr ma este a Lipót- köruton teljesített őrszolgálatot, amidőn három részeg tót napszamos tartott feléje hangos dalolus- sal. A rendőr eszendre intette őket, mire az egyik tótul a rendőrré kiáltott:

— Ma még meghalsz, kutya!

Mind a hárman befordultak a Visegrádi-ut- czába és a 14. szám alatt épülő házból tizenkét munkást hívtak magukkal. Az egyik munkás egy törött fejszével fejbevágta a rendőrt és a többiek is rátámadtak. A megszorult rendőr a revolveréhez nyult és elsütötte, amire a többi munkások sza- ladni kezdtek, csak a támadó ütlegelte tovább a rendőrt. A tizennevezes őrszobából ekkor már öt termelt két rendőr, akik az egész társaságot beki- sérték a főkapitányságra, ahol hatóság elleni erő- szak miatt megindították ellenük az eljárást.

— **Nem szabad felülni a nagy szavaknak.** — Ez az igazság soha sem érvényesült annyira, mint épp most, mikor mindenki csak az általános drá- gulásról beszél. Az általános drágulás alatt termé- szetesen a szörme cikkek drágulása is érthető volna, ha Elkán Gyula szőrme nagyáruházával (Ká- roly-körut 19.) nem sikerül a tavaszi lipcei és londoni szörme vásáron már ideje korán a nyers szörme anyagot előnyös áron beszerezni. Ezért ké- pes Elkán a műhelyében készült elsőrangú szörme- áruit, dacára annak, hogy ezek időközben jóval megrágultak, most karcsoson előtt nagyon mér- sékelt, de mindamellett szabott áron, a hölgyek rendelkezésére bocsátani. A cég gyönyörű divat- lapját kérésre mindenkinek megküldi.

— **Radó Aladár** bluz és pongyola áruházában, Bécsi-utca 5. sz., az ezidei occasio-eladásé folyamatban van. A cég túlhalmozott raktára miatt ki- zárólag elsőrendű árukat ad el rendkívül leszállí- tott occasio árakon.

— **Megakadályozott szerelmi dráma.** A mai számunkban már megírtuk, hogy a 23. gyalogez- red Markó-utczai raktárában betörték. A betörők csakókat, diszruhát és bakkancsoikat vittek el. A rendőrség a betörésért Dudits Péter huszonhárom éves rovtó multu lakatossegédet gyanúsította. Tegnap a rendőrséget értesítették, hogy a Király- utca és Szív-utca sarkán levő Kovács-szállodá- ban szerelmi dráma készül. Dudits Péter és a ked- vese, Hankó Mária öngyilkosságot akar elkövetni. A detektivek lesbeállottak és mikor este Dudits Péter a szállóba érkezett, elfogták. Miután kide- rült róla, hogy katonaszökevény, átadták a katonai hatóságoknak.

— **Konok öngyilkosjelölt.** Ma délelőtt az Er- zsebét-téren Vas Imre huszonhat éves mézárósegéd revolvert rántott elő és háromszor magára lött. A golyó a balkarját furta keresztül. A közönség kiesavarta a mézárósegéd kezéből a fegyvert, mire ő előrántotta zsebkését és mellbeszurta magát. A mentők bevitték a Rókus-kórházba. Vas Imre ré- szeg volt és ugylátszik, hogy ittasságában akart öngyilkossá lenni.

— **Életuntak.** Fogel Ernő péksegéd ma reggel a Mór-utca 11. számú házból mellbelötte magát. A Bethesda-kórházba szállították az életunt em- bert. — Naszályi Sándor harminczkét éves éksze- rész az újpesti Beniczky-utcazi népfürdőben mell- belötte magát. A szerencsétlen ember nyomban meghalt. Holttestét az újpesti halottasházba szál- litották. — Csató István huszonnevez esztendő műkánélküli ember tegnap este a Sálgótarjáni- uton föbelötte magát. A seb nem volt súlyos, éi- ment a Mátyás-téren álló rendőrhöz és ennek el- mondotta, hogy öngyilkos akart lenni. A rendőr Csatót a dolozházi kórházba vitte. Az életunt em- ber a 60. számú gyalogezrednél őrszolgálatot látott szeptemberben kilépett a katonaságtól, azóta foly- ton nyomergott és álláshoz nem tudott jutni.

— **A részeg ember halála.** Gödöllőről jelenté tudósítónk, hogy Lukács János boldogi lakos tegnap éjjel ittas állapotban saját kocsiján Jászfényszaruból hazafelé ment. Utközben lovai megbokrosodtak s az árokba fordították a kocsit, amely maga alá temette Lukácsot, aki súlyos sérüléseket szenvedett és meghalt.

— **Ékszer-occasio.** A Belváros egyik legelső, legkiválóbb és legmegbízhatóbb ékszerésze kétségkívül *Zirner Testvérek utóda Liszt Hugó* Váci-utca 2. szám alatt, hol most rendezte az ékszeres új helyiségeit e régi elismert cég. Liszt Hugó modern ember és mint ilyen a karácsonyi ünnepek előtt kiarakata a legdivatosabb, a legszebb, a legjobb és a legértékesebb ékszerek halmazát helyezte el, hol minden egyes tárgyon a legvégső szellett ár van feltüntetve. A Váci-utca 2. szám alatti ékszerkirakat igazán egyik szép látványossága a Belvárosnak.

— **Tűz egy istállóban.** Kiss János fuvaros istállója a Hajtsár-utca 54. sz. alatt kigyuladt és elégett. A VI. kerületi és a központi tűzoltók vonultak ki a tűzhöz és hamarosan eloltották.

— **A Világjárás R.-T. menetjegyiroda** Dorottya-utcai utazási irodájában megindult az érdeklődés a *láriai* és külföldi téli sporttelepek és az *egyiptomi és rivierai téli üdülőhelyek* iránt. A kiadásra kerülő utazási jegyek rendkívül kedvezményezett árak és 60—180 nap érvényesülnek. Díjmentes és alapos felvilágosítás és eredeti árakkal kalkulált költségvetéssel, valamint prospektussal szolgál a Világjárás r. t. menetjegyirodája, V., Fűrdő-u. 1. (Bejárás a Dorottya-utca felől. Telefon 152—52.), ahol városmegtekintésre, rövidebb utakra és hosszabb turákra is *elegáns autók bérelhetők.*

— **Fővárosi Orfeum.** A decemberi páratlanul fényes műsor, élén a világ legelső nemzetközi variété-nagyságaival, limpozáns sikert aratott. Cléo de merode, az ünnepektől variété-nagyság, alig győzte megköszönni a hatalmas ováció. Serene Nord, az elragadóan szép fűrdő Vénusz, a rendkívül kacagató majomváros és többi remek újdonság egytől-egyik élvezetes látványosságok. A hazai örök közül Keleti Juliska, Gyárfás Dezső és Aalback új Zerkovitz és Weiner-féle slágereket hoztak. Vasárnap, december 3-án és pénteken, december 5-án délutáni előadások lesznek, melyen a nagy Cléo de merode, Serene Nord és a majomváros is fellépnek, a fényes decemberi műsor többi főattrakcióival együtt. A délutáni előadások helyérei, daczára az igazán ritka érdekességű és változatos műsornak, mégis mérsékeltnek maradnak.

— **Vajjon nem kinos gondolat-e,** hogy amidőn mindenki a karácsonyi előkészületekkel van elfoglalva, számos családban a keresztlényesség ezen bensőséges ünnepét s ennek derűs hangulatát megzavarja a legkedvesebb emberi lények: a gyermekek betegeskedése. Mert a karácsony éppen olyan időszakra esik, amidőn a gyermekvilágban legsűrűbbek a hurutos megbetegedések. Egy olvasónőnk aki igen lelkiismeretes megfigyelő és e téren teljesen megbízható tapasztalatokat szerzett, alkalomszerűleg igen meglehangú figyelmeztetést ír hozzánk, amelyben emlékeztet a valódi Fay-féle szódenni ásványvíz-pasztillákra, amelyek a gyermekek hurutos bántalmait ellen a legkitűnőbbek és minden jól berendezett háztartásban készleltben kell hogy legyenek.

— **Royal-Orfeum.** Olyan számban még nem voltak Budapesten láthatók európai hírnevű csodás világ-attrakciók, mint amilyenekkel a *Royal-Orfeum* fejedelmi gazdagságu új decemberi ünnepi műsora szolgál. Estéről-estére zsúfol: ház honerálja szünni nem akaró tapssal: a *Bert Bernard* féle eredeti amerikai *Tingli-Tangli Company*, *The 4 Palareus, Cooke and 2 Rotherls; Brothers Elgona; Janette Dluarbar; Brothers Carr; Sisters Reichmann* gyönyörű produkcióit. A színházi részben nagy sikere volt *K. Solti Hermin* és *Virág Jenő* új kupléinak, *Alex. Engel* és *Otto Weber* „A lites fia” című operettjének, a „Jaj, a tanti!” és „A játéklarlang” című bohózatoknak. A *Royal-Orfeum* délutáni előadásai immár a közönség legszélesebb rétegeit is meghódították s a nagy érdeklődésre való tekintettel minden csütörtökön és ünnepnap délután is, — a rendes vasárnapi előadásokon kívül — lesznek mérsékelt helyére nagy családi előadások, utólérhetetlenül gazdag műsorral.

— **Alapítvány a Gyermekszanatóriumnak.** Az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár igazgatója nevében dr. Szécsi Lajos vezérigazgató 1000 koronás alapítványt küldött gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, mint a Gyermekszanatórium kormányzójához; továbbá 100—100 koronát küldött herceg Festetics Taszilónak (Keszthely), Temesvár város tanácsa, a pozsonyi m. kir. állami polgári fiúiskola és az egri m. kir. állami fiúiskola; 50 koronát Engel Pál, az Angol-Osztrák Bank igazgatója, 309 korona 92 fillért gyűjtött *Koldskovszky Elza*, a kassai m. kir. állami felsőbb leányiskola igazgatója 123 korona 80 fillért pedig *Lipp Frigyes*, a szepesi bécsi m. kir. dohánygyár igazgatója.

— **Halálozás.** Sárkány Dezső fővárosi cipőkereskedő, a székesfővárosi kerületi választmányának tagja meghalt. Az elhunytat, akit széleskörű és tekintélyes rokonság gyászol, holnap délután temetik a Rombach-utca 11. számú gyászházból.

Ma délután fél 4 órakor temették el a Farkasréttemető halottasházából *Burchits Ferenc* királyi tanácsost, a postatakarékpénztár pénztárának főnökét. A temetésen nagyszámu és előkelő közönség jelent meg, hogy a postatakarékpénztár egyik legértékesebb munkását utolsó útjára elkísérje. A gyászoló közönség sorában ott voltak: Hollán Sándor nyug. államtitkár, dr. Lehrer Péter és Halász Ferenc miniszteri tanácsosok, Baross Géza miniszteri tanácsos, a postatakarékpénztár igazgatója stb. A postatakarékpénztár tisztikara testületileg jött el.

Özv. *Lányi Béláné*, a Nemzeti Színház nyug. tagja szombatn reggel meghalt. Temetése hétfőn d. u. 3 órakor lesz a Kerepesi-ut melletti temető halottasházából.

Idősb *Nagy Viktor*, az 51. gyalogezred nyugalmazott őrmestere, 50 évi szolgálat és négy évi nyugalom után ma meghalt Kolozsvárott. Az elhunyt őrmester tulajdonosa volt az arany vitézségi éremnek, mert a königraeti csatában zászlóaljának lobogóját élete veszélyeztetésével megmentette.

Blau Ignác budapesti háztulajonos hirtelen meghalt 73 éves korában. Temetése holnap délelőtt tizenegy órakor lesz a Népszínház-utca 57. számú gyászházból.

Capdebo Sándor berezsbéri földbirtokos, megyebizottsági tag, 63 éves korában Temesvárott elhunyt.

Brósz Adolf nyug. szepesremeteli tanító, a szepesremeteli leván. egyházközség volt közigazgatási jegyzője és gondnoka, 65 éves korában meghalt Szepesmatyódon.

Székely Irma 44-ik évében elhunyt Budapesten.

Özv. *Martin Ferencz*né, *Schneiderbauer Julia* ötletének 66-ik évében Szekszárdon elhunyt. Temetése ma délután volt. Elhunytát nagy és előkelő rokonság gyászolja.

— **Ha öszül a haja, használja a Stella-vizet.** Ára 2 K. Kapható egyedül Zoltán B. gyógyszerárban. Budapest, V., Szabadság-tér.

— **Peiret véleménye** határozottan az, hogy Magyarország megértette az ő nagyszerű modelljét, de nem használhatja. Egy fess trotteur alj-blouzzal és kabáttal, ez kell a népek, mondta a hírneves Peiret ur (hamiskásan mosolyogva) és e célból ő nem ajánlhatna szebbet, jobbat, praktikusabbat, mint a bécsi Schosson-fabrik világhírű szoknyáit. Tessék a mai hirdetést figyelemmel kísérni.

— **Royal-Orfeum, Budapest, Erzsébet-körút 31. sz.** Színházi és variété műsor. Kezdeté 8 órakor.

— **Czím- és reklámtáblákat, nemesi címereket készít Harsányi László.** Budapest, VII., Hungária-körút 155. Telefon 170—12.

— **Fodor-féle vivóterem a Koronaherceg-utca 3. szám** alatt a főváros legnagyobb és legjobban felzerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vivásra.

— **Bob hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.**

— **Argentor-Művek.** Aki tényleg modern és izléses karácsony-ajándéktárgyakat akar vásárolni, az a fenti cégnél egy dus választéku raktárt talál gyönyörű chinai és japán tárgyakban, melyek ismét bizonyosságot nyújtanak afelől, hogy az „Argentor-Művek” mintáik izléses, szolid és tiszta kidogozása által e szakmában a legelső helyet veszik be és amellett olcsó árakkal is minden tekintetben versenyképesek. A fenti cég gyártáraként: IV., Koronaherceg-utca 5., minden évő okvetlen talál egy megfelelő ajándék-tárgyat és pedig minden árban, mint például: dohányzó-készleteket, virágállványokat, író- és toaletasztal-készleteket, kávé-és tea-készleteket, asztaldiszeket, stb. stb. Miután vásárlási kényeszer nem létezik, mindenki saját mag meggyőződhetik ezen elsőrangú cég versenyképességéről.

— **Lechner karácsonyi katalógusa.** R. Lechner bécsi udvari és egyetemi könyvkereskedő-cég (I., Graben 31.) kiadásában ez idén is megjelent és a nagy szakértelemmel és körültekintéssel összeállított mű örmére fog szolgálni az irodalom és művészet minden irodalmi és művészeti ügyben a szorosán vett karácsonyi szezon határain túl is. Különös gondnal vannak összeállítva az 1911. évi könyvpiac újdonságai, ifjúsági iratok német, francia és angol nyelvű kiváló termékek stb. Továbbá képek, képeretek, műlapok, Tanagra-figurák, fényképeszeti eszközök és kellekek amatőr-fényképeszek számára, amely utóbbi tárgyakra a cégnek saját külön nagy műterme van pontos és teljesen megbízható eszközök előállítására. A katalógust a cég bárkinek ingyen és bérmentve megküldi.

— **Karácsonyfadíszek.** A közelgő karácsonyi ünnepek előtt jó tudni, hol szerezhető be ango árban a legmodernebb és a legszebb karácsonyfadíszek. *Dukasz Miksa* (Ó-utca 6.) cégére e téren a legelső a fővárosban, ahol mindennemű karácsonyfadísz a legújtanjosabb áron kapható! Ajánljuk őt a közönség figyelmébe.

— **Egy követésre méltó példa.** A tengerentuli jelentések szerint kétséget nem szenved, hogy a külföld a jót a rossztól, a valódit a hamisítványtól igen jól meg tudja különböztetni és olcsó árjegyzés daczára, utánzatot magára rádukálni nem enged. A behozatali cégek már meg sem kísérelik az egész világon jól bevezetett és a közönség által kedvelt Horgony-Közpítőszekrényeket silány utánzatok által helyettesíteni. „Az utánzatokkal sok bajunk van, a közönség minden egyes szekrényt „Horgony” védjegy nélkül a kereskedőnek visszaadja.” Ezt írják a behozatali cégek Richter F. Ad. és Ta. bécsi cégnek. Sajnos azonban, mint értesülünk, a helyi közönség kevésbé követelő, mert néha utánzatokat is elfogad. Ez nincsen rendjébe, szállóink is nyomatékosan a valódi Horgony-Közpítőszekrény kiadását követeljük és minden egyes szekrény „Horgony” nélkül visszautasítandó. Miért cégedjenek meg gyermek egy silány utánzattal.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Volt-e válság a Nemzetiben?

— **Mondvacsinált palotaforradalom.** —

Budapest, december 2.

Tóth Imre, a Nemzeti Színház igazgatója, ezelőtt két héttel szabadságra ment. Abbázában töltötte az időt s ma reggel járt le szabadságideje. Szokott pontossággal megjelent hivatalában, amikor is eléggé érdekes meglepetés érte. Némely újságban azt olvasta, hogy ő távozófélben van s le fog mondani az igazgatói állásról.

Távolléte utolsó idejében ugyanis hogy, hogy nem: világgá bocsátották a hírt, hogy közte és a kultuszminiszter közt áthidalatlan ellentétet vannak s hogy ezek miatt elejtették felsőbb helyen. A hírforrások továbbá elmondják, hogy távollétében valóságos palotaforradalmat szítottak ellene s hogy *Hevesi Sándor* főrendező az igazgató háta mögött tárgyalta a kultuszminiszterrel, ő akarván vagy igényezvén direktorrá lenni. A kombinációk sokaságába még belekerült az is, hogy *Hegedűs Gyula*, a Vigszínház nagy művésze meg akar válni a Vigszínházról s hogy ő volna kiszemelve az igazgatói állásra.

Már ezek a kombinációk is magukon viselik a valószínűtlenség jellegét. *Hevesi Sándor* bizalmi állást tölt be a Nemzeti Színházban s nem tételhető föl, hogy hátmögött való intrikákkal akarna előbbre jutni. *Hegedűsnek* pedig eszébe sem jut, hogy fényes művészi karrierjét feleselje valamely igazgatói teendővel.

Maga *Tóth Imre* igazgató munkatársának előtt odanyilatkozott, hogy az egész dologról egyáltalában nem tud semmit. Hangsúlyozta, hogy az, ami az ő tudomása szerint erre vonatkozik, benne van alábbi nyilatkozatában, melyet egy hozzá intézett kérdésre tett. Ez a nyilatkozat így szól:

— **Ma reggel érkeztem haza és mondhatom, váratlanul ért ez a támadás. Én lelkiismeretemre mondom, mit sem tudok arról, mintha a miniszteriumban elejtettek volna. Hangsúlyoznom kell: soha gróf Zichy János miniszter ur és közttem nem volt ellentét. A Pálmai Ilka ügyét most hallom először emlegetni. A műsorért sem kaptam soha szemrehányást. Azt viszont jól tudom, hogy a Népszínház megváltása óta súlyos terhek szakadtak a Nemzeti költségvetésnek a nyakába. Sürgettem egyet-mást, így állandóan szerződötett statiszta-személyzetet, de ez idő szerint ez nem volt keresztülvihető. Jól tudják: én nem keresem ezt a pozíciót. Felajánlották nekem. Feltételeim voltak. Elfogadták. Így lettem igazgató. Azóta legjobb tudomásom szerint dolgozom. Ha néhány tagom el van keseredve, mert nem foglalkoztatott, ez nem az én hibám. Ha tehetségesek lennének, biztosan kapna mind-egyik méltó szerepet. Még csak annyit: távozásomról szó se volt. Ha küldenék; nyugodtan távozom.**

Ami *Hegedűs Gyulát* illeti, ő nem tagadja, hogy el akar menni a Vigszínházról. Azonban távozási szándéka nem függ össze a Nemzeti Színház állítólagos igazgatói válságával. Az ügyről különben így nyilatkozott:

— **Mindazokból a hírekből és híresztelésekből, amik felmerültek, csak az az igaz, hogy én igenis el akarok menni a Vigszínházról. Az azonban, hogy ez megtörténhessék, nemcsak rajtam mulik, ez még két-három más faktortól is függ. Ahhoz ugyanis, hogy elmehessék, az is kell, hogy elengedjenek. Ami a Nemzeti Színházhoz való szerződésemet és az ezzel kapcsolatos kombinációkat illeti, azokra nézve ki kell jelentenem, hogy ezekről a dolgokról csak színesztársaságokban volt szó, különösen annak a memorandumnak a kapcsán, amelyben societaire rendszer tervét ajánlotta *Ivánfi Jenő* a kultuszminiszteriumnak. Hivatalosan erről még velem senki sem tárgyalt, konkrét ajánlatot, vagy pedig ehhez hasonló sohasem kaptam és nekem nagyon kellemetlen, hogy ezek a híresztelések most felmerültek, mert könnyen és roszhiszeműen úgy magyarázhatják, hogy azok tőlem crednek.**

Egyébként *Molnár Viktor* kultuszminiszteri államtitkár ugyanakkor egy hozzá intézett kérdésre így válaszolt:

— **Én is a napilapokból értesültem az ügyről. A miniszter ur ugyan távol van, de úgy hiszem, nyugodtan jelenthetem ki: Tóth**

— **A király és az új biborosok.** Bécsi jelentés szerinti a király ma délelőtt fényes ceremónia keretében személyesen tette fel dr. Bauer és dr. Nagel újonnan kinevezett biborosoknak a biborosi baretumot. Az új biborosok különkihallgatáson jelentek meg a király előtt és ez alkalommal bemutaták a pápai legátusokat és a nemesi öröket. Egyébként a biborok-avatás külsőségeiről érdekes felmenteni, hogy a biborosok hat fehér lovas urnyozott hintón vonultak fel az udvari plébániatemplomba. A király diszhintáján a biborosok megett hódolt. Az ünnepi misét Schokke felszentelt püspök czelebrálta. A király a trón számolyán térdelő biborosok fejére tette a baretumot. A színpompás, fényes egyházi ünnepeken résztvettek Mária Terézia és Mária Jozefa főhercegnők, Károly Albrecht főherceg, Bolfras főhadsegéd, gróf Zichy Ágost főudvarnag, valamint sok más udvari méltóság, a közös miniszterek, az osztrák miniszterelnök, a kabinet számos tagja, az urakháza elnöke, báró Bienerth helytartó, gróf Montecuccoli tengerészeti parancsnok, Versbach lovag hadtestparancsnok, számos magasrangú katonatiszt, Crosier francia nagykövét stb.

Ma este Schönbrunnban udvari ebéd volt, a melyen Bauer és Nagel biborokok kíséretükkel, a pápai küldöttek, a pápai nuncius, a külügyminiszter, a miniszterelnök és a kultuszminiszter, valamint más személyiségek vettek részt.

— **Az aradi üzletvezető.** A magyar államvasutaknak egy rég szolgáló, oszlopos főembere vonul nyugalmába. Sztankovics Miklós, az államvasutak aradi üzletvezetője, ma beadta nyugdíjazása iránti kérelmét. Sztankovics igen érdemes tisztviselő. Negyvenhárom esztendőig állt az államvasutak szolgálatában. Nagy érdemei vannak az erdélyi vasutak reorganizálásában és kiépítésében.

— **Nincs plágium.** Érdekes módon ítélkezett a közönség abban a kérdésben, vajjon Schönherrnek nálunk is ismert „Hit és haza” című drámája plágium-e vagy sem. Münchenből táviratozzák, hogy ott csütörtök este mutatták be Müller Artur „Eros várunk nekünk az Isten...” című régi színművét, amelyet Feuchtwanger alkalmazott színe s amelyet azért adtak elő, hogy a közönség is lássa, mennyiben van alapja a Schönherr ellen emelt plágiumvádának. Feuchtwanger ugyanis — amint annak idején megírtuk — azt állította, hogy Schönherr „Hit és haza” című színműve meglepő hasonlóságot mutat az általa színealkalmazott művel. Az előadás bizonyosságot tett a plágiumvád teljes alaptalanságáról. A próbestánsoknak Salzburgból való kiűzésén kívül semmiféle hasonlóság sincs a két darab között.

— **Nagy vasúti katasztrófa.** Varsói jelentés szerint a ziezhanovi állomáson a Visztula-vasúton egy tehervonat összeütközött a Varsó felől jövő gyorsvonattal. Mind a két mozdony, hét személykocsi és hat tehervagon darabokra tört. A tehervonat személyzete közül négy alkalmazott, a gyorsvonaton pedig tíz utas és nyolc vasúti hivatalnok halálosan megsebesült.

— **Tanító és tanítvány.** Szegedi jelentés szerint a megszökött Gresner József kereskedelmi iskolai tanuló és Spira Antal házitánítója kézikönyvének vagy nyomravezetőjének Baumhorn Izidor, a megszökött diák mostohaapja 500 koronát helyezett letétbe ma a rendőrségnél. Az eddigi nyomok arra engednek következtetni, hogy a tanító és a tanítvány Svájc felé vette útját, mert állandóan a svájci térképet tanulmányozták. A rendőrség ma pótkörözvényt adott ki ellenük.

— **Dráma az erdőben.** Prágából érdekes dráma hírére hozza a táviró. Az ottani Haman-féle kávébeviteli cég karolinethali fióküzletében ma délelőtt az üzletvezető lelőtte a pénztárnoknőt, azután föbelötte önmagát. A véres tett oka az, hogy a pénztárnoknő az üzletvezető szerint tulsok előleget vont le havi fizetéséből. Mások szerint azonban szerelmi drámáról van szó, minthogy nem lehető, hogy az előleglevonást revolverrel intézte volna el az üzletvezető.

— **Leégett diszletgyár.** Berlinből jelentik, hogy a Baruch és társa nagy színházi diszletgyár és felszerelési vállalat műhelyeiben ma nagy tűz pusztított. A kár 100.000 márka. A Baruch-cég több budapesti színháznak volt a szállítója.

— **A Párisi Nagy Áruház I. emeleti Lotz-termében megnyílt a karácsonyi jótékvásár.**

— **Életunt önkéntes.** Ma délután félöt órakor a Podmaniczky-utcai István-király szállóban mellbe lötte magát Erdős Béla magánhivatalnok, aki október elseje óta a huszonegyedik gyalogezrednél, mint önkéntes szolgált. A súlyosan sebesült embert a mentők a tizenhatodik helyőrségi kórházba szállították. Érdeklődtünk az önkéntes felettes hatóságánál, ahol azt a választ kaptuk, hogy Erdős Béla sebe életveszélyes. Az öngyilkosság okáról azonban nem tudtak fölvilágosítást adni. Az önkéntes apja Grünwald Jakab, a Dessoeffy-utca 41-ik szám alatt lévő gabonabizományos iroda tulajdonosa kijelentette munkatársunknak, hogy fia hat napi áristomot kapott, amelyet tegnap huszonegy napi fogsággal toldottak meg. Az önkéntes fia annyira szívére vette a dolgot, hogy a szegényt nem tudta eltűrni, inkább meg akart vállalni az életét.

— **Siketnémák karácsonya.** A siketnémák budapesti állami intézetének igazgatósága (VIII., Mosonyi-utca 8. Telefon 59—15) ez úton is felkéri mindazokat a jószívű embereket, akiknek módjuk van rá, hogy pénz, ruha- vagy egyéb adományaikkal tegyék lehetővé az intézet nagyszámú szegénysorsú növendékeinek a legszükségesebb felruházattal és más hasznos holmival való ellátását. Az ajándékokat december 22-én, az intézeti karácsonyfa-ünnepélyen nyilvánosan fogják kiosztani és azokról a tanév végén kiadandó értesítőben részletesen elszámolnak.

— **A mulató hollandi kalandja.** Ma este telefonon értesítették a főkapitányságot, hogy a Genua-kávéházban, amely a Dob-utczában és az Erzsébet-körút közelében van, egy titokzatos idegen mulat az egyik szeparóban. A dárúdó már három nap óta tart és az idegen két kézzel szórja a pénzt. A rendőrség Pallos József és Bergendi Ágoston detektiveket küldte ki. Amikor a rendőrség emberei megjelentek, az idegen revolvert rántott elő és magára akart löni. A detektivek lefogták és behozták a főkapitányságra. Haniszár Ida, rendőri felügyelet alatt álló nővel együtt, akivel négy nap óta mulatott. Az idegen csak hollandul beszél s így csak tolmács utján lehetett kihallgatni. Schippe János, huszonegy éves, rotterdami születésű banktisztviselőnek mondja magát és azt állítja, hogy november 18-án hagyta el hazáját. Rögtön kiküldték és huszezer korona értékű külföldi pénzt találtak nála. Azt állítja, hogy az anyjától kapta. Haniszár Ida, a leány azt vallotta, hogy szerdán találkozott a fiatalemberrel először és azóta folyton együtt voltak. Körülbelül négyszáz korona értékű ruhaneműt vett neki és ugyanannyit mulattak el együtt. Titokzatosá teszi az esetet az a körülmény, hogy a hollandi börtöndjében, aki a Meteor-szállóban lakott piszkos, lerongyolódott fehéreneműt és ruhát találtak. Az idegen a ruhára vonatkozólag nem tud felvilágosítást adni és így valószínű, hogy érdekében áll, hogy kilitét ne fedezze fel. A rendőrség késő éjjel fölkereste a Hollandi biztosító társaság igazgatóját, hogy legyen segítségére a kihallgatásnál. Az újabb tolmács segítségével megtudják, hogy az előbbi valómása hamis volt. Goekewáger Péter libraháznak hívják, tizennevez esztendő és egy hágai hitelintézetnél volt alkalmazva. Négy pénzeslevelet birtokos rá, hogy adja postára. A borítékot fölzakította és a tizenkilenczezer korona középszent magához vette. Először Rotterdamba ment, majd Bécsbe, innen pedig Budapestre menekült. A rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket s értesítette a hágai rendőrséget.

— **Egy márkis balvágzete.** Nagy feltűnést keltett Waterfordban, mint onnan keltezett táviratunk jelenti, hogy Waterford márkít a Curraghmore-i birtoka közelében lévő folyóban megfuladva találtak. Az elhunyt feje volt a hasonló nevű, széles körben ismert ír nemesi családnak és unokaöccse lord Charles Beresfordnak. Hogy öngyilkosság vagy baleset kérdése forog-e fenn, nem tudják megállapítani.

— **Megakadályozott öngyilkosság.** Ma délután öt órakor a Ferencz József-rakpartról a Dunába akart ugrani Prém Ferencz huszonhárom éves műszaki gyakornok. Hartl Ferencz 1226-os számú rendőrnek azonban sikerült a halálra szánt embert visszatartóztatni. Bekísérte a negyedik kerületi kapitányságra, ahol kellő igazolás után szabadonbocsátották.

— **Szabálytalanságok Zemplénmegyében.** Sétoraljauhelyi tudósítónk táviratozza, hogy Dókus Gyula alispán hivatalosan megvizsgálta a honvédelmi főszolgabíró és a járási számvevőség ügykezelését. A vizsgálat a számvevői hivatalban súlyosabb természetű szabálytalanságoknak jött a nyomára, aminek következtében Dókus alispán Körössy Sándor járási számvevő ellen elrendelte a fegyelmi vizsgálatot s ezzel egyidejűleg felelősségétől állásától.

— **Adományok a Jókai-szoborra.** A Jókai-szobor és emlékmű javára újabban a következő adományok folytak be a Magyar Általános Takarékpénztárhoz (V., József-tér 14.): dr. Adorján Emil 200, a pécsi m. kir. adóhivatal 1288, Kelemen D. és társa 500, Enyiczky Gábor 2 korona. Eddigi gyűjtésünk 101.495 korona. Összesen 102.209 korona 88 fillér.

— **Megtámadott rendőr.** Minárik Ferencz harmincz éves, 1842. számú rendőr ma este a Lipót körúton teljesített őrszolgálatot, amidőn három részeg tót napszamos tartott feléje hangos dalolással. A rendőr eszendre intette őket, mire az egyik tótul a rendőrré kiáltott:

— Ma még meghalsz, kutya!

Mind a hárman befordultak a Visegrádi-utczába és a 14. szám alatt épülő házból tizenkét munkást hívtak magukkal. Az egyik munkás egy törött fejszével fejbövéta a rendőrt és a többiek is rátámadtak. A megszorult rendőr a revolveréhez nyult és elsütötte, amire a többi munkások szaladni kezdtek, csak a támadó ütlegelte tovább a rendőrt. A tizennevezes őrszobából ekkor már öt termelt két rendőr, akik az egész társaságot bekísérték a főkapitányságra, ahol hatóság elleni erőszak miatt megindították ellenük az eljárást.

— **Nem szabad felülni a nagy szavaknak.** — Ez az igazság soha sem érvényesült annyira, mint épp most, mikor mindenki csak az általános drágulásról beszél. Az általános drágulás alatt természetesen a szörme cikkek drágulása is érthető volna, ha Elkán Gyula szőrme nagyáruházával (Károly-körút 19.) nem sikerül a tavaszi lipcei és londoni szörme vásáron már ideje korán a nyers szörme anyagot előnyös áron beszerezni. Ezért képes Elkán a műhelyében készült elsőrangú szörmeárut, dacára annak, hogy ezek időközben jóval megrágultak, most karcsoson előtt nagyon mérsékelte, de mindamellett szabott áron, a hölgyek rendelkezésére bocsátani. A cég gyönyörű divatlapját kérésre mindenkinek megküldi.

— **Radó Aladár bluz és pongyola áruházában.** Bécsi-utca 5. sz., az ezidei occasio-eladás folyamatban van. A cég túlhalmozott raktára miatt kizárólag elsőrendű árukat ad el rendkívül leszállított occasio árakon.

— **Megakadályozott szerelmi dráma.** A mai számunkban már megírtuk, hogy a 23. gyalogezred Markó-utczai raktárában betörték. A betörők csákókat, diszruhát és bakkancsokat vittek el. A rendőrség a betörésért Dudits Péter huszonhárom éves rovott multu lakatossegédet gyanúsította. Tegnap a rendőrséget értesítették, hogy a Király-utca és Szív-utca sarkán levő Kovács-szállóban szerelmi dráma készül. Dudits Péter és a kedvese, Hankó Mária öngyilkosságot akar elkövetni. A detektivek lesbéállottak és mikor este Dudits Péter a szállóba érkezett, elfogták. Miután kiderült róla, hogy katonaszökevény, átadták a katonai hatóságoknak.

— **Konok öngyilkosjelölt.** Ma délelőtt az Erzsébet-téren Vas Imre huszonhat éves mézárósegéd revolvert rántott elő és háromszor magára lött. A golyó a balkarját furta keresztül. A közönség kiesavarta a mézárósegéd kezéből a fegyvert, mire ő előrántotta zsebkését és mellbeszurta magát. A mentők bevitték a Rókus-kórházba. Vas Imre részeg volt és ugylátszik, hogy ittasságában akart öngyilkossá lenni.

— **Életuntak.** Fogel Ernő péksegéd ma reggel a Mór-utca 11. számú házból mellbelötte magát. A Bethesda-kórházba szállították az életunt embert. — Naszályi Sándor harminczkét éves ékszerész az újpesti Beniczky-utczai népfürdőben mellbelötte magát. A szerencsétlen ember nyomban meghalt. Holttestét az újpesti halottasházba szállították. — Csató István huszonegy esztendő műkandélló ember tegnap este a Sálgótarjáni-utca föbelötte magát. A seb nem volt súlyos, ément a Mátyás-téren álló rendőrhöz és ennek elmondotta, hogy öngyilkos akart lenni. A rendőr Csatót a dolozházi kórházba vitte. Az életunt ember a 60. számú gyalogezrednél őrszolgálatot látott szeptemberben kilépett a katonaságtól, azóta folyton nyomergott és álláshoz nem tudott jutni.

— **A részeg ember halála.** Gödöllőről jelenté tudósítónk, hogy Lukács János boldogi lakos tegnap éjjel ittas állapotban saját kocsiján Jászfényszaruból hazafelé ment. Utközben lovai megbokrosodtak s az árokba fordították a kocsit, amely maga alá temette Lukácsot, aki súlyos sérüléseket szenvedett és meghalt.

— **Ékszer-occasio.** A Belváros egyik legelső, legkiválóbb és legmegbízhatóbb ékszerésze kétségkívül *Zirner Testvérek utóda Liszt Hugó* Váci-utca 2. szám alatt, hol most rendezte az ékszeres új helyiségeit e régi elismert cég. Liszt Hugó modern ember és mint ilyen a karácsonyi ünnepek előtt kiarakataiba a legdivatosabb, a legszebb, a legjobb és a legértékesebb ékszerek halmazát helyezte el, hol minden egyes tárgyon a legvégső szellett ár van feltüntetve. A Váci-utca 2. szám alatti ékszerkirakat igazán egyik szép látványossága a Belvárosnak.

— **Tűz egy istállóban.** Kiss János fuvaros istállója a Hajtsár-utca 54. sz. alatt kigyuladt és elégett. A VI. kerületi és a központi tűzoltók vonultak ki a tűzhöz és hamarosan eloltották.

— **A Világjárás R.-T. menetjegyiroda** Dorottya-utcai utazási irodájában megindult az érdeklődés a *láriai* és külföldi téli sporttelepek és az *egyiptomi és rivierai téli üdülőhelyek* iránt. A kiadásra kerülő *utazási jegyek rendkívül kedvezményezett árak* és 60—180 nap érvényesülnek. Díjmentes és alapos felvilágosítás és eredeti árakkal kalkulált költségvetéssel, valamint prospektussal szolgál a Világjárás r. t. menetjegyi-rodája, V., Fűrdő-u. 1. (Bejárás a Dorottya-utca felől. Telefon 152—52.), ahol városmegtekintésre, rövidebb utakra és hosszabb turákra is *elegáns autók bérelhetők.*

— **Fővárosi Orfeum.** A decemberi páratlanul fényes műsor, élén a világ legelső nemzetközi variété-nagyságaival, limpozáns sikert aratott. Cléo de merode, az ünnepektől variété-nagyság, alig győzte megköszönni a hatalmas ováció. Serene Nord, az elragadóan szép fűrdő Vénusz, a rendkívül kacagató majomváros és többi remek újdonság egytől-egyik élvezetes látványosságok. A hazai örök közül Keleti Juliska, Gyárfás Dezső és Aalback új Zerkovitz és Weiner-féle slágereket hoztak. Vasárnap, december 3-án és pénteken, december 5-án délutáni előadások lesznek, melyen a nagy Cléo de merode, Serene Nord és a majomváros is fellépnek, a fényes decemberi műsor többi főattrakcióival együtt. A délutáni előadások helyérei, daczára az igazán ritka érdekességű és változatos műsornak, mégis mérsékeltnek maradnak.

— **Vajjon nem kinos gondolat-e,** hogy amidőn mindenki a karácsonyi előkészületekkel van elfoglalva, számos családban a keresztlénység ezen bensőséges ünnepét s ennek derűs hangulatát megzavarja a legkedvesebb emberi lények: a gyermekek betegeskedése. Mert a karácsony éppen olyan időszakra esik, amidőn a gyermekvilágban legsűrűbbek a hurutos megbetegedések. Egy olvasónőnk aki igen lelkiismeretes megfigyelő és e téren teljesen megbízható tapasztalatokat szerzett, alkalomszerűleg igen meglehangú figyelmeztetést ír hozzánk, amelyben emlékeztet a valódi Fay-féle szódenni ásványvíz-pasztillákra, amelyek a gyermekek hurutos bántalmait ellen a legkitűnőbbek és minden jól berendezett háztartásban készleltben kell hogy legyenek.

— **Royal-Orfeum.** Olyan számban még nem voltak Budapesten láthatók európai hírnevű csodás világ-attrakciók, mint amilyenekkel a *Royal-Orfeum* fejedelmi gazdagságu új decemberi ünnepi műsora szolgál. Estéről-estére zsúfol: ház honerálja szünni nem akaró tapssal: a *Bert Bernard* féle eredeti amerikai *Tingli-Tangli Company*, *The 4 Palareus, Cooke and 2 Rotherls; Brothers Elgona; Janette Dluarbar; Brothers Carr; Sisters Reichmann* gyönyörű produkcióit. A színházi részben nagy sikere volt *K. Solti Hermin* és *Virág Jenő* új kupléinak, *Alex. Engel* és *Otto Weber* „A lifies fia” című operettjének, a „Jaj, a tanti!” és „A játéklarlang” című bohózatoknak. A *Royal-Orfeum* délutáni előadásai immár a közönség legszélesebb rétegeit is meghódították s a nagy érdeklődésre való tekintettel minden csütörtökön és ünnepnap délután is, — a rendes vasárnapi előadásokon kívül — lesznek mérsékelt helyére nagy családi előadások, utólérhetetlenül gazdag műsorral.

— **Alapítvány a Gyermekszanatóriumnak.** Az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár igazgatója nevében dr. Szécsi Lajos vezérigazgató 1000 koronás alapítványt küldött gróf Zichy János vallás- és közoktatásiügyi miniszterhez, mint a Gyermekszanatórium kormányzójához; továbbá 100—100 koronát küldött herceg Festetics Taszilónak (Keszthely), Temesvár város tanácsa, a pozsonyi m. kir. állami polgári fiúiskola és az egri m. kir. állami fiúiskola; 50 koronát Engel Pál, az Angol-Osztrák Bank igazgatója, 309 korona 92 fillért gyűjtött *Koldskovszky Elza*, a kassai m. kir. állami felsőbb leányiskola igazgatója 123 korona 80 fillért pedig *Lipp Frigyes*, a szepesi bécsi m. kir. dohánygyár igazgatója.

— **Halálozás.** Sárkány Dezső fővárosi cipőkereskedő, a székesfővárosi kerületi választmányának tagja meghalt. Az elhunytat, akit széleskörű és tekintélyes rokonság gyászol, holnap délután temetik a Rombach-utca 11. számú gyászszobából.

Ma délután fél 4 órakor temették el a Farkasréttemető halottasházából *Burchits Ferenc* királyi tanácsost, a postatakarékpénztár pénztárának főnökét. A temetésen nagyszámu és előkelő közönség jelent meg, hogy a postatakarékpénztár egyik legértékesebb munkását utolsó útjára elkísérje. A gyászoló közönség sorában ott voltak: Hollán Sándor nyug. államtitkár, dr. Lehrer Péter és Halász Ferenc miniszteri tanácsosok, Baross Géza miniszteri tanácsos, a postatakarékpénztár igazgatója stb. A postatakarékpénztár tisztikara testületileg jött el.

Özv. *Lányi Béláné*, a Nemzeti Színház nyug. tagja szombatn reggel meghalt. Temetése hétfőn d. u. 3 órakor lesz a Kerepesi-ut melletti temető halottasházából.

Idősb *Nagy Viktor*, az 51. gyalogezred nyugalmazott őrmestere, 50 évi szolgálat és négy évi nyugalom után ma meghalt Kolozsvárott. Az elhunyt őrmester tulajdonosa volt az arany vitézségi éremnek, mert a königraeti csatában zászlóaljának lobogóját élete veszélyeztetésével megmentette.

Blau Ignác budapesti háztulajonos hirtelen meghalt 73 éves korában. Temetése holnap délelőtt tizenegy órakor lesz a Népszínház-utca 57. számú gyászszobából.

Capdebo Sándor berezsbéri földbirtokos, megyebizottsági tag, 63 éves korában Temesvárott elhunyt.

Brósz Adolf nyug. szepesremeteli tanító, a szepesremeteli leván. egyházközség volt közigazgatási jegyzője és gondnoka, 65 éves korában meghalt Szepesmatyódon.

Szichla Irma 44-ik évében elhunyt Budapesten.

Özv. *Martin Ferencz*né, *Schneiderbauer Julia* ötvenéves korában Szekszárdon elhunyt. Temetése ma délután volt. Elhunytát nagy és előkelő rokonság gyászolja.

— **Ha öszül a haja, használja a Stella-vizet.** Ára 2 K. Kapható egyedül Zoltán B. gyógyszerárban. Budapest, V., Szabadság-tér.

— **Peiret véleménye** határozottan az, hogy Magyarország megértette az ő nagyszerű modelljeit, de nem használhatja. Egy fess trotteur alj-blouzzal és kabáttal, ez kell a népek, mondta a hírneves Peiret ur (hamiskásan mosolyogva) és e célból ő nem ajánlhatna szebbet, jobbat, praktikusabbat, mint a bécsi Schosson-fabrik világhírű szoknyáit. Tessék a mai hirdetést figyelemmel kísérni.

— **Royal-Orfeum, Budapest, Erzsébet-körút 31. sz.** Színházi és variété műsor. Kezdeté 8 órakor.

— **Czím- és reklámtáblákat, nemesi címeket készít Harsányi László.** Budapest, VII., Hungária-körút 155. Telefon 170—12.

— **Fodor-féle vivóterem a Koronaherceg-utca 3. szám** alatt a főváros legnagyobb és legjobban felzerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vivásra.

— **Bob hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.**

— **Argentor-Művek.** Aki tényleg modern és izéles karácsonyfa-ajándéktárgyakat akar vásárolni, az a fenti cégnél egy dus választéku raktárt talál gyönyörű chinaezüst tárgyakban, melyek ismét bizonyosságot nyújtanak afelől, hogy az „Argentor-Művek” mintáik izéles, szolid és tiszta kidogozása által e szakmában a legelső helyet veszik be és amellett olcsó árakkal is minden tekintetben versenyképesek. A fenti cég gyártáraként: IV., Koronaherceg-utca 5., minden évő okvetlen talál egy megfelelő ajándék-tárgyat és pedig minden árban, mint például: dohányzó-készleteket, virágállványokat, író- és toaletasztal-készleteket, kávé-és tea-készleteket, asztaldiszeket, stb. stb. Miután vásárlási kényeszer nem létezik, mindenki saját mag meggyőződhetik ezen elsőrangú cég versenyképességéről.

— **Lechner karácsonyi katalógusa.** R. Lechner bécsi udvari és egyetemi könyvkereskedő-cég (I., Graben 31.) kiadásában ez idén is megjelent és a nagy szakértelemmel és körültekintéssel összeállított mű öröme fog szolgálni az irodalom és művészet minden irodalmi és művészeti ügyben a szorosán vett karácsonyi szezon határain túl is. Különös gondnal vannak összeállítva az 1911. évi könyvpiac újdonságai, ifjúsági iratok német, francia és angol nyelvű kiváló termékek stb. Továbbá képek, képeretek, mülpok, Tanagréfigurák, fényképeszeti eszközök és kellekek amatőr-fényképeszek számára, amely utóbbi tárgyakra a cégnek saját külön nagy műterme van pontos és teljesen megbízható eszközök előállítására. A katalógust a cég bárkinek ingyen és bérmentve megküldi.

— **Karácsonyfadiszek.** A közelgő karácsonyi ünnepek előtt jó tudni, hol szerezhető be ango árban a legmodernebb és a legszebb karácsonyfadiszek. *Dukasz Miksa* (Ó-utca 6.) cégére e téren a legelső a fővárosban, ahol mindennemű karácsonyfadisz a legújtanjosabb áron kapható! Ajánljuk őt a közönség figyelmébe.

— **Egy követésre méltó példa.** A tengerentuli jelentések szerint kétséget nem szenved, hogy a külföld a jót a rossztól, a valódit a hamisítványtól igen jól meg tudja különböztetni és olcsó árjegyzés daczára, utánzatot magára rádukálni nem enged. A behozatali cégek már meg sem kísérelik az egész világon jól bevezetett és a közönség által kedvelt Horgony-Közpítőszekrényeket silány utánzatok által helyettesíteni. „Az utánzatokkal sok bajunk van, a közönség minden egyes szekrényt „Horgony” védjegy nélkül a kereskedőnek visszaadja.” Ezt írják a behozatali cégek Richter F. Ad. és Ta. bécsi cégnek. Sajnos azonban, mint értesülünk, a helyföldi közönség kevésbé követelő, mert néha utánzatokat is elfogad. Ez nincsen rendjébe, szállóink is nyomatékosan a valódi Horgony-Közpítőszekrény kiadását követeljük és minden egyes szekrény „Horgony” nélkül visszautasítandó. Miért cégedjenek meg gyermek egy silány utánzattal.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Volt-e válság a Nemzetiben?

— **Mondvacsinált palotaforradalom.** —

Budapest, december 2.

Tóth Imre, a Nemzeti Színház igazgatója, ezelőtt két héttel szabadságra ment. Abbázában töltötte az időt s ma reggel járt le szabadságideje. Szokott pontossággal megjelent hivatalában, amikor is eléggé érdekes meglepetés érte. Némely újságban azt olvasta, hogy ő távozófélben van s le fog mondani az igazgatói állásról.

Távolléte utolsó idejében ugyanis hogy, hogy nem: világgá bocsátották a hírt, hogy közte és a kultuszminiszter közt áthidalatlan ellentétet vannak s hogy ezek miatt elejtették felsőbb helyen. A hírforrások továbbá elmondják, hogy távollétében valóságos palotaforradalmat szítottak ellene s hogy *Hevesi Sándor* főrendező az igazgató háta mögött tárgyalta a kultuszminiszterrel, ő akarván vagy igyekezővén direktorrá lenni. A kombinációk sokaságába még belekerült az is, hogy *Hegedűs Gyula*, a Vigszínház nagy művésze meg akar válni a Vigszínházról s hogy ő volna kiszemelve az igazgatói állásra.

Már ezek a kombinációk is magukon viselik a valószínűtlenség jellegét. *Hevesi Sándor* bizalmi állást tölt be a Nemzeti Színházban s nem tételhető föl, hogy hátmögött való intrikákkal akarna előbbre jutni. *Hegedűsnek* pedig eszébe sem jut, hogy fényes művészi karrierjét feleselje valamely igazgatói teendővel.

Maga *Tóth Imre* igazgató munkatársának előtt odanyilatkozott, hogy az egész dologról egyáltalában nem tud semmit. Hangsúlyozta, hogy az, ami az ő tudomása szerint erre vonatkozik, benne van alábbi nyilatkozatában, melyet egy hozzá intézett kérdésre tett. Ez a nyilatkozat így szól:

— **Ma reggel érkeztem haza és mondhatom, váratlanul ért ez a támadás. Én lelkiismeretemre mondom, mit sem tudok arról, mintha a miniszteriumban elejtettek volna. Hangsúlyoznom kell: soha gróf Zichy János miniszter ur és közttem nem volt ellentét. A Pálmai Ilka ügyét most hallom először emlegetni. A műsorért sem kaptam soha szemrehányást. Azt viszont jól tudom, hogy a Népszínház megváltása óta súlyos terhek szakadtak a Nemzeti költségvetésnek a nyakába. Sürgettem egyet-mást, így állandóan szerződötett statiszta-személyzetet, de ez idő szerint ez nem volt keresztülvihető. Jól tudják: én nem keresem ezt a pozíciót. Felajánlották nekem. Feltételeim voltak. Elfogadták. Így lettem igazgató. Azóta legjobb tudomásom szerint dolgozom. Ha néhány tagom el van keseredve, mert nem foglalkoztatott, ez nem az én hibám. Ha tehetségesek lennének, biztosan kapna mind-egyik méltó szerepet. Még csak annyit: távozásomról szó se volt. Ha küldenék; nyugodtan távozom.**

Ami *Hegedűs Gyulát* illeti, ő nem tagadja, hogy el akar menni a Vigszínházról. Azonban távozási szándéka nem függ össze a Nemzeti Színház állítólagos igazgatói válságával. Az ügyről különben így nyilatkozott:

— **Mindazokból a hírekből és híresztelésekből, amik felmerültek, csak az az igaz, hogy én igenis el akarok menni a Vigszínházról. Az azonban, hogy ez megtörténhessék, nemcsak rajtam mulik, ez még két-három más faktortól is függ. Ahhoz ugyanis, hogy elmehessék, az is kell, hogy elengedjenek. Ami a Nemzeti Színházhoz való szerződésemet és az ezzel kapcsolatos kombinációkat illeti, azokra nézve ki kell jelentenem, hogy ezekről a dolgokról csak színesztársaságokban volt szó, különösen annak a memorandumnak a kapcsán, amelyben societaire rendszer tervét ajánlotta *Ivánfi Jenő* a kultuszminiszteriumnak. Hivatalosan erről még velem senki sem tárgyal, konkrét ajánlatot, vagy pedig ehhez hasonló sohasem kaptam és nekem nagyon kellemetlen, hogy ezek a híresztelések most felmerültek, mert könnyen és roszhiszeműen úgy magyarázhatják, hogy azok tőlem crednek.**

Egyébként *Molnár Viktor* kultuszminiszteri államtitkár ugyanakkor egy hozzá intézett kérdésre így válaszolt:

— **Én is a napilapokból értesültem az ügyről. A miniszter ur ugyan távol van, de úgy hiszem, nyugodtan jelenthetem ki: Tóth**

Imre távozása nem került szóba nálunk. Tiszteletes, megbízható embernek tartjuk és meg vagyunk elégedve a működésével. Tudomás szerint Hevesi Sándorral sem tárgyelt a miniszterium. Röviden: a hír nem igaz. Nem is czafoljuk meg hivatalosan, nem is érdemes.

Végül pedig ideiktatjuk Hevesi Sándor fő rendező nyilatkozatát, melynek közlésére felkért bennünket s mely így szól:

„Nyilatkozat. Egy reggeli lapban, a Nemzeti Színház direkcziójával kapcsolatban rólar bizonyos híresztelések jelentek meg. Kijelentem, hogy a közlemény rám vonatkozó része az utolsó betűig voltatlan és fantasztikus s nem teríthető sem egyébrek, mint rosszindulatu manővernek.

Dr. Hevesi Sándor.”

(*) **Furulyás Ábrahám.** A Képviselők Almanachja azt meséli nekünk, hogy Ábrahám Dezső teljes nevével: Pattantyus Ábrahám Dezső. De itt valami tévedésnek kell lenni. Azért, hogy valaki Pattantyus, pattoghat talán a katonai javaslatok ellen, de hogy jut aboz, hogy a római koncert miatt és a m. kir. Operaház vezetősége ellen pattanjon? Furulyás Ábrahám lesz az, nem Pattantyus. Mert a furulya is hangszer s ha valaki furulyás, akkor mégis azt képzelheti magáról, hogy joga van a zene legsúlyosabb kérdéseire hozzászólni. Ha rosszul képzelem, legföllebb szerencsétlen furulyás az illető. Mint például Ábrahám Dezső is, aki ma Fráter Lóránd helyett, vagy Fráter Lórándot egy köféjjel megelőzve megintertpellálta a kultuszminisztert a római koncert ismeretes ügyében. Ha Fráter Lóránd az interpelláló, nyilván őt is inkább csak animozitás vezeti, ha ebben az ügyben az Operaház vezetőségét okolja. De Fráter Lórándnak legalább megvan hozzá a művészi jogosultsága, mert Jalával, énekével nevet szerzett magának az egész országban s a muzsika neki eleme, mint halnak a víz. De Ábrahám! De furulyás Ábrahám! Mikor fürdött ő zenei vizekben? Járt-e egyáltalán valaha a zenei vizek partján? Hangversenytermekben, operai előadásokon Ábrahám olyan idegen, mint a süketnémák intézetének lakói. A muzsika iránt való érdeklődése nyilván azon kezdődik és azon végződik, hogy hallott valaha harangozni. És Ábrahám mégis interpellált a római koncert miatt. Talán megmagyaráztatta magának, hogy „a“ az névelő, „római“ az városjelző, mint például „karczagit“ és „koncert“ az a hangok olyan érthetetlen versenye, melyben a versenyzők nem akarják egymást legyőzni, mint a parlamentben, hanem azért versenyeznek, hogy a legszebb harmóniában olvadjanak össze. S mikor így érteni vélte, hogy mi az „a római koncert“, akkor interpellált és szerencsétlen furulyájával nekiesett a m. kir. Opera vezetőségének. Hát az ilyen furulyás támadás ellen nem védelmezzük meg az Operát, mert az izléstelenység volna. De a parlamentet igenis meg kellett volna attól óvni, hogy egy furulyás interpelláció így blamálja országvilág előtt. Végre is a parlament is kulturhely. És ott se szabad megengedni, hogy komoly zenei kérdésekről olyanok beszéljenek, akik nem is konyítanak hozzá. Majd ha egyszer nem igazi muzsikáról, hanem olcsó koplékról lesz szó, akkor dadogjon róla Ábra-Ábra-Ábrahám.

(*) **Gyárfás Ibolyka.** A berlini zenevilágban mostanában elragadtatással beszélnek egy magyar leányka hegedűművészetéről, aki alig mult tizenkét esztendő. Gyárfás Ibolyka ez, aki a német birodalmi fővárosban az egész zenevilág figyelmét magára vonta egy matinén, amelyen közreműködött. A berlini lapok a legnagyobb elismerés hangján írják róla. Így a „Berliner Lokal-Anzeiger“, a „Deutscher Reichsanzeiger“, a „Deutsche Tageszeitung“, a „Vossische Ztg.“, a „Berliner Volkszeitung“ és más lapok is. Valamennyien egyértelműen odanvilatkoznak, hogy Gyárfás Ibolyka, a tizenkétéves hegedűművész a csodagyermeknek közé sorozható. Játékát csodálni való nyugalom, biztonság és rendkívüli technikai készség jellemzi. Nagy hegedűzenének mondják, akinek játékában és előadásában oly művészet van, melyet nem lehet megtanulni, hanem csak hivatottak és zseniálisak

sajátíthatnak el. Egybehangzóan fényes jövőt jósolnak a magyar csodagyermeknek.

(*) **A Népopera megnyitása.** Az a ritka érdeklődés, amelyet a fővárosi közönség a legifjabb budapesti színházzal, a Népoperával szemben tanúsít, arra indította a műintézet igazgatóságát, hogy minden irányban a közönség kényelméről gondoskodjék. Százhetvenkét ember áll a színházlátogatók rendelkezésére: 72 jegyszede, 60 ruhatáros, 30 buffet kiszolgáló, 10 szolgáló. A színházat csütörtökön, december 7-én nyitják meg a Quo Vadis operával. A fényes és pazar berendezés, minden kényelemmel ellátott műintézettel már a külföldi lapok is foglalkoznak s egyhangúlag konstataják, hogy a nagy művészi készütségű színháznak jelentős szerepe lesz a magyar fővárosi zenei életnek fejlesztésében. Az óriási s méreteiben ugy, mint megalkotásában impozáns épület valóban annak készült, hogy a muzsikának, a dal művészetének stilszerű hajlékául szolgáljon. Maga az előcsarnok helyet biztosíthatna egy kis boulevard színház számára, a nézőtere pedig az antik római és görög színházak széles, hatalmas teropére emlékeztet. Negyven ezer gyertyafény erősségű villamárca ontja majd a viláosságot a színpadra, amelyről csütörtökön hangzik el az első ének. A Futató szem hol valamely praktikus alkotáson nyugszik meg, hol a művészi izlés apró s minden zugtól jelentkező tanúságairól nyer bizonyosságot. Forma és tartalom, ezél és eszköz még talán sohasem adtak egymásnak találkozt olyan tökéletes alakban, mint a Népoperában, amelyre minden fővárosi ember büszke lehet.

(*) **Magyar operett külföldön.** Mr. Edwards, a híres színházkirály, aki Angliában és Amerikában egész szeg színpad fölött rendelkezik, Budapestre érkezett, hogy megtekintse Bródy Miksa, Martos Ferencz és Jakobi Viktor pompás operettjét, a „Leányvásárt“. Előzőleg már itt járt Edwards úrnőke, akinek elragadtatással tele jelentése indította arra Edwards-t, hogy színházait a szezonban odahagyja. A ma esteli előadást a részére táviratilag rendelt páholyból nézte végig s már az első felvonás után melegen gratulált a szerzőknek. A második felvonást követő szünetben Edwards és a szerzők visszavonultak a Király Színház igazgatójának irodájába s megkötötték a szerződést. Mr. Edwards a kitünő darabot megvásárolta Anglia és Amerika részére azzal a kikötéssel, hogy az első angol előadást egy éven belül meg kell tartania a három londoni operett színpad egyikén.

(*) **Dalost gyermekeknek.** Svaerdström Valborg asszony, aki másfél évi távollét után minap lépett fel ismét nálunk régi diadalai színhelyén, a Royal-teremben ma délután egy külföldön bevált kedves ötletét akarta Budapesten is meghonosítani, mikor a Royal-terem intím méretei között hollandi halászlé-nyakosztumban gyermekdalokat énekelt. A finom izléses produkciók voltaképpen a hangversenyek törzspublikumának gyermekeit voltak hivatva szórakoztatni, de bizony gyermekeket alig láttunk, sőt felnőttek is csak igen gyér számban érdeklődtek a hangverseny iránt. A részvétlenség fő okául a túl magas helyárakat emlegetik és ez a feltevés alaposnak is látszik. Ötkoronás hangverseny még nem való azoknak az apróságoknak, akiknek dalait a finomhangu énekesnő szánta. Ha „népszerűbben“ fogják a hangversenyt megismételni, azt hisszük nagyobb eredménye lesz. A siker azért így is nagy volt az intím publikum előtt és a gazdag műsor minden száma után lelkes taps hangzott fel. Főleg svéd kompozíciók szerepeltek a műsoron, egy külön szám pedig magyar zeneszerzőknek volt szentelve: Tarnay, Székács és Csiky dalait énekelte Svaerdström meglepően tiszta és értelmes magyar kiejtéssel. Ezeknek a daloknak volt legnagyobb sikerük a német nyelv mégsem hat oly közvetlenül a kiskorú publikumra, még ha német nyelven is kiejtették és jelentek meg.

(*) **Révy Aurélia távozása.** Annak idején megírtuk, hogy Révy Aurélia, a magyar származású énekesnő, Chapmann nyugalmazott angol őrnagy felesége kalandos vállalatba fogott. Kibérelte a berlini vigoperát és ő maga igazgatta. Októberben nyitotta meg a színházat és első előadásul kitiizte Giadano „Szipéria“ című operáját, amelyben Stephana szerepét a milánói bemutatón ő kreiálta. A vállalkozás hamarosan kudarcot vallott. A színház estéről-estére igen gyér közönség előtt játszott. Ez-

kor Pálfi Viktor, a Neues Operettentheater — szintén magyar származású — igazgató ajánlatot tett arra, hogy átveszi Révy Auréliától a Komische Oper bérletét, Pálfi ugyanis a jövő szezon elejétől kezdve bérbe adta a Neues Operettentheater és jövőre új színházra van szüksége. Révy Aurélia már tárgyal és nem lehetetlen, hogy már napok mulva átadja Pálfinak a színházat. Ez esetben karácsonytól kezdve egy a Neues Operettentheaterben, mint a Komische Operben Lehar-darabokat fognak játszani. A Neues Operettentheaterben Lehar új darabjátuk, az „Év“ — az, most lesz a bemutatója, a Komische Operben pedig régebbi Lehar-darabokat szándékozik színi-re hozni Pálfi.

(*) **Ünnepelt színházigazgató.** Szendrey Mihályt az aradi Nemzeti Színház igazgatóját tegnap lelkesen ünnepelték abból az alkalomból, hogy színeskedésének huszanötödik évfordulójához ért. A jubiláns Flers és Cillavet bobózatának „A papafőszerepét választotta a jubiláris ünnepség estéjére. Előkező közönség lepte el a színpadot. Az ünnepelő közönség és egyleti kiküldöttek sorában ott voltak Topolczay Dezső az Országos Színészegyesület, Gál Gyula a budapesti Nemzeti Színház, Vendrey a Vígsház képviselőiben. Testületileg képviseltette magát a város, a színiügyi bizottság, az aradi Kölcsey egyesület, a Kossuth asztaltársaság, a Filharmonikusok, Arad város társadalmának köréből igen sokan s a színtársulat tagjai. Elsőnek Kádas Kálmán városi főjegyző üdvözölte Szendreyt, a színiügyi bizottság jókívánságait tolmácsolta s át-nyújtotta a direktornak az elismerés szinté koszu-ruját. Ezután dr. Krenner Miklós a Kölcsey egyesület nevében gyönyörű beszédet mondott Szendrey Mihályra, akiben a kulturális törekvések bajnokát látja, s meleg elismeréssel szól Szendrey-ről a színészről, a művésztől, a magyar kultúra kiváló harcosáról. A jubilánst az egész előadás alatt ünnepelték s megtapsolták művészi játékát. Előadás után a Fehér Kereszt télikertjében Szendrey Mihály tiszteletére nagy banket volt, amelyen a felszólalások egész sora magasztalta Szendreyt.

(*) **A szabadkai színház sorsa.** A jövő szezonban jár le Kremer Sándornak, a szabadkai színház jelenlegi igazgatójának a várossal kötött szerződése. Az így változás alá kerülő direktori székre pályázatot írtak ki, amely iránt azonban nem nyilvánult meg olyan érdeklődés, mint amilyenne a város számíthatott volna. Ugyanis a szabadkai színház egyike volt a legjövődélmezőbb második-klasszisu színházaknak, amely Pestő Hársz igazgatása alatt fénykorát élte. Most azonban igazgatók alig pályáztak rá. A jelenlegi igazgatót kívül Nádasi József, a soproni színház jelenlegi vezetője és Szabó Ferencz nyitral igazgató tettek lépéseket a színház elnyeréséért. A többi pályázó: Szatmári Árpád, Tóth József és Csiky László, mind jónévű, régi vidéki színész. A beérkezett pályázatok fölött a hét péntekjén dönt a szabadkai színiügyi bizottság. — A szabadkai színiügyi bizottság legutóbb tartott ülésén dr. Milkó Izidor indítványára elhatározta, hogy a város által ajándékozott ingyentelken 750.000 korona költséggel új színházat építtet.

(*) **Új színház Bécsben.** Az osztrák császárvárosnak új színháza lesz. Mint bécsi tudósítónk írja: a „Bécsi színiárszó társaság“ a Józsefvárosban telket vásárolt, hogy azon a szabad népszínpad számára hatalmas színházat építesen. Az új műintézetet tavasszal kezdik építeni és már ősszel átadják rendeltetésének.

(*) **Őszi alkony álma.** A kamarajáték D'Annunzio bemutatója iránt rendkívüli nagy érdeklődés nyilvánul meg. Ugyancsak az érdeklődés központjában áll Stucken pompás tragikomédiája Ninon de L'Englos és Sorbeth és Cahuet mulatságos nyelvonásosa, „A király unatkozik“. A főszerepeket Feld Irén, Harmos Ilona, Salát Etel, Patek Adrienne, Marossy Julia, Kiss Teréz, Sándor Kornélia, Nagy Margit, Horvát Gizzi, Horvát Lenke, továbbá Pesty Kálmán, Harsányi Rezső, Darvas, Halmi, Vadnai, Földes és Sebesi játszzák. A darabokat a jövő héten megismétlik. — A kama-

Klinikai vizsgálatok a stuttgarti Katalin-kórházban megállapították: A legkülönbözőbb betegknél a természetes Ferencz József-keserűvíz épp oly biztosan, mint enyhén ható hashajtónak bizonyult. Még az emésztő-csatorna gyuladással állapota is, mely más hashajtóvizek használatát gyakran lehetetlenné teszi, a Ferencz József-keserűvíz alkalmazását megengedi.

rajáték különben nagy ambícióval készül az első magyar nyelvű Björnson bemutatóra, akinek „Mikor az új bor forr” című vígjátékát már legközelebb színre hozza. Jegyek válthatók a Bárd-féle színházjegyirodákban, Lohr Irma virágkereskedésében (Fő-utca 1.) és a Várszínház pénztáránál. Az előadás mindig este hat órakor kezdődik.

(*) **A Lipótvárosi Kaszinó művészestélye.** Szombaton este tartotta meg idei első művészestélyét a Lipótvárosi Casino, melynek sikereiben gazdag vigalmi bizottsága mindig tud tagjainak valami művészi szenzációval szolgálni. Ezuttal a mult télen Párisban feltűnt és immár világhírre emelkedett orosz baritonista, *Eaklanoff György*, a moszkvai operaház volt tagja személyében jelent meg a szenzáció. A fiatalarezu, igazi olasz stagióne-színészre emlékeztető gesztusu művész produkciói igazolják a róla szállongó hírek komolyságát: valóban pompás, nagyterjedelmű hangtulajdonosa, melylyel ha nem is mindig az énekművészet törvényei szerint, de külső effektusok tekintetében kitűnően tud bánni. Hangja nem tiszta bariton, világos színezetű és a magasabb regiszterben, melyet szeret forszirozni, erősen hajlik a tenor felé. Előadott számait, a Bajazzok prologusát, Verdi „Alarcos bálj”-jának egy áriáját és Pouchielli „Giaconda”-jának barcaroláját a biztos rutinú színpadi énekes verveével, különösen a fortissimókban ragyogó hangjának tömör esengésével énekelte és viharos lelkesedést váltott ki mindegyikkel a kaszinó nagytermét zsufolásig megtöltő előkelő közönségből, úgy hogy utolsó száma után ráadás is kellett adnia: Cui Czézár egy dalát énekelte el. Az orosz baritonistához két előkelő megjelenésű, szép francia művésznő szolgáltatta a staffaget. *Dehelly Geneviève* az egyik, finom billentésű, férfias technikájú pianista, aki a Tannhaeuser nyitányának Liszt által zongorára átírt nehéz és nagy energiát igénylő parafrázisában pompásan győzte a hatalmas fortissimókat és a bonyolult polifóniát. *Saint-Saens* mazurkáját és *Fauré* románcját finom megértéssel játszotta, annál jobban meglepett Debussyval szemben nyilvánuló teljes idegessége. A „*Jardins sous la pline*”-t egészen kiforgatta eredeti műváltából és tökéletes technikája sem tudta feledtetni a hibás értelmezést. A másik hölgyvendég *Dubel Yvonne*, már szerepelt nálunk egy hangversenyen. Valamikor jóhangu operaénekesnő lehetett, frazirozása és előadásának előkelősége erre vallanak, hangját azonban erősen kikezdte az idő és fátyagos, kellemtelenül zavaró tremolái nagy rovására esnek művészetének. Operáriákat és kisebb francia dalokat énekel, a lelkes tapsok azonban talán inkább kitűnő megjelenésének és főleg francia divatlapok képeire emlékeztető művészi toalettkompozíciójának szóltak, mely ugyálszik a jövő zenéje még. Az énekszámokat *Reiner Frigyes* nemes művészettel és előkelő ízléssel kísérte zongorán. A sikerült hangverseny után a közönség a Bach vezetése alatt működő honvédekzenekar hangjai mellett vacsorához ült és a késő éjjeli órákig szórakozott még a kaszinó pazar termében.

(*) **Színházak műsora.** Az Operaházban holnap, vasárnap *Cahier Charlesné* és *Slezák Leó* kamaranékes fellépésével az *Aida*-t adják, amelyben *Cahierné Amnerisz*, *Slezák* pedig *Radamesz* szerepét énekl. *Aida* *Pánó Irén*, *Amonasro* ezuttal először *Rózsa S. Lajos*, a király *Venczell*, a főpap *Ney*, a főpapné *R. Berts Vilma*, a hirhozó *Juhász* lesz. Vezényel *Kerner István* karnagy, rendező *Alszehy Kálmán* főrendező. Erre az előadásra jegyek már nem kaphatók. (Bérletszám: 65. szám.) — Hétfőn este hat órakor ifjúsági előadásul előző helyekkel *Erkel Ferencz Bánk Bánja* kerül színre. — Kedden *Cahier Charlesné* fellépésével felelevenítik *Gluck K. Orfeusz*-át, amelyben a vendégművésznő a czimszerepet adja. Euridikét ezuttal először énekl. *Dömötör Ilona*, *Erosz Payer Margit* lesz. (Évi bérlet 160. szám, rendes helyárak.) — Szerdán a *Filharmoniai Társaság*nak a *Vigadóban* tartandó hangversenye miatt nincs előadás az Operaházban. — Csütörtökön *Cahier Charlesné* és *Slezák Leó* ismét együtt szerepelnek vendégként, még pedig ezuttal a *Troubadourban*, *Cahierné Azucenát*, *Slezák Manriest* énekl. — Pénteken új betanulással és rendezésben adják *Strauss Jánosnak* A *denevér* című operettjét, a főszerepeket *Pánó Irén*, *Szozer Ilona*, *Dömötör Ilona*, dr. *Székelyhidy*, *Kürnyey*, *Kornai*, dr. *Dalnoki*, *Hegedűs* és *Kertész* közreműködésével. (Évi bérlet 165. szám, rendes helyárak.) — Szombaton *Cahier Charlesné* *Meyerbeer* *Prófeta* című operájának *Fides* szerepét énekl. — Vasárnap *Slezák Leó* és kir. kamaranékes az *Otello* czimszerepében lép fel. — Hétfőn *Lehár* nagy sikerű regényes operettje, a *Herczegkisasszony* van műsoron.

A *Nemzeti Színházban* holnap, vasárnap este huszadik előadását éri „A szerelem gyermeke”, amely a jövő héten még kedd és péntek este is színre kerül. Hétfőn játszzák először ebben az évadban az „*Endre és Johanna*” drámát, amelynek két czimszerepében *Beregi Oszkár* és *P. Márkus Emilia* lépnek fel. Szerdára a „*Közönyt közönyel*” van kitűzve. Csütörtökön a „*Francillon*” hatvankilenczedik előadását éri meg. Szombaton pedig a „*Nászinduló*”, *Henry Bataille* nagy sikerű drámája ötvenegyedezszer kerül színre. A jövő vasárnap este a „*Cyano de Bergerac*” van műsoron, a rákövetkező hétfőn pedig a „*Nóra*” kerül színre. A délutáni előadások során holnap, vasárnap „Az elnémult harangok”-at adják és az előadásnak különös érdekességet ad, hogy fő női szerepét, *Flóricát*, ekkor játszza először *Cs. Aczél Ilona*. Pénteken, a hó 8-án, délután a „*Szentiványi álom*” kerül színre, a jövő vasárnap délután pedig „A vén bakancsos és fia, a huszár” *Szigeti József* népszínműve van műsoron.

A *Vigszínházban* a jövő hét szombatján, december 9-én kerül bemutatásra a „*Nincs tovább*”, *Földes Imre* háromfelvonásos színműve. A szerző ezzel visszatér első sikerének színhelyére. 1904. október 5-én adták a *Vigszínházban* az egészen fiatal *Földes Imre* vígjátékát, a „*Hadik-huszár*”-at, amely bátorító fogadtatásra talált. A „*Nincs tovább*” a játéktérnek szelma, amely megfelelő czime a *Földes Imre* darabjában a közönség elé kerülő izgalmas budapesti történetek. Az egyetlen női szereplő mellett, akit *Varsányi Irén* személyesít, jöfőszóan a *Vigszínház* egész férfiszemélyzetét foglalkoztatja a „*Nincs tovább*”, amelynek második felvonása egy fővárosi klub baccarat-szobájában játszva, bőséges alkalmat ad jól megfigyelt, vidám figuráknak és élénk csoportos jeleneteknek mozgósítására. A vezető szerepeket két kláblátogató alakjában *Hegedűs Gyula* és *Fenyvesi Emil* játszzák. Igen hálás szerepet ad *Tamay Frigyes*, aki egy jóhonoru ügyvédsegéget ad. Az újdonságot *Szilágyi Vilmos* rendezi. A szombati premióig továbbra is a „*Sumurun*” és a „*Papa*” váltakozik.

A *Király Színházban* egész héten a „*Leányvásár*” van műsoron, amelynek pénteken, a hó 8-án lesz a 25-ik előadása. Holnap délután és a jövő vasárnap délutánján a „*Kis gróf*”-ot adják rendes helyárakkal, pénteken. Boldogasszony napján pedig a „*Czigányserzem*” kerül színre mérsékelt helyárakkal.

A *Magyar Színház* szombaton eredeti újdonságot mutat be: *Liptay Imre* fiatal írónak első színpadi művét, a „*Rossz pénz nem vész el*” című vígjátékot, amelyre rendkívül gondos és szeretettel készült a *Magyar Színház* személyzete. A szerző a darab meséjét a nép életéből vette és egy eszméi érdekesnél-érdekesebb alakot visz a közönség elé. A vígjátékot, amelyben *Kürthy*, *Z. Molnár*, *Boross*, *Kürmendi*, *Réthy*, *Csiszér*, *Gerő Ida*, *Nagy Teréz* és a *Kis Fényes Annuska* játszzák a főszerepeket, *Fajda László* rendezi. A bemutatóig a színház legvonzóbb darabjait adják.

A *Városligeti Színházban* holnap, vasárnap két előadás lesz. Délután mérsékelt helyárakkal, *Kürty Klára* fellépésével, „Az ártatlan *Zsuzsi*”-t adják, este rendes helyárakkal. „A lengyel menyecske” kerül színre. Péntek délután „A falu rossza”, vasárnap délután pedig a rég nem adott „*Erdészleány*” van műsoron. Mindkét előadás mérsékelt helyárakkal.

A *Gyermekszínházban* holnap, vasárnap ez idén másodszor kerül színre a „*Hamupipóke*”. A 6 képből álló énekes és táncos varázsszerepét ötödik felvonásában gyermekhangverseny is lesz. Jegyek már délelőtt válthatók a színház helyiségében (VI. Révai-utca 18.) Az előadás 4 órakor kezdődik.

(*) **Kernstock Károly ünneplése.** Nagy és mélyreható siker jellemzi *Kernstock Károly*, a kiváló festőművész retrospektív kiállításának hatását. Pompás művei egy nagy alkotó tehetség mesteri produktumai abban a tiszteltteljes fogadtatásban részesültek, amely elismerés csak a klasszicitás értékével bíró kézművészeti munkáknak jár ki. A közönség megbecsüléséhez és érdeklődéséhez legutóbb gróf *Zichy János* nének, a kultuszminiszter feleségének elragadtatása is hozzájárult. A grófné tegnap megtekintette a kiállítást és a lemesszebbben elfogadtatás hangján beszélt róla. A tárlat nagy sikerét a művészlég is felhasználja *Kernstock Károly* ünneplésére, amelynyiben, mint említettük, szerdán, december 6-án lakomát rendez a művész tiszteletére a *Bokros-féle* vendéglő dísztermében: külön ünneplésre készül a *Reform-klub* s azok az amatőrök is, akiknek magánképtáiraiból kerültek *Kernstock* művei a *Művészház* kiállítására. A kiállítást egyébként napról-napra a fővárosi társaság legelőkelőbb tagjai látogatják: így fenjártak a *Művészházban* *Justh Gyula* titkos tanácsos, gróf *Bánffy Miklós*, gróf *Somssich Géza*, *Dárday Sándor* titkos tanácsos, *Concha Győző* egyetemi tanár, *Kammerer Ernő*, *Szinnyei-Merse Pál* és *Györgyi Kálmán* igazgatók és sokan mások. A kiállítás a jövő héten is naponta délelőtt 10-től délután 6-ig áll a közönség rendelkezésére a *Művészház* *Kristóf-téri* termében a szokásos egy korona belépődji mellett.

(*) **Duse Eleonora beteg.** A nagy olasz tragika — mint Párisból jelentik — több napi tartózkodásra odaérkezett. A kiváló művésznő intimszerű előtt azzal panaszkodott, hogy beteg s kedélyállapotát egy idő óta melankólia támadta meg. *Duse Eleonora* az volt a terve, hogy egy ideggyógyász tanárral kezelteti magát, de egyszerre csak

hirtelen és idegesen hátat fordított Párisnak s visszautazott Rómába, ahol állapota nemhogy javult volna, de súlyosbodott.

(*) **A Mücsarnok jubiláris kiállítása.** Az Országos Magyar Kézművészeti Társulat jubiláris kiállítására óriási anyagának az elbírálását a jövő léten fejezik be a bírálóbizottságok, amelyeknek döntő ülése után a művészek azonnal megkapják a bírálat eredményéről az értesítést. A jubiláris kiállítás festészeti részét *Jendrassik Jenő* az összejury előadója végzi *Kernstock Károly* helyettes előadó és *Kosztolányi Gyula* festőművészszel, míg a szobrászati résznek *Zala György*, a szobrászati jury előadója, a rendezője. A kiállításról a vezetőség a szokottnál díszesebb és bővebb katalógust készített, amelynek czímlapját *Benczur Gyula* gyönyörű rajza fogja ékesíteni, amelyben sokkal több illusztráció lesz, mint az eddigiekben. A kiállításnak december 12-én, kedden délután 5 órakor tartandó megnyitót íránt, amely hasonló pompával megy végbe, mint amikor a Társulat huszonöt éves jubileumának az alkalmából rendezett kiállítást a király nyitotta meg, a közönség minden rétegében óriási az érdeklődés. A megnyitásra a meghívókat a jövő hét elején bocsátja ki a vezetőség. A megnyitást ünnepi lakoma követi, amely a művészek és a Társulat vezetőségén kívül résztvesznek a kormány tagjai és a közélet és társadalom vezetőférfiai.

(*) **Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat lakásberendezési kiállítása** a *Technológiai Iparmúzeumban* ezentul vasár- és ünnepnapokon 9—1-ig lesz nyitva. Vasárnap délután a munkástanfolyamok hallgatói tekinthetik meg a kiállítást díjtalanul. Ugy a vasárnap, mint a hétfő délutáni látogatás idejére a torlódás elkerülése végett a Társulat igazgatósága aképpen intézkedett, hogy a látogatók százas csoportokban engedhetők be a kiállításra. A kiállítást egyébként nagy közönség látogatja. A lakásberendezések közül, ugyszintén a kisebb iparművészeti tárgyakból is sok talált már vevőre.

(*) **Két művészi hagyaték.** *Hegedűs László* és *Tull Ödön*, a fiatal elhunyt két festőművésznek művészi hagyatékát a jubiláris tárlat után a *Mücsarnokban* a *Kézművészeti Társulat*. A hagyatéki kiállítással kapcsolatos lesz az *Algyeyellés Pasztell-festők Egyesületének*, továbbá a *Magyar Grafikusok Egyesületének* kiállítása.

(*) **Aukezió a Szent György-Czéhnél.** A *Nemzeti Szalonban* tegnap kezdődött meg a *Szent György Czéh* művészeti aukeziója, mely alkalommal a fővárosi előkelő gyűjtőközönsége zsufolásig megtöltötte a termeket. Az érdeklődés középpontja *Gianbattista Tiepolonak* „*Levétel a keresztéről*” ez, cztárképe volt, melyet dr. *Hütl Hümer* vett meg. *Theodore Douessaunak* két tájképét *Hatvani Józsefné* báróné vásárolta meg. *Madarász Viktor*nak *Kazinczy Ferenc*et ábrázoló portréját *Baross János*ra ütötték le. *Barabás Miklós*nak egy nagy értékű eredeti pesti divatkép-akvarellje pedig a *Fővárosi Múzeum*é lett. A képeken kívül különösen a régi bécsi és herendi porcellánok váltották ki élénk érdeklődést. A látogatók és vásárlók sorában láttuk az aukezió-kiállítás során gróf *Aydrassy Gyulát*, gróf *Balthyágy Lajos* nének, gróf *Széchenyi Pétert*, gróf *Wickenburg Márkot*, gróf *Nyáry Albertet*, báró *Nyáry Alfonzot*, dr. *Majorosky Pált*. Az árverés az esti órákig elhúzódott. Az aukeziót holnap, vasárnap egész napon át folytatják és okvetlen befejezik. Hétfőn megkezdik a *Nemzeti Szalon* téli tárlatának rendezését.

(*) **Hangversenyek.** *Gerhardt Elena* jövő csütörtökön, december 7-én egyetlen dalestélyen a következő műsört adja elő: *Schubert: Freude der Kinderjahr*, *Wohin*, *Wanderer an den Mond*. *Andie Musik: Brahms: 6. Zigeunerlieder*. *Liszt: Die 3 Zigeuner*, *Über allen Gipfeln*, *Grig: Mit einer*

Wasserlilie, Hoffnung, Wolf: Weyla's Gesang, Er ist's. Gerhardt hangversenyére a Royalterem teljesen megtelik. — *Ansorge* Conrad jövő héten hétfőn december 11-én mutatkozik be a budapestieknek. — Kedden, december 12-én *Hegedüs* Ferencz a Vigadó nagytermében lép a magyar közönség elé. — *Hoehn* Alfréd a tavalyi pétervári Rubinstein-díj nyertese jövő héten, csütörtökön, december 14-én rendezi első budapesti hangversenyét a következő művekkel: Schumann Toccata, Symfóniai etűdök, Beethoven-sonata appassionata, Scarlatti 3 Sonata, Debussy Clair de lune, Liszt Polonaise e-dur. — Szombaton, december 16-án *Freund* Mária, Németországban már mint elsőrendű dalénekesnő elismert énekművésznő, rendezi a Royalban első budapesti daletélyét. — *A brüsszeli vonósnyegyes* második és utolsó kamarastélyét december 18-án tartja dr. Adler Mihályné zongoraművésznő közreműködésével érdekes műsorral, amely egyszerre két ujdonságot: Reger vonóshármasát a-moll op. 77. és Kaun Hugo zongorabőjtését f-moll op. 39. hozza először Budapestre. — Carreno Teresa, a legnagyobb zongoraművésznő az élők között, pénteken, december 22-én egyetlen hangversenyt rendez a Royal-teremben öt évi távollét után. Jegyek Gerhardt, Ansorge, Hegedüs, Hoehn, Freund, a Brüsszeli és Carreno hangversenyeire *Méry* Bélánál. — *Burmester*, *Casals*, *D'Albert* december 5-iki trió-estélyére már csak 2 koronás állóhelyek kaphatók a Harmóniánál, Váci-utca 20. — *A Wiener Konzert Verein* december 8-iki és 9-iki hangversenyein Löwe Ferdinánd a következő műveket fogja vezényelni. I. hangverseny: Liszt, Prelude, Schubert: befejezetlen szimfónia h-moll (közkiadvántra). Rízet: L'Arlesienne Suite, Beethoven: V. simf. II. hangverseny: Strauss aus Italien simf. költ. Csajkovszky: VI. simf. (pathétique közkiadvántra). Wagner: Tristan és Izolda nyitány és Izolda hála. Helyárak 3, 8, 10 korona. — *Raskallio Daqmár*, a kiváló finn dalénekesnő december 12-én tartja daletélyét a Lloyd-teremben. Vekonen Kosti zongoraművész közreműködésével. Jegyek a Harmóniában 3—10 koronáig kaphatók. — *Sugár* Viktor orgonaművész, a Nemzeti Zenede tanára és *Földessy* Arnold gordonkaművész, december 14-én a Zeneakadémia termében közös hangversenyt rendeznek. Helyárak 1—10 korona. — *Linz* Jenő kiváló zongoraművész külföldi körutját megszakítva, december 4-én tartja hangversenyét a Royal-teremben. Műsor: I. Schumann Sonata op. II. f-moll; — II. Beethoven: Sonata op. III. c-moll; — III. Chopin: Sonata op. 35. h-moll; — IV. Schumann: Etudes symphoniques. Jegyek a Harmóniában 3, 5 és 10 koronáig kaphatók. — Az új Magyar Zeneegyesület második bérleti hangversenyén, mely december hó 12-én fog megtartatni, Heim Emmy, a nemrégiben Budapesten járt kiváló dalénekesnő és *Bartók* Béla orsz. m. kir. zeneakadémiai tanár működnek közre. Előadásra *Weiner*, *Debussy* és *Ravel* zongoradarbjai és *Reger*, *Muszorgszky* és *Wallez* dalok kerülnek. Jegyek 1—6 koronáig *Rössavölgyi és társánál*.

**Jó étvágya lesz,
Ha DIANA-SÓT vesz!**

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* **Schmidt Jenő előadásai.** Az ismert ideális anarchista, dr. Schmidt Jenő Henrik ebben a hónapban három előadást tart a régi országház ülés-termében. Az első előadás december 9-én, szombaton este fél nyolcz órakor lesz, amelyen a művésztől a második előadás hétfőn, december 11-én este fél nyolcz órakor lesz, amelyen az etikai életéről, a harmadik előadást pedig december 13-án, szerdán este tartja meg, amelyen „Szerelem” czimben értekezik. Az előadásokhoz jegyek 1—5 koronáért, mind a három előadáshoz pedig 2 korona 50 fillértől 12 koronáig minden nagyobb könyv- és zeneműkereskedésben már most, az előadások előtt pedig a helyszínen válthatók.

* **A Nemzeti Muzem ismeretterjesztő előadásai** során a délután hat órakor dr. Mészáros Gyula olvasott fel a Kisásziában tett utazásáról. A sok viszontagságon keresztül ment expedíció gazdag, tudományos eredményt ért el. Az előadó nagy néprajzi, valamint nyelvi és folklore gyűjteményt hozott magával, amelyeket a mai előadáson bemutatott. Az igen érdekes és tanulságos előadást a megjelent nagy és élőkölő közönség nagy tapsal honorálta.

* **A Kisfaludy-Társaság** december hó 6-án (szerdán) délután 5 órakor a Magyar Tudományos Akadémia ülés-termében rendes havi ülést tart a következő társasozattal: 1. Folyó ügyek. — 2.

Mikszáth Kálmán emlékezte. *Zempléni Árpád* r. tagtól. — 3. A halál völgyén, elbeszélő költemény. *Zempléni Árpád* r. tag székfoglalója. — 4. A könyvzavai nagy ur, elbeszélés, *Bárony István* r. tagtól. — 5. Bessenyei és társasága a gárdában, irodalomtörténeti tanulmány *Lampert Géza* vendégtől, felolvassa *Vargha Gyula* r. tag. — Zárt ülés. 6. A betöltendő rendes és levelező tagsági helyek megállapítása. A felolvasó ülés előtt 4 órakor a Shakespeare-bizottság tart ülést, melyre a bizottság tagjai meghívattak. A zárt ülés után a tagok társas vacsorára gyűlnek össze a Continental-fogadóban.

* **Magyar tudós előadása Bécsben.** Palágyi Menyhértet felkérte a bécsi Uránia Tudományos Egyesület, hogy a darvinizmust reformáló új elméletéről előadást tartson. A kiváló természettudós kedden kezdi meg bécsi előadásait.

* **Az „Auto” legújabb száma.** Ma jelent meg az „Auto” című automobil és repülőgép újság legújabb száma. A rendkívül élénken szerkesztett és ragyogó illusztrációkkal tarkított folyóirat cikkei közül különösen a Münchentől Velen-czig című utleírás és a Mesterről szóló kedves kis karcolat érdemelnek említést. Az aviatikai részben az aeroplánnak a harcztéren való szerepéről talál igen értékes közleményt az olvasó. A lapot Illés István és Fürstner Aladár szerkesztik. Szerkesztőség és kiadóhivatal Erzsébet-körút 41. Előfizetési ár egész évre 20 korona.

Mulatságok.

* **A Budapesti Leányegyesület** holnap tartandó Mikulás-ünnepélyére már nagyban folytak az előkészületek. Az ünnepély talán még szebb és sikerültebb lesz mint a tavalyi, amelyet a Nemzeti Szalóban rendezett az egyesület. Az idei Mikulás-ünnepély holnap, vasárnap délután négy órakor kezdődik a Vigadó összes termében. A sátrakban működő hölgyek névsora a következő:

Rendezők: *Fleischl* Sándorné és *Schleisinger* Gizella. Buffet: *Neulander* Margit, *Radó* Emmy, *Breitner* Katicza, *Gardé* Irén, *Czakó* Emília, *Feldheim* Dusi, *Schossberger* Ilona báróné, *Bernauer* Nana, *Latzko* Lola, *Schwarz* Sári, *Vészi* Lenke, *Engelmann-Kovács* Erzsé, *Basch* Szeri, *Maitinszky* Irma, *Sümegh* Ernőné és *Erényi* Ulmann Károlyné. Bar a pokolban: *Basch* Elly, *Grosz* Elsie, *Pfeifer* Nina és *Weiss* Lily. Mikulás-házár: *Töszegly* Imréné, *Töszegly* Albertné, *Sonnenberg* Margit és *Szécsiné-Varsányi* Irén. Tombola: *Borbás* Lilly, *Bleier* Erzsé és *Szigeti* Ilonka és *Margit*. Japán sátor: *Tauk* Jolly. Leggömb: *Mezey* Edith és *Nadas* Eugenia. Mikulás-sátor: *Wisinger* Klára, *Lóry* Margit, *Gémes* kút: *Baumgartner* Jolán, *Grosz* Mariska. Mikulás kávéház: *Schwarz* Mariska, *Földiák* Boriska. Mikulás trafik: *Bun* Józsefné, dr. *Fabinyi* Imréné. Pokol: *Dr. Salamon* Vilmosné, *Dékán* Péterné, *Körök* Aurélné, *Szekula* Manzi, *Gesztenyés* Imréné, *Herzl* Emmy, *Igmándy* Teri és *Kató*. Czukraszda a Csizmadához: *Gross* Ella és *Hann* Vilma. Automata: *Wolffinger* Klári, *Hoffmann* Irén és *Weisz* Vally. Paprika Janosi: *Freund* Sándorné, *Altay* Rezsőné, dr. *Jacobi* Béláné és *Szende* Irén. Mikulás roulette: *Mandl* Edith és *Gardé* Irén. Mozi: *Oesterreicher* Lily és *Wottitz* Jolán. Virágárus leányok: *Kelemen* Lily, *Meller* Vacza, *Sugár* Margit, *Kovács* Böske, *Kozma* Lily és *Ilus*, *Rottberger* Irén és *Ilus*, *Radó* Manzi. Papírművek: *Brammer* Elsa, *Pénztár*: *Czettel* Lily, *Baumgartner* Renée, *Weltkugel* Angela, *Bajor* Irén, *Jákó* Gézné, *Breuer* Nelly és *Pollák* Évi.

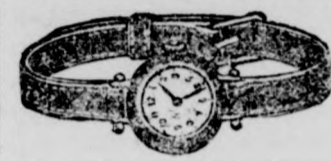
* **A Magy. Kir. Állami Vasgárak Budapesti Tisztviselőinek Társasága** szombaton este tartotta az idei szezonjának első táncestélyét. A sikerült estén, melynek emelkedett hangulata a kora reggeli órákig tartott, *Pege* Károly hírneves zenekara játszott. Jelen voltak:

Asszonyok: *Zalán* Károlyné, dr. *Hauer* Ferenczné, *Ritter* Ottóné, *Niságyi* Jánosné, *Havas* Gusztávné, *Wimmmi* Györgyné, *Temmer* Adolfné, *Lichtscheidl* Alajosné, *Ez.* *Muraközy* Sándorné, *Greizinger* Károlyné, *Stubenfell* Guidoné, *Scheiber* Aradóné, dr. *Vasváry* Tituszné, *Vonesch* Miksáné, *Fodor* Alajcsné, *Hajdu* Gézné, *Struhán* Andorné, *Tomasechek* Antalné, *Pinteris* Károlyné, *Stark* Hugóné, *Csengeri* Ferencné, *Gálffy* Györgyné, *Farkas* Sándorné, *Kaufberg* Elekne, *Peschka* Albertné, *Lukácsovits* Imréné, *Czéhner* Józsefné, *Szirmai* Sándorné, *Papp* Jánosné, *Alm* Adrianné, *Faragó* Béláné, *Ebers* Károlyné, *Eöry* Józsefné. — *Leányok*: *Alm* Vilma, *Czöbor* Ella, *Csengeri* Macza és *Lili*, *Ebers* Mária és *Ilus*, *Havass* Márta, *Hajdu* Erzsike, *Bauer* Margitka, *Perlaki* Aranka (Gyöngyös), *Pinteris* Hedwig, *Peschka* Jolán és *Inoz*, *Mischányi* Irenke, *Ritter* Annuska, *Kainberg* Elza, *Szirmai* Pirokska, *Stark* Ilonka, *Stubenfell* Ilonka, *Seltsam* Zsuzsi, *Scheiber* Ilonka és *Elvira*, *Takács* Gizike, *Tordi* Ilonka, *Tomasechek* Böske és *Márta*, *Wimmi* Margit, *Wonesch* Margit, *Zalán* Gizike, *Papp* Elluska.

* **Az Egyetemi Kör** által december hó 5-én rendezendő estély számai és a szereplők a következők: 1. Prologus, lovag *Vincenty* Gusztáv dr.-tól 2. *Marquise*, írta dr. *Török* Miklós, főszereplők *Biró* Erzsike, *Kiss* Gyula, *Horváth* László, *Rumbach* István. 3. *Algya* Margit operarészleteket ad elő *Karácsonyi* zongoraművész kíséretével. 4. *Horváth* László *Molnár* Ferencz egy humoreszkjét adta elő. 5. *Weiner* György *Kosovich* Pál zongorakíséretével hangverseny-darabokat hegedül. 6. Az Egyetemi Kör vonózenekara magyar dalokat játszik. A zenekart *Kasslik* András szervezte és dr. *Kárpáthy* Ernő tanította.

Ékszer, ezüst, óra,

Iparművészeti ujdonságok, egyházi művek gyári áron beszerezhetők
Ékszerész és műtővő **Sárga János** os. és kir. udv. szállítónál
Budapest, IV., Kiglyó-tér 5., Kolozsvár, Mátyás király-tér 13

Divatós óra-karperce:
14 kar. finom arany K 110.—
14 „ „ „ „ „ „ „ 38.—
Ezüst, bórsmíjjal 16.—
Acél, „ „ „ „ „ „ 14.—

Eredeti szabott gyári árak. Szabad megtekintés, vételkészszer nélkül. Képes arjegyökkel ingyen

és bérmentve. — Vidékre választékot készséggel küldöm

FŐVÁROS.

A városi bérházépítkezések hibái.

— Lelkiismeretlen vállalkozók és felületes ellenőrzés? —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, december 2.

Amikor két évvel ezelőtt *Bárczy* István polgármester bérház- és kislakásépítési programja a maga nagyszerűségében kezdett kibontakozni, a főváros lakossága valóságos hátszínű üdvözölte a polgármesternek e nagyszabású szociális alkotását, mely elsősorban a már tarthatatlan lakásnégyzetek és ezzel kapcsolatban az elviselhetetlen lakásdrágaságnak volt hivatva gátat vetni. Egyre-másra, gyors egymásutánban épültek kezdetben a munkáslakások, majd a kislakások bérházak, melyeket utóbb a közepesosztály részére alkalmas bérházak építése követte. A polgármestert és az egész törvényhatóságot — mely a bérházépítési akció megvalósulását legszebb és legmaradandóbb sikerei közé sorozhatja — ennél az akciónál az a szociális szempont irányította, hogy a szerény jövedelmű és kisipényű lakosság jó, tiszta és olcsó lakáshoz jusson és ezért a lakások bérösszegét csak olyan minimális mértékben állapították meg, mely a befektetett építési tőke 5 százalékos amortizációjának felel meg.

A polgármesternek ezt a kétségtelenül nagyszabású akcióját — melynek a hire a külföldön is tiszteletet és becsületet szerzett a főváros mai vezetőségének — most véletlenül igen komoly veszedelem fenyegeti. Arról van szó, hogy ezek a városi épületek rosszak, mai állapotukban csúljának meg nem felelők, a tetőzetük pedig teljességgel használhatatlan. Emellett bizonyít az a tény, hogy az építkezéseket vezető városi mérnök az elmúlt hónapban azzal lepte meg a főváros közgyűlése által delegált városi építkezésekre felügyelő bizottságot, hogy a kislakások bérházak tetőfedő javítási munkálatainak költsége 350,000 korona költséget engedélyezzen. A bizottság tagjai közül ezen az ülésen *Steinhardt* Antal, dr. *Neuschloss* Kornél és *Kaiser* Gyula műépítkezések voltak csupán jelen, akik valóságos megdöbbenéssel mértéknek, az építészvezetőnek ezen a bejelentésén. Első pillanatban azt hitték, hogy *Kapdebo* tévedett az összeg nagysága tekintetében, amikor pedig *Kapdebo* kifejtette, hogy az építési munkálatok rossz időben végeztek, ennek folytán a tetőfedő-javítási munkák is elkerülhetetlenek s ezeknek elvégzésére lelkiismeretes számítás után 350,000 korona szükségeltetik s a bizottság jelenlevő fentemlített három tagja az összeg engedélyezése ellen foaltt állást és utasították *Kapdebo* mérnököt, hogy a teljesítendő javítási munkálatokról pontos és részletes adatokkal felszerelt kimutatást terjesszen a bizottság elé.

Egészen melleleg jegyezzük meg, hogy *Kap-
debo* mérnök, — akinek kezeiben koncentráldik a
36 milliós városi építkezéseknek minden szála, aki
a terveket tetszése szerint készíti vagy készített,
aki a munkálatok kiadása tekintetében dönt, aki az
építési munkákra felügyel és azokat ellenőrzi — a
részletes kimutatással mindmáig adósa maradt a
bizottságnak. Csak leszögezzük azt a tényt a leg-
illetékesebb férfi szavaiából: hogy az alig két éves
városi bérházak tetőmunkálatai rosszak és haszná-
lhatatlanok s ezek javítása 350.000 koronát igényel.

Szakértők — kiváló és tapasztalt műépítésszek
— egyaránt vallják, hogy új épületeken az első há-
rom esztendőben semmiféle javítási munkának elő-
fordulnia nem szabad. Ha pedig ilyesmi mégis elő-
fordul, azt a vállalkozó tartozik saját költségére el-
végezni. Azt is vallják a szakértők, hogy egy-egy
bérház tetőfedő-javítási munkája legfeljebb 50—60
koronába kerülhet. Milyen óriási hibák és mulasz-
tások reparálásáról lehet szó, amikor tetőfedő-javi-
tási munkálatok címén harmadmillió koronánál
nagyobb összegre van szükség? És kit terhel a fele-
lősség azért a hallatlan mulasztásért és lelkiismeret-
lenségért, melynek következményeképpen ilyen hor-
ribilis összeggel fogják a város pénztárát megter-
helni?

Hogy e munkálatokat el kell végezni, azt *Kap-
debo* mérnök már kijelentette. Így kívánja ezt a köz-
biztonság és a lakók szempontjából a közegészségügy
érdeke is. Ha most nem végzik — megcsinálják ké-
sőbb és ezt a 350.000 koronát a főváros valósággal
fond perdu-nak tekintheti. De mi lesz ennek a kö-
vetkezménye? Ezt az összeget az építési tőkéhez kell
a fővárosnak csatolnia, mely most már az 5 százalé-
kos amortizációt csak úgy képes a jövedelméből
fedezni, ha a főváros a lakásbérkeket felemeli. Erre
a veszedelmes utra terelte a lelkiismeretlenség, a
könnyelműség és a felületesség a fővárosi bérház-
építési akcióját és őszintén fájjaljuk, hogy a pol-
gármester személyén kívül álló körülmények veszé-
lyeztetik a főváros eme legszebb és legnagyobb
szociális alkotását.

(X) Az árvászéki elnökhelyettes bucsuztatása.
Unger Jenőt, a fővárosi árvászéki elnök helyettesét,
ma bucsuztatta el az árvászéki teljes
ülésén, dr. Melly Béla árvászéki elnök. Az árvás-
zéki elnök kiemelte Unger érdemeit és kartársai
nevében *Krutzay* Ferenc festőművésznak egy fest-
ményt adta át emlékül a távozóknak. Unger Jenő
meghatottan mondott köszönetet a bucsuztatásért.

(X) Uj kórházi főorvos. A főpolgármester dr.
Ritók Zsigmond egyetemi magántanárt a duna-
bálparti közkórházakhoz főorvossá nevezte ki.

(X) A zugligeti Kossuth-szobor. A Szabad Pol-
gár Párt és Budapest-zugligeti Egyesület Zugli-
getben, azon a helyen, ahol Kossuth Lajos 1849-
ben elfogták, az úgynevezett Normafa-réten, fel-
akarja állítani Kossuth Lajos mellszobrát. Az egye-
sület ezért azzal a kérelemmel fordult a főváros ta-
nácsához, hogy a felállításra az engedélyt adja meg.
A tanács a szobor felállításához hozzájárult és az
erre vonatkozó engedélyt megadta.

(X) A szegényügyi nyilvántartó. A főváros köz-
jótékonyági bizottsága *Almásy Géza* tanácsos el-
nöklésével ülést tartott. Előadó *Szaszorszky Jó-
zsef* tanácsjegyző volt. Az elnök bejelentette, hogy
a közjótékonyági ügyosztály minden előkészületet
megtette arra, hogy a központi szegényügyi nyilvántar-
tó hivatal 1912. január 1-én át lehessen adni
rendelkezésének. Ismertette a hivatal szervezetét és
bejelentette, hogy a szabályzatának megfelelő-
leg megtörtént minden intézkedés arra is, hogy a
jótékonyággal foglalkozó egyesületeket a felállít-
tandó hivatal keretébe bevonják. Ennek a célnak
elérésére ötvenkilenc jótékonyági egyesület kép-
viselőit már ülésre is behívák. A bizottság ezután
több jótékonyági egyesületnek segély iránti kér-
vényét tárgyalta.

(X) A fővárosi közgyűlése. A fővárosi törvény-
hatósági bizottsága e hónap 6-án, szerdán, rendes
közgyűlést tart, amelynek tárgysorozatán a követ-
kező fontosabb tárgyak szerepelnek: öt közigazga-
tási tanácsnoki, egy tanácsnok-főjegyzői, két mű-
szaki tanácsnoki, egy főügyész-helyettesi és egy
arvászéki elnöki állásnak választás útján való be-
töltése; a Szent János-kórház mögött elmebeteg-
kórház építése; a Szent János-kórház vegyes osz-
tályán főorvosi állás szervezése; a Budapesti Villa-

mos Városi Vasut R.-T. Népszínház-utcai vona-
lából a Tisza Kálmán-térre kiágazó vonalrész me-
netrendjének és viteidijának megállapítása; a VI.
ker. külteleknek a köztisztasági övezetbe való be-
vonása; a Ferenc József koronázási jubileumi
alapítványból az ipari díjak odaitélése. A tárgysor-
ozat összesen 28 pontot ölel fel.

(X) Visszalépés. Dr. Kobler Ferenc tisztii
ügyész, akit szintén jelölték a tisztii főügyész-he-
lyettesi állásra, ma délelőtt bejelentette a főpol-
gármesternek, hogy a jelöltségtől visszalép.

(X) A városi élelmiszerárúsítás. A főváros kü-
lombózi piacsterén felállított tizenkilenc árúbó-
dában ma reggel kezdték meg a községi élelmiszer-
árúsítást. A bódékban a rossz időjárás dacára na-
gyon sokan fordultak meg és különösen a kolbász-
árúkat vásárolta nagy mértékben a közönség. De
a birka- és vadhus is szépen fogyott, bár a kezdet
nehézségei okozták azt, hogy a hus csak a késő
reggeli órákban jutott el a bódékba. Eszerint a mai
fogyasztás még nem nyújt tiszta képet arról,
hogy mily mértékben kíván a fővárosi közönség ez
alkalommal élni.

Nyilttér.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

KÖZERDEKÜI!

HEMOPATHIA.

A vérgyógyítás és eredményei.
A legujabb orvosi gyógymódról
szóló, tudományos tájékoztató.
Diszes vászonkötésben 2 korona.

Kapható minden hazai könyvkereskedésben és a szerzőnél
Dr. Kovács Izsó a vérgyógyítás
megalapítója,
Budapest, V. ker., Váci-körút 18. sz.

TÉLI FURDOKURA

a budai Szent-Lukácsfürdő

Nagy szállodájában és Thermal-szállodájában
olcsó lakás teljes ellátással. Minden szobából fűtött
folyosók vezetnek a gyógyfürdőkhöz. Természetes forró-
meleg kénforrások, iszapfürdők, iszaphorogtatások.
RADIUM EMANATORIUM. Prospektust küld a
Szent-Lukácsfürdő Részvény-társaság Budapest.

Rex Nővérek

selyemlámpaerővel üzemeltetett a város-
háztéri pavillónból megnagyobbítva a

Haris-bazárba (Haris-utca 2.) helyezték át

Raktáron tartanak: álló és lezólám-
pákat, teamelegítő-babákat stb.

TOKAJI BOR

a BOROK KIRÁLYA!

Legpompásabb élvezeti cikk,
a leghathatósabb gyógybor!

Feltétlenül **HÉRCZEG
WINDISCHGRAETZ LAJOS**
eredeti váltótöltésű legyen.

Kapható mindenütt!!

Pinczészet: Sárospatak—Tokaj.

**FORGALMI IRODA: Budapest, VI., Teréz-
körút 25., I. emelet.**

!! Ékszervásárlók figyelmébe !!

Zirner Testvérek Utóda

Liszt Hugó ékszerész és órákészítő
Most Budapest, Váci-utca 2. sz. a. létezik.

!! Pontos címre ügyelni !!

Kéri modern üzlethelyisége kirakatát meg-
tekinteni, a hol az ékszerszakmának legdi-
vatosabb tárgyal kiállítva vannak a szabott
ár feltüntetésével mellette.

Igaz fájdalommal, mélyen megrendülve
jelentjük, hogy egyesületünk érdemeiben
gazdag, szeretett elnöke

Déry Izidor ur

1. hó 1-én este 7 órakor elhunyt.
Nemes lelkének minden melegével,
szívének mindent elárasztó jóságával
szentelte életét, munkáját a hazai malom-
iparnak és egyesületünknek, melynek
minden tagja kegyelettel és őszinte sze-
rettel őrzi meg kedves egyéniségének
emlékét.

Temetése folyó hó 3-án, vasárnap dél-
ben 12 órakor lesz a Lujza Gózzalom
Részvénytársaság majomtelepéről, Buda-
pest, III., Kolosy-tér 1.
Budapest, 1911. december 2-án.

Magyar Fővárosi Malomgyesület.

EGYESÜLETEK.

(—) A tudományegyetemi orvostanhallgatók
segélyző és önképző egyesületének ötven éves ju-
bileuma alkalmából gróf *Zichy János* közoktatás-
ügyi miniszter védősége és *Fröhlich Izidor* a tu-
dományegyetem magnifikusa, dr. *Tangl Ferencz*
orvoskari dékán, továbbá dr. *Bókay Árpád*, dr.
Entz Géza, dr. *Kéthy Károly*, dr. *Réczey Imre*
egyetemi nyilvános rendes tanárok, az egyesület
volt elnökei diszelnöksége alatt a tudományegyetem
aulájában december hó 8-án, pénteken jubi-
lárius ünnepet rendez. Az ünnepély sorrendje: Meg-
nyitó beszéd, tartja dr. *Kéthy Károly* egyetemi nyil-
vános rendes tanár. Az egyesület ötvenéves műkö-
déséről beszámol *Szukováthy Imre* az egyesület
ezidei elnöke. Záróbeszéd, tartja dr. *Hoór Károly*
egyetemi nyilvános tanár, az egyesület tanárel-
nöke. A jubilárius ünnepség élén *Szukováthy Imre*
elnök áll, aki készséggel szolgálat felvilágosítással és
küldet az érdeklődőknek meghívót.

(—) A Magyar Mérnök és Építész-Egylet ma
este volt alelnökének, *Cserháti Jenő* műegyetemi
tanárnak emlékeztető ünnepelte. A kegyeletes ak-
tushoz az egyesület tagjai nagy számban gyűltek
össze. *Kajlinger Mihály* udvari tanácsos, elnök, ré-
vid szavakkal nyitotta meg az ülést, majd átadta
a szót *Balla Pálnak*, aki meghatásu emlékbeszédet
mondott. Az emlékbeszédet mélyen meghatva hall-
gatta a megjelent előkelő közönség.

(—) A drezdai kiállítás tanulságai. A Magyar
Tanítók Otthona ma este felolvasó ülést tartott,
amelyen a népművelő társaság felkérésére dr. *Fe-
renczy Imre*, a székesfőváros szociálpolitikai elő-
adója tartott igen érdekes előadást a drezdai kiál-
lítás szociális tanulságairól. Megemlékezett arról
a nagy sikerről, amelyet a kiállítás szociálpolitikai
intézményei keltettek.

(—) A IX. ker. Jótékony Nőegylet, amelynek
élén dr. *Dolcsók Jánosné* és dr. *Jacskó Pál* orsz. kép-
viselő állanak, egyike azoknak a fővárosi egyesületek-
nek, amelyek esendőben ugyan, de annál nagyobb szív-
vel gyakorolják a jótékonyágot. December 2-ikán rendez-
tek a tisziselő-kaszinóban estélyt, amelyben a fővárosi
társaság elitje vett részt s már 5-ikén (kedden) dél-
előtt 11 órakor fogják az est jövedelmét 365 tükabát
és cipő formájában a Mester-utca 69. sz. elemi iskolá-
ban a szegény gyermekek között kiosztani. Ezen az ün-
nepészen szívesen látja az egyesület mindazokat, akiket
a jótett érdekel.

(—) A Gyakorló Gyorsírók Társasága e hó
3-án, vasárnap délelőtt tíz órakor, az Országos
Iparegyesület nagytermében (VI., Gróf *Zichy*
Jenő-utca 4. sz.) rendkívüli közgyűlést tart, a
melynek napirendjén a tisztikar kiegészítése, azon-
kívül *Téglás Dezső* és *Bálint Antal* előadása sze-
repl.

(—) A Terézvárosi Kaszinó, a főváros legrégebbi társasköre, ma este társasvacsorával ünnepelte dr. Bódy Tivadart, Budapest alpolgármesterévé történt megválasztása alkalmából. Az új alpolgármester ünnepelését még kedvesebbé tette az a körülmény, hogy benne a kaszinó egyik legrégebbi tagja a Terézvárosi Kaszinónak. A társasvacsorát a Terézvárosi Kaszinó Liszt Ferenc-tér 13. szám alatt levő helyiségében tartották meg, élénk részvétel mellett.

(—) A Poliklinikai Egyesület gróf Apponyi Albert elnöklete alatt tegnapi tartott rendkívüli közgyűlésében a dr. Sámuel Lázár elhalálozása folytán megüresedett alelnöki tisztségre dr. Brüll Ignác udvari tanácsost, a megüresedett igazgatótanácsosi állásra pedig Elischer Viktort, Haggenmacher Árpádot és báró Ohrenstein Henriket választotta meg. A gyűlésen gróf Apponyi Albert bejelentette, hogy a Poliklinikai Egyesületet a drezdai higiéniai kiállításban a legmagasabb díjjal, diszoklevéllel tüntették ki.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Haverda Mária levele.** Marianosztra szomorú lakói között bizonyára a legérdekesebb fogoly *Haverda Mária*, aki hosszú tizenkét esztendei fogságát tölti el a zord falak között, panaszos levelet írt *Vojtha Antal* sógorának, *Szerdahelyi Ferencz* magyarkanizsai tanítónak. Keserűen panaszkodik rabsága ellen, nem tud beleszokni — írja *Haverda* — a fegyház szigorú rendjébe. Csak azért akar élni, hogy fiát még egyszer láthassa. Arra kéri tehát *Szerdahelyi Ferenczet* — hiszen ugyis mindenki elhagyta már — hogy menjen be Szabadkára naptalankor ismerőséhez, dr. *Pleszkovics* ügyvédhez — aki különben *Vojtha Antal* védője volt és kérje meg szépen, hogy vállalja magára az ő összes ügyeit. Mert sok elintézetlen ügye van még s attól fél, hogy mire kiszabadul a szomorú rabságból, egy krajczár sem fog maradni örökségéből. — *Szerdahelyi Ferencz* fel is kereste dr. *Pleszkovics* Lukácsot és tolmácsolta előtte *Haverda Mária* kérését. *Pleszkovics* azonban nem tehetett eleget a kérésnek, mert éppen akkor súlyos beteg volt és el kellett utaznia s maga helyett egy más ügyvédet kértek fel *Haverda Mária* polgári ügyeinek vezetésére.

§ **A fiumei család bankár.** Fiuméből jelentik: *Windspach* Lipót az ügyészség indítványára előzetes letartóztatásba helyezték. Mikor a letartóztatást kihirdették *Windspach* előtt, keserves sírásra fakadt és a bírót a végzés megváltoztatására kérte. A bíró kijelentette, hogy a letartóztatást foganatosítani kell, az ügyész azonban, tekintettel arra, hogy a letartóztatott már hetvenhárom éves, a börtön ridegségét törvényes kedvezésekkel igyekszik onybiteni. *Windspach* engedelmet kért, hogy lakására mehessen a családokkal az ügyet elintézni, mert családja Brüsszelben van. Két fogházor kíséretében a lakására ment, a hálószobában a ruhaszekrényhez sietett és onnan revolvert rántva elő, maga ellen fordította. De a börtönőrök még jókor közbeleptek és a fegyvert kivették kezéből. *Windspach* letartóztatása a városban feltűnést és egyben megnyugvást kelt. A károsodottak száma, akik az utóbbi időben nagyobb összegeket helyeztek el *Windspach* bankházában egyre nagyobbodik. *Windspach* Lipót bankár két budapesti pénzintézettel is összeköttetésben állott, amelyek 20,000 korona értékű értékpapírt adtak neki bizományba. *Windspach* az értékpapírokat a jegybank fiumei fiókjánál elzárkosította. A bizományosok ezt megtudva megrettették a feljelentés *Windspach* ellen, mire letartóztatották. A vizsgálat adatai szerint a 200,000 koronás aktiva 20,000 koronára olvadt le; a többi értékpapír ugyanis letét. *Windspach* Olaszországgal is élénk összeköttetésben állott, ahol csekkjeit készsággal beváltották. Azt hiszik, hogy a feljelentőkhöz újabbak is fognak csatlakozni.

§ **Megszüntetett milliós esőd.** Szenzációs, sok millió érték körül forgó esődügtyben hozott legutóbb feltűnést keltő véghatározatot a marosvásárhelyi királyi tábla. A marosvásárhelyi törvényszék ugyanis — mint annak idején megirtuk — egy hitelező kérelmére megnyitotta a esődöt *Fratelli Bertolini* zilahai, illetve patonyai fakeskedő cég ellen, amelyben Erdélyben és Pármában milliókat érő erdőségi s fűrészai annak. A esőnytő végzés a kir. tábla alaki okok miatt megsemmisítette és a törvényszéket új határozat hozatalára utasította. A törvényszék erre ismét elrendelte a esődöt. E ha-

tározat ellen dr. *Fekete Andor* marosvásárhelyi ügyvéd terjedelmes felfolyamodással élt. A királyi tábla — mint Marosvásárhelyről táviratozzák — most a esődkérelést újból elutasította és a esődöt megszüntette.

§ **Inzultált bíró.** Kinos botrány játszódott le ez év június 22-én éjjel két óra tájban a budai Vigadó-kávéházban. *Cselkó Jenő* fővárosi tisztteljes, aki egy nagyobb társasággal jött be a kávéházba, a kávéház mosdója előtt halk hangon oda szólt az arra haladó *F. O.* bíró feleségének:

— Édes gyermekem!

F.-né megbotránykozva utasította vissza az előtte ismeretlen *Cselkó Jenő*nek ezt a bizalmas megjegyzését, amelyet nyomban közölt a kíséretében lévő férjével is. A bíró *Cselkó* eljárását pimaszságnak jellemezte. Pár percz múlva, mikor a bíró feleségével vissza akart térni a helyükre, *Cselkó* a bírót arczul ütötte. Az inzultus miatt a bíró könnyű testi sértés és becsületsértés, felesége pedig becsületsértés vétségéért emelt panaszt *Cselkó Jenő* ellen. A büntető járásbíró *Cselkó Jenő* könnyű testi sértés vétségéért három napi fogházra és 100 korona pénzbüntetésre, a bíróné sérelmére elkövetett becsületsértés vétségéért pedig 200 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletben a bíró és felesége megnyugodtak, *Cselkó* ellenben felebbezéssel élt. Ma tárgyalta ezt az ügyet a büntető törvényszék felebbezési tanácsa dr. *Bakonyi Kálmán* táblabíró elnöklete alatt, dr. *Ádám Árpád* bíró előadása alapján. A bíróság az elsőbíró ítéletét megváltoztatta és *Cselkó Jenő* könnyű testi sértés vétségéért 150 korona pénzbüntetésre, a bíróné sérelmére elkövetett becsületsértésért pedig 200 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

§ **A Hollandi Biztosító Társaság sikkasztói.** *Biró Bélát* és *Mokkos Gézát*, a Hollandi Biztosító Társaság sikkasztó tisztviselőit és büntőrsaikat a májában kísérték át az ügyészség fogházába. A teljesen megtört fiatal bűnösöket a soros vizsgálóbíró nyomban kihallgatta. *Biró és Mokkos* azzal védekeznek, hogy a két *Szekendy-fiu* birta őket rá a sikkasztás elkövetésére.

§ **Halálos ítélet előtt.** Nagyváradról táviratozzák: A miskolci és temesvári halálos ítélet után valószínűleg a nagyváradi esküdtségi bíróság is hasonló ítéletet fog hozni egy többszörös gyilkossági ügyben. *Sipos Bálint* dúsgazdag jákóhódosi gazdalkodónak viszonya volt *Filipás Lőrincz* nével. Az aszsony elhagyta urát, de *Filipás* nem akart az aszsonytól elválni. *Sipos* megleszte *Filipást* és három lövéssel megölte. Másnap sógorával, *Molnár Dániellel* elmentek a hulláért és szekéren a süvegdi határon egy kukoriczásban elrejtették. Két hét múlva pedig a hullát feldarabolva a pályi temetőben szétoszták. Kaszálok emberek találták meg *Filipás* holttestét. A csendőrség kinyomozta az esetet és *Sipos Bálintot*, valamint *Filipás Lőrincz* nével, mint tettestársat elfogták. Ezzel kapcsolatban kiderült, hogy még más bűn is terheli *Sipost*, Ugyanis a múlt évben 200 koronáért vitriollal megmérgezte *Nagy Bálint* nével és azután férje segítségével hurokkal megfojtották. Most aztán a hatóság elrendelte *Nagy Bálint* nével holttestének exhumálását. Nagyon valószínű, hogy *Sipos* váratlanul elhunyt feleségét is férje pusztította el. A nagyváradi esküdtszék hétfőn tárgyalja a jákóhódosi gyilkosságokat. Az ügyben négy vádlott és nyolcvan tanu van. Nagyváradi jogászörök nagy érdeklődéssel tekintenek a tárgyalás elé s valószínűnek tartják, hogy ugy *Sipost*, mint *Nagy Bálintot* halálra fogják ítélni.

§ **Gyujtogató malomtulajdonos.** Szatmárról táviratozzák, hogy két malomtulajdonost letartóztatott a szatmári törvényszék vizsgálóbírája. Az egyiket *Róth Lászlónak* hívják és Csaholo községben van gőzmalma. A malom a múlt hetekben kigyulladt és leégett. Miután több alapos gyauuok is felmerült arra nézve, hogy *Róth* sajátkezőleg gyujtotta fel a malmát, hogy így hozzájusson a biztosítási összeghez, a csendőrség letartóztatották és bekísérték a szatmári törvényszék fogházába. A másik letartóztatott malomtulajdonost, *Leuchtmann Ignác* zot Csenger községből hozták be a csendőrség. Még a múlt novemberében történt, hogy Csengerben kigyulladt *Leuchtmann* konkurrensének, *Ósz József* nek gőzmalma. A tüzet még idejében észrevették és eloltották, mielőtt nagyobb kárt tett volna. A csendőrség a tűz okának nyomozása során azt a meglepő felfedezést tették, hogy a malom padlása, ahol a tűz keletkezett, petróleummal van fellosolva. Egy évig tartó nyomozás után a csendőrség letartóztatották *Papp János* molnárlegényt, aki beismerte, hogy *Ósz* malmát tényleg ő gyujtotta fel, de volt gazdájának, *Leuchtmann Ignác* zotnak megbízásából. A csendőrség erre *Papp Jánost* és *Leucht-*

mann Ignác zot letartóztatta, az utóbbit azonban a szatmári törvényszék vádtanácsa 20,000 korona kauczió ellenében szabadlábra helyezte.

§ **A vasuti pályafelügyelő rágalmazói.** *Ábrahám Sándor* volt máv. előmunkás, jelenleg kepedi földműves, 1908. december 10-én *Barta István* neve alatt egy terjedelmes panaszos feljelentést adott be a kereskedelemügyi miniszterhez. Ebben a feljelentésében azt a vádat emelte *Tamási József* máv. pályafelügyelő ellen, hogy ez rendszeresen lopja az államvasutaktól az olajat és a talpfákat. A feljelentést egy, azóta Amerikába szökött szabóval íratta meg. A lefolytatott fegyelmi vizsgálat a pályafelügyelő ellen felhozott vádatok alaptalanoknak találván, felhatalmazást adott a kir. ügyészségnek, hogy *Ábrahám Sándort* és *Barta Istvánt* fogja perbe hivatalból üldözendő rágalmazás miatt. Ma tárgyalta ezt a rágalmazási pert a büntető törvényszék dr. *Perényi Gábor* elnöklete alatt ítélkező tanácsa. A bíróság bűnösnek mondta ki egy *Ábrahám Sándort*, valamint *Barta Istvánt* a hivatalból üldözendő rágalmazás vétségében és ezért őket egyenkint három-három napi fogházra ítélte. A kiszabott büntetés végrehajtását azonban a bíróság, tekintettel az enyhítő körülményekre, a novella 1. szakasza alapján felfüggesztette. Az ítélet ellen az ügyész a vádlottak terhére súlyosbírástért felebbezett, de felebbeztek a vádlottak és a védő is.

§ **Az öncsonkító katona.** A brémai haditörvényszék előtt ma egy keletporoszországi unonez állott vádlotként. *Hoppe* nek hívják. A szerencsétlen legény megcsenkitotta magát, zsebkéssel több levágtatta fülkagylóit, hogy ne váljon be katonának. A bíróság előtt az unonez töredelmesen bevallotta, hogy szándékosan nyomorította meg magát, mert napszámából tartotta el 58 éves gutaütéses anyját és 75 éves nagyanyját, akik éhenvesztek volna, ha őt elviszik katonának. A haditörvényszék a legenyhébb büntetéssel, egy évi fogsággal sújtotta az öncsonkító unonezt.

§ **Bírák és ügyészek kirándulása.** Az Országos Birói és Ügyészi Egyesület ma folytatta tanulmányi kirándulását. A lipómezei elmegyógyintézetet keresték fel, mintegy hatvanan a birói és ügyészi kar tagjai közül. A téholydában a meglelt bíráknak és ügyészeknek *Oláh Gusztáv* igazgató tartott igen érdekes előadást számos bemutatóval illusztrálva. Az igazgató még két előadást fog tartani és pedig e hó 9-én és 16-án, mindig délután négy órakor. Az egyesület tagjai fél négy órakor indulnak külön villamos kocsikon a Vighszínháztól.

YES

porcellánpouder az arcobrt fehériti, finomítja és puhítja. Bármily csunya, pattanásos, foltos arcot a Yes

PORCELLÁN

pouder 2 nap alatt megszépít. Ma ez a világ legjobb pouderje. Fejedelmi udvarok, főhercegnők és a legmagasabb arisztokrácia csak Yes porcellánpouder használnak. Az országos hírű dr. Faragó Andor királyi törvényszéki bites vegyész hivatalos okmányban igazolja, hogy a Yes Porcellánpouder az egyetlen ártalmatlan, kiváló hatású és csodásan szépítő

POUDER

Mindenütt kapható 3 és 5 koronáért. Eladási központ: Budapest, IV., Kecskeméti-utca 8. és VIII., Rákóczi-ut 9.

FELTALÁLÓK
 útmutatója, találmányok szabadalmazásához, értékesítéséhez nélkülözhetetlen.
 Díjtalanul küldi: 11061
ARON ÉS MOLNÁR
 szabadalmi és értékesítési osztály
 Budapest, VIII., József-körút 9., földsz.

SPORT.

() **A vasárnapi labdarúgó-mérkőzések.** Öt elsőosztályú bajnoki mérkőzés kerül döntésre vasárnap három football-pályán. A legnagyobb érdeklődés a Millenáris-pálya felé terelődik, ahol kettős bajnoki mérkőzés lesz. Félegy órakor a MTK játsszik a Törekvéssel Hajós bíraskodása mellett. A „Testgyakorlók” egykori veszélyes ellenfele, a Törekvés teljes csapattal megy a küzdelembe, de az utolsó heti formák szerint két-három goal-differenciával kell a kék-fehéreknek győzni. Utána a vasárnap legérdekesebb mérkőzések következnek. A NSC mérkőzik a MAC-al, a match kimenetelét teljesen nyitja, mert mindkét csapat jelenleg kitűnő formában van és csak a pillanatnyilag jobb diszpozíció fogja az egyik csapatnak a győzelmet megszerezni. Biró Herceg. Az üllői-úti pályán félegykor a 33 FC játsszik a BTC-al. A BTC legjobb embere, Szendrői nélkül indul a küzdelemben és így a mérkőzés győztesét a 33-asok csapatában véljük látni. Biró Schubert. Utána bajnok-csapatunk a FTC játsszik a jó formában levő TTC ellen. A TTC fűrge csapatára kemény munkát fog adni a FTC védelmének és a győzelmet csak küzdelem után fogja átengedni a FTC-nek. Biró Ujvári. Az amerikai-úton a BAK mérkőzik a III. ker. TVE-el. A BAK két pontját erős küzdelem után bír, de biztosan megszerzi. Biró Izsó László. II. osztályú bajnokság. Főv. T. Kör—MAFC. Amerikai-úton negyed 1 órakor. BEAC—URAK. Lágymányos 2 órakor. — III. oszt. bajnokság. Megyeri—Gutenberg. Mező-úton. 2 órakor. MÁV. gépgyár—OTE. Vörösvári-úton. 2 órakor.

() **A Vén Fiúk házi vívőversenye.** A Vén Fiúk Vívóklubja vívókapitányának, Mészáros Ervinnek kezdeményezésére november 30-án tartotta idej első házi-versenyét, amelyre a tiszteletdíjat dr. Hervey Armand adományozta. A verseny győztese Stark Antal, második dr. Bellovits Imre, harmadik Salgó Elemér lett. A Klub vezetősége több házi-verseny rendezését határozta el. Elhatározta továbbá, hogy a dr. Nagy Béla emlékvásárlást teljes erejükkel támogatják és a Nagy Béla ünnepi vacsorán teljes számmal megjelennek.

() **Turisztika.** A Munkás Testező Egyesület turista osztálya f. hó 3-án, vasárnap a következő kirándulásokat rendezi: I. Zebegény—Mária-Nosztura—Irtáspuszta—Kollár-völgy—Bánya-puszta—Yárhűk—Salgóvár—Nagyhideghegy. Gyaloglás 6 óra. II. Zebegény—Kospallag—Magas-Gát—Nagyhideghegy. Gyaloglás 4 óra. III. Kismaros—Szokolya-Huta—Szálásbérc—Nagyhideghegy. Gyaloglás 3 és félóra. Nagyhideghegyről mind a három csapat Nagyvászfák-völgy—Szokolya—Kismarosra indul. Gyaloglás 3 óra. Indulás az összes csoportok részére a nyug. p. u.-ból reggel 5 óra 25 p.-kor. Az osztály ugyansznap délutáni kirándulást is rendez a pálvölgyi Cseppkőbarlangba. Találkozás az utlaki templom előtt. d. u. 2 órakor.

KÖZGAZDASÁG.

Elek Pál kilépett a Magyar Bank kötelekéből. A pénzügyi világnak ma is meg volt a maga szenzációja: Elek Pál udvari tanácsos, a Magyar Bank és Kereskedelmi R-T. alelnöke és volt vezérigazgatója, ki tudvalevőleg a bank egyik alapítója is volt, lemondott az intézetnél viselt összes tisztségeiről és kilépett a bank kötelekéből. Azután a nyilatkozat után, amelyvel *Vajda Imre*, a bank volt vezérigazgató helyettese közzétette azt a levélváltást, amely közte és a Magyar Bank között történt, mindenki biztosra vette, hogy valami fog történni a Magyar Banknál. Mindenkit meglepett annak a levélnek a stilizálása, amelyet a Magyar Bank igazgatósága intézett *Vajda Imréhez*. Feltűnt ugyanis az, hogy *Vajda Imre* a lapunkban is megjelent leveleket azval a kommentárral tette közzé, hogy azoknak közzététele ugyan a Magyar Bank köteleseége lett volna, de mivel a bank ezt elmulasztotta, ő teszi közzé. A közönség a maga ítéletével nyomban konstatálta azt, hogy itt mégis kellett valaminek történnie, mert különben a Magyar Bank igazgatósága annak a *Vajda Imrének*, akinek kilépése és a bank vezérigazgatója ellen intézett sorozatos támadásai idézték elő a bank részvényeinek hanyatlását, akinek a bírósági tárgyaláson és a sajtóban is elhangzott vádjai okozták azt, hogy aközönseget és a tőzsdét sokáig nem lehetett megnyugtatni és hogy a Magyar Bank részvényei százan és százan ezreket veszítettek, — szóval annak a *Vajda Imrének*, aki az utóbbi időben legtöbbet ártott a banknak: nem irt volna olyan levelet, amelyben távozását *jóagnak* ismeri el. A bankhoz közelállók előtt azonban nem volt kétes az, hogy ilyen levelet a bank igazgatósága nem irathatott, hanem azt *csak Elek Pál* irhatta saját felelősségére és ugyan csak ő vehette rá *Herzog* bárót is az aláírásra. Hogy mennyire helyes nyomon járt a közönség ítélete mutatja az is, hogy gróf *Károlyi Imre*, a bank egyik előkelő igazgatósági tagja nyíltan kifejezte adott ennek s bejelentette az igazgatóságból való kilépését. Ez volt a közvetlen előidézője a mai szenzációnak. A bank igazgatósága ugyanis mai ülésén igazgató vita után nemcsak hogy nem fedezte *Elek Pálnak Vajda Imréhez* irt levelét, hanem azt egyenesen helytelenítette. Tehát kitűnt, hogy azt a fontos levelet *Elek Pál* az igazgatóság előzetes hozzájárulása nélkül küldte el. Hogy hasonló esetek a jövőben elő ne fordulhassanak, az igazgatóság egyúttal ma lényegesen megszorította *Elek Pál* hatáskörét, amiért aztán *Elek* kilépett a bank kötelekéből. A szenzáció fordulatáról a bank ma a következő kommunikát adta ki:

A Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatósága ma megtartott ülésében oly határozatot hozott, mely szerint helytelenül *Elek Pál* ügyvezető alelnöknek azt a ténykedését, hogy a bankot érintő fontos ügyekben önhatalmúlag járt el, anélkül, hogy az igazgatóság előzetes

hozzájárulását kikérte volna. *Elek Pál* hatáskörének illetően megszorításába belenyugodni nem volt hajlandó s ennél fogva a konzekvenciákat levonna, a mai napon az intézetnél viselt igazgatósági-tagsági, illetve ügyvezető-alelnöki állásáról lemondott. Az igazgatóság a lemondást tudomásul vette.

Erdélyrészi pénzügyi szövetésége. Két év-tizeddel a száz és egy évtizeddel a román pénzügyi szövetéségek megalakítása után, Erdély magyar pénzügyi szövetéségei is felismerték a tömörülésben rejlő nagy erőt és elhatározták, hogy december 10-én Kolozsváron megalakítják szövetségüket. A kezdeményezés dícsősége a Pénzügyi Szövetéségi Egyesületet illeti, amely már a Székelyföldre kiterjedően igen eredményesen működő szövetséget teremtett meg, de most ezt a szövetséget is, amelynek élén a Székelyföld főispánjai állanak, a nagyobb erő kifejtése érdekében az erdélyrészi pénzügyi szövetésége fogja beolvasztani. A kolozsvári ülés elé, amelyen találkozni fognak Erdély összes mértékadó intézetei, méltán tekint várakozással az egész ország. Ünnepi színezetét emelni fogja az a körülmény, hogy *Szell Kálmán*nal, mint a Pénzügyi Szövetéségi Egyesületnek elnökeként meg fognak jelenni ezen az ülésen a politikai élet és fővárosi bankvilág előkelőségei. Az erdélyrészi pénzügyi szövetésége szervezkedésének gyakorlati céljait dr. *Hantos Elemér* országgyűlési képviselő fogja ismertetni, akinek már eddig is sikerült több, mint száz érdekelt pénzügyi szövetéséget a mozgalomnak megnyerni és az egyesületbe beletenni. Az előkészítő bizottságba Erdély mágnás-világa, Erdély főispánjai és ötven pénzügyi szövetéségi igazgató vesz részt. A Pénzügyi Szövetéségi Egyesülete Erdélyrészi Szövetésége Kolozsvárt és Marosvásárhelyen fog irodákat létesíteni, amelyek az erdélyi pénzügyi egyetemes célú ügyeit lesznek hivatva megoldani.

Szigorítják a MÁV ügykezelését. Heltai Ferencnek a kereskedelemügyi tárca költségvetésének tárgyalása alkalmából a képviselőház előadói székéből tegnap elmondott beszéde, amelyben meglehetősen éles bírálatban részesítette az Államvasutakat, nemcsak a közgazdasági körökben keltett élénk feltűnést, hanem cselkvésre indította a MÁV. vezetőségét is. Értesülésünk szerint ma az összes igazgatók magukhoz kérték az osztályvezetőket és szigorúan utasították őket, hogy minden lehető eszközt használjanak fel arra, hogy egyrészt a tisztviselők pontosan betartsák a hivatalos órákat, másrészt, hogy az összes restanóziákat záros határidőn belül feldolgozzák. Az osztályvezetők viszont ugyancsak ma berendelték tisztviselőiket és az igazgatói intencióknak megfelelően a legradikálisabb utasításokat adták ki az ügymenet gyorsabb lebonyolítása érdekében. Hogy — persze — minő eredménnyel, azt most még bajos megjósolni.

Az Első Magyar Általános Biztosító részvényei. Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság az 1911. január 10-iki rendkívüli közgyűlésének határozata alapján kibocsátott új részvényekről ideiglenes részvényismervényeket szolgáltatott ki részvényeseinek. Ezen ideiglenes részvényismervényeknek névre szóló részvényekre való kicserélésének utolsó határideje folyó évi december 15-ike. Ugyanezen időpontig a régi forint értékű részvények is korona értékű részvényekre cserélhetnek ki. A kicserélés annál is inkább a részvényesek érdekében van, mert az 1911. évre

ARGENTOR-MŰVEK

RUST és HETZEL császári és királyi udvari szállítók iparművészeti fémárugyarak.

Gyári raktár: Budapest, Koronaherceg-utca 5.

További fióküzletek: BÉCS: I., Kärntnerstrasse 26. „ VII., Mariahilferstrasse 53. „ VII., Kaiserstrasse 83. BRÜNN: Ferdinandgasse II.

Karácsonyi ajándékok „ARGENTOR-EZÜST“-ből, elismert legjobb minőségű chinaezüst, tartós és könnyen kezelhető a használatban.

„Argentor-ezüst“ evőeszközök

Dus választék virágállványokban, asztaldiszokban, befőttes tálakban, kávé-, tea-, jaur-, likör-, bor- és sörkészközökben, íróasztal- és dohányzó-készletekben, ecet- és olajtartók, csukorkosarak, vajtartókban stb. stb.

FONTOS: A chinaezüst minőségének megítélésénél, nem szakembertől, természetesen csak a bizalom játszhat szerepet. A hűvös „ARGENTOR“-név teljes garanciát nyújt szolid és tartós minőségért. Ügyeljünk bevásárlásainknál tehát mindig ezen gyári védjegyre. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve!

eső osztalék már csakis az új osztalékszelvények ellenében fog kifizettni.

Pénzdrágaság és építkezés. Az abnormis pénzügyi viszonyok hatása alatt a záloglevél plaszirozás sok nehézségbe ütközött és ezért a nagy fővárosi bankok határt szabtak az építkezési hitelnek. Kezdetben ennek a hitelkorlátozásnak olyan színezete volt, mintha a fővárosi pénzügyi intézetek a könnyelmű építkezést akarták volna megakadályozni. Lényegében könnyelmű építkezéssel nem lehet szó, mi ut- hogy a hitelmegvonásnak éppen a súlyos pénzügyi helyzet s nem a túlzásba vitt építkezés volt az oka. A külföldről ugyanis a czimlemek tömegesen érkeztek vissza s ezek elhelyezése is nagy gondot adott a pénzügyi intézeteknek s nem akarták újabb és újabb kibocsátásokkal terhelni a pénzpiacot. Néhány építkezési cég már áldozatul is esett a hitelmegvonásnak, sőt egyik kisebb fővárosi bank is, a Munkaadók Bankja R.-T., mely szintén építési vállalkozásokat finanszírozott, a napokban fizetési zavarokba jutott, mert összes tőkéjét immobilizálta s anyagi ereje teljesen kimerült. A pénzügyi viszonyok javulása azonban ismét föllendíti a záloglevél piacot s akkor az építkezési mozgalom ismét erősödik.

Az Örlemény- és Takarmányforgalmi Részvénytársaság vesztesége. Az Örlemény- és Takarmányforgalmi Részvénytársaság a múlt év december havában kimondta a felszámolást. A vállalat, amely 500.000 korona alaptőkével alakult s a veszteségek következtében kénytelen volt 150.000 koronára leszállítani az alaptőkéjét, az idén 68.090 korona 29 fillér veszteséget mutat ki.

Az adóköteles bankjegyforgalom emelkedése. Három hónapi tartós pénzpiaczi feszültség után ismét olyan a pénzpiac helyzete, hogy a javulásra halvány reménység sem mutatkozik. Az Osztrák-Magyar Bank ugyanis ma publikálja a november 30-iki állását, mely a jegybank státuszának rosszabbodását mutatja. A novemberi utolsó ugyanis olyan fokozott mértékben vette igénybe a jegybankot, hogy az adóköteles bankjegyforgalom a megelőző kimutatáshoz képest 109.480.000 koronával emelkedett 161.379.000 koronára. A múlt évben is a novemberi utolsókor 180 millió adóköteles bankjegyforgalom szerepelt a jegybank állásában, csak hogy most a kontingens 200 millió koronával magasabb s így a helyzet ma kedvezőtenebb, mint a múlt év hasonló időszakában. A kimutatás minden tétele azt mutatja, hogy egyéb pénzájlat nem állott a piac rendelkezésére, mint a jegybank s így a piac egyetlen pénzforrása a jegybank volt. A benyújtások napról-napra emelkedtek, úgy hogy a váltótárca 38.584.000 koronával, a lombard állomány pedig 7.983.000 koronával emelkedett. Lényegtelen változást mutat az érczkészlet, mely a megelőző kimutatáshoz képest 67.000 koronával kisebb. Az azonnal esedékes tartozások tétele is csökkent 52.982.000 koronával. Ez csak azt mutatja, hogy a számlatulajdonosok zsrítótétjeiket kivonták a jegybanktól. Az Osztrák Magyar Bank 1911. november 30-ról közzétett állása különben a következő:

Bankjegyforgalom 2.392.500.000 (+ 109.413.000)
Érczkészlet 1.631.020.000 (— 67.000), váltótárca 1.074.515.000 (+ 38.584.000), lombard 94.072.000 (+ 7.983.000), azonnal esedékes kötelezettségek 258.465.000 (— 52.982.000), adóköteles bankjegyforgalom 161.379.000 (+ 109.480.000) korona.

A gabonatorzsdéről. Az októberi terminusok lebonyolítása óta nagy a csend a gabonatorzsdén. Az árak csekély ingadozások mellett december elején éppen ott állnak, ahol egy hónappal ezelőtt és egyedül a zab árfolyama mutat fel egynevel koronás emelkedést. A határidőpiacra pedig kizárólagosan a kulissz, vagyis a néhány fillérre spekuláló napi játékosok tartják fenn a forgalmat és ha ezek nem alimentálnák kis játékaikkal a piacot, akkor bizony alig volna meg az a néhány filléres árváltozás is, amely az egynapos szilárdtságot, vagy az ugyanannyi ideig tartó lanyhaságot jelzi. A buzaárlat az egész hónapban keresztül vontatottan bonyolódott le. Malmaink — állításaik szerint — február közepéig vannak ellátva búzával, a lisztárlet pedig, mint minden évben, ilyenkor elég gyengén megy és így nagy vetőlkedve egy malomnak sincs. Másrészt a kínálat sem valami bővleges — dacára annak, hogy gazdák kezében

még sok buza van és dacára annak, hogy a külföld áraihoz viszonyítva, nálunk vannak az idén is a kontinens legmagasabb buzaárjai, ide gravitálván Szorbia összes búzáját. Sőt a román buza importjához is nagyon közel állunk már. Rozsban imittamott van egy kis üzlet Ausztria, Morva, és Csehország déli részei felé. Felső Csehország azonban már német rozsot fogyaszt, amely a határállomásokon elvámolva 11 koronáért kapható. Tengeriben sokkal kevesebb a konzum, mint más években. Egyrészt a magas árak mellett mindenki spórol e czikkal, másrészt a kedvező őszi időjárás mellett is kevesebb a szemes takarmány fogyasztása. Román tengerit pedig állandóan vesznek a czegek téli és tavasszi szállításra, úgy hogy tavasszal nagy behozatalunk lesz benne. Zabban a helyi és a bécsi spekuláció tartja az árakat és kényszeríti a fogyasztókat olyan árak megfizetésére, amelyek a tavalyi ring idejében is feltűnőnek keltek volna. Pedig a közraklári készletkimutatás szerint Budapesten közel 150 ezer mázsa zab van ma is beraktározva, ami a fővárosi fogyasztás teljes 5 hónapi szükségletének felel meg. A gabonapiac jelenlegi letargiája eltarthat még jó ideig. Nagyobb árváltozásokra majd csak tavasszal a vetések állása fog impulzust adni.

A Kereskedelmi Csarnok ülése. A Magyar Kereskedelmi Csarnok választmánya ma ülést tartott. A Máv. forgalmi bajainak megszüntetése tárgyában megtartott egyesületközi értekezleten a Csarnok több tagja által vett részt és az e tárgyban megállapított közös emlékirathoz csatlakozott. A gyógyszerek, gyógyszerfélék, mérgek és mérgektartalmú anyagokkal való kereskedés tárgyában kibocsátott rendeltetvekre a választmány jóváhagyólag tudomásul vette, hogy a droguistának a Csarnok kebelében fennálló egyesülése a kereskedelemügyi miniszter elé behatóan megindokolt szakvéleményt terjesztett. Az igazgatóság javaslatára elhatározta a választmány, hogy a kereskedelemügyi miniszterhez a czégbefizetési kényszer hatályosabb megvalósítása érdekében felterjesztést fog intézni. Titkár bemutatta a magyar kereskedők és iparosok által Egyiptomba, Palesztinába és Szíriába tervezett tanulmányut programját és azt a választmány tagjainak figyelmébe ajánlotta.

Megesappant a tőkefelelősi tevékenység. A merev pénzpiac, a nagy pénzügyi feszültség minden vonalon érezteti hatását. Nemcsak a hitel drágult meg, nemcsak a vidéki pénzügyi intézetek visszszámítolási hitelét korlátozták a fővárosi bankok, hanem az alapítási és tőkeszaporítási akcióit is lényegesen befolyásolja a drága pénz. Talán az egyetlen értékes s a mai viszonyok között minden esetre hasznos eredménye a nagy pénzügyi feszültségnek, hogy a nagy alapítási és tőkeszaporítási láz elült s most már csak nagyritkán üti fel a fejét egy-egy új alapítás vagy tőkeszaporítási mozgalom. Két és fél év óta ugyanis annyi új alapításban és alaptőkeemelésben volt részünk, hogy már valósággal lappangó válság fenyegette a tisztességes magyar hiteléletet. Az apró, minimális tőkével induló alapítások napirenden voltak, ugyanígy, hogy már erősebb hangok is kerekedtek s törvényhozási tilalmat sürgettek az új alakulások gombamódra való terjedése ellen. A pénzügyi feszültség elején még előfordult néhány kisebb alapítás és tőkeemelés, de mikor már az áldatlan pénzdrágaság állandósulni látszott, a hitelnyújtók rövidebbre fogták a hitelnyújtás gyepőjét s ezzel mintegy elejét vették a könnyelmű bankalapítási tevékenységnek.

Vidéki pénzügyi hírek. Az Újvárosi Takarékpénztár R.-T. Nagyváradon 200.000 korona alaptőkének 500.000 koronára való felemelését tervezi. — Az Aradmegyei Takarékpénztár R.-T. 3.375.000 korona alaptőkéjét 6.750.000 koronára emeli fel. A választmány e napokban tartott ülésén dolgozta ki e tőkefelemlésre vonatkozó javaslatát. — A Népbank Takarékpénztár R.-T. Hódmezővásárhelyen 750.000 korona alaptőkéjét egymillió koronára; ugyanott a Központi Takarékpénztár R.-T. pedig 800.000 korona alaptőkéjét 1.600.000 koronára emeli fel. — A Hajdúszőrmenyi Hitelbank R.-T. 500.000 korona alaptőkéjét 1 millió koronára készült fölemelni. — A Szeredi Népbank R.-T. e napokban kezdte meg működését. — A Miskolczi Kereskedelmi R.-T. 250.000 korona alaptőkéjét 350.000 koronára készült fölemelni. — A Pápa város és vidéki takarékpénztár alaptőkéjét 500.000 koronára, a Pápai Takarékpénztár R.-T. pedig 300.000 korona alaptőkéjét 600.000 koronára emeli fel. — A Törökkanizsai Kerületi Takarékpénztár R.-T. 200.000 korona alaptőkéjét 450.000 koronára emeli fel.

A BUR-vasút. A közlekedési vállalatunk fejlődésében a Budapest—Ujpest—Rákospalotai Vilamos Közúti Vasút r.-t. sem maradt el. Forgalma állandóan emelkedik, bevétele is lényegesen nagyobb a múlt évinél, úgy hogy a társaság abban a helyzetben van, hogy a múlt évi 12 korona osztalék helyett 15 korona osztalékot fizethet. Ez az indoka annak, hogy a BUR-részvények árfolyama ma nagy kereslettel 326 koronáig emelkedett.

Fizetésektelenségek. Beck Márton csornai áruháztulajdonos fizetésektelen, tartozása 10.000 korona. Toran József dennai kézműaru-kereskedő beszüntette fizetéseit, 108.000 koronával tartozik. — A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetésektelenségeket jelenti: Schwarz Henrik Marosvásárhely, Siegler Ignác Magyarzradits, Oslian Anton Szinérváralja, Brunner Ferencz Szatmár, Borovitz Ignác Brassó, Pett Márkus Csoma.

A Kissebesi Gránitbányák R.-T. Szófiában. Société anonyme bulgare des carrières ezimén 600.000 kor. r.-t. alakult Szófiában utépítési munkák keresztülvitelére. A vállalat a kissebesi gránitbányák r.-t. alapítása, melynek vezérigazgatója: Glasner Antal is helyet foglal az igazgatóságban.

Vaskereskedelmi szaktanfolyam. A Magyar Vaskereskedők Országos Egyesülete kezdeményezésére a kereskedelmi minisztérium vaskereskedelmi szaktanfolyam létesítését engedélyezte. A tanfolyamon, amelyet a Technológiai Iparmúzeum szervez, az általános vas- és fémpipari technológiát és a vaskereskedelemben előforduló fontosabb árucikkek speciális technológiáját, továbbá a tarifa- és vámügyet, különös tekintettel a vaskereskedés szükségleteire, fogják előadni. E tanfolyam előreláthatóan kiindulási pontja lesz egy, a vaskereskedelmi technológiát, áruismeretet és az üzleti életben szükséges egyéb ismereteket felölelő egyetemes vaskereskedelmi továbbképző tanfolyamnak. A tanfolyam szerdán, e hó 6-án kezdődik. Az előadás helyisége VIII., Népszínház-utca 8. (Állami felsőipariskola), fölépcsőház, II. em. 68. sz. sz. terem. Az előadások december hó elejétől jövő évi április végéig tartanak, minden hét szerdáján este 8—10-ig. Beiratás a kereskedő ifjak társulatánál (IV., Sörház-utca 3. sz., Molnár-utca sarok).

Angol tőke Magyarországon. The Kapundo Mining Company, Angol-magyar bánya r.-t. ezimén 3.600.000 korona alaptőkével vállalat van alakulóban Londonban, melynek czéjja az Engesztstein Jakab riskai és Ullmann Ferencz kolozsvári kereskedőktől 1.200.000 koronáért megvásárolt körösbányái aranyérczterületek kiaknázása. Az alapítók: Brigs et Son S. Hottmann londoni és Heller Márton aradi lakosok, akik mögött egy nagy tőkével rendelkező angol bányatársaság áll.

A dévai bukás áldozata. Déváról jelentik: A Dévai Hitelbank bukásával kapcsolatosan Steiner Ferencz dévai milliomas nagykereskedő ma fizetésektelenséget jelentett be. A 30 év óta fennálló üzlet bukását a bankbukás és hitelmegvonásból származó nagy veszteségek okozták. Steiner hitelezői december 4-én értekezletet tartanak, hogy békés megvezést hozzanak létre, ami valószínűleg sikerülni fog.

A „Flóra” gyertyagyár részvényei. A „Flóra” első magyar stearyngyertya- és szappangyár r.-t. részvényei iránt ma nagyobb kereslet volt a tőzsdén. A kereslet oka az volt, hogy a társaság kedvezően zárta le üzletét s a múlt évi 15 koronás osztalék helyett 18 korona osztalékot fizet.

Milliók erdővétel. Marosvásárhelyről jelentik: Az Egyesült Fatermelők R.-T. tulajdonában levő dírtói fenyőerdőségeket egymilliószázezer koronáért megvásárolta a Székpataki Erdő par. R.-T. A társaság a várhegyi állomáson négykeretes gőzfűrészt állít fel.

Szenczer
kész női ruha-áruháza és divatszalonja.
Budapest, VII., Király u. 51.
Fűrészt és fűrészt, Teréz templommal szemben.
Nagy raktár saját műhelyben készült felöltők, kosztümök, francia ruhák, blouzek, aljak és pongyolákban.
Olcsó árak! Elsőrangú munkal
Mérték szerinti megrendelések a legpontosabban.
Kívánatra divatértéslőm ingyen és hármentve.

TŐZSDÉK

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, december 2.

A készáru-piaczon ma is kedvtelen volt a hangulat, kielégítő kínálat mellett a malmok nagyon tartózkodók voltak és különösen az üzlet kezdetén érpenséggel semmit sem akartak vásárolni. Mivel másrészt az eladók sem erőltették a dolgot, csak egészen jelentéktelen forgalom fejlődött ki, amelynek a folyamán mindössze alig 4000 q buza kelt el a tegnapi árnál pár fillérrel olcsóbban. A legdrágább eladási ár 12.25 korona volt 81 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 11.65 korona 78 kilós zimonyi buzáért. Egyéb gabonafajták árai nem változtak. Forgalmába került: 900 q rozs 9.90—9.95 koronás áron és 300 q zab 9.40—9.85 koronás áron. A határidőpiacra a mai üzlet barátságos hangulattal és a tegnapi zárlatnál pár fillérrel magasabb jegyzésekkel indult meg. A forgalom folyamán alig mutatkozott valamelyes vételkedv, de ezzel szemben a kínálat is igen gyöngye volt, az árfolyamok pedig jó ideig majdnem folyvást egyszer a szinten mozogtak, később pedig 1—2 fillér keretén belül ingadoztak. Az áprilisi buza 3 fillérrel a tegnapi zárlaton fölüli, 11.83 koronán indult, nyomban 11.80-ra gyöngült, aztán 11.84 és 11.82 között ingadozott és zárlatkor 11.82 koronán maradt. A májusi buza 11.70 koronán indult, 11.71-re javult, aztán 11.69-re gyöngült és 11.70 koronán zárult. Az áprilisi rozs 10.36 koronás kezdő árfolyama 10.37 és 10.32 között változtatta a jegyzését és zárlatkor 10.35 koronán maradt. Az áprilisi zab 9.83 koronán, a májusi tengeri 8.44 koronán indult, az előbbi ezek 9.82 és 9.85 között ingadozott és 9.84 koronán zárult, az utóbbi pedig 8.42-re gyöngült, aztán 8.45-re javult és zárlatkor 8.44 koronán maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az áprilisi buza és a májusi buza 1—1 fillérrel, az áprilisi zab 1 fillérrel, a májusi tengeri 2 fillérrel gyöngült, a májusi tengeri változatlan maradt.

Kötöttet:

Buza. Tiszavidéki: 250 q 81 k 24.50 K, 100 q 81 k 24.50 K, 400 q 80.5 k 24.30 K felső, 250 q 80 k 24.25 K felső.
 Pestvidéki: 100 q 79.5 k 24.10 K.
 Fejérmegyei: 1000 q 81 k 24.15 K.
 Zimonyi: 710 q 79 k 23.85 K, 1450 q 78 k 23.90 K.
 Hartai: 1500 q 79.8 k 24.15 K.
Rosz: 200 q 19.80 K kpf pp, 100 q 19.85 K

kp. p. 200 q 19.85 K kp. p. 400 q 19.90 K kp. p. Zab: 100 q 18.80 K kpf, 100 q 19.20 K kpf, 100 q 19.70 K kpf.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a követ. kező volt:

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki, új	75	—	79	23.60—23.90
"	76	—	80	23.80—24.10
"	77	—	81	24.—24.20
"	78	—	82	—
Fejérmegyei, új	75	—	79	23.35—23.60
"	76	—	80	23.60—23.95
"	77	—	81	23.75—24.—
"	78	—	82	—
Pestvidéki, új	75	—	79	23.50—23.80
"	76	—	80	23.70—24.—
"	77	—	81	23.90—24.10
"	78	—	82	—
Bánsági, új	75	—	79	23.60—23.90
"	76	—	80	23.60—22.90
"	77	—	81	23.80—24.10
"	78	—	82	—
Bácskai, új	75	—	79	23.60—23.90
"	76	—	80	23.80—24.10
"	77	—	81	23.—24.—
"	78	—	82	—
Rosz I. rendű új	—	—	—	20.05—20.25
középmínőségű új	—	—	—	19.80—20.—
Arpa takarmány I. rendű	—	—	—	18.90—19.30
II.	—	—	—	18.50—18.80
Zab I. rendű	—	—	—	19.60—20.—
II.	—	—	—	19.40—19.60
Tengeri belföldi új	—	—	—	19.45—19.90

A határidőpiacra köttetett:

Délelőti:

Előfordult kötések (50 kg.-kint) 1911-re.
 Buza 1912 áprilisra 11.83—80—84—82—
 Májusi buza 11.70—71—69—80—
 Rosz áprilisra 10.36—37—32—36—35—
 Zab áprilisra 9.83—85—82—85—84—
 Tengeri 1912 májusra 8.44—45—42—45—44—

1 óra 30 perczkor zárulnak

Buza áprilisra	11.82	—	83
Buza májusra	11.70	—	71
Áprilisi rozs	10.35	—	36
Zab áprilisra	9.84	—	85
Tengeri 1912 májusra	8.44	—	45

Budapesti gabonaforgalom.

1911. november 29-16/ 1911. december 1-ig.

	Erkezett	Elszállított	méter mázsa
Buza	3111	5000	
Rosz	1114	1785	
Arpa	2701	150	
Zab	8836	13536	
Tengeri	933	12401	
Liszt	—	11706	
Korpa	—	2000	

Eriektőzsde.

A mai előtőzsdén az üzlet forgalma teljesen pangott. A vezető piacon kötés csak elvétve fordult elő, a helyi piacon tartott áron folyt a vásár. A két villamos vasutársaság, bár a novemberi forgalmi kimutatás igen jó volt, nem is részesítették figyelemben. A készáru-piacra a horvát ezukorrészvény, a bur vasutársaság, a nasiezi tannin-

részvény és a kereskedelmi bankrészvény újra tetemesen emelkedett. A zárlat csöndes volt. A déli tőzsde kezdetben tartott volt, később, bár Berlinből tartov. jelentés érkezett, gyöngült. A helyi piacon a magyar bankrészvény intervencziós vásárlás nyomán tetemesen javult. A készáru-piac igen szilárd. A járadékpiac gyenge. A sorsjegypiac tartott. A valuta és érézváltó változatlan. A zárlat gyöngült.

Az előtőzsdén kötöttek: Osztrák hitelrészvény 653.50—654, Magyar hitelrészvény 854—854.50, Jelzálogbankrészvény 494.50—495.50, Rimamurányi részvény 678.75—679.25, Közúti vasutársaság 827, Városi vasutársaság 421.50, Magyar bankrészvény 705—706.50, Hazai sorsjegy 127, Kereskedelmi bankrészvény 4330, Fabankrészvény 219.50, Általános készénrészvény 858—860, Általános légszészvény 1375—1385, Horvát ezukorrészvény 1055—1070, Nasiezi tanninrészvény 728, Gummirészvény 379, Bur-vasutársaság 319—326.50.

A déli tőzsdén kötöttek: Osztrák hitelrészvény 652.50—654, Magyar hitelrészvény 854.25—853.75, Osztrák-magyar Államvasutársaság 732.50, Jelzálogbankrészvény 494—495, Leszámitoló-bankrészvény 578.50, Rimamurányi részvény 673.50—674, Közúti vasutársaság 826.50—828.25, Magyar bankrészvény 706—710.50, Salgótarjáni részvény 676, Bur-vasutársaság 323—327, Horvát ezukorrészvény 1070, Általános készénrészvény 860, Kereskedelmi bankrészvény 4325—4330, Fabank-részvény 218—219, Nasiezi tanninrészvény 578—580.

Utótőzsdén nem volt üzlet.

Még sohasem létezett olyan gyógyszer, mint a rég elismert és jónak bizonyult

Dr. Schöfft-féle

„ARANYCSEPPEK”

váltóház és minden gyomorba ellen, a görcsöt 15 perc alatt megszünteti és gyógyítja a hasdugulást és köhikét, továbbá vértisztításra is szolgál és megszünteti az étvágytalanságot, rejmigrént, hanyasíngert, aranyeret és reumatikus fájdalmakat. Aki ezen szert a háznál tartja, soha nem eshet nagy betegségbe és a gutaütéstől is mentve van. Vesebaj és kolera ellen.

1 üveg ára . . . 1 frt. 20 kr.
 1 drb. sebtapasz 1 frt. 50 kr.

Székfűlél minden világrészben:

Franz Dommanovics
 Wien, 17. Bez. Halischgasse 19. II/30.
 Magyar levelezés.

Bécsi gabonatőzsde.

Bécs, december 2. (Saját tudósítónktól.)
 Minthogy a kereslet nagyon tartózkodónak mutatkozott, alig volt forgalom és az irányzat is nyugodt maradt. Buza 5 fillérrel olcsóbban lehetett volna szereshető, rozs irányzata nyugodt, árpa tartott, zab és tengeri jól ártartók.

BODNÁR ANTAL

SZÜCSMESTER

Ajánlja saját műhelyében készült szücs- és szörme-áruit.

Megrendelések és átalakítások a legszolidabb árért a legújabb divat szerint eszközöltetnek.

Téli ruhák molykár elleni megóvásra elfogadtatnak.

BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCA 17

Jegyzetelt busz: Tiszavidéki 12.40-12.70, bánáti 12.20-12.50, mosoni és győri 11.85-12.20, felsőmagyarországi 11.95-12.20, déli vasuti 11.95-12.10, alsó-ausztriai 11.85-12.15.

Rozs: Felsőmagyarországi 10.65-10.85, csepeli 10.65-10.80, pestmegyei 10.65-10.80, déli vasuti 10.55-10.70, különféle magyarországi 10.50-10.70, ausztriai 10.50-10.85.

Árpa: Morvaország 10.35-10.50, márcsfieldi 10-10.50, bécsvidéki 10-10.40, tótfelvidéki 9.40-10.50, mosoni 9.40-10, déli vasuti 9.50-10.25, északmagyarországi 9.60-9.90, maláta 9.75-10, takarmány 9.40-9.70 K.

Magyar tengeri 10.05-10.30, új tengeri 9.95-9.25, Cinquantin 10.10-10.40.

Magyar zab: válogatott 10.60-10.95, elsőrendű 10.50-10.75, közepes 10.25-10.55.

Az üzleti viszonyok liszthen vígasztalanok és az átvételek korábbi kötésekre kedvezőtlenek. Csak Csehország számára fordult elő némi kötés, de túlságos nyomott áron és a malnak még elsőrendű minőségekben is nagy árengedményekre hajlandók. Rozsliszt iránt nem mutatkozott kereslet és az irányzat hanyatló volt, korpa ellenben közeli határidőkre élénk kereslet mellett fellendült, azonban későbbi határidőkre el volt hanyagolva Takarmányliszt, amelynek irányzata egész héten lanyha volt, a mai hétitőzsdén élénk lett.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, december 1. (Magyar értékek zárlata). 4 százalékos arany-járadék 111.— Tiszal és szegedi kölcsön sorsjegye 304.—, Magyar hitelbank részvény 852.25, Magyar lezártoló és váltó részvény —, Rima murányi 672.75, magyar ezkoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 90.55, 4 százalékos magyar földterem. kötvény 90.85, Magyar nyereim-kölcs. sorsjegy 498.—, Kassa-Oderbergi Vasútrészv. —, Magyar jelzálogbank —, Magy. kereskedelmi bank 499.50

Bécs, december 1. (Osztrák értékek zárlata). 4,3 százalékos papír-járadék 91.45, 4 százalékos osztrák arany járadék 115.60, 1860-as sorsjegy —, Osztrák hitel sorsjegy —, Angol osztrák bankrészvény 326.25, Bécsi Bankverein 542.50 Osztrák-magyar bank 1987.—, Déli vasut 110.—, Dunagőzhajózási r.-t. 1.45.—, Dohány részv. 319.50, Cs. k. arany (vert) 11.37, Német bankv. 117.63, Osztr. Lloyd 569.—, 4,3 száz. ezüst jár. 94.10, 94.70, Osztr. koronajáradék 91.45, 1864-es sorsj. —, Osztrák hitelintézeti részvény 652.—, Union-Band 629.51 Osztrák Länderbank 552.90, Osztrák-magyar államvasu 791.—, Elbavölgyi vasut —, Alpeji részvény 842.40 20 frankos 19.09, Londoni váltóár 243.60, Lipótkohó 622.75 Török sorsjegy 244.—.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, december 1. Zárlat. (Saját tudósítónktó Zárlatkor jegyzetelt: 4,2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.10, osztr. hitelrészvény 205.30 Déli vasut 19.30 orosz bankjegyek 216.65, 4 százalékos új orosz kölcsön 92.60, Discontó Commandit 192.60, Dinamittruszt 188.60, Harpeni 191.—, Unifikált török járadék 91.60, 4,2 százalékos ezüst jár —, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.—, Magya koronajáradék 90.40, Osztrák-magyar államvasut —, Bécsi váltóár 849.25, Olasz járadék 101.50 Alt. villamos-sági Edison 266.30, Gelsenkircheni 197.10, Laurakohó 175.70.

Frankfurt, december 1. Zárlat. 4,20/c papírjáradék —, 4 száz.-os osztr. ar.-jár. 98.10 Magy. ar.-jár. 93.05 Osztr. hitelint. részv. 204.25 Osztrák-magyar államvasut 157.— Északnyugati vasut —, Bustleh radi vasut —, Londoni váltóár 204.47, Bécsi Bank verein 127.20 Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcsön 77.50, 4,2 százalékos ezüstjáradék 97.60, Osztrák koronajáradék 91.80, Magyar korona-járadék 90.65 Osztrák-magyar bank 149.25 Déli vasut részvény 196.18 Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 848.39, Párisi váltóár 811.25, Union bankrészv. —

Hamburg, december 1. (Zárlat). 4,2 százalékos ezüst járadék 94.40, 1860. sorsjegy 182.—, Déli vasut 19.50 4 százalékos aranyjáradék 98.—, Osztrák hitelrészvény 204.25 Osztrák-magyar államvasut 157.—, Olasz járadék 100.75, 4 százalékos Magyar aranyjáradék —

London, december 1. Angol consol 78.30

Páris, december 1. (Zárlat). 3 százalékos francia járadék 95.65, Osztr. aranyjáradék 99.— Magyar arany járadék 96.15, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 511.0 3/4 százalékos Olasz járadék 192.—, Déli vasuti elsőbbségi kötv. 281.—, 5 százalékos marokkói járadék 535.— 4 százalékos 1890. román köles 97.— 4 százalékos amort. románjár. 1905. 92.60, 5 százalékos orosz járadék 104.15 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 102.40 4 százalékos spanyol jár. 95.15 4 százalékos unifikált török jár. 90.45 Török sorsjegy 203.— Török dohányrészvény —, Osztrák földhitelintézet —, Osztrákländerbank 600.— Magyarjelzálogbank 528.— Banque de Paris 17.87, Banque Ottomane 685.—, Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut —, Meridionalvasut 618.—, Hartman gépgyár 60.— Rio Tinto 17.88, Suererie d'Egypte 75.—, Tula 636.—, Urlikányi köszén 177.—, Chartered 40.—, De Beers 500.50 East Rand 82.—, Jagersfontein 198.50 Trans. Land Comp. 45.25, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.81, Váltó német piacokra (rövid) 123.21, Váltó Bécsre (rövid) 104.81, Váltó Belgiumra (rövid) 7.16 Olasz arany-váltó rövid 45.— Váltó Svájcra (rövid) 5.16 Csekk Londonra 252.25, Magánkamatláb 325.

Radó Aladár

Budapest,

Bécsi-u. 5

Elsőrangú minőség, kitűnő szabás, színtartó K 13.50

Párisi blouzek és pongyolák alkalmi áron!! Divaliap ingyen és bérmentve

Table with multiple columns: Budapesti értéktőzsde, Államadosság, Záloglevek, elsőségek, Bankok, Biztosító társaságok, Gözmalomok, Iparvállalatok, Sorsjegyek. Each column lists various financial instruments and their values in Pénz and Ár.

EZEN KÖNYV INGYEN KAPHATÓ!

Nem kívánkozik azon különös és titokzatos hatalom birtokába jutni, mely férfiakat és nőket egyaránt megigéz és elbájol, gondolataikat befolyásolja, kívánságaikat ellenőrzi és önt a helyzet urává teszi.

Az élet telve van kecsesítő eshetőségekkel azok számára, akik a magnetikus befolyás mestereivé válnak, azok részére, akik magnetikus erejüket kifejlesztik.

Saját otthonjában megtanulhatja a módját annak, hogy miképpen gyógyíthat betegséget és rut megszokást minden gyógyszer megelőzésével, mikép nyerheti meg mások szeretetét és barátságát, hogyan szaporíthatja jövedelmét, csillapíthatja dicsvágyát, tizh ti el gondjait, élesítheti emlékező tehettségét, mikép szatadulhat meg családi zavaroktól és hogyan képes oly csodálatos akarat-erőt kifejteni, melynek segítségével elmozdíthat mindenféle akadályt sikerhez vezető pályáján.

Módjában lesz másokat villámszerű gyorsasággal hipnotizálni, és képes lesz a nap bármely szakában elaludni vagy másokat elaltatni, fájdalmat és szenvedést elűzni. Díj- és bérmentes könyvünk alaposan megmagyarázza, hogy miképpen tehet szert ezen titokzatos hatalomra és miképpen használhatja azt saját előnyére. Papok, orvosok, ügyvédek, kereskedők és az előkelő társaság nőtagjai csak dicsérőleg nyilatkoznak felőle. Mindenkinek hasznos és nem kerül semmibe. Intézetünket hirdetőnk, küldjük e művet bárkinek díj- és bérmentesen.

Miután e mű magyar, francia, német, angol és spanyol nyelven van közzétéve, bármelyik e nyelvek közül kapható.

Tessék tíz-filléres levelezőlapját vagy huszonöt-filléres levelét azonnal czimezni:

NEW YORK INSTITUTE OF SCIENCE,
Dept. 163 H Rochester, N.Y., U.S.A.

Kivonat a hivatalos lapból.

December 2.

Kinevezések. A külügyek minisztere dr. nemes Czech Rezső, inámi Bolgár Ferencz és tőtii és szásvárosi báró Eperjesy Árpád II. osztályu udvari és miniszteri fogalmazókat I. osztályu udvari és miniszteri fogalmazókká, továbbá dr. theinburgi Pacher Henrik alsó-ausztriai helytartósági fogalmazó-gyakornokot, gróf Draskovich Józsefet, a horvát-szlavon-dalmát országos kormánynál alkalmazott járás-ti segédet, dr. lovag Stepski-Doliva Miksa wieni országos főtörvényszéki kerületbeli bírósági jegyzőt és dr. hadamari lovag Versbach édvin vasuti fogalmazót II. osztályu udvari és miniszteri fogalmazókká a külügyek miniszteriumába, dr. nagyalásnyi Bareza György fogalmazójelöltét és dr. Setz Károly a király személye körüli miniszteriumi fizetéstelen fogalmazót pedig számfelletti konzuli attachékká;

az igazságügyminiszter Kronberg János dési és dr. Szabó Géza dévai törvényszéki joggyakornokokat a marosillyei, dr. Pálffy Béla dévai törvényszéki joggyakornokot pedig a hátszegi járásbíróshoz jegyzökké;

a kassai ítélőtábla elnöke Koch Lajos ügyvédjelölt, gálszécsi lakost a kassai ítélőtábla kerületébe dijas joggyakornokká;

a pozsonyi ítélőtábla elnöke iij. Jeszenszky Béla díjtalan joggyakornokot a pozsonyi ítélőtábla területére dijas joggyakornokká, Paschek Jenő díjtalan joggyakornokot a pozsonyi ítélőtábla területére dijas joggyakornokká, Kuzma Albert díjtalan joggyakornokot a pozsonyi ítélőtábla területére dijas joggyakornokká nevezte ki.

Pályázatok. A budapesti állami téli kikötőnél zsilipóri állásra január 31-ig; a sajoszentpéteri járásbírósnál irnoki állásra 4 hét alatt; a budapest-vidéki pénzügyigazgatóságnál számtiszi állásra 2 hét alatt; az elesdi járásbírósnál hivatalsszolgai állásra december 31-ig lehet beadni a pályázatokat; a Máv. kolozsvári üzletvezetőségénél 2 szertárnoki állás, 10 állomásfelügyelői állás, 5 raktárnoki állás, 2 távirászi állás, 10 kalauzi állás (előbb vonatfékező), 2 pályafelügyelőjelölti állás, 1 II. osztályu hivatalsszolgai állás, 2 II. osztályu állomásállás, 10 II. osztályu váltókezelői állás, 1 II. osztályu értesítői állás, 2 II. osztályu lámpatisztítói állás, 10 vonatfékezői állás, 3 II. osztályu éjjeliőri állás, 10 III. osztályu pályázati állás. Január 15-ig lehet pályázni.

Felölös szerkesztő:

FURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

Uzleti tudósítások.

Budapesti szeszjegyzés.

Milyen időre?	Nyera	Finomított
Azonnali vagy folyó havi szállításra	68.—	75.—
Január—májusra	68.25	75.25
Január—augusztusra	68.75	75.75
Január—decemberre	68.50	75.50
Irányzat: Változatlan.		
Bécsi nyersszeszjegyzés	67.—	68.—
Prágai "	61.50	62.—
Lambergi "	59.25	60.—

Buzakorpa.

Finom korpa azonnali szállításra	13.30—13.50
1911. okt.—decz.re	13.10—13.30
Durva korpa azonnali szállításra	13.50—13.70
1911. okt.—decz.re	13.50—13.70

Zsiradékok.

Diszónóstr budapesti	156.—157.—
Szalonna.	
Városi 4 drbos	133.—134.—

Kőbányai sertéspiac.

Árjegyzés. December 2. Hizott sertésárak. Magyar elsőrendű. Fialtal nehéz (páronkint 320 klgon felül) 147—148 fillérig, fiatal közép (páronkint 251—320 klg.) 154—156 fillérig. Magyar szedett: Közép (páronkint 240—280 klg.) 156—160 fillérig. Sertésélet-szám: 1911. november 30-án volt készlet 23201 darab, december 11-én felhajtott 41 drb, 1-én elszállított 95 drb, 2-ára marad készlet 23147 drb. A hizott sertés üzletirányzata: esendes.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székessővárosi állatvásár és közbághid igazgatóságától.) December 2. Előző napi eladatlan maradvány 83 drb sertés, 98 drb süldő. Mai felhajtás 825 drb sertés, összesen 908 drb sertés, 98 drb süldő. Eladatott 859 drb sertés, 36 drb süldő. Mai maradvány 49 drb sertés, 62 drb süldő.

Árjegyzés. Zsirsertés. Fialtal nehéz 300 klg. felül életsúlylevonással 149—150 fillér. Fialtal közép 220—300 klg.-ig életsúlylevonással 150—154 fillér. Fialtal könnyű 120 klg.-ig életsúlylevonással 153—156 fillér. Husserítés nehéz 300 klg. felül életsúlylevonással 144—150 fillér. Süldő belföldi elősúlyban 72—84 fillér. A vásár irányzata vontatott. Az árak változatlanok.

REJTÉLYES ÜGY.

— ANGOL REGÉNY. —

Irta: **BILLY MARSH.**

107

Minél nagyobb volt Sarah csodálkása és bámulata, annál nagyobb volt mistress Treverton mulatsága. Egy évig tartott ez a nyugodt, boldog élet a vén kastélyban. Mindenki boldog volt; a szolgálak, az ur, az urnó. Csak egy valami hiányzott a tökéletességből: egy kis áldás, melyet hiába reméltek... és amelyet isten önknek megadott es most fehér ruháskában, apró kezeccskéivel anyja ölében szendereg.

Az öreg elhallgatott és Rosemunde édes pirulással nézett gyermekére, aki okos szemeit az öregem nyugtatta. Kis szünet után folytatta József bátya:

— Mikor érkezett az ujév, Sarah változást vett észre urnójén. A kapitány szerette a gyermekeket és szívesen nézte a szomszédok játszódozó gyermekeit. Maga is gyakran játszott velük, becézte őket, ajándékokat osztogatott közöttük. Neje pedig csak nézett ilyenkor és nem szólt semmit. Hol piros lett, hol halvány, rossz kedve támadt, zsörtölődött, látszott rajta, hogy valami nagyon mélyen bántja. Egyszer ki is tört. Oh, miért is nincs gyermekem, akit férjem szerethetne! Miért kell folyton más asszonyok gyermekeit csókolnia és azokkal játszania?! Elrabolják a szeretetét! Oh, hogy gyűlölöm ezeket a gyermekeket és anyákat is! A szenvedély beszélt most belőle, de szavaiban mély igazság rejlik. Nem tud megbarátkozni azokkal az anyákkal. Azt hiszem nem itéljük el ezért!

Ezt a kérdést Rosemundehez intézte, aki elgondolkodva játszódozott a kis gyermek kezével.

— Sajnálom szegény mistress Trever-

tont — felelte Rosemunde, ajkához szorítva a kicsike puha kezét.

— De még sajnálatraméltóbb lett, mikor a kicsike még mindig nem jött és még csak remény sem volt rá. A kapitány pedig egyszer ezt mondta:

— Elpenészedem itthon, helevénülök a semmittevésbe. Megint tengerre kell szállnom. Keressék magamnak hajót.

És folyamodott hajóért; kapott is rögtön és elindult. Gyöngéden elbucszott előbb, de mégis elment. Mialatt távozt volt, mistress Treverton megint bejött abba a szobába, ahol Sarah éppen pompás új ruháját csinálta. Kitépte a kezéből, a földre tiporta és mindazt a sok szép ékszert és drágaságot, ami az asztalon feküdt, mind földhöz vágta, rátaposott és kétségbeesetten magánkívül kiáltotta:

— Odaadnék mindent és egész életemben rongyokban járnék, ha gyermekem volna. Elveszitem férjem szerelmét! Soha nem utazott volna el, ha lenne gyermekem! — Aztán a tükörbe nézett és fogait csikorgatva mondotta: Igen, igen, szép asszony vagyok!... Termetem kifogástalan!... De cserélnék a legnyomorékkal is, ha volna gyermekem!

Aztán elmondta Sarahnak, hogy a kapitány fivére milyen gyalázatosan megrágalmazta, mert színész nő volt és megint kitért belőle a keserűség:

— És ha nem lesz gyermekem, ki más fogja örökölni a kapitány egész vagyonát, mint az a gazember, az a gonosz, akit szeretnék megölni!

Aztán megint sirt, zokogott, kétségbeesetten tépte haját s egyre csak ezt hajtogatta:

— Elveszitem a szerelmét... tudom, tudom... elveszitem a szerelmét! — És hiába vigasztalta Sarah, nem volt képes lecsillapítani. Multak a hónapok és a kapitány visszajött a tengerről, de mistress Treverton hánata csak nem szünt meg. Így mult el házasságuk harmadik esztendeje s még

mindig nem volt remény a gyermekre. A kapitány pedig megint meguntta az otthoni életet és ismét tengerre szállt. Ezuttal soká, nagyon soká maradt el. Messzire ment: a világ másik végére.

Itt megint szünetelt József bátya. Habozott, látni való volt, hogy nem tudta, miképen folytassa. Aztán szomorú hangon kezdte ismét:

— Most pedig vissza kell térnem a huzomra és még valakire, egy Polwheal nevű bányászra. Ez a fiatal ember derék, jó munkás volt, aki sokat keresett és jó hirben állott. Öreg anyjával a kastély közelében levő faluban lakott. Szokott találkozni Sarahval és a fiatalok megtetszettek egymásnak. A vége az volt, hogy házasságot ígértek egymásnak. Ez véletlenségből akkor történt, mikor a kapitány visszatért harmadik utjáról és éppen azon törte a fejét, hogy hová menjen. Sem neki, sem nejének nem volt ellevetése a házasság ellen, mert Polwheal jó munkás volt és tisztességes embernek ismerték. Multak a hetek és a kapitány utrakelt. Akkor mistress Treverton azt vette észre, hogy Sarah nyugtalan és Polwheal folyton a kastély körül ólalkodik. Azt gondolta, hogy segíteni kellene a fiatalokon. Egy este mindkettőt magához hívatta, barátságosan beszélt velük és meghagyta Polwhealnak, hogy másnap reggel hirdettesse ki magát. Azon az estén a bányásznak éjjeli munkája volt. Könnyű szívvel, örömmel szállt le a sötétségbe. Mikor ismét a napvilágra került, már halott volt. Sziklaomlás okozta halálát. A hír gyorsan terjedt el mindenfelé s huzomat váratlanul érte. Mikor az előtte való estén búcsút vett völegényétől, fiatal, viruló lány volt s mikor hat hét múlva felkelt ágyából, oda volt fiatalasága, haja megöszült s szemébe beférkőzött az a riadt pillantás, amely azóta mindig ott látszik.

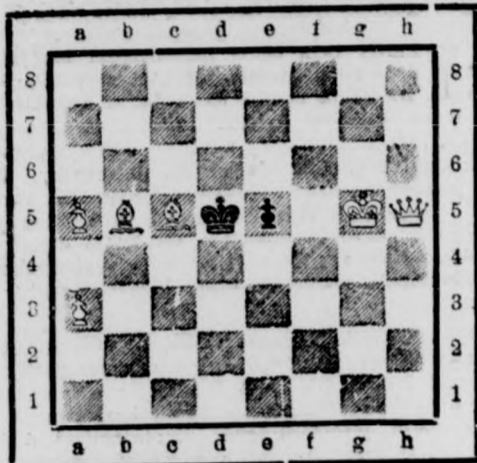
(Folyt. köv.)

Használjon
Dr. Borovszky-féle
BOROLINT
reuma, csusz, köszvény, islas, fejfájás, kolera
és más fertőzés ellen.
Ára a Borolinnak 30 fillér, a Borolin-czukorkának 40 fill., és
a Borolin-háziszappannak 30 fillér. Kapható mindenütt.

SAKK.

134. számú feladvány.

Dr. Gold Samu, Newyork.

Matt a második lépésre.

434. számú játszma.

Játszották Rómában az olasz nemzeti mester-versenyen 1911. október 9.

Szicíliai védelem.

Világos:	Sötét:
Roselli S.	Marotti D.
1. e2-e4	c7-c5
2. Hg1-f3	Hb8-c6
3. d2-d4	c5xd4
4. Hf3xd4	Hg8-f6
5. Hb1-c3	g7-g6

Ha már a huszár f6-on áll, e lépés meglátásza előtt d7-d6-nak kellene történni.

6. Hd4xc6
Ehelyett 6. Fe1-e3, Ff8-g7 7. Ff1-e2, d7-d6 8. h2-h3 egy szokásos változatba terelné a játékot. Világos azonban cserél, hogy tempóvesztésre kényszerítse sötétet.

6. b7xc6
Figyelmet érdemel h... d7-c6. Erre ugyan a vezér lecsérésével sötét elvesztené a cánczolatát, de ez nem volna hátrányos.

7. e4-e5
A huszár visszahúzósa sötétnek tempóvesztést jelent, azonban a gyalog előnyomulása világosra nézve nem járhat előnyvel.

7.	Hf6-g8
8. Ff1-c4	Ff8-e7
9. Vd1-f3	e7-c6
10. Fe1-f4	Vd8-a5
11. Vf3-e2?

Jobb volna 11. Vf3-e3. A tett lépés azért gyöngye, mert lehetővé teszi a következő gyaloglépést.

11.	d7-d5!
12. Ve2-f3

Világosnak nincs sok választása, a megtámadott futár visszalépésére 12. ... d5-d4 nyct.

12.	Fc8-d7
13. 0-0-0

Erősebb volna 12. ... Hg8-e7.
A figura vesztésbe világosnak bele kell nyugodni.

13.	d5xc4
14. Hc3-e4	Hg8-h6?

Most viszont sötét játszik igen felületesen. 36 volt 14... 0-0-0 s 15. He4-J6+ Ke8-c7 16. Hc6xf7. Bds-fs! után 17. Hf7xh8-ra 17... Bf8xf4! következhetnék.

15. He4-d6+	Ke8-f8
16. Hd6xf7!	Hh6xf7
17. Bd1xd7+	Ba8-d8
18. Bd7xf7

Itt 18. Ff4-d2-vel világos megnyerhetné a vezért, de sötétnek bástya és két könnyű tisztja maradna. (18. Ff4-d2, Va5xd2+ 19. Bd7xd2, Fg7-h6 stb.)

18.	Kf8-g8
----------	--------

Persze a bástya nem üthető 19. Ff4-d2+ miatt. A helyzet képe így rohamosan változott; világos visszanyerte tisztjét s állása sokkal előnyösebb.

19. Ke1-b1
Világos előre biztosítja magát minden eshetőség ellen.

19. Bds-b8
Nem nyújt kilátást 19. ... c4-c3, amint-hogy 19. ... Fg7xe5 sem jobb.

20. Bf7-d7	Va5-b6
21. Vf3-c3	h7-h6
22. Bh1-d1	g6-g5
23. Ff4-e3	Vb6-b5
24. Fe3xa7	Bb8-b7
25. Bd7xb7	Vb5xb7
26. Fa7-d4	Vb7-b5
27. Vc3-f3	Bh8-h7

27. ... Fg7xe5 hiba volna 28. Fd4xe5, Vb5xe5 29. Bd1-d8+ Kg8-g7 30. Bds-d7+ s utána 31. Vf3-f7+ matt miatt.

28. Fd4-c3
29. Vf3-f6

Sötét bátran feladhatná, a sok fenyegetés ellen nincs semmi védelme.

30. Vf6-g6+	Bf7-g7
31. Vg6xe6+	Kg8-h7
32. Ve6-f5+	Kh7-g8
33. Bd1-d8	Vb5-c5
34. Vf5-e6+	Bg7-f7
35. Ve6-g6+	Bf7-g7
36. Vg6-e6+	Kg8-h7
37. Fe3-d4	Vc5-b4
38. e2-c3	Vb4-a4
39. Ve6-f5	Bg7-g6
40. Bds-d7f	Ff8-g7
41. Bd7xg7!	feladja.

Sakk-hírek.

Capablanca-Lasker-match. Egy áprilisi híradásunkból olvasóink előtt ismeretes, hogy a havannai sakk-körből még februárban felszólították dr. Lasker világmestert, hogy mérkőzzék meg Capablancával a világmesteri címért. Dr. Lasker azonban nem volt hajlandó a mérkőzésre, hivatkozván arra, hogy abban a tropikus éghajlatu városban nem tudna néhány játszmánál többet játszani. Rövid idő előtt, augusztusban, Buenos-Ayresből szólították föl dr. Laskert a matchre. Fölajánlottak 5000 dollárt a vesztesnek és 2500 dollárt a legyőzöttnek, a matchet pedig Argentína köztársaságban kellett volna megvívniok. Dr. Lasker azonban ezeket a feltételeket is visszautasította, azzal az indoklással, hogy egy oly országban, hol csakis spanyolul beszélnek, a latin fajnál erősen kifejezésre juthat az ellenfelel szemben megnyilatkozó „nemzeti szimpátia“ s ez oly hangulatot kelthetne, mely befolyással volna saját játékára. A match azonban mindezek dacára nem vesztette el aktualitását. Ugyanis, mint a „Magyar Sakkvilág“ november 26. számában eredeti forrásból közli, dr. Lasker Emánuel világmester november 5-én a következő angol nyelven írt levelet kapta:

Tisztelt Uram! Ezennel kihivom önt egy a világmesteri címért velem megvívandó matchre. Várva az ön választát, valamint az önnek tetsző szabályok és feltételek megállapítását, vagyok őszinte tisztelője
J. R. Capablanca.

E kihívás vétele után az ez idő szerint Newyorkban tartózkodó dr. Lasker így nyilatkozott: Válaszolni fogok, amint megformuláztam a feltételeket, amelyek véleményem szerint szabályozni fogják a jövő világbajnoksági mérkőzéseit.

A sakkvilág tehát kíváncsian várhatja a világmester választát, annál is inkább, mert most Capablanca teljesen a világmesterre bízta a feltételek megállapítását.

„EGYETÉRTÉS“

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

Royal szálloda

SZEGED

80 SZOBA.
KÖZPONTI FÜTÉS.
MÉRSÉKELT ÁRAK.

Tulajdonos:

DÁVID SÁNDOR

vasuti vendéglős.

Idegenek Utmutatója.

Bankok és takarékpénztarak.

Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület, Budapest. Alapítatott 1840-ben. Befizetett részvénytőke 20.000.000 K. Tartalékalap 59.629.862 K 89 fillér. Könyvecskére és folyószámlára elhelyezett betétek állandéka 1910. december hó 31-én 369.403.373 K 18 fillér. Forgalomban levő saját kibocsátványok 133.571.450 K. A takarékpénztár 4 százalékos és 4½ százalékos zálogleveleket, valamint 4 százalékos és 4½ százalékos községi kötvényeket bocsát ki. Ezen czimletek teljesen adómentesek, minden tekintetben kauczióképesek és községek, testületek, alapítványok és nyilvános felügyelet alatt álló intézetek pénzeinek elhelyezésére, valamint hitbizományi és letéti pénzek gyümölcsöző elhelyezésére alkalmasnak nyilvánítottak. Mind a záloglevelek, mind a községi kötvények alkalmasnak nyilvánítottak továbbá katonai házasági óvadékok czéljaira s a záloglevelek ezenfelül árvapénzek elhelyezésére is. A takarékpénztár ezenkívül 1906-ban 30.000.000 K összegű, egyenkint 100 K névértékű nyeresémeny-kötvényt bocsátott ki.

Budapesti Bank Részvénytársaság, VI., Teréz-körút 22. szám. Alaptőke 10 millió korona. Fiókok: V. Zoltán-utca 16. sz., VI., Váci-körút 15. sz. Elfogad betéteket folyószámlára és takarékkönyvecskére. Előleget ad értékpapírokra külföldi pénzek vétele és eladása. Tőzsdei megbízások. Safe deposit a Zoltán-utcai fiókban.

Első Magyar Iparbank váltóüzlete, Budapest, V., József-tér 1. szám. Értékpapírok, sorsjegyek, ércpénzek vétele és eladása a hivatalos napi árfolyamon. Tőzsdei megbízásoknak ugy az érték, mint a gabonátőzsdén a legelőnyösebb feltételek melletti eszközése. Szelvények és ki-sorsolt értékek díjmentes beváltása. Olcsó, magas előlegek értékpapírokra és sorsjegyekre. Sorsjegyek részletfizetésre. Igérvények minden huzásra. Osztálysorsjegyek eredeti áron. Sor-solási ellenőrzés költségmentesen. Katonai há-zassági óvadékok ügyében minden utbaigazítás és eljárás ingyenes.

Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank, V., Dorottya-utca 6. Fióktintézetek: Budapest, IV., Muzeum-körút 1. V., Nádor-utca 25. V., Lipót-körút 32. VII., Erzsébet-körút 41. VI., Andrásy-ut 30. Vidéki fiókok: Fiume, Kolozsvár, Kassa, Pozsony. Közraktárak: Budapestien és Barscon. Alaptőke 40.000.000 korona.

A Wiener Bank-Verein magyarországi főkelepe Budapest, V., Nador-utca 4. (saját házában). Belvárosi osztály: IV., Koronaherczeg-utca 10. Terézvárosi osztály: VI., Deák Ferenc-tér 6. Központ: Wien, I., Herrengasse 8. Teljesen befizetett részvénytőke 130 millió korona. Tartalékok 40 millió korona. A Wiener Bank-Verein magyarországi fióktelepe a folyó banküzlet összes ágaival foglalkozik.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Záloghiteknő Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 20 millió korona. Központ és Magy. kir. szab. osztálysorsjáték főkeletűsítő helye: VI. kerület, Andrásy-ut 5. Kézi zálogüzletek: IV., Károly-körút 18.; IV., Ferenciek-tere 4., Irányi-utca sarkán, V., Lipót-körút 27., VII., Király-utca 57., VII., Rottenbiller-utca 1., VIII., József-körút 2., VIII., Ullői-ut 6. sz.

„Hermes“ magyar általános váltóüzlet r.t. IV., Koronaherczeg-utca 5. sz. Fiókok: V., Dorottya-utca 8. V., Nádor-utca 25. Bécsi fiók: Wien, am Eisenplatz 3. I. Stock. Alaptőke 5 millió korona. Értékpapírok és sorsjegyek vétele és eladása. Betétek takarékkönyvecskére és folyószámlára. Utalványok és hitellevelek az összes piacokra. Osztálysorsjáték, Safe deposits.

Budapesti Kereskedelmi Részvénytársaság, VIII. ker., Rákóczi-ut 9. sz. „Palace pezsgőgyár“ elnevezés alatt Budafokon modern berendezésű pezsgőgyár van, ahol francia mintá szerint első-rangu magyar pezsgőt gyárt. E mellett borkereskedelemmel, főleg fajborokat palackokban, likör, rum, cognac és gyümölcspálinka gyártásával foglalkozik. Tokaji borokban Tokaji-hegyalján külön pinczéi vannak és a legmegbízhatóbb számorodni és asszu borokat árusítja. Importál kínai és japán teákat, amelyeket Nippon-tea elnevezés alatt hoz forgalomba. A részvénytársaság pénzületeket lebonyolít és takarékbetétet elfogad. Telefon: 141-83.

Szállítványozási és Iparbank r.t. VI., Váci-körút 37. Alaptőke 400.000 K. Telefon: 21-29.

Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság. IV. Kigyó-tér 1. Alapítke 16,000,000 korona. Tartalék... 4,000,000 korona.

Budapesti Kölcsönös Segélyző Egylet m. sz. V. Arany János-utca 18. Takarékbetétek gyűmölcsözletését elvállalja heti befizetések mellett.

Budapesti Iparbank részv. társ. IV. Eskü-tér 8. Telefon: 25-65. Kölcsönököt folyósít váltóra vagy kötelezvényre; leszámitol folyószámlaköveteléseket s elvállal minden, a banküzletbe vágó megbízást előnyös feltételek mellett.

Budapest III. ker. takarékpénztár. III. Lajos-utca 183. Telefon: 41-82. Alapítke 1 millió korona. Alapítatott 1872.

Magyar Fakerekedők Hítelintézete r. t. V. Széchenyi-utca 1. Alapítke 3,000,000 korona. Alapítási és részesei: Egyesült Fatermelők r. t., Kisjenői Fatermelő r. t., Központi Faértékesítő r. t., Magyar Fakereskedelmi r. t. Elvállal minden, a fatermelés és fakereskedelem ágáa tartozó pénzügyi műveletet, felbecslet, értéktelcsitést, vételt és eladást előnyös feltételek mellett.

Hazai Bank Részvénytársaság. V. Dorottya-utca 3. Alapítke: 32,000,000 korona, tartalék... 9,500,000 korona. Nádor-utcai fiók: V., Nádor-utca 18., Oktogon-téri fiók: VI., Andrássy-ut 48., Rákóczi-ut-i fiók: VII., Rákóczi-ut: 6.

Budapest Terézvárosi Takarékpénztár r. t. VI. Andrássy-ut 47. sz. Alapítke: 1,200,000 korona. Elfogad betéteket betétkönyvekre, pénztárjegyekre, valamint cheque- és folyószámlára. Leszámitol váltókat a legelőnyösebb feltételekkel bank-uton és hitelegyletben; előleg ad értékpapirokra; elfogad megbízásokat értékpapírok bizományszerű vételére és eladására.

Országos Magyar Vasutas Takarékpénztár r. t. V. Váci-körut 22. Saját ház. Alapítke hárommillió korona, tartalék... 200,000 korona. Fiókintézetek: Arad, Miskolcz, Nagyvárad, Foglalkozik mindennemű, a bankszakmába vágó ügyekkel, finanszírozza a vasutas fogyasztási szövetkezeteket, lebonyolít mindenféle vasutas pénzügyi tranzakciót.

Általános bank részv. társaság, VII. Erzsébet-körut 39. Alapítke 3 millió korona.

Az Algemeene Bank voor Zaleijk Onderpand németalföldi (hágai) pénzügyi intézet kölcsönököt folyósít haszonélvezetekre, életjáradékokra, költőtulajdonra stb., anélkül, hogy váltófelezeset kérne. Felvilágosítás Budapest, IV. Kossuth-jos-ut. 4 az Általános Óvadékbank helyiségében.

Országos Iparbank Részvénytársaság, Budapest. V. Ferencz József-tér 6 szám. (Gresham-palota.) A Zivnostenská banka, Prága alapítása. Részvénytőke 60 millió, tartalék... 16 millió. Telefonszám: 131-65, 131-66. Sürgönyczim: „Industria.” Elfogad takarékbetéteket 4 1/2% netto kamatozás mellett. Betéteket folyószámlára megegyezés alapján kuláns tétel mellett. A bankszakma összes ágaiat foglalja magába. Értékpapírok vételére és eladása. Értékpapírok megőrzése és kezelése. Előleg értékpapírookra. Külföldi váltók és pénznemek vételére és eladására. Hítellevek kibocsátása. A budapesti és külföldi tőzsdéken megbízások kuláns eszközlése. Váltók, utalványok stb. behajtása. Folyó számlaforgalom. Váltók leszámitolása. Váltóüzlet: V., Ferencz József-tér 6. (Gresham-palota.)

Gaedicke bankház részv. társ. A nagy kir. szabadalmazott osztályszerszámok felárúsítója. Játéktérvek ingyen és bérmentve.

Magyar Kereskedelmi Hitelbank Részvénytársaság. Budapest, V. Erzsébet-tér 12. Alapítke 8,000,000 korona. Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskékre, folyó (cheque) számlára és pénztárjegyekre. Leszámitol váltókat, utalványokat, kötelezvényeket és nyílt számlákon alapuló köntlevőségeket. Előleg nyújt értékpapirokra és az azok vételére és eladására vonatkozó megbízásokat lelkiismeretesen és legelőnyösebben teljesíti. Külföldi pénznemek vételére és eladására. Vállal szeszdóhitel-biztosítást a kincstárral szemben és letesz mindennemű óvadékokat. Elfogad letéteket megőrzés végett. (Safe deposit.) Kijárat hitelleveket.

Budapesti Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság. IV. Koronaherczeg-utca 3. szám. Alapítke 2,000,000 korona. Elfogad takarékbetéteket 4 1/2% mellett. Köztisztviselői kölcsönököt folyósít 10-30 évi törlesztésre minden előleges költőség nélkül. Elvállal tisztviselő-házak építését és telepek létesítését lakbérletkötés mellett.

Budapest-Erzsébetvárosi Takarékpénztár r. t. VII. Károly-körut 13. Befizetett alapítke 5,000,000 korona. Elfogad betéteket takarékbönyvekre és folyószámlában. Tőzsdéi megbízásokat teljesít, értékpapírokat, csekkokat, külföldi pénznemeket vesz és elad.

Biztosítás.

Assicurazioni Generali (Trieszti általános biztosító-társaság.) Alakult 1831-ben. Részvénytőke és tartalék... 396,829,721 korona 68 fillér. Az eddig teljesített kifizetések összege: 1,018,074,811 korona 43 fillér, az érvényben levő életbiztosítások összege: 1,106,056,556 korona 66 fillér. Budapest, Dorottya-utca 10., az intézet saját házában. Életbiztosítás minden módozat szerint, valamint finellátási és leánykihazasítási biztosítások. — Tűz-, szállítmány-, betöréscs lopás elleni és üvegbiztosítások. — Jégbiztosítás a Magyar jég-és viszontbiztosító részvénytársaság (Budapest, Nádor-utca 5. sz.) által. Részvénytőke és tartalék... 7,000,000 korona. Egyenkénti és csoportos balesetbiztosítások (egyenkénti balesetbiztosítások díjvisszatérítéssel is) az Első o. ált. baleset ellen biztosító társ. által (Budapest, Dorottya-utca 10. sz.)

Magyar Élet- és Járadekbiztosító Intézet m. sz. VI. Teréz-körut 52. Az életbiztosítás összes nemét kultiválja jutányos díjak és előnyös feltételek mellett; továbbá a nyugdíjbiztosítás különböző neműt magánhivatalnokok részére, kihazasítási biztosítást leányok részére.

Első Leánykihazasítási Egylet m. sz. Gyermekek és életbiztosító intézet. Budapest, VI. Teréz-körut 40-42. Alapítatott: 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermekek és mindennemű életbiztosításokra, havi fizetések mellett is. — Tartalék: 10,000,000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg hétémillió korona. Biztosítási állomány 46,000,960 korona.

„Duna” Biztosító Társaság, VI. Andrássy-ut 20. Alapítke: 2 millió korona.

„Friedrich Wilhelm” porosz élet- és kezességi biztosító r. t. Berlinben. Magyarországi igazgatóság: Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 17. Alapítatott 1866-ban. Telefon: 69-75. Eddig biztosítva: 1500 millió korona.

Ipari vállalatok.

Pizantny L. utóda Janisch János és fia, Budapest, VII., Jósika-utca 12. sz. csatornázási vállalata, épületbádósok műhelye és horgany díszítménygyára. Légszusz- és vízvezeték, központi fűtések, szellőztető készülékek, szivattyuberendezés, árnyékszék, vízellék, mindennemű gép-, magán- és nyilvános fürdők, hidegvízgyógyintézetek, melegvízkészítő-berendezések, fűtő-tűzhely összekötéssel, gépek, világítási, fűtési és műszaki czélokra. Saját légszusz-készülék minden házában. Telefon 20-83.

Gyermekápoló ipar r. t. V. Andrássy-ut 4. Elvállal mindennemű czipőjavítást gyorsan és olcsón. Valódi angol czipő jutányos áron. Telefon: 28-33

Hungária műtrágya, kénsv és vegyi ipar r. t. 7. Fűrdő-utca 8. sz. Alapítke 4,000,000 korona Gyárak: Zsolna és Budapest. Telefon: 39-57.

Continental lemosható gallér- és kézfegyőr r. t. Budapest, VII., Teleg-utca 43. sz. Telefonszám: 115-92.

Hazai likör-, rum- és szeszgyár r. t. (Singer és Reichsfeld.) VI., Lehel-utca 17. sz. Telefon: 15-30.

Szabadalmazott Osztrák Magyar Államvasuti Társaság magyar, bányái, hutái és uradalmiainak igazgatósága, Budapest, IV. Egyetem-utca 1. szám Vas- és acélművek: Resiczan és Aninán. Hidépitő- és gépgyárak: Resiczan. Gazdasági gépgyár: Román-Bogsanon. Petroleuminómító ma'mok, cementgyár, ordészet és gazdaság-Oraviczan. Megrendelések a budapesti igazgatósághoz: IV., Egyetem-utca 1. szám alü intézendők.

Ujlaki Téglá- és Mészégető r. t. V., Akadémia-utca 9. Alapítke: 6 millió korona. Mészégető: Budaujlak. Téglá- és cserépgyárak: Óbuda, Péter-hegyi dűlő, Békásmegyér, Habarcsgyár. Budapest, V., Vizafogó 1455.

Amerikai Czipő Részvénytársaság — American Shoe Company Ltd. Budapest, Dorottya-utca 6. es Erzsébet-körut 42.

Unió gőzmosóglyári részv. társ. Budapest, VII., Teleg-utca 43. sz. Telefonszám: 115-92. sz 80-38.

Urikány-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya Részvénytársaság. Budapest, V., Nádor-utca 19. sz. Telefon: 38-83. Sürgönyczim: Urikány Budapest. Bányák: Lupény (Hunyadmegye). Termel: Darabos szenet, koczkaszenet szobor, gőzcséplőgép- és gőzke-fűtésre, diószén, aknaszenet, pormentes aknaszenet kazánfűtési czélokra, aprószén, körkemence fűtésre, kovácszenet kovácsolási czélokra. Lupényi kocszműveiben gyárt: Darabos pirszenet kohászati czélokra, koczka pirszenet, dió pirszenet szobafűtési, cement- és cukorgyártási czélokra, kátrány, kénsavas ammoniumot, magas határfoku műtrágyát. Vezérbizománys: Magyar Általános Hitelbank, Budapest, VI., Nádor-utca 12. sz.

Északmagyarországi Egyesített Kőszénbánya és Iparvállalat Részvénytársulat. V., Arany János-utca 29. sz. Alapítke 4 millió korona. Ajánlja szobafűtésre az országszerte kedvelt csibaji darabos szenet, gazdáknak és iparosoknak pedig a csibaji aknaszenet, valamint a kitűnő hagyományai tőmör- és gyárzenet.

Magyar Aszfalt Részvénytársaság. V., Nádor-utca 4 sz. Gyártelepek: Budapest (VIII., Jrczy-ut 34.), Arad, Mezőtelegd, Felső-Darna, Pataros, Versez. Alapítke 5 millió K. Alapítatott 1878.

Becssini Czemengyári Unio r. t. V., Alkotmány-utca 10. sz. Alapítke 7,600,000 korona. Czemengyár: Becssin; malomkőgyár: Ujvidék; kőszénbánya: Ujbánya.

Magyar Magántelefon Részvény-Társaság

Mag nem jutott észébe, hogy sok pénzt takaríthatna meg, ha házitelefoniaikat bevezetné? Ha meggondolja, hogy Önnek és alkalmazottainak mennyi idővesztése, hiábavaló ide-oda járkálása van, be fogja látni, hogy mindentől csak szabadalmazott házitelefoniaink bevezetése által kímélheti meg magát Levélbeli vagy telefon felszólításra (szám 10-49) azonnal elküldjük megbízottunkat, ki díjtalanul fog Önnek szabadalmazott házitelefoniainkról költségvetéssel szolgálni. Budapest, VI., Pezmanniczky-utca 27.

Kereskedelmi vállalatok.

Aufrecht és Goldschmid utóda Elek és Társa r. t. IV., Károly-körut 10. Egyetemes Áruház. Elárúsít könyveket, képeket, fényképező czikkeket, fegyvereket, mindenféle háztartási és fényüzési czikkeket előnyös részlefizetésre.

Idegenforgalmi és utazási vállalat r. t. IV., Viadó-tér 1. sz. Fiókok: Brassó, Fiume, Kolczvá., Nagyvárad, Nagyszeben, Temesvár, Zágráb. Alapítke 800,000 korona.

Budapesti Központi Tejcsmok-Szövetkezet. VII., Rottenbiller-utca 31. Üzletész-tőke 265,600 K. (457 drb. 800 K-ás üzletész). Telefon: 58-56.

A Smith Premier látható írásu írógép az egyedüli, azonnal és állandóan látható írással és teljes billentyűzettel. „Grand Prix” Paris 1900. és Brüsszel 1910. Árjegyzék és terméskatalógus bemutatás költségmentesen és minden vételkötelezettség nélkül. Budapest, VI., Deák Ferencz-tér 6. (Anker-palota) Telefon 80-60.

Általános Berendezési Részvénytársaság. Billiárd, fabutor és hűtőkészülékek gyára. Budapest, VII., Gizella-ut 25. Telefon: 65-75. Sürgönyczim: Berendezők Budapest, Levélbeli vagy szóbeli megkeresésre költségvetéssel, rajzokkal és tervekkel készségesen díjtalanul szolgálunk.

Budapesti Közüti Vaspálya-társaság, V., Lipót-körut 22. sz. Alapítatott 1865. Alapítke 40,477,800 korona. Telefon: 24-52, 85-92, 73-06, 19-90, 22-35, 47-55, 8-78, 84-51, 20-99.

SZINNHÁZAK

Vasárnap, 1911. december 3-án.

NEMZETI SZINHAZ.

Az elnémult harangok
Színjáték 4 felvonásban. Írta: Kókosi V. és Malonyay Dezső.

Személyek:
Simándy Fülöp Mihályfi
Todorcsu Gál Szacsavay
Zalathnay Gyöngyi
Papp Mózes Molnár
Benédek Horváth
A barangozó Bartos
Kovács Horváth
Gaspár Abonyi

Kezdetre 1/2 3 óraker.

A szerelem gyermeke.

Színjáték 4 felvonásban. Írta: Bataille Henry. Fordította: Abrányi Emil.

Személyek:
Rantz államtitkár Váradi A.
Nelly Rantz Cs. Alszeghy I.
Liane Oriand Cs. Alszeghy I.
Maurice Odry
Aline D. Ligeti J.
Raymond Horváth
I. redan Haidu
Myrtille Vezvari M.
Lédé Rajnay
Nathalie K. Demjén M.

Kezdetre 1/2 3 óraker.

M. KIR. OPERAHAZ.

Aida.

Dalmó 4 felvonásban. Zenéjét szerzezte Verdi. Szövegét írta: Chislankoni.

Személyek:
A király Venczell
Amuerisz Cahier
Aida Ránó I.
Radames Szék
Ranejble Ney B.
Főpapó Bert

Kezdetre 7 óraker.

UDANTA SZINHAZ.

Délután mérsékelt helyárak.

A tenger.

Kezdetre 1/2 4 óraker.

Este rendszer helyárakkal.

Razzia.

Írta: Székely Vladimir és Tabori Kornel.

Kezdetre 1/2 8 óraker.

A nm. vallás és közokt. miniszter elismerő leiratával kitüntetve.

Dr. Batizfalvy I. Z. fővárosi legelső FOGORVOSI INTÉZETE

áthelyezve: **Károly-körút 10. sz. alá.**

Fájós fogak meggyógyítása Szájpadlás nélküli műfogak, Tartós fogtömések. Aranyhidak koronák. Foghuzások (altatásban is). Jól használható fogszorok elkészítése és behelyezése. Jótállás mellett mérsékelt szabott áron. Vidékiek félnap alatt megkapják műfogalkat.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Imre igazg.

Ma vasárnap két nagy előadás a fő attrakciókkal.

CLEO de Merode A MAJOMVÁROS Serene Nord

a fürdő Vénusz, stb. stb.

Délután mérsékelt helyárak. Előadások kezdete fél 4 és 8 óraker. A legközelebbi délutáni előadás pénteken, december hó 8-án lesz. Jegyértéssel 10-1 és 3-6 óráig a nappali pénztárnál. A télikerben reggeli 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangversenysz. Telefon 92-26

PALACE ÉTTEREM = és KÁVÉHAZ
CAFE RESTAURANT, Rákóczi-ut 43.

Esténként töltni Korodi Gyula muzeikál.	Palace soupe személyenként 3 korona.
---	--

Mery Béla

hangversenyirodája, József-tér 11.
Csütörtökön, december 7-én Royal-terem

Gerhardt

Elena egyetlen dalestéye.
JEGYEK: 10, 6, 4, 2 koronáért kizárólag Mery Bélánál, József-tér 11. szám.

Hétfőn, december 11-én, Royal-terem

ANSORGE

Conrad első zongoraestéye Budapesten
Jegyek: 10, 6, 4, 2 K kizárólag Mery Bélánál, József-tér 11

Kedden december 12-én — Vigadó nagy terme —

HEGEDÜS

FERENCZ hegedűművész egyetlen hangversenye.
Jegyek 10., 6., 4., 2 kor. kizárólag Mery Bélánál József-tér 11. szám.

Csütörtökön december 14-én — Royalterem —

Hoehn

Alfréd első zongoraestéye Budapesten.
Jegyek 10., 6., 4., 2 kor. kizárólag Mery Bélánál József-tér 11. szám.

Bombaton, december 16-án Royal-terem

FREUND

Mária első dalestéye Budapesten
Jegyek: 10, 6, 4, 2 K kizárólag Mery Bélánál József-tér 11.

Pénteken, december 22-én Royal-terem

CARRENO

Teresa egyetlen zongoraestéye.
Jegyek: 10, 6, 4, 2 K kizárólag Mery Bélánál József-tér 11.

Hétfőn, december 18-án — Royalterem

Brüsszeli

vonósnegyes 2-ik és utolsó kamarapestéye (bérlet 3. sz.)
Közreműködő: Dr. Adler Mihályné zongoraművész.
Jegyek: 10, 6, 4, 2 korona kizárólag Mery Bélánál József-tér 11. sz.

ÉKSZERVASÁRLÓK FIGYELMÉBE

KARÁCSONYI- OCCASIO.
ZIRNER TESTVÉREK
UTÓDA LISZT-HUGÓ
BUDAPEST
IV. VACI-UTCA · 2
Kéretik a pontos címre ügyelni.

14 kar. arany csattgyűrű minden bőség ben. 14 K.

Rubin rec.
Zafir
Ametist
Topáz
Gyöngy
Aquamarin
Crysopas
Uranal stb.

Női v. férfi 15 zafir, rubin rec. v. gyöngy és 1 brillians. 40 K.

14 kar. arany karcsatlok valódi színes kövekkel. Darabja 19 kor.

Tessék kirakatomat megtekinteni, hol minden tárgyon a szabott ár van feltüntetve.

14 kar. arany irónok 20 K-tól feljebb

Ezüst brochette színes valódi kővel. 10 kor.

14 kar. arany nyaklánc csüngővel, rubin rec, zafir- és gyöngyökkel 70 kor.

14 k. aranyfüggő val. kővel és gyöngyökkel. 24 k.

14 kar. aranygyűrű 2 brill., 1 rubin, zafir v. smaragddal 140-160 kor.

VIDÉKI RENDELÉSEKET pontosan és postafordultával elintézem. Meg nem felelőt kicserélem vagy a pénzt visszaadom.

SZINNHÁZAK

Vasárnap, 1911. december 3-án.

KIRALY SZINHAZ.

Délután mérsékelt helyszínek

A kis gróf.

Operett 3 felvonásban. Írta: Marlos Ferenc. Zenéjét szerzőlte: dr. Rényi Aladár.

Személyek:

Aszódi Guido gróf	Szirmai
László, fia	Király
Howard Dorothly	Lozay A.
Rozsi	Fedák S.
Csibrákó	Gerő L.
Zapolya, igazgató	Hátkay
Kálmán, önkéntes	Sinai
Rozsnyó, ripporter	Balázs
Schwarz, banklív.	Dévényi
Hatos, színműz	Németh
Egressi, színész	Latabár

Kezdeté 3 órakor.

KIRALY SZINHAZ.

Este rendez helyszínekkel.

Leányvásár.

Operette 3 felvonásban. Írták: Marlos Ferenc és Bródy Miksa. Zenéjét szerzőlte: Jacobi Victor.

Személyek:

Harrison	Boros
Harkson	Erdősi B.
Lacy, leánya	Petráss S.
Kottenberg gróf	Latabár
Fritz, fia	Hátkay
Mirios Tom	Király
Korcsmaros	Kovács
Hajóskapitány	Krasznai
Bessl, szobaleány	Fedák S.
Sam, pinzer	Csiszár

Kezdeté 1/2 3 órakor.

ELKÁN

ÉS = GERŐ

BUDAPEST, VI., KERÜLET, PETŐFI-UTCA 5. SZ. Állandó kiállítás VI., Andrásy-ut 27. szám.

Nagy készlet garniturák- és kabátokban szabott gyári árakban
Telefon: 83-73. Dívatlapot díjtalanul küldünk.

STEINHARDT MULATO

Rákóczi-ut 53. sz. Telefon 54-23.

Ma és mindennap. Kezdeté 1/2 3 órakor. Ujdonság! 11 órakor: Ujdonság!

Papa és társai.

Bohózat. Írták: Ölinger és Taussig. Fordította és átdolgozta Steinhardt. 3 órakor.

Náci! Operett 1 felv. Armin József bohózata után írta s zenéjét összeállította Dybró

STEINHARDT es HUNYADI

uj kislekkel és ciszrendű külföldi számok.

Vasár- és ünnepnapokon délután mérsékelt helyszíni előadás. Kezdeté fél 4 órakor. — Fél 7 után a remek téli kertben Sárközi Pista zenekara, cabaret és tánc. Bélipti-díj nélkül. — Jegyek: d. e. 10-1-ig és d. n. 3-6-ig a mulatóban és egész nap a Hirsch-féle nagy tőzsdében és a Hungaria fürdő pénztáránál kaphatók

ZONGORÁK

planinók, használtak is, legelőnyösebben vásárolhatók

FARKASHÁZI es BIRÓ

zongoratermeiben

Budapest, V., Váci-körut 12

Hangolás, javítás, bocsorólás, béreltel. Kényelmes részletfizetés.

Telefon 185-48

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31
110-22 : TELEFON : 110-22

Ma, vasárnap, december 3-án két előadás délután 3 órakor mérsékelt helyszíni nagy családi előadás: Az eredeti amerikai TINGLI-TANGLI COMPANY és az összes decemberi világhírhírekké fellépte. — Este 8 órakor a decemberi ünnepi műsor:

Az eredeti TINGLI-TANGLI amerikai

Előadja: BERT BERNARD világhírű new-yorki társulata.

Közikvántára még néhány napra prolongálva Budapest kedvenceit: Cooke and 2 Roberts új amerikai táncokkal Jaquette Deubarber a legkittinőbb párisi excentrique. A lites fia, operett 1 felvonásban, írta: Alexander Engeli; fordította Farkas Imre, zenéjét szerző: Otto Weber. A játékbarlang. A párisi Grand Guignol híres darabja, írta: Pierre Wolf. Brothers Elgona: Tréfás jelenet a gyermekjátékszótéren. The 4 Paldrens táncpárok. — K. Solti Hermin új Szirmai-Gábor kislekkel; Brothers Carr kreol táncosok; Virágh Jenő, mint tréner önkéntes; Dulla polon, Mörlez Zsigmond paraszt komédiája; Sisters Reichmann, átváltozó táncosnők; Jai a tami! Alin Monjardin bohózata; azonkívül 12 legelsőrangú attrakció. — Royalcabaret, helyőpődj 1 óráig 1 korona, 1 óra után nincs helyőpődj. Kuko Vincze és zenekara hajnalig muzsikál. Bal Mabilie. Keringőverseny. — Minden csütörtökön, ünnep- és vasárnap, délután 3/4 órakor mérsékelt helyszíni nagy családi előadás: az amerikai Tingli-Tangli és az összes új attrakciók fellépte.

ÁGYTOLLAK, „MARABU“ hoz

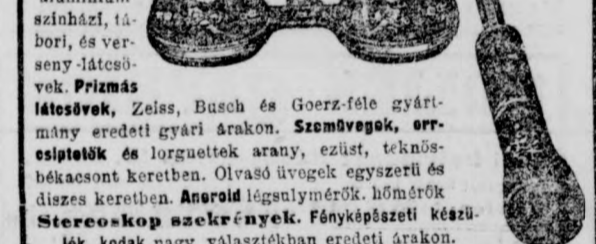
VII., Károly-körut 7. Ágytoll-gőztisztítás. (Telefon 71-25.)

A háztól való el- és visszaszállítás még sznap díjtalanul eszvézőitök.

Calderoni es Társa

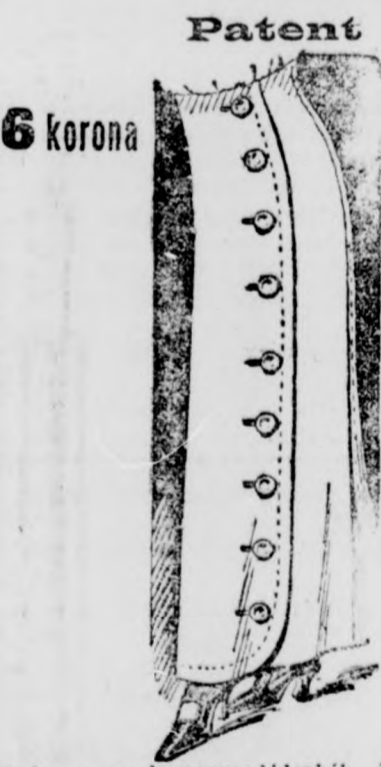
Budapest, V. Gizella-lör 1. (Maas palota)

Színházi látosóvek, fogantyuvul aluminium színházi, tábori, és verseny-látosóvek. Prizmas látosóvek, Zeiss, Busch es Goerz-féle gyártmány eredeti gyári árakon. Szemóvek, orrcsipelek es lorguettek arany, ezüst, teknős-békaesont keretben. Olvasó üvegek egyszerű es díszes keretben. Anoroid légsúlymérők. hőmérők Stereoskop szekrények. Fényképezési készülek, kodak nagy választékban eredeti árakon.

A BÉCSI SCHOSSENFABRIK

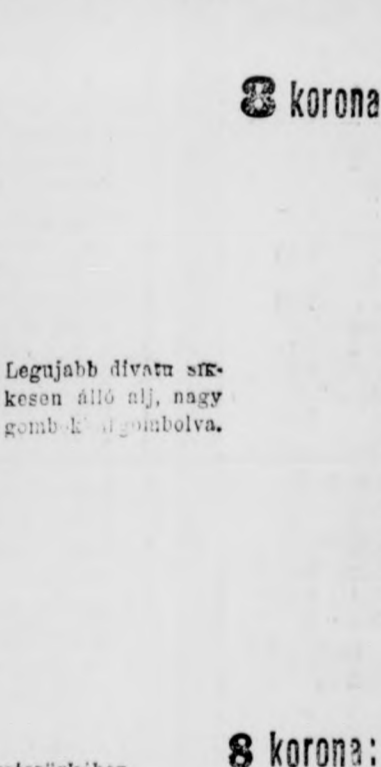
kiválóat nyujt karácsony előtt nagyrabecsült vevőközönségének. :: Tessék próbarendelést csinálni.

6 korona: homespun-lódenből divatszürkében, barna- es oliv-színben, félposztból fekete sötétkék, továbbá angol férfiszövetből szürkében

8 korona: prima milton-szövetből fekete, sötét-kék, szürke, barna vagy legújabb mintázottangol kostüm-szövetből, szürke, barna es olivban

12 korona: női posztból vagy gyapjuszövetből fekete, kék, barna es zöldben.

8 korona: legújabb divat szerint, mintázott szürke es barna keimből. A selyem bojtzsinór külön 1 koronába kerül.

10 korona: női posztból, fekete, kék, barna es zöld színben, továbbá prima angol kostüm szövetből, szürke es barna színben. A selyem bojtzsinór külön 1 koronába kerül.

12 korona: férfi kamgarnból vagy finom posztból, fekete es barnában. A selyem bojtzsinór külön 1 koronába kerül.

10 korona: prima Adria-posztból, fekete es sötétkékben.

14 korona: Chevron vagy scheviotból, fekete, sötétkék, zöld es barnában vagy Union posztból, fenti színekben, továbbá legújabb gyapjuszövetből, finom, legdivatosabban mintázva, szürke, barna vagy oliv színben.

28 korona: szép fekete, patent bársonyból.

Rendkívül szép es jól álló facon, selyem bojtzsinór es bársonybetét díszszel.

Elragadó szép es divatos alj, finom fantasie zsinórral, gazdagon díszítve

Megrendeléshez egyéb nem szükséges, mint e szelvényt kiültetni es vagy borítékba vagy egy levelezőlapra felragasztva beküldeni.

ZUR SCHOSSENFABRIK BÉCS, XVII., NEULERCHENFELDERSIRASSE 2.

Kérem az alábbi címre egy aljat küldeni.....korona árban utánvéttel. A szövet minősége es színe..... Külön megjegyzések..... Szusz.....cm. alj hossza elől.....cm. alj hossza oldal.....cm. alj hossza hátul.....cm. Csipő (18 cm. a szuszól mérve).....cm. Név:.....Lakhely:.....Megye, utca vagy utolsó pósta:.....

Rendelésnél pontos előírást kérünk. Czim, méret es színt illetőleg praktikus es rendelészelvény felhasználás. Vállalatunk az egyetlen a monaróhiában, mely minden zsánerű mérők munkára be van vezetve. Magyar levelezés. — Dívatlapunkat, mely a legfontosabb újdonságokat is tartalmazza, készséggel küldjük ingyen es bérmentve.

SZINHÁZAK.

Vasárnap, 1911. december 3-án.

MAGYAR SZINHÁZ.	
Délután mérekkelt helyárak.	
A princz.	
Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Misch Robert.	
Személyek:	
A vagyherceg	Z. Molnár
Thurzó Viktor	Sebestyén
Hossen báro	Petho
Beloházy gróf	Vandory
Basaczy András	Tornai
Katolnay ezredes	Szirmay
A primadonna	Csatai J.
D. Peredi	Papp
Peredy Judith	Gombaszögi
Bokor Adolf	Vágó
Csihas Péter	Réthei
Rudas Béla	Dobi
Zsi kovics János	Körmeny
Rád Janos	Gere
A főispán	Páros
Emerencia	Nagy T.
Néző	Császár

MAGYAR SZINHÁZ.	
Délután mérekkelt helyárak.	
A princz.	
Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Misch Robert.	
Személyek:	
A vagyherceg	Z. Molnár
Thurzó Viktor	Sebestyén
Hossen báro	Petho
Beloházy gróf	Vandory
Basaczy András	Tornai
Katolnay ezredes	Szirmay
A primadonna	Csatai J.
D. Peredi	Papp
Peredy Judith	Gombaszögi
Bokor Adolf	Vágó
Csihas Péter	Réthei
Rudas Béla	Dobi
Zsi kovics János	Körmeny
Rád Janos	Gere
A főispán	Páros
Emerencia	Nagy T.
Néző	Császár

Haris, Zeillinger és Tsa

A „Rék csillaghoz“ Cégtulajdonos Fabinyi Géza

Császári és kir. udvari szállító Budapest, IV., Váci-utca 16. sz.

Ajánlunk karácsonyi ajándékoknak alkalmas cikkeket.

Kivételes árak! Kivételes árak!

- Sifon és vászon:**
- 1 vég 15 méter középfinom magyar sifon 8.50 K
 - 1 vég 20 méter finom magyar sifon 13.—
 - 1 " 15 " tiszta len-vászon, ágyneműre vagy női ingekre 19.—
 - 1 darab 150x200 pamutvászon-lepedő 2.40
 - 3 darab 175x250 tiszta lenvászon-lepedő, beszegve 20.—
 - 1 vég 14 méter, 150 cm. erős pamutvászon, 6 lepedőre 19.—

Szepességi, rumburgi, iróni és fonalváznak a legfinomabb minőségig. — Legjobb minőségű lepedőváznak 156 cm., 180 cm., 200 cm., 230 cm. és 270 cm. szélességben.

Kivételes árak! Kivételes árak!

Asztalnemű, kávésterítetek és törülközők:

- 1 damaszt 140x150 asztalteríték 6 nagy szalvétával 6.50 K
- 1 damaszt 140x270 asztalteríték 12 nagy szalvétával 12.50
- 1 fehér kávésteríték 6 személyre aszúr széllal 8.—
- 1 fehér kávésteríték 150x310 aszúr széllal, 12 személyre 16.—
- 1 darab színes kávésbrosz. 3.40
- 1 színes kávésteríték 6 személyre, dupla aszúr széllal 6.50
- 1/2 tucaat lentörülköző 4.—
- 1/2 tucaat széles angol törülköző 7.—
- 1/2 tucaat széles finom kamuka törülköző 8.—

Nagy választék legújabb mintákban. Kivételes árak! Kivételes árak!

Fehér és színes tiszta lenszembendők:

- 1 tucaat ezernavaszon női zsebkendő 6.50 K
- 1 tucaat fehér batiztkendő aszúr széllal 7.—
- 1/2 tucaat fehér himzett batiztkendő aszúr széllal 6.—
- 1/2 tucaat színes női vászonkendő aszúr széllal 4.50
- 1 tucaat ezernavaszon férfiszembkendő 7.50
- 1/2 tucaat színes férfi-vászonszembkendő aszúr-széllal 6.—
- 1 tucaat színes gyermekszembkendő 2.50
- 1/2 tucaat színes gyermek-batiztkendő aszúr széllal 3.20

Minden fajtában nagy választék a legfinomabb minőségig.

Női fehérnemű.

- Női ingek 2.40 K-tól kezdve
- Női nadrágok 2.40 K-tól kezdve
- Hálókötösök 2.60 K-tól kezdve

Párisi modellek mélyen leszállított árban.

Férfi fehérnemű.

- Férfi ingek 3.80 K-tól kezdve
- Férfi hálókötők 4.— K-tól kezdve
- Férfi nadrágok 2.— K-tól kezdve

Harisnyák.

- 6 pár fekete női harisnya 5.— korona
- 6 pár színes lábtü 5.— korona

Mosókelme-maradékok: egy bluzra 1.80, 2.40, és 3.— kor., egy ruhára 4.80, 5.60, és 6.40. Zefir, kreton és flanelben dívatos minták.

RIMASZOMBATI KONZERVGYÁR RÉSZEKÉNTÁRSASÁG RIMASZOMBAT

A külföldi és ausztriai nagy verseny daczára, gyárunk a hazai konzervgyárak között ma már első helyet vívott ki magának, gyártmányaink nemcsak a belföldön, de egész Közép-Európában elterjedtek és kedvelté lettek. Gyárunk gőz- és villamos erőre, fagyasztó- és hűtő-berendezéssel felszerelve áll s nemcsak a konzerveket magát, de az ahhoz szükséges far, papír- és bádogdobozokat is saját műhelyében készíti, tehát már ezáltal is versenyképes.

Alant soroljuk fel gyártmányaink közül a legkedveltebbeket úgy egyenként, mint 5 kilogrammos postaküldeményekként összeállítva, tisztelettel kérjük, hogy szükséglet beállta esetén, különösen a közelgő karácsonyi ünnepek alkalmával, minket nagybecsű megbízásával megtisztelni és gyárunkat ismerősei körében is ajánlani kegyes legyen.

Teljes 5 kgr. postaküldeményeket utánvétellel bérmentve szállítunk, a meg nem felelő árut készséggel kicseréljük.

Kiváló tisztelettel

Rimaszombati Konzervgyár Részvénytársaság.

Cukrozott gyümölcs 1/8, 1/4, 1/2 kgrmos színes papírdobozokban vagy 1, 2, 3, 4 kgr. nagyságu faládikákban, vegyesen csomagolva, elsőrendű minőségben kgr. á kor. 4.—

Gömöri töltött szilva

(elsőrendű esemegekülönlegesség) magja helyett szilvával, dióval, mogyoróval töltve, vegyesen csomagolva kgr. á kor. 4.80

Cukrozott narancshéj (vastag, husos áru) kgr. á kor. 2.50

Birsalma-sajt sárga vagy piros 1/8, 1/4, 1/2 vagy 1 kg. tegla alakban kgr. á kor. 2.80

Vegyes befőtt 1 kilogramm nagyságu önzott bádogdobozban darab á kor. 2.—

Szilva befőtt 1 kilogramm nagyságu önzott bádogdobozban darab á kor. 1.90

Gyümölcsök besűritve, tiszta cukorral befőzve: Kajszinbarack, málna, szamóca, meggy, ribiszke, őszibarack 1 kg. üvegben kor. 2.80 fél kg. 1.60

Som, ringló, csipkebogyó-iz, mint fent 1 kg. 2.40 fél kg. 1.30

Hiríbi uri gomba, sós vízben konzerválva, mint a teljesen friss erdei, a szárított gombánál sokkal zamatosabb (gyárunk különlegessége) 1 literes dobozban kor. 1.40, fél literes dobozban kor. —.80

Rizike gomba sós vízben vagy ecetben konzerválva 1 liter doboz kor. 1.80, fél liter doboz —.90

Szárított uri gomba fehér 1 kg. kor. 20.—

Összeállított 5 kgr. postaküldemények bérmentes szállítással:

1 kanna (tisza suly négy és fél kg.) finom hegyi málnaszörp kor. 10.—

1 bádog veder (tisza suly négy és fél kg.) vörös áfonya sűrű cukorban kor. 12.80

1 zománc veder (tisza suly 4 és 1/4 kg.) barack-málna-szamóca-meggy,ribiszke vagy őszibarack-iz erősen besűritve kor. 14.—

1 zománc veder (4 és 1/4 kg.) csipke-bogyóiz vad-husoz kor. 10.—

1 zománc veder (4 és 1/4 kg.) szilva vagy vegyes gyümölcsiz kor. 6.—

1 kg. láda cukrozott gyümölcs, 1 kg. töltött szilva, 1 kg. narancshéj és 1 kg. birsalmasajt összesen kor. 15.—

4 darab 1 literes doboz vagy 7 darab félliteres doboz urigomba vagy rizikegomba összesen kor. 8.—

1 üveg gesztenye befőtt, 1 üveg ananász befőtt, 1 üveg szamóca, 1 üveg málna, 1 üveg meggy, 1 üveg chinói, 1 üveg vörös áfonya, összesen 7 darab 1/4 literes üveg befőtt, ládikában szállítva kor. 12.—

16 doboz huskonzerv, vegyesen összesen kor. 17.20

40 doboz huspau (libamáj, nyelv, sonka, ayu, fogoly stb.) kor. 23.—

1 kanna szavatolt tiszta akácvirág méz (láda suly 4 és fél kg.) kor. 10.—

FOLIES CAPRICE

Téli helyisége: Révay-utca 18. szám. Igazgató: Keleti Henrik. Forendező: Rolt Sándor. Telefon: 14—22. Előadás kezdete 1/9 órákor.

Alte Sünden.

Bohózat 1 felvonásban. Irta: HIRSCHFELD LAJOS.

Továbbá: A KAPU ALATT és a többi fényes műsor.

Jegyek elővételben kaphatók: Folies Caprice Révay-utca 18. d. e. 9—12 és d. n. 3—6-ig. Hirsch nagyüzem Andrassy-ut 19. és Soproni nagyüzem Rákóczi-ut 1. 12 óra után az 1-80 emeleti „Casino de Parisban” teljesen új műsor a világ legelső tánc-atrakcióinak felleptével.

CIMBALMOT

10 koronás részletfizetésre 10 évi jótállás mellett, az általánosan elfismert legszolidabb kiszolgálásáról híres

Roményi Mihály

ezeg, a magyar kir. zene-akadémia házi hangszerkészítője szállit. III Budapest, Király-utca 58. Kérjen árjegyzéket és prospektust.

Surányi szalonczukorka

és karácsonyfa-diszczukorka 1 kg. 4 K., 2 kg. 7 K., 1/2 kg. 12 K., utánvétel mellett bérmentve. Finom friss toasztémény is kapható.

Surányi cukorkagyár Nagy-Surány Nyitra megye.

SZINHÁZAK.

Vasárnap, 1911. december 3-án.

Fővárosi Városi Színház

Délután másfél órakor.

Az ártatlan Zsuzsi.

Operetta 3 felvonásban. Írták: Antoni Mars és D'Esvalières. Zenéjét szerzője: Gilbert. Fordította: Meret Adelf.

Személyek:

Das Anbrals Károly Szöveg
Delphine, felesége Veszpremi
Jaqueline 1. gyer. Rado N.
Hubert 2. gyer. Szalay
René Bouslurda Fekete
Pomerat, ryáros Szabolcs
Suzanne, felesége Kürty Klára
Charante, magánzó Kollár
Rose, felesége Károlyi L.

Kezdete 1/4 órakor.

Fővárosi Városi Színház

Este rendszeres előadások.

Lengyel menyecske.

Operetta 3 felvonásban. Szövegét írták: Csutz és Okomkowsky. Zenéjét szerzője: Jean Gilbert. Magyar szöveg: Árkai-Marina. Főszereplő: Jónó.

Személyek:

Madarász Szűzrehgy
Gabriella Veszpreminé
Ily Szőlősy R.
Hekuba Vilmos Fekete
Murga Kürty Klára
Solnasky Kázmér Szabo os
Moruska Rado N.
Souska Földmennyi L.
Annuska Ötvös J.
Petruska Mátyási L.

Kezdete 1/8 órakor.

ROYAL-ORFÉUM
ERZSÉBET-KÖRUT 31
110-22 : TELEFON : 110-22

Ma, vasárnap

délután 3/4 órakor másfél órára nagy családi előadás. Az eredeti amerikai

TINGLI-TANGLI,

előadja Bert Bernard világhírű new-yorki társulata, azonkívül az összes decemberi szenzációs attrakciók fellépése.

Jegyek elővételi díj nélkül már egész héten válthatók a Royal-Orfeum pénztáránál.

Régi magyar hagyományos szokásaink

örömtartására ajánljuk: **Domonkos 1. Betlehemezés pásztorjáték könyvet** (4 személy, ára bérmentve 60 fillér, könnyen betanulható és viszonylag karácsonyfadísz, teljesen hoz alkalmazható. Ezernyi friss készlet, **osupa** újdonság, már kirakva látható az emeleten.

Újítás! Hét tucatszós pásztorjáték, mely 7 dobozból áll (3 és 12 db), különféle ragyogó golyók, pompás reflektorok és figurális üvegdíszekkel megtöltve. Nem a sok darabos cseljűt szórakozó értéktelen tárgyak. Csak ötfele árban, n. m.: 7 tuczat 4 K 50 f., 7 tuczat 5 K 50 f., 7 tuczat 6 K 50 f., 7 tuczat 7 K 50 f., 8 tuczat 10 K, csomagolási díj és ládai csekélyeséget számítunk fel.

Gyűjteményláda! (30x20x16 cm.) 40 darab legcsébb, nagy és ékes dísztermény (miket összeválogatni és csomagolni legalább 1 1/2 óra kellene) 5 korona 30 fillér november 25-ig előre vásárolni 5 korona 70 fillér ellenében költözés nélkül bérmentve **Glória angyalharang** nikkelleve darabja 1 korona.

Jancsi és Juliska kiváltható mézeskalács háza, bájos újdonság szinompás kertpapíron, beszerelvé: 30x35x22 cm. 1 korona 80 fillér ellenében bérmentve.

Plokl és Haas sportházának karácsonyi idegy. osztálya. **Andrássy-ut 13. sz.**

Takarékos, tiszta, kényelmes fűtés érhető el az

EFCO

porosz köszentéglával!!

Próbadarabok ingyen irodánkban
Pesten 100 drb 4,10 kor.
Budán 100 drb 4,20 kor.
100 darabonként házhoz szállítja:

PONGRÁCZ ÉS PONGRÁCZ

Budapest, VII., Erzsébet-körut 50.
Telefon: 177-41 és 158-03.

Az ifjuság az öregség szülője!

Ez a mondat, amelyen képtelenek is hangzik első tekintetre, olyan érthetővé válik, ha figyelembe vesszük, hogy a létért való küzdelem mostani nehéz napjaiban, kizárólag csak a fiatalos erő, a test frissessége és az inak ruganyosságával vagyunk képesek minden követelménynek megfelelni.

Az életküzdelem mindeme tulajdonságait egyetlen csodaszor foglalja magában:

ERÉNYI-féle

DIANA-sósorszesz.

Ha testünket esténként lefekvés előtt és minden reggel a napimunka megkezdése előtt „DIANA“-sósorszeszszel bedörzsöljük, ruganyosságra és ki mondhatatlan kellemes érzésre teszünk szert, mely a munkához erélyt és életkedvet kölcsönöz.

Tegyen mindenki kísérletet, mely bálnak könnyen módjában áll, hiszen a

DIANA-sósorszesz az egész országban kapható

Erényi Béla

gyógyszerész

Budapest, Károly-körut 5.

(Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett).

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Egy üveg Diana-sósorsz.	Egy nagy üveg Diana-sósorsz.	Egy legn. üveg Diana-sósorsz.
44	1.10	2.20
fillér.	korona.	korona.

Városmajor szanatórium és vizgyógyintézet

Budapest, Városmajor-utca 74. szám.
Telefon 88-30. Telefon 88-39.

A Kis Svábhegy lankás hegyén, óségi árnyas park közepén, remek kilátással a badai hegyekre. Ozonduz levegő. Budapest legcsendesebb területe. Hármincz, kényelemmel berendezett szoba, közös és társalgó-helyiségek, előkelő és meleg családi otthon. Nagy vizgyógyintézet. A vizgyógykezelés összes eljárásal. Szénsavas, sós, mór, fenyő, villamos és fényfürdők. A szanatóriumban rendelkeznek: emésztőszervek betegségei, anyagcsere zavartalmak, cukorbetegség, máj, epékóbjak, vesekóbjak, neurasthenia, hátrgerincszorvadás ellen, soványító- és hízalókurák esetére. — Igazgató-főorvos: csernyai dr. Kozmutz Béla. — Félvétel a szanatóriumban egész nap. 110.

JUNKER HENRIK

művirágyárainak raktára

Budapest, VI., Király-utca 54.

Strucc- és disztollak, Szobadíszek és koszorúk,

Női kalapforma osztály:

Király-utca 51. sz., félelemelet.

Weinberger és Fodor az összes sportcikkék áruháza.

Téli sportcikkékben, sportöltözékekben

specziálisták

IV., Haris-bazár 4.

Telefon: 113-59. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

MAGYAR KÖNYVTÁR

Szerkeszti RADÓ ANTAL

MOLNÁR FERENC

új könyve:

MA, TEGNAP, TEGNAPELŐTT

(Vasárnapi krónikák.) Ára 60 fillér.

Megrendelhető:

LAMPEL R. könyvkereskedése

(Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál

Budapest, VI., Andrássy-út 21.

és minden könyvkereskedésben.

SZINHÁZAK.

Vasárnap, 1911. december 3-án.

VARSZINHÁZ.
Kamarajáték Feld I. vezetésével
Az őszi alkony álma
Dramai kötetemey L'Annunziató
Utána:
Ninon de l'enclos.
Drama 1 felv. Irtá: Stucken.
Végül:
A király unatkozik.
Vígjáték 1 felv. Irtá: Lormier.
Kezdeté 1/8 órákor.

APOLLO-PROJEKTOGRÁF
Gépszínház-utca 1-2
Telefon 68-39.

A tél örömei (sportfelvételek),
krószakok szerelem (amerikai
humoreszk). A megfőtt isza-
kos (dramá). Az öngyilkosjelölt
(komédia). Kísoratók (társas-
álmí dráma két felvonásban.)
Lacközlelebi műsorváltozás
hétfőn december hó 4-én.
Az első előadás hétköznapokon
d. u. 1/2 órákor, vasár- és
ünnepeken 4 órákor kezdődik

OMNIA
A főváros legnagyobb és legúj-
sabb mozgóképpaletája. Bejárat:
József-körút 81. sz. Telefon 123-46

Az egyetlen mű érdekfeszítő
dramá. A szobrász remek-
műve szimulá a művészetből
és a fényes új féltelt műsor.
Kezdeté délután 5 órákor, vasár-
nap délután 4 órákor.

ROYAL-CABARET
VII. Erzsébet-körút 21.
Telefon 110-22.

Ma vasárnap, december 3-án
két előadás
d. u. 8 1/2 órákor mérsékelt hely-
űru nagy családi előadás;
az eredeti amerikai Tingli-
Tangli Company és az összes
decemberi világhíresek fel-
lépte. Este 8 órákor a decem-
beri ünnepi műsor.

Az eredeti Tingli-Tangli elő-
adja hert Bernard világhíru
new-yorki társulata. Közki-
vántára még néhány napra pro-
longálva, Budapest kedvencel:
Gooke and 2 Rocherta új
amerikai táncokkal Jeanette
Denarber, a legkitünőbb pár si
xcentrique. — A lítes fu,
Operett 1 felvonásban, irtá:
Alexander Engel, fordította:
Farkas Imre, zenéjét szerzette:
Otto Weber. A játékbíráng,
a parisi Grand Guignol híres
müsdarabja, irtá: Pierre Wolf;
Brothers Elgona, tréfas jele-
net a gyermekjáték-téren.

The 4 Paldrens, lámpangrók;
K. Solti Hermin új Szirnal
Gábor Kuplékkal; Brothers
Carr, ercol táncosok; Virágh
Jenő, mint Ignác a trón ö-
kénies; Dufia pofon, Möriz
Zsigmond parasztkomédiája;
Sisters Reichmann, átvaltozó
táncosnők; Jaj, a tánti! Ka-
ezogató booztat, irtá: Allu
Monjarsin; azonkívül 12 leg-
elsőrangú attrakció.

A télikerben Royal-Cabaret
Belépődíj 1 óráig 1 korona,
1 óra után nincs belépődíj.
Kukó Vincoze és zenekara
Bal-mabille. Keringő verseny.
Tánc bajnalg. A legvilámbb
budapesti hely.
Minden csütörtök, ünnep- és
vasárnap délután 5 1/2 órákor
nagy családi előadás, az ameri-
kai Tingli-Tangli Co. és az
összes attrakciók új fellépte.

Képkerekek
valamint mindennemű ke-
retkezés szolid kivitelben
és árakban

Sinayberger Béla
műkereskedésben

Király-utca 51. sz., a teréz-
városi templommal szemben

PETROLNERUDA
A LEGJOBB HAJAPOLÓKER

Neruda Nándor
C. S. KIR. UDV. SZÁLLÍTÓ

BUDAPEST, IV. KOSSUTH LAJOS U. 7.

Minden könyvbarátnak melegen ajánljuk a

KARÁCSONYI KATALÓGUS

idei kiadását, mely 160 oldalon bő jegyzékét tartal-
mazza a német, francia és angol nyelvű kiválóbb irodalmi
termékeknek, továbbá képeknek, műtárgyaknak, Tanagra-
figuráknak és fényképező készülékeknek.
A művet, mely teljesen új és megbízható katalógus a kara-
csónyi könyvpiacra ingyen és bérmentve küldi a kiadó cég

R. LECHNER (Wih. Möller) es. és kir.
udv. és egyetemi könyvtáros.

WIEN, I. GRABEN 31.

Abbázia Szálloda
Budapest, Dohány-utca 62.

(Erzsébet körút mellett) teljesen újonnan berendezve, gőz-
fűtés, villanyvilágítás, hideg-meleg víz.

Szobaárak már 3 koronáért. Figyelmes előzékeny kiszolgálás.

MINDENKI
aki iródkban, hivatalokban, üzletekben a gyárakban a tisztá-
ságot, kényelmet és czélszerűséget szem előtt tartja

AZ „A. E. D.”-NÉ.

hygien. tisztított kölesöntörőkészlekek, portöröröknek, padló-
ruháknek bevezetését, nagyon olcsó kölesöntő mellett ház-
hoz szállítva és hetenként pontosan cserélve, okvetlen meg-
KEZDI.

„A. B. C.” Egyesült Fehérnemű Kölesöntő Vállalat.
Eötvös-utca 30. szám. Telefon 46-86.
Külön osztály vendéglők részére.

12 darab gyönyörűen csillogó
karácsonyfádisz

30
fillér.

24 darab csillagszóró csodagyertya 30 fillér, 12 darab gyö-
nyörű csillag, veg. íze 60 fillér, 12 darab reptőgépek, legújok, leghajó,
holabba, nöemberke vegyes hangszerek, trombi, a, ha-
rang, o-ongó vagy különféle gyümölcsök és állatok vegyítő
50, 70 fillér, 1 és 2 korona. 100 darab gyöngy, szines 60, 70
fillér, 1 és 2 korona. 12 darab gyertya, 20 fillér. Angyalok
25 darab karácsonyi-gyertya, szines 20 fillér. Angyalok
es lepkek repülő szárnyakkal, darabja 16, 30 és 50 fillér. Kara-
csónyi-haragocsok, 12 darab gyönyörű angyalokkal, nik-
kelből, darabja 1 korona. Eo-oztát, két méter hosszú, gyö-
nyörű szines gyöngyökkel, darabja 20, 30 és 50 fillér

Dukesz Miksa
karácsonyfádisz nagyban rakitára
Budapest, Ó-utca 8. (az udvarban)

Kohászat - Eljárás tiszta timföldnek bauxitból és
hasonló anyagokból való előállítására”
című, 20403. számú és az „Eljárás tisztátalan alumi-
nium-oxidok tisztítására” című
24830. számú magyar szabadalmak eladók, illetve
gyártási engedélyek vehetők.

Bővebb felvilágosítást nyújt:

Fehér Dezső, okleveles gépészmérnök,
hítes szabadalmi ügyvivő
Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 10.

Illusztrált korrajz
a párisi kommunáról!

RÁKOSI VIKTOR
A PÁRISI
GYUJTOGATÓK

(A kommun története)
Regényes korrajz

Ára füzve 6 korona,
vászonkötésben 8 korona.

Kapható
LAMPÉL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál
Budapest, Andrásy-út 21 és
minden könyvkereskedésben.

EREDETI SINGER
VARRÓGÉPEK

„66”
varrógépek
varrásra, himzésre és tömésre a legjobbak.

A leghasznosabb karácsonyi ajándék
minden ház részére.

Singer Co. varrógép részvénytársaság
Budapest: IV., Semmelweis-utca 14., VIII., Rákóczi-ut 39.,
VIII., József-körút 77/79., II., Corvin-tér 1., X., Liget-tér 2.

SZÉN, KOKSZ nagyban és
kicsinyben
SALAMON JAKAB és T^a czégnél Budapest,

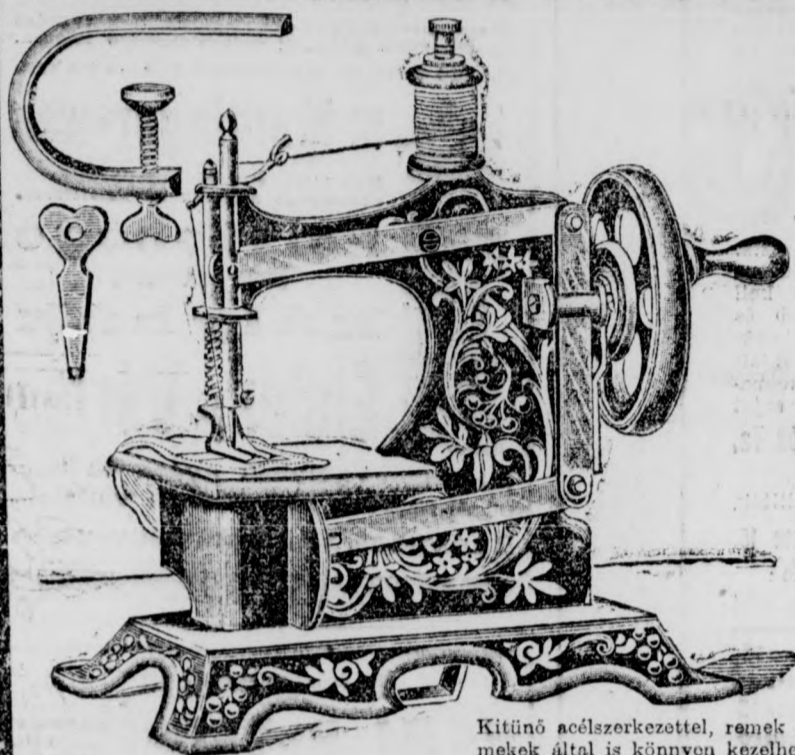
V., Erzsébet-tér 5. szám.

TELEFONSZÁMOK: 73-96, 73-97, 73-98, 73-99. TELEFONSZÁMOK: 73-96, 73-97, 73-98, 73-99

Heti műsor:

December hó	Nemzeti Színház	Magy. Kir. Operaház	Várszínház	Népopera	Vígyszínház	Magyar Színház	Király Színház	I. városi Városligeti Színház	Uránia	Hangversenyek
4 Hétfő	Endre és Johanna	Bánk bán	—	—	Sumurun	Az apja fia	Leányvásár	Lengyel menyecske	Razzia	Linz Jenő Royal (H)
5 Kedd	A szerelem gyermeke	Orfeusz	—	—	Papa	Az élő halott	Leányvásár	Lengyel menyecske	Razzia	D' Albert-urmes er Vigadó (H)
6 Szerda	Közönyt közönytel	—	A szerelem gyermeke	—	Sumurun	Az apja fia	Leányvásár	Lengyel menyecske	Razzia	III. F. Hermonik Vigadó
7 Csütörtő	Francillen	Troubadour	Lutas Malyi	—	Papa	A sarga lilom	Leányvásár	Lengyel menyecske	Razzia	Gerhardt Elen Royal (H)
8 Péntek	Délután: S entivanej lom Este: A szerelem gyermeke	Denovér	—	—	Az ördög	A kis lord	Igazságtörő	Az új ro-sza Lengyel menyecske	A tengerfenék utk. liből szia	Wiener Konzert Vigadó (H)
9 Szombat	Nászünneplő	Proféta	—	—	Nincs tovább	Rossz pénz nem vesz el	Leányvásár	Lengyel menyecske	—	Wiener Konzert Vigadó (H)
10 Vasárnap	Délután: Ven bakkancso es fia, a huszar Gyran de Berzozac Este:	Othello	—	—	Papa	Kate in Anna	Rossz pénz nem vesz el	Leányvásár	Az eideszleány Lengyel menyecske	Waldauer Ro si (H) Racz Eno Vigadó (L)

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ Andrassy-út 39. **FIÓK:** Rákóczi-út 38. Kossuth Lajos-utca 6.

GYERMEK varrógép

ÁRA

3 kor. **50**

Karácsonyi játékarukiállítás, I. emelet, „Lotz“-terem.

Kitűnő acélszerkezettel, remek színes zománcofosszal, hajtókerékkel és asztalhoz szeríthető csavarral. Legkisebb gyermekek által is könnyen kezelhető. Egyöntetű szép öltéssel kitűnően varr. Kisebb háztartási munkálatokra, valamint zsebkendők szegélyezésére igen alkalmas. Tartósságért és kitűnő működésért jótállást adunk.

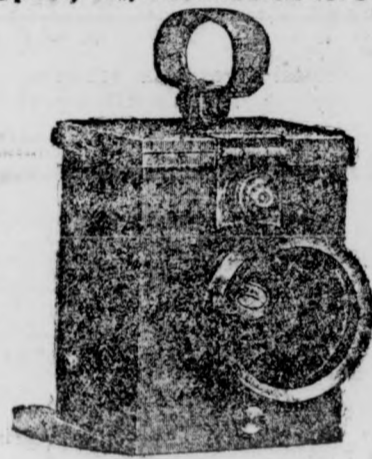
Képes karácsonyi árjegyzék az összes létező árucikkekről ingyen és bérmentve.

Hazai likőr-, rum- és szeszgyár r.-t.

Budapest, VI., Lehel-utca 17. szám.

Korányi Márton

hordozható accumulator-gyártó, javító és töltő műhely
Budapest, IV., Ferenciek-tere 3. sz.

Telefon 86-33.

Telefon 86-33.

Hordozható accumulatorok, villamos gyújtócépek, kézi lámpák, bányalámpák, tü: őrölámpák, kocsilámpák, zseblámpák és automobil batteriák. — Accumulator gyártó javító és töltőállomás. — Szab. elektromos vezérlések. — Izzólámpa és elektrotechnikai cikkek gyárt. raktára. — Villany szerelés. — Valódi Korányi-féle szíjgyártó sodrony egyedárúsítása.

ÉKSZER, EZÜST, ÓRA

Eredeti szabott gyári árak

gyári áron beszerezhető, készpénz és angol-rendszerű részletfizetésre is.

Eredeti szabott gyári árak

SÁRGA JÁNOS

csász. és kir. udvari szállító, ékszerész és műtővösnél

BUDAPEST
IV. ker., Kigyó-tér 5. szám.

KOLOZSVÁR
Mátyás Király-tér 13. szám.

Szabad megtekintés vételkényszer nélkül.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vidékre készséggel küldök választékot.

A ki nemcsak karácsony este, hanem azután is akar, boldog és megelégedett gyermekeket látni annak olyan játékszerrel kell választani, amelylyel a gyermekek tarosan és szívesen foglalkoznak. Azonban egyik játékszerrel sem foglalkoznak szívesebben a gyermekek mint a

**Richter-féle
Horgony-Kőépítőszekrényvel,**

a gyermekek tapasztalat szerint a fényes többi játékszer csakhamar félre teszik, hogy mindig újlag szép építményeket, várakat, templomokat, kastélyokat, hidakat stb. felállíthassanak. Ők csakhamar tudják, hogy a Horgony-építőköveket jól kell kezelni, hogy azokat a következő kiegészítőszekrényvel, amely nekik nagyobb és szebb építményekhez mintalapokat hoz, ismét felhasználhassák. Nem létezik más játékszer, amely hasonló módon oktatólag és nevelőleg hatna és azért egy karácsonyfa alatt se hiányozzék a valódi Horgony-Kőépítőszekrény. Bevásárlásnál azonban a legnagyobb elővigyázat szükséges, mert silány mintázatok vannak forgalomban és saját biztonság kedvéért nyomtatékosan Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrényt kérjünk és szekrényt a „Horgony” jegy nélkül mintsem valódit utasítsuk vissza. Legokosabban cselekszik azon anya, aki bevásárlás előtt az új képes építőszekrény-árjegyzeket hozatja és aszerint a kiválasztott szekrényt kéri. Az árjegyzékben bővebbet találunk a Horgony - Hőépítőszekrényekről és a leányok által annyira kedvelt „Meteor”-rakásjátékokról.

Richter F. Ad. és Ta.
kfr. ndv.
és kamarai szállítók,
Bécs, I., Operngasse 16.
Gyár és iroda:
XIII/1, Eitelbergerg. 6-14

Aki zenekedvelő,
az kérje a híres
Imperator-zenélő-
művek és beszélő-
gépek árjegyzé-
két is.

A legtokéletesebb Dieselmotorokat

készíti a monarchia legnagyobb és legrégebb Dieselmotor gyára

Fegyver és Gépgyár Részvénytársaság

☒☒ **Budapesten.** ☒☒

Központi fűtések

alacsony nyomáson gőz- és melegvízfűtések. Szellőző berendezések. Központi melegvízkészítő telepek. Szárító telepek mindenféle ipari célokra.

Eredeti **Meidinger-kályhák**

Meidinger töltő-, szellőztető- és szabályozó kályhák és kaloriferek.

Folytonégő
(Dauerbrand)

kályhák

Eisler és Vértés

Meidinger-kályhák gyára és központi fűtések berendezési vállalata
Budapest, VI., Andrassy-ut 41.

Mindenemé férfi és női

NEMI BETEGSÉGEK

! ugyszintén vér-, bőr-, idagbajok, bujakór (síphilis) és férfigyöngöség (impotentia) alapos gyógyítására legjobban ajánljuk !

Dr. KAJDACS

rendelő intézetét

BUDAPEST, VIII., József-körút 2. sz.

Rendel 10 órától 4-ig és este 7-9-ig. Levél útján is biztos gyógyulást találunk azok, kik személyesen meg nem jelenhetnek vagy távol a fővárostól laknak. Gyógyszereket utasítással kívánatra küldetnek.

Nagy occasió-eladás

BENCZE

INKORONAHERCZEG U. 6.

IV. VACZI UTCA 2.

november 30-tól december 25-ig.

Bank és Pénzváltó r.-t.
 Budapest, V. ker., Tükör-utca 3. szám.
Lakásberendezési vállalata
 V., Nádor-utca 4. sz. (Mérleg-u. sarok.)
Állandó bútorkiállítás.
 Kaphatók szebbnél-szebb kivitelben teljes lakásberendezések, bútorok, keleti szőnyegek, festmények, francia és bronz-dísz tárgyak, csillarak kényelmes fizetési feltételek mellett.
Óriási választék! Mérsékelt árak!
 Lelkiismeretes kiszolgálás!

OLLA
 GUMMI
 bebizonyítottan a legjobb higiénikus GUMMI 2 évi jóállás minden árbért. Ár 4, 6 és 8 K tucatjárt. Mintagyűjtemények 12 db valogatva 5 K

OLLA
 GUMMI több mint 2000 orvos mint a legmegbízhatóbb. Kapható minden gyógyszerárban s jobb áron. Érdekes árjegyzéket küld **OLLA** Gyógyár, Wien, 11817. Praterstr. 57.

Közpénzt, vagy részletfizetésre legelőszöbben
Bútor EHRENTREU és FUCHS
 testvérekéi
 Budapest, VI., Teréz-körút 8.
 Képes árjegyzék ingyen. Telefon 88-29

NEUSTEIN FÜLÖP
CUKROZOTT HASHAJTÓ LABDÁSA
 (NEUSTEIN-féle ERZSÉBET-labdacsok.)
 E pillék hasonló készítményeknél minden tekintetben többre becsülendők; mennek minden ártalmatlan anyagból, az altesti szervek hajlékonyabbá legjobban eredményteljesen hatolva, gyöngéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb a melléte oly ártalmatlan, mint e pillék a
székszorulás
 legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsője miatt még gyermekek is szívesen veszik.
 Egy 15 pillét tartalmazó doboz 30 fillér, egy tükörös, mely 3 dobozt, tehát 120 pillét tartalmaz, csak 2 kor., 2 kor. 45 fill. előlegesen beküldése mellett egy tükörös bármilyen küldetik.
ÓVÁS! Utazásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan Neustein Fülöp hashajtó-labdacsot. Váródi csak, ha minden doboz törvénytelenül bejuttatott. Váródi csak, ha minden doboz törvénytelenül bejuttatott. Váródi csak, ha minden doboz törvénytelenül bejuttatott. Váródi csak, ha minden doboz törvénytelenül bejuttatott.
NEUSTEIN FÜLÖP „Szent Lipót”-ház
 gyógyszerár, Bécs, I., Plankg. 6.
 Kapható: Budapeston, Török J. gyógyszerár, Király-utca 12. és Andrássy-út 18. sz.

MOST JELENT MEG!
MIRSZÁTH-ALMANACH
 AZ 1912. SZÓKÓ ÉVRE.
 Szerkesztő: Herczeg Ferencz
 TARTALMA: ELŐSZÓ — HELTAL JENŐ: Az utolsó csoda. LEJONER: Si-Ued felelőse. BRODY SANDOR: A fehér róma. PERKAR GYULA: Az 6. sz. LŐRINCZY GYÖRGY: Lilla grófnő. LOVIK KÁROLY: Aranyhalak. VERTESY GYULA: Visszavárj. KANIZSAI FERENCZ: öczok és medve. DIPLOMATA: A két Orlovsky. FARKAS PÁL: Lucullus. BIRÓ LAJOS: Kiábrándulás. KRUDY GYULA: Szindbad színésznek herce. PAKOTS JÓSEF: Bíró Magdolna. SZOMAHÁZY ISIVÁN: Tass versel. KALNOKI IZIDOR: Halakat, akkor kulesa is van. HERCZEG FERENCZ: A majom.
 Ára diszkrétben 2. — korona. — Kapható minden könyvkereskedésben, valamint a kiadó **SINGER és WOLFNER** könyvkereskedésében BUDAPEST, VI., Andrássy-út 10. szám.

PÉNZKÖLCSÖN
 sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki lak. pénzt. részv.

Erzsébet sorsjegyre 10.-	K. Összrak v. f. sorsjegyre 50 K
József " 13.-	Összrak v. f. " 53
Bazilika " 28.-	Hazai " 100
Marvay v. f. " 35.-	Könyv. jelzalog " 145

 A kölcsön apró részletekben törlesztendő. — Ha sorsjegyei bárhol zálogban vannak, egy a letétjegy beküldése ellenében a kölcsönt a fenti összegre fölemeljük. — Részletfizetésre vásárolt, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltunk és rájuk fenti kölcsönt adjuk. — A sorsjegyszámokat a zálogjegyre ravezetjük. — Olcsó kamat és azonnali elintézés.
BEIFELD BANKHÁZ Budapest, Károly-körút 1.
 Alapítástörténet: 1874.

D. LEONHARDT & Co
 Kárpán V. e. I. Plankg. 7.
 A legjobban elismert gombhegyű irótollak.

MAGYAR-HORVÁT TENGERI GŐZHAJÓZÁSI R.-T., FÜME.
Fiuméből Dalmáciába és Glaszországha.
 A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.
Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Castelnovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.
Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.
Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés.
Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.
 Ezen gőzhajók közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyazintén Veneziában és Anconában az óras vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé, s. stb.
 A gőzhajók modern kényelmekkel, hálófülkékkel, külön étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.
 Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi Menetjegyiroda, Budapest (V., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi álkiródat.

Modern tőkeértékesítés.
 Magánosan álló egyének, gyermektelen házaspárok és olyanok részére, kiknek szűkségük van a tulajdonuk kamatait, kiknek inkább áll érdekükben, hogy maguknak minden veszteség nélkül élethossziglan nagyobb évi jövedelmet biztosítsanak, mint az, hogy tőkéjüket örökösök részére megőrizték, legalkalmasabb egy életjáradék megszerzése. Például egy 65 éves egyen 10.000 K betét után a tőképénztartó kamatokban 3,5% = 350 K-t kap évente, ellenben életjáradék fejében 10,68% = 1068 K-t kap évente, tehát több, mint háromszoros jövedelmet szerez magának, ha a szerződést
„AZ ANKER”
 élet- és járadék-biztosító társaságnál
 Budapest, VI., Deák-tér „Anker-palota”
 köti meg.
 Alomány 1910. végén
 Összes vagyon — 195,116,550.02 korona.
 Biztosítási állomány 90,008 Kötvény
 596,142,373.27 korona biztosítási tőke
 1,701,779.11 évjáradék

Védjegy: „Horgony”.
A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
 pötleka
 egy régióknak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult küszvényénél, oszuznál és meghűléséknél.
 Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be- vásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony”-védjeggyel és a Richter cégjegyzővel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K=80. K 1.40 és K 2.— és ügyszóiván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török térszel gyógyszerészknél, Budapest. **D. Richter** gyógyszerár az „Arany orszlárhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Kiváltunk
ZÁLOGBAN
 levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegye- ket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.
MANNHEIM SIMON ÉS FIA
 Budapest, IV., Párisi-u. 5.
 (Főpostával szemben)

JAPÁN utazásom al-
 kalmával vett
PARAVÁN
 4500
 mezejött az Osaka hajóval és november végéig a következő alkalmi áron jön eladásra:
 160 cm. magas, 140 cm. széles, kézfes- tésű japán alakokkal, fekete, zöld és piros alapon K 28.—
 160 cm. magas, 190 cm. széles, tájkép és figurával K 30.—
 160 cm. magas, 190 széles, tiszta aranyozott alapon, kézfestés . . . K 40.—
 160 cm. magas, 190 cm. széles rend- kívül kedves mintával, kézi himzés, erős szövét alap K 34.—
 160 km. magas, 190 cm. széles, el- pusztíthatatlan, színes szövét alapon művészies himzéssel K 56.—
 160 cm. magas, 190 cm. széles, színes szövét alapon, kiválóan szép mintával K 65.—
 Selyem atlasz alapon a legkülönbözőbb szín- variációval, tüneményes szép kivitelben 70.— koronától kezdve.
 Ezen árak csakis főraktáramban: Teréz- körút 7. sz. érvényesek. — Vidéki meg- rendelések legpontosabban eszközölteinek, meg nem felelő készséggel kicsereleltetik.

KOTÁNYI JÁNOS
 Japán-, kínai és indiai-cikkek köz- ponti behozatai nagykereskedése
 Budapest, VI., Teréz-körút 7.

Szépirodalmi érdekességek
MÓRICZ ZSIGMOND
A GALAMB PAPNÉ.
 Regény.
 Ára 4 korona.
 Egy fiatal falusi pap házaseletének lélektani részlete- zéssel, nagy erővel megrajzolt képe.
CHOLNOKY VIKTOR
AZ ALERION-MADÁR VÉRE.
 Elbeszélések.
 Ára 3 korona.
 Legeredetibb egyéniségű írónk egyikének új no- vellái, a modern magyar elbeszélő stílus legfinomabb termékei közül valók.
 Megrendelhetők:
LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE
 (Wodianer F. és Fiai) részv. társ.-nál
 BUDAPEST, VI. ker., Andrássy-út 21. sz.
 és minden könyvkereskedésben.

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges betűkkel, 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges betűkkel, 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrényeket
tűz- és betörésmenteseket ajánl Budapesti Pénzszekrénygyár. Mintaraktár V., Széchenyi-utca 7. Gyár IX., Rákos utca 4. szám. Telefon 116-40. 11261

Sok száz
vagyonos hölgy ohaft férjhez menni. Keresztény hajadon 200,000 korona, kath. özvegy 80.000 korona, fiatal független zsidó hölgy 300,000 korona vagyonnal stb. stb. Csakis komoly szándékú urak (vagyon, állás, vallás meglékes) kapnak díjtalan felvilágosítást. Schlesinger, Berlin 18.

Házasság közvetítés
legszigorúbb titoktartás mellett. Férjhezmenendő urhölgyek előjegyzve a legkülönbözőbb hozomány összeggel. Nősülendő urak a társadalom minden osztályából. Czéjjeleztelem levelezés. Nősülendő urak férjhezmenendő. urhölgyek vagy azok hozzátartozói legnagyobb bizalommal fordulhatnak Faragó Jenő elismerten jó hírű házasságközvetítő irodájához. Budapest, Rákóczi-ut 86. (Diszkrét, lépcsőházi bejárat).

Akar Ön szellemes lenni?
Akarja, hogy kellemes társalgónak tartassák? Akarja társaságban tekintélyhez jutni? Olvassa el a "Társalgás Művészete" (Előreállhatatlanság titka és Szellemeskedés) rendkívül érdekes könyvet! Megtudja abból, mint viselkedjen, hogy férj, nőt, alattvalót és fellebvalót egyaránt meghódítsa. E könyv korrekciót utmutatója lesz az élet minden helyzetében, bálokon, banketteknel, esküvőkön, színházban és mindenütt, ahol kisebb-nagyobb társaság van jelen. Attekinthető kivonatot, (tartalomjegyzéket) ingyen, diszkrétén küld: DEAK, Budapest, Rákóczi-ut 86.

Asztalosok
új jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a "Kegelet" szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca E. 46

Gyorsírás és gyorsgépirás. A Gyakorló Gyorsíró Társaság szaktanfolyamai lényegesen megnagyobbított modern higiénikus új helyiségekben (Andrássy-ut 12.) tartanak. Legalaposabb kiképzés gépirás-magyar- és német gyorsírásban. — Gabelsberger-Markovits rendszer. Beiratkozás naponként. Tandíj igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, "Karlóthek" amerikai könyvelési és nyilvántartási rendszer, összeadó- és számlógépek kezelése. Párhuzamosan esli tanfolyamokat is tartunk. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba juttatjuk Glogowski és Társa, (Remington) Budapest, VI., Andrássy-ut 12. szám.

Kárpitos nyergesek
részére mindennemű kellekék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részvén-társ. Nagymező-utca E. 46. sz.

Réthy-
név látható a valódi pemetefü cukorka minden egyes darabkáján.

Veres afonya
befőtt, 5 kilós postakosár 9 korona. Felkai konzervgyár, Barta József Felka.

Juniperus
(nemes borovicška) 4 literes tartályban 11 korona bérmentve. Csemege-konzervekről árjegyzék ingyen. Felkai konzervgyár, Barta József, Felka, (Szepes megye.)

Rizike
gomba, válogatott, 5 kilós hordókban, ecetben K 8.—, sólében kor. 7.—. Barta József konzervgyára Felka (Szepes megye.) 29319

Zálogcédulákat
veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem.

Singer Jakob
ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán.

"Hungária" beszélő-gépek
tölcsérszerűkúliék is kizárólag eredeti elsőrangú gyártmány, részletizítésre is olcsón kaphatók.

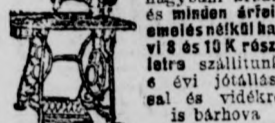
Deményi és Társa
Budapest, VI., Teréz-körút 4. Kerjen árjegyzéket

Soványág

Az egyedüli eredménytől kísért háziser a dr. William Hartley tanár amerikai erőtáppora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. — Hölgyek remek keblet. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jól állást. Verszegénység, gyengeség, idegesség eliez és gyomorbetegségeknél nekilözhetetlen tápszer. Kiténtetve: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 fnt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11. II/I. Telefon 156-80.

Zálogcédulát,
briliánsot, gyöngyöt, ékszert, aranyat, ezüstöt és régiséget veszek. Alt-Wien porcellánt, régi bronz esontárgyakat, szobrokat és olajfestményeket veszek Kertész ékszerész és régiséggereskedő, Király-utca 85. Telefon 95-45 Meghívásra jövök

Elsőrendű Singer-varró-gépeket

Láng Jakab és fia
varrógép-nyerkereskedő Budapest, József-körút 41. Fióküzletek: Baross-ter 4. sz. és Budán: Magyar-körút 6. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Bérczi D. Sándor
BUDAPEST Főútel: Dessewffy-u. 5. szám. — Fióküzlet: VIII., Üllői-ut 4. szám

Parlamenti

gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiái tanárok által oktatott szakfontárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyama nyilvánosságú joggal. A Markovits Ivan 1883-ban. Biztos állás-közvetítés. — Közérvényű egyesületi oklevelek. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Hegedűs Sándor-u. 7., saját épületében; előbb a szemközti Liszt Ferenc-ter 10.) Czimre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépcégektől s más hirdetésünket utánzó újabb tanfolyamoktól független. — Telefon 64-68.

Ha szép akar lenni LILJÓ-féle és szappan használaton,
mely Párisban a közegészségügyi kiállításban a nagy aranyéremmel lett kitüntetve, 2 korona beküldéssel franko szállítja az "Aranykereszti" győgytár Szabadka.

30 koronáért
készülnek saját műhelyemben mérték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férföltönyök vagy felöltők finom szövetekből László Sándor férfiszabómester, Budapest Erzsébet körút 1. sz., I. em. Vidékre postát minták bérmentve, helyben szabászatot kívánatra házhoz küldöm. 08532

Tisztviselőknék
kik sok ügyféllel érintkeznek, nagy és könnyű mellékkereset

Műkedvelők
által díszlet nélkül is előadható szindarabokról kabare számokról, mono lógokról, dialógokról stb. jegyzéket ingyen és bérmentve küld Rényi Károly színházi könyvkereskedő Budapest, V., Vigadó-utca 1. szám, Nemzeti Színház könyvtára. Népszínház könyvtára, Operaház könyvtára. Műkedvelők, Kabaré kincstár. Vig recitátor stb. kiadója.

Ajtók, Ablakok,
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon: 62-80. Alapítva 1856-ban

Soha nem létezett

rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butor- darabokat részletfizetésre.

Modern lakberendezési vállalat:
Budapest, IV. ker., Gerőczy-utca 7. sz. D iszes butoralbum 1 kor.

BUTOR

30% megtakarítás!
Regi Butorszalon Budapest, Ferenciek-tere 3 telemelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander butorok, uri szobák, angol bógarnitúrah és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillarak. Telefon 82-13. 28598

Három éves
tisztá faj, fehér spitz himkutyá olcsón eladó. Rákosliget 18. utca 3. szám.

Üresedésben
levő számos különféle állás jelentetett be, melyek teljes címmel olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Ingyen-mutatványszám. IX., Üllői-ut 55. (ezelőtt József-körút 88. szám.)

Vajat,
szirt teljesen pótol főzéshez, sütéshez kitűnő szag-alan, szapora, kóser kókuszsirom. Öt kilós postadoboz franco 7.50 korona. Kókuszvaj 8 korona. Klein Sándor Wien, Friedlgasse 45. szám.

Singer varrógépek
Kerekpárok, gramofonok, hanglemezek legolcsóbban kaphatók

Haban József
Budapest, Almásy-ter 14. javításokat olcsón készít. Képes árjegyzéket ingyen küld

Szász királyság Technikum Mittweida.
Igazgató: A. Holz, tanár. Magasabb technikai tanintézet elektro- és gépész-művelők, technikusok és művezetők kiképzésére. Gazdagon felszerelt elektrotechn. és gépművelő laboratóriumok. Gyári tanuló műhelyek. 3610 hallgató a 36. lakótelepen. Program stb. díjt. Ism. a titkár: S. Alt.

Fündertelep.
Budafok. A fővároshoz legközelebb eső lakótelep, a villamosvasut mentén. Még csak 600 házhely, mindegyike 150 és 300 négyszögöles, eladó 8t évi törlesztésre. Nyomatott utmutatók, tervrajz és szóbeli felvilágosítás a vállalat irodájában: Budafok, Beniczky-utca 3. sz. — Legközelebbi villamos megállóhely a Törley gyárnál. Telefon: Budafok. 64.

Magyar harzi kanári-tenyésztés D breccanben.
Kia madár dalát meg tudja érteni és annak "énekét" föl tud a becsülni. Kanári tenyésztés kezdése az felis tisztelemre gem rendelmenyvel. Minden, mit egy madár előadói képes, legyen az légy, mely hang, avagy csenög érces. Ami csak madárban kiválóan jó, tenyészdém-en mindezt fölhaladható. A rendelt madarat mielőtt elküldöm, tudásról előbb magam meggyőződom és ha hibás hangú, vagy rosszul énekel, nem tétetik nálam, hogy én azt küldjem el. A tisztelt rendelő nyugodt lehet tehát, hogyha nálam rendel, tudom nem szenved kárt. A lakas legkedvesebb díszre a szépen éneklő kanári madár. Kanári madarakat eddig sok pénzért adták a külföldnek. Ma már nincs szükség erre, mert a szakosított vezetés alatt álló Agoston magyar harzi kanári-tenyésztő telep Debrecen Hergő-utca 9. sz., grönnyörten fuvatózó, nemcsak új kanári madarakat szállít darabonként 7. 8, 10 és 12 forintért. Tenyészésre alkalmas remek szép nőstények darabját 2 forintért. A szállítás a legnagyobb hidegben is gondosan csomagolva, szavatosság mellett történik. Árjegyzék és utasítás ingyen. Számos elismert és köszönnőirat bírtokában. A legnagyobb tenyészőtelep és székéledési intézet.

Pénzt
akar Ön azonnal butorra, zongorára, varrógépekre, kerekpárokra és mindennemű kereskedelmi árukra, akkor forduljon bizalommal csak a régi Tauber céghez, Baross-ter 17. sz. Telefon: 149-90. 29387

Szabók részére
mindennemű zsinór, gomb és szabó-kellék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részv-társ, Nagymező-utca 46.

Sonka-pác
szepességi, 1 adag 1 sonkára utasítással 1 korona. 12 adag 5 korona. Felkai konzervgyár, Barta József Felka.

Koporsó asztalosok
részére mindennemű koporsók díszítéseit, összes temetkezési cikkek képes árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Ravatalgyár Részvén-társ. Nagymező-utca E. 46. sz.

Temetkezési
vállalkozók, intézetek, egyletek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a Budapesti Ravatalgyár Részv-társ. Nagymező-u. E. 46.

LEFKOVICS ADOLF
Budapest, VII., Wesselenyi-u. 51/E. Telefon 113-46. — Árjegyzék ingyen és bérmentve

Állások
mindenféle szakmából közzölve vannak az Országos Pályázati Közlönyben. Ingyen-mutatványszám. IX., Üllői-ut 55. (ezelőtt József-körút 88.)

10%-kal olcsóbb,
mint bárhol, legolcsóbb, legjobb és leggyorsabb butorárnaaz, 320 szobabutor a leggyorsabbútól a legfinomabb kivitelig választéka készlen áll jótállás mellett. Varga Mihály és Társa, Kristóf-ter 8., I. em.

olcsón

veszpenzért
vagy hirtelreped egy-eknek kedve 6 feltételek mellett szállítok teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosítatom, hogy ilyen

vehet
a leggyorsabbútól a legdrágább kivitelig mindennemű fajtát

BUTORT
Nagy Imre lakberendezési vállalkozó céll

BUDAPEST, Váci-körút 9. szám (Bejárat Szerecsen-utca 1., I. em.) Árjegyzék ingyen. Album 1 K.

KÖZIGAZGATÁS

A községek segélyezése.

Budapest, december 2.

A belügyi tárczának parlamenti tárgyalása alkalmával több képviselő felvetette a községek államilag leendő segélyezését.

Mi voltunk talán az elsők, akik már régebben rámutattunk a községek államilag való segélyezésének úgy szükségességére, mint az ilyen irányú kívánság legnagyobb mértékben való jogosságára és lapunk ma egy heti számában fejtegettük éppen, hogy ha a városok segélyezésének nincsenek pénzügyi akadályai és a segélyezés kérdése a közigazgatás általános reformjai előtt megvalósítható: úgy merőben igazságtalan eljárás a községekkel szemben akár az állam súlyos pénzügyi helyzetére, akár a közigazgatás készülődő reformjára való utalással a községek segélyezésének a legközelebbi jövő feladatai köréből való kikapcsolása.

A községek elintézési körébe évtizedek minden törvényalkotása újabb és újabb feladatokról rótt, úgy, hogy a községek és szerveik ma már jóformán összes szellemi munkájukat az állami közigazgatás funkciójának zavartalan menete érdekében áldozzák fel.

A községek, illetőleg a jegyzők meg is feleltek az állam által hozzájuk fűzött várakozásoknak, mert mindama teendők, amelyek hozzájuk utaltattak, kifogástalanul láttattak és láttatnak el. Hogy egyébre ne utaljunk, mint az adókezeltésre és az állami anyakönyvek vezetésére, beigazolást nyert, hogy a jegyzők, az adókezelés, kivetés, behajtás és biztosítás körül semmi kívánni valót maga után nem hagyó módon képviselik a kincstár fontos érdekeit és tapintatos eljárásuknak köszönhető, hogy a fokozódó közterhek nem okoznak a nép mélyebb rétegeiben messze kiható elégtelenséget; beigazolást nyert, hogy a jegyzők kitünően beváltak az állami anyakönyvek vezetésére és az ezzel kap-

csolatos, a házassági jogról szóló törvény végrehajtására, mert hiszen éppen a jegyzői kar iránti bizalmatlanság következtében annak idején szervezett önálló anyakönyvvezetői állások és az anyakönyvi felügyelőség intézménye a törvény életbelépte után nem egészen tíz év múlva beszüntetettek, világos bizonyosságra annak, hogy az anyakönyvek vezetése aggodalom nélkül utalható a jegyzői hatáskörébe és ugyancsak aggodalom nélkül mellőzhető ez irányú eljárásuk ellenőrzésére külön szerv fenntartása.

A bűnvádi perrendtartás életbelépte után a kir. ügyészségek a nyomozati teendők nagy részének ellátásával a járások főszolgabírait bízták meg s azoknak csak egy kisebb százalékát juttatták a jegyzők, illetőleg községi elüljáróságok elintézésé alá. Ma pedig, amint a statisztika igazolja, a bűnyomozatok kiosztása terén egészen ellenkező a kir. ügyészségek álláspontja, mert elvéve bízva meg ezek teljesítésével a főszolgabírákat, hanem majdnem kizárólag a jegyzőkkel végezteti. Ez is fényes bizonyosságra annak, hogy a kir. ügyészségek a községek által teljesített nyomozati teendők elvégzésével meg voltak elégedve s a jegyzők által teljesített nyomozatok annyira befejezettek voltak, hogy azok adatai kellő alapot nyújtottak a vádirat megszerkesztésére, illetőleg a vád elejtésének indoklására, mert kétséget sem szenved, hogy ha a jegyzők által teljesített nyomozatok unos-untalan kiegészítéseket, pótlásokat kívántak és így a kir. ügyészség részére lehetlenné tették volna, hogy az illető ügyet befejezhesse, a kir. ügyészség ma is éppen oly mérvben élne azon törvényadta jogával, hogy a nyomozással a főszolgabírókat bízzák meg, amint élt ezzel, amidőn a bűnvádi perrendtartásról szóló 1896. évi XXXVI. tcz. végrehajtásának első stádiumában állott.

Szóval bizonyos az, hogy a községek semmivel sem végzik rosszabbul a hatáskörükbe utalt állami feladatokat, mint a ren-

dezett tanácsú városok, sőt a tapasztalat a mellett bizonyít, hogy e feladatok elintézésének gyorsasága a községekben jobban biztosítva van.

A községek tehát, az állami feladatok terén, a rendezett tanácsú városokkal egyenértékű feladatokat végeznek. E feladatok tömege városoknál természetesen nagyobb, mint községekénél, mert hiszen a városok népességének nagyobb száma, fejlettebb társadalmi, gazdasági és kulturális élete a közigazgatás hatáskörébe eső feladatokat is nagyobb mennyiségben termeli. De az is kétségtelen, hogy az állami feladatok nagyobb része mégis a községekben oldatik meg, mert hiszen sokkal több ezerre rug a községek száma a városok számánál.

Az állami segélyezés nyújtásának egyik kritériuma tehát, az állam által átruházott feladatok azonossága és a községek részéről legalább is a városokkal egyenlőképpen való ellátása minden kétséget kizárólag fenforog. Tehát a községeknek segélyezése iránti kívánság joggal tehető követelés tárgyává.

Ami pedig a községek anyagi érdekei szempontjából teszi szükségessé azok segélyezését, e ponton határozottan a községek mellett szól minden körülmény.

A közigazgatási költségekkel agyonnyomorított községek saját fejlődésük érdekében anyagi áldozatokat nem hozhatván, természetes, hogy a fejlődésükben beállott stagnáció jövedelmeikben is állandó fokot mutat s közigazgatási természetű kiadásaiikkal nem nőnek aránylagosan bevételeik. A városok ellenben egy-egy vidéknek centrumát képezvén, központjai egy bizonyos geográfiai terület ipari, kereskedelmi és kulturális életnek; ott vannak a hatóságok, bíróságok s mindeme tényezők ugyszólván állandóvá teszik idegenforgalmát, amely idegenforgalomnak legnagyobb kontingensét éppen a környező községek lakói képezik. Ez az idegenforgalom lehetővé teszi a városokban új ipari és kereskedelmi vállalatok létesülését, amelyek új, meg új adóalapokat és alapanyagot szolgáltatnak a városok közjövödelmeinek fokozására. Az idegenforgalom révén emelkedik a városnak fogyasztási adó-jövedelme, mert hiszen legjobb fogyasztói éppen a falvakból beözönlő közönség, amely dolga vé-

Káméák.

— Balla Ignác új elbeszélései. —

A novemberi ködös éjszakában mint tüze: ligyó suhant a bécsi gyorsvonat Budapest felé.

Az egyik elsőosztályú fülkében nyulánk fiatal asszony ült a villamos lámpa alatt és olvasott. Az egyik ülés sarkából néztem. Szemem le volt hunyva, hogy észre ne vegye tolakodó fülkészemet.

Olyan volt, mint egy parisienne: öltözete divatos, anélkül, hogy feltűnő lenne. Magától értetődő minden csipke, minden redő, minden szegély. Ennek így kell lenni. Látszott az egész toilette modern.

De én nem a ruháját tanulmányoztam. Tökéletes természetnek vonalait néztem, finom kezét és fehér homlokát. Ezek tolmácsolták, némaságukban, minden gondolatát, érzelmeit. Vékony, hosszú ujjai, amint a könyv lapjait forgatva megreszkettek, a homlokán átsuhanó árnyak és testének ideges megmozdulásai elbűnültek, milyen szívvel-lelekkel követi az elbeszélést. Ennek így kell lenni. Látszott, az egész szereplő hősekkel, hősnőkkel.

Ülésemről nem lehetett a könyv címét meglátni. Pedig nagyon kíváncsiá tette a szép olvasónő mohó érdeklődése. Irigkedtem, dühösen féltékenykedtem arra a boldog szerzőre, aki annyira le tudja kötni a nő figyelmét, hogy az egyetlen egyszer se tekint föl a Lettisorokról.

A folyosójátó csapódására még is fölpillantott. Fiatal ember ment el a kupé mellett. Arra fordult és felsugárzó arccal állt meg az ajtóban:

— Nagyszerű asszonyom! — kiáltotta örömmel.

— Pozsonyban voltam, rokonoknál. Hát

— Montecarlóból jövök . . .
Az asszony nevetett. A fiatal ur melléje ült és savanyu arcot vágott.

— Ne csufoljon. Szegény leégett ember vagyok . . . Minden pénzem a banknak adtam.

— Ugy kell magnának. Maga javíthatatlan — Ugy, ugy, csak korholjon. De mégse. Hiszen hibámat nyomban követi a büntetés: Olaszországot akartam bejárni, s most itt kell majd tepszden ebben a ködben, ebben a szomorú világban . . .

— Tegyen ugy, mint én.

— Mit tesz maga?

— Balla Ignác-hoz menekülök.

— Kihez? . . . Balla Ignác-hoz? . . .

Ki az?

— Szégyelje magát! Érdemes nálunk írónak, poétának lenni, ha évek érdemes és sikeres munkája után azt kérdezik: Ki az!

— Kérem, kérem . . . Én ismerem — Vörösmartyt . . . ismerem — Petőfit, de . . .

— Nagyszerű! Petőfihez már eljutott! Na, mire megvénül, talán Arany János nevét is megtanulja. Hát kedves barátom, nincs igazsá. Sok élvezettől fosztja meg magát, amikor a most élő írónkkal nem ismerkedik meg. Sok gyönyörűségtől fosztja meg magát.

— Meglehet. De nem értem az összefüggést!!

— Ugy van a dolog, hogy Balla Ignác, ez a meleg szívű kitűnő poéta, akár verset ír, akár novellát, többnyire . . . majdnem mindig . . . Olaszországba viszi az olvasót. Ott merítetté tárgyát, impresszióit, élénk színeit . . .

— Szerelmes Olaszországba.

— Igen, eltalálta. Szerelmes Olaszországba. És meg van az a művészete, hogy ezt a

szerelmet másokba is szuggérálni tudja. Amikor — mint ma is — el fog a melancholia, amikor az őszi elmulás hangulata megszállja lelkemet, előveszem Balla Ignác valamelyik elbeszélést, vagy versét és már az első soroknál kiderül fölöttem az ég, kirügöznek a kopasz bokrok, melegen süt a nap, vígan röpködnek a pillangók . . . Itáliában vagyok!

— Ah, ah . . .

— De bizony! Higgye el . . .

— És, ha szabad tudnom, mi a Balla Ignác legújabb csodaterítő könyvének a címe?

— Káméák.

— Azok virágok?

— Édes barátom! Maga még azt se tudja, mi a Káméa?

Odanyújtotta balkezének a kis ujját.

— Nézze ezt a gyűrűt. Ennek onyx-köve

— Káméa. A régi egyiptomiak, rómaiak és tudom is én még milyen őskori népek faragták ki drágakövekbe domboru alakokat . . . ez itt Vénusz-fejet ábrázol.

— A magáét!

— Ezt vártam. Magától ezt várhattam csak . . . Nos a Balla Ignác elbeszélései ilyen kicsi, finomra kidolgozott Káméák. Van bennük némi szimbolizmus, ez azonban áttetsző

— mint a Káméa. És mint a muzeumok vitrináiban a világosság felé aggatott Káméák a topáz, ametiszt, smaragd színeiben csillognak, annyiféle színbe mártja Balla Ignác a tollát amikor Olaszországról ír.

— Igazán kíváncsiá teszi!

— Elvezet például elkalandozva a Careggi villába, melynek elhanyagolt, pusztulásnak induló kertjében egy napról a másikra jól ápolt rózsátó támadt titokzatosan. Botticelli — a nagy festő — kereste a rejtély kulcsát. Lejelkedett. És egy napkeltekor mit látott (ol-

vassa):

— A rózsás lánjalni fényben, ezüstlevelű

geztével csapatostul lepi meg a vendéglők asztalait. A falusi népnek a város felé gravitálása adja meg a módot a városnak arra, hogy a kövezeti vám bevételeivel utazait saját megterhelése nélkül modern mezbe öltöztethesse. Vagyis mindazon anyagi előfeltételek, amelyek a boldogulást előmozdítják, a falvakból özönlének bőfolyású patakokban a városok felé, hogy ezeket termékenyekké tegyék s a falvaktól elvont erőforrások oly arányban növelik a városok életterejét, mint esőkkéntik amazokét. A városok fejlődésének minden egy foka a falvak fejlődésének rovására esik.

Mint hogy ezek szerint kell, hogy a városok teherviselési képessége nagyobb legyen a községeknél, megtaláltuk az állami segélyezés második kellékét is, a községeknek erre való rászorultságát, amely bizonyára nagyobb, mint a városoké.

A községek ilyenformán éppen úgy, sőt jobban rászorgáltak az állam támogató kezére, anyagi segítségére, mint a városok, ha tehát nincs akadály a városok állami segélyezésének, ilyenek a községek segélyezésével szemben sem hozhatók fel.

Egyenlő jogok, egyenlő köteleességek, de hogy a községek éppen csak a köteleességek közül vegyék ki részüket, de jogokat, előnyöket ne élvezzenek, ez oly brutális elbánás lenne az állam részéről, hogy indokoltá tenné a községek passzív ellenállását.

Az tehát, hogy a községeknek, éppen úgy, mint a rendezett tanácsú városoknak államsegélyt kell adni, kétségtelen lévén, vita tárgyát csak a segélyezés módjai képezhetik.

A községek segélyezése fejében átengedheti az állam bizonyos jövedelmeit, illetve azok egy részét, például a fogyasztási adóknak meghatározandó százalékát, amely az jövedelem terhére azután a községek, a jegyzők és jegyzőségi alkalmazottak fizetését megfelelően rendeznek.

A segélyezés ezen módja mellett azonban a jegyzők és jegyzőségi alkalmazottak fizetése nem lenne egyöntetű, mert annak mérvére befolyással lenne a képviselőtestületek tagjainak több-kevesebb belátása. Mint hogy azonban egyedül az az igazságos,

hogy teljesen azonos munkákat végző, egyforma felelősség mellett működő tisztviselők legalább készpénzfizetésük összegét kapják egyenlő mérvben és törekedni kell arra, hogy a jegyzői jövedelmek azonos szolgálati idő mellett minél kisebb eltéréseket mutassanak: a községeknek fentebb érintett segélyezési módja annál kevésbé látszik alkalmasnak, mert a jegyzők és fukarkezü képviselőtestületek között a segély összegének felhasználása tekintetében áldatlan harcok kezdődnek és folytatnának.

Legalkalmasabbnak mutatkozik a jegyzők fizetésekiegészítéséről szóló törvény nyomán haladni, azzal a különbséggel, hogy meg kell állapítani a községek közbenjöttével, mily összeggel járjon a község, a jegyző (jegyzők), segédjegyzők és egyéb községi alkalmazottak fizetéséhez. Ezután be kell osztani a jegyzőket a X., IX., VIII. fizetési osztályokba, a segédjegyzőket a XI., X., IX., az egyéb alkalmazottakat pedig a XI., X. fizetési osztályokba s ezen osztályok illető fokozatai és a községek terhére megállapított fizetési összeg differenciáját a kir. adóhivatalok utján egyenesen a javadalmak kezéhez utalványozni.

Törtéjük azonban akár így, akár az első módot, akár valamely más formában a községek segélyezése: a segélyezés tényének be kell következnie s nem szabad más célra fordítatnia, mint a jegyzők és jegyzőségi alkalmazottak mostani nyomoruságos fizetésének javítására.

Községi közigazgatás.

A munkácsi botránny újabb fejezete. A munkácsi közigazgatási botránny, amelyet pár hete Gulácsy alispán leplezett le, egy újabb fejezete játszódott le tegnap. A folyamatba tett vizsgálat után tegnap megtartott rendkívüli közgyűlésen elfogadták Bernovics Gusztáv mérnök, Cserszky Adrián városi számvevő lemondását. A közgyűlés végkielégítésül kétévi fizetést szavazott meg a felmentett tisztviselőknek.

Megüresedett jegyzői állások. Hadad, segédj. á. 1000 K fiz., 200 K lakt., decz. 8-ig. Főszolgab. Szilágyosch.

Mezőhegyes, első, esetleg második segédj. á.

Az 1-ső jövedelme 1600 K fiz., 1 butoros szoba fűtéssel, világítással. A 2-iké 1400 K fiz. és 1 butoros ezoba fűtéssel, világítással. Deczember 12-ig. Főszolgabiró *Battonya*.

Csitalja, segédj. á. 1000 K fizetés. Deczember 10-ig. Főszolgabiró *Baja*.

Váralja, segédj. á. 1000 K fiz. Deczember 10-ig. Főszolgabiró *Bonyhád*.

Rafna, segédj. á. 1000 K fiz., 100 K lakt. Deczember 10-ig. Főszolgabiró *Boksánbánya*.

Jászkorajenő, 2 segédj. á. 1000—1000 K fiz. Deczember 16-ig. Főszolgabiró *Abony*.

Tökésfalva, segédj. á. deczember 8., délelőtt 11-ig. Főszolgabiró *Ilosva*.

Roskány, segédj. á. 1000 K fiz. Deczember 10., délután 5-ig. Főszolgabiró *Marosillye*.

Komlós, segédj. á. 1000 K fiz. Deczember 15., délelőtt 10-ig. Főszolgabiró *Ilosva*.

Alsóbajom, jegyzői á. 1600 K fiz., 160 K lakt., 400 K átalányok, decz. 17-ig. Főszolgab. *Dicső-szentmárton*.

Csűrlye és Magyarpeterd, 2 körj. á., mind-egyik 1000 K fiz., 400 K lakt., decz. 5-ig. Főszolgabiró *Torda*.

Magyarvalkó, segédj. á., 1000 K fiz., 120 K lakt., decz. 10-ig. román nyelv szükséges. Főszolgab. *Bánffyújnyád*.

Ujkécske, adóügyi segédj. á., 1000 K fiz., 240 K lakt. Deczember 15. d. u. 5-ig. Főszolgab. *Kiskunfélegyháza*.

Osorvás, pénztári ellenőri á., 100 K fiz., 200 K lakt. Decz. 10. Főszolgab. *Orosháza*.

Sajókazincz, segédj. á., 1000 K fiz., 120 K lakt., decz. 19. Főszolgab. *Sajószentpéter*.

Érd, II. segédjegyzői anyakönyvv. á., 100 K fiz., 100 K lakt., 48 K tűzfiaát., decz. 14-ig. Főszolgab. *Adony*.

Megüresedett községi orvosi állások. Beresztőcz, közs. orvosi állás, 1600 K fiz., 200 K lakt. 3-éves korpótlék 4 ízben, évi 1200 K fizetési pótlék, szabadlakás. Deczember 15-ig. Főszolgabiró *Pancsova*.

Izsák, II. orv. á., 1400 K fiz., 500 K lakt., látog. díjak. Decz. 11. d. u. 4-ig. Főszolgab. *Kun-szentmiklós*.

A rovatvezető üzenetei.

Kérdés: Az új képviselőtestület megválasztása után a jegyző-választást a folyó évben az új, vagy régi képviselőtestület hivatott-e eszközölni.

Válasz: Ha az új képviselőtestület megválasztott, akkor a választás joga ezt illeti, mivel ugyanez gyakorolta már a választás alá kerülő eljárókra nézve is a kijelölés jogát.

— Van még?

— Van bizony... A szépe, a java még csak most következnek. Alig várom, hogy folytathassam.

— Elküld?!?

— Nem... dehog. Isten ments. Örülök, ha megvertem volna ennek a finom felkű, csapongó invencziójú, széptollu írónak...

— Ez sikerült is. Hogyné! Akinek ilyen szószólói vannak! Szabad kérem...

— Mit?

— Hogy nekem kölcsönözze a „Káncák“-at, ha majd kiolvasta...

A fiatal asszony hátradőlt a páruázott ülésen és kaczagott. A könyve kibuggyantak, a keble hullámozott és csak kaczagott, kaczagott.

A gavallér bámulva kérdezte:

— Mi lehet?

— Hát ez maga!... Hát ilyen a magyar ember! — mondta az asszony, amikor végre magához tért. — Elmegy Monte-Carloba, elveszít egy vagyont! A Király-díj napján — ott voltam... láttam! — ezeket hágy a totalisateurnél... de egy magyar író könyvétől sajnál 4—5 koronát! Nem, nem barátom! Könyvet elvből nem kölcsönözök. Menjen *Singer* és *Wolfner*hez, a „Káncák“-at ott adták ki. Vegye meg! Most pedig hagyjon olvasni.

A fiatalember kezét csókolta, meghajította magát és távozott. A hölgy pedig izgatottan kapott a könyv után s újra belegrúlt az olvasásába. A következő pillanatban ismét látta hosszu ujjainak reszketését és a fehér homloka előtt elsuhanó árnyakat. Iparkodtan kitalálni, hogy mit a szegény, szép Ornella sorsa izgatja-e... most pedig Signora Fortunata Andolfattoval suttogja-e: „Madonna mia!“

clajfák, sötétzöld lombu babérbokrok és vérpiros virágu gránátalmafák között esodálatos csoport sürgött-forgott. Mintha egy gyönyörű jelenet elevenedett volna meg az ősi pogány-rág aranynapjából, amelyeket már eltemetetteknek vlt és amelyeknek derűjét megtagadta. Födetlen, fehér lábú istennők és gráciák lebegő ritmussal lejtettek a dúsöld fölé, könnyedén, mintha egy álomnak fehér víziói lennének. Karesu testük könnyű, fehér, átlátszó fátyolba burkolva, világított elő a lombok közül, csak egyiküknek fátyolszerű ruhája volt nehéz, ragyogó selyemvirágokkal hímzett. Megismerte... Bianca luza volt, Giovanna.

— Lánytestvéreivel és lánybarátaival együtt — Bianca is köztük, meg Lorenzo is — azon munkálkodtak, hogy neki szépségek, vidítsák fel a szomorú kertet... és *(Olvas)*: „színes képek rajzoltak, kergetőztek fantáziájában, gyönyörű derűs harmónia lett urrá a lelken és... és Botticelli megfestette Primavera.“ Nem szép?

— Szép. De... mi az a Primavera.

— Hjah, ha maga nem ismeri a Tavaszt, Botticelli remekművét!... Hasonló költészet ragyogja be a többit is: Gigia, a márványvéső leánya tilos találatát ad d'Ambra fiatal sekrestyének. A vén Ciechi bevádolja őket. Fabio, a bölcs városbíró vizsgálja az ügyet. A szerelmesek tagadnak s Fabio elrendeli, hogy az árulkodó kezét az „Igazság szájába“ dugja. Ez a Bocca della verita egy vigyorgó tritonfej, melyről az a monda járta, hogy a hazug kezét megharapja. Ciechi bátran engedelmességet, de már a következő pillanatban kirántotta a kezét, melyen piros foltok, marások helyei étek. Keze felpuffadt, arca elrökölt s egyszerre csak elterült holtan. *(Olvas)*: „Az igazság szája pedig vigyorgott még most is. Kajánul, ördögiesen. És vele nevetett d'Ambra, aki egész skorpiófészkét rej-

tett a triton szájába, amely így összemarta az árulkodó öreg Ciechi.“

— Ejnye! Nagy hurok volt az a sekrestyés... de mért is árulta el a szerelmeket az a Ciechi. Mert hát a szerelmem...

A szép asszony szavába vágott. Egészen átszellemült a tárgyától.

— Remek a „esodálal váza“ leírása is! *(Olvas)*: „Az alapszínét nem is lehetett meghatározni. Különös, hamvas tejfehér ragyogásban halovány rózsaszínű árnyalatok szunnyadoztak, amelyek olykor tüzesen fölvillogtak; máskor kékes tónusok folyták körül és ilyenkor olyan volt, mint valami egzotikus kék virág, amely még nem nyitotta meg teljesen kelvét; néha zöldes, hideg fényvályók csillogtak föl rejtélyes üvegtestéből, mintha valamilyen halálosztó mérgeket rejtgettek volna lenne és most e mérgek minden misztikumuna átözürödné, ott villódzna a törékeny, vékony üvegfalon.“

— Teringette! Ha enyém lehetne ez a fura váza!

— Így gondolkozott az a tanárfele ember is, aki nap-nap után járt a múzeumba, csak hogy ezt a vázát lássa. Egészen a beteg volt. Szinte beleőrült. És beléje fészkelte magát az a rögeszme, hogy bírnia kell azt a esodavázát. Üvegmetező gyémántot vett, ki vágta a vitrina üveglapját, benyult a résen és amikor a kincshez nyúlt, a halhatatlan szép-éggü váza apró, zománcos ereztű szilánkokban omlott szét. *(Olvas)*: „Ugy érezte, hogy rettentő, megbocsáthatatlan, földázhatatlan gyilkosságot követett el és amint a kezére nézett, úgy látta, mintha véresepek piroslanának rajta... — Nos, mit szél hozzá?“

— Soh'se hallottam még ilyen szépen felolvasni! Csupa muzsika minden szava!

— Muzsika szél minden szóból... ez az igazság!

Kérdés: W. F. a község köztalálékba felvett a képviselőtestület által, most azonban nem hajlandó a felvételért szabályrendelítéleg megállapított díjat megfizetni, kérdés, van-e a képviselőtestületnek joga a felvételt kimondó határozatot hatályon kívül helyezni?

Válasz: Nincs joga, mert a fizetés megtagadása csak azt vonhatja maga után, hogy a felvételi díj az illetőtől közigazgatási úton behajtassék.

Kérdés: Joga van-e a községnek a községi vadászterületet bérlettel nélkül átengedni valaki számára?

Válasz: Nincs joga, mert az 1883. XX. t.-cz. értelmében a vadászterületek bérebeadandók.

Kérdés: A rendezett tanácsú városok jegyzői igényt tarthatnak-e pótdómentességre?

Válasz: Nem, mert az 1886. XXII. t.-cz. 138. szakasza csak a kis- és nagyközségekben alkalmazott jegyzőkre vonatkozólag mondja ki a községi pótdómentesség kedvezményét, a törvényben biztosított kedvezmények iránti intézkedések pedig szorosán magyarázandók.

Kérdés: A névváltoztatást, annak megtörténte előtt kelt okmányokra ki van hivatva rávezetni?

Válasz: Azon hatóság, amely az okmányt magát kiállította, mert hiszen annak fogalmazványára, vagy a törzskönyvben, amelyből kiállított, szintén át kell vezetni a névváltoztatás tényét, hogy a hatóság irattárában fekvő példány megegyezik a fél kezében levővel.

JOGÉLET

A házasságközvetítési díj.

Budapest, december 2.

Akármiilyen hatalmas erkölcsi intézmény is a házasság, annak megkötésénél igen gyakran nem csupán az erkölcsi, hanem az anyagi szempontok is az irányadók. Ami érthető is, mert a házasságkötés csak szaporítja a háztartás terheit, hiszen két ember megélhetése csak többbe kerül, mint egyé.

Már most elég sokszor előfordul, hogy vagy a szegény völégény gazdag menyasszonyt és fordítva, a jómódú apa leánya számára megbízható rendes férfi embert keres élettársul s az ily keresést szintén igen gyakran rábízzák egy harmadik személyre, aki alkalmasabb is ilyen szereplésre, mint a közvetlenül érdekelt felek.

Amde a mai drága világban ingyen nem szoktak az emberek embertársaik érdekében eljárni; ennél fogva természetes dolognak jelentkezik az, hogy az ilyen házasságot közvetítő siker esetében jutalmat is igényel. Sőt a kevésbé szemérmes közvetítő eleve kiköti magának a díj összegét is s rendszerint irást, sőt váltót is vesz róla.

Amikor a közvetítő már összehozta a feleket s a házasság rózsalánczai fűzik össze az ifju vagy nem ifju párt, akkor sort kellene ejteni az ígért közvetítő-díj fizetésére. De fizetni a századik ember sem szeret s azért elégszer előfordul, hogy per folyik a házasságközvetítési díjért.

A kérdés már most az: tartozik-e jogilag a fél az ígért házasságközvetítési díjat megfizetni avagy sem? Azért mondjuk jogilag tartozik-e, mert erkölcsi fogalmak szerint az ígért megtartása kötelező. A joggyakorlat ebben a tekintetben jó ideig ingadozó volt. Egyszer megítélték bíróságaink a házasságközvetítési díjat, máskor nem. Amikor az ilyen díjat megítélték, akkor indokul nem igen hoztak fel mást, mint azt, hogy az alperes megígérte a sikeres közvetítés esetére a fizetést, a közvetítés sikerült, tehát alperes tartozik fizetni. Amikor azonban az ítélet elutasító volt, akkor a házasság erkölcsi és társadalmi jellegéből merítette indokait, amely jelleg nem engedheti meg, hogy a házasság nyereszkedésre irányuló közvetítés tárgyául szolgáljon.

Mielőtt a legújabb egyöntetű joggyakorlat ismertetésére áttérnénk; vizsgáljuk meg közelebbről a házasság közvetítésének általában való jogi megengedhetőségét.

A házasság erkölcsi és jogi intézmény, amelyet ugy az erkölcs, mint a jog a házassalandók szabad választása alapján létesülő egyesülésnek tekint. A házasság két külön-nemű embernek legbensőbb életközössége egy egész életre kihatóan. Ilyen mélyreható kö-

telék létesülésének szabadságát meg kell védeni, mert a házasságon alapul a család, a társadalom és az állam. Óriás fontosságú érdekek függenek tehát a jóra való házasságtól; ha a házasságok többsége nem bír erős erkölcsi alappal, úgy hiányzik a társadalom és az állam egyik leghatalmasabb talpköve: a tiszta erkölcs.

Ezen az alapon teljesen jogosult volna azt mondani, hogy tilos a házasságkötés közvetítése, akár ingyenesen, akár díjért történik az. Ahol a közvetítés szerepel, ott már nem az erkölcsi és érzelmi motívumok lesznek a házassalók egyesülésének a kapcsai, hanem a legkülönbözőbb más érdekek, amit a vagyon, a rang, a társadalmi előbbrevalóság, a biztos megélhetés stb. Viszont azonban annak megtiltása, hogy házasságokat közvetíteni lehessen, azt vonná maga után, hogy minden kiderített házasságközvetítés büntetendő legyen. Ez azonban mégis tulságos belenyúlás volna a magánéletbe s pedig minden jogos érdek nélkül; mert ha a házassalók a közvetítéssel meg vannak elégedve, akkor minek őket és a közvetítőt büntetni. Ha pedig nem sikerült a közvetített házasság, amugy is meg vannak büntetve a házassalélek.

Ime, ez is példa arra nézve, hogy az állam tulságos beleavatkozása az egyes életébe, nem szükséges, sőt nem is czélszerű. Amde egészen szabadon megengedni még sem lehet a rendszerint érzelmi közösségből eredő házasságoknál mellékérdekek alapján való közvetítését. Nem különösen az olyan közvetítést, amely a közvetítő vagyoni érdekét is szolgálja; mert ezzel istápolva lesz a házasságkötéseknek üzleti alapra fektetése. Ami különben a szabad választás esetében közvetítés nélkül is megtörténik. Amde ekkor a házassaló lelke rajta!

Az eredmény ezek után nem lehet kétséges. Felesleges zaklatás nélkül a házasságközvetítésnek büntetéssel való tilalmazása nem lehetséges. Tehát általában eltiltani a közvetítést nem indokolt, nem is okos dolog, mert sokszor szükség is van közbenjáróra, mert a házassághoz nemcsak szerelem, hanem sok egyéb is kell, még ha szabad választással találjuk is meg életünk párját.

De az a közvetítés, amely a saját anyagi érdekéből törekszik házassalókat az igába hajtani, még sem nyerhet jogi védelmet. Innen van, hogy a házasságkötés ügyletszerű közvetítése nem lehet ipari foglalkozás és ily közvetítés gyakorlásához nem is adható iparigazolvány. Innen van továbbá, hogy a házasságkötésnek ellenérték díjért való közvetítése az újabb egyöntetű bírói gyakorlat szerint a jó erkölcsökbe ütköző jogügylet; mivel pedig ily jogügyletekből eredő követelés bírói általam nem részesül, ennél fogva bíróságaink ily közvetítő díjat meg sem ítélnék. Természetesen akkor sem, ha váltóba van burkolva ez a díj; de persze ekkor a váltóadás tartozik bizonyítani, hogy a váltóösszeget voltaképen házassági közvetítési díj kiegyenlítése végett vállalta kifizetni.

Lehetséges azonban, hogy akár az ingyenes, akár a díjért közvetítésre vállalkozó a megbízója rendelkezése folytán olyan eseményeket visz véghez, amelyek költséggel járnak, pl. elutazott a menyasszony szüleihez, avagy a más városban levő telek-könyvi hatóságához stb. Ezen eljárásaiért felmerült költséget t. i. a kiadást és az időmulasztást követelheti, ha bizonyítani tudja, hogy ezekre az eljárásokra megbízást kapott.

Háziur és lakó. Egy kölni háziur gyermektelen házaspáraknak csak azzal a feltétellel adta ki a lakásokat, ha a lakók arra kötelezték magukat hogy gyermekük jövőben sem lesz és ha lesz, 1000 márka bánatpénzt fognak fizetni. Megesett, hogy az egyik házaspárhoz mégis elszállt a golya, amire a háziur az 1000 márka bánatpénzt követelte s nem kapván meg, perelte. A bíróságok azonban elutasították a háziurat keresetével, mert az alperesek kezdettől fogva nem voltak abban a helyzetben, hogy a vállalt szerződési kötelezettségnek megfelelhessenek, mert rajtuk kívül álló természeti tényező az, amely ellenében nem küzdhettek s így az elvállalt kötelezettségük érvénytelen és ehhez képest az érvénytelen kötelezettség megsértéséért sem jár bánatpénz.

IRODALOM.

*** Emberek és gazemberek.** (Regény egy kötetben. Irta: Pogány Dániel.) Próbálgatások, elmosódó jellemrajzok és szétfolyó unalmas eszelekmény jellemzik azt a munkát, melyet Pogány Dániel „Emberek és gazemberek” címen hozott nyilvánosságra. E regény a szó szoros értelmében véve nem is regény, hanem egy összefüggő novella-sorozat, melynek minden egyes részlete arról tesz bizonyosságot, hogy írója kevés készséggel és még kevesebb költői fantáziával bír. Motívumai érdektelenek és sablonosak, kompozíciója naiv és a munka olyan technikai fogyatékoságokban szenved, melyek egymaguk képesek tökéletesen a legbrilliansabb ötleteket. Pogány Dániel az idealista, az eszmékért rajongó férfi és az utilitarista társadalom küzdelmét akarja bemutatni s megírja azt, amit már százszor megírtak szebben, romantikusabban és tökéletesebben: az idealizmus csődjét. Elhibázza azonban a dolgot már ott, mikor hőseit übermenschnek jellemzi s megkonstruálásakor megfeledkezik azokról a tényezőkről, amelyek elő, az igazi ember elmaradhatatlan jellemvonásai. Tílyenformán hőse élettelen, rideg gépezet, melybe van állítva egy munka keresztülvitelére. Az olvasó nem is érezhet semmi közösséget vele, éppen ezért a tragikuma nemhogy szánalmat vagy részvétet ébresztene, de egyszerűen nevelés. A hősnaiútása vetekedik az író naivitásával s a tragikumát nem az erősebb ellenfél győzelme idézi elő, hanem a saját naivitása. Ez a főhős konstrukciójához hasonló többi alakjának megkonstruálása is. Ravasz üzletemberek, apró gyermekhazugságokkal igyekeznek félrevezetni egymást, kegyetlen zsarnokok utcaz gyermekek fogásait üzik s kérges agyu parasztok Marx fejével gondolkodnak, szóval a nagy mese-visszaságban a naivitásnál csak a logikátlanság nagyobb. Ezzel pedig azt hiszem, már eleget is mondtam Pogány Dániel halva született munkájáról, mely minden bizonynyai a község szemében sem lesz más, mint egyike azoknak a tucsat-munkáknak, melyekkel félkészültségű, élettelen s még rutinnal sem bíró kezdő emberek szokták meglepni az olvasóközösséget. A munka Benkő Gyula kiadásában jelent meg izléses kivitelben. (— ta.)

*** Könyv az automobilról.** Végre magyar nyelven is megjelent egy könyv az automobilról. Szerzője Mihály Dénes. Nagytalentedű fiatal ember ez, aki rendkívüli tudással, szakértelemmel és világos nyelvezettel írta meg sofförök és automobilozók részére a könyvét. Akik ezt a művet elolvassák, azok az automobil megismerik, vele bánni tudnak s lehetőleg sikerrel a vizsgát, ha sofförök akarnak lenni. Igen nagy előnye ennek a könyvnek, hogy a laikus is megérti és nincs szükség előzetes ismeretre. Mihály Dénes ismerteti leírásban és ábrákban az autó szerkezetét, az akkumulátor-töltést és felsorolja a rendőrségi rendelkezéseket az automobil körül. A könyv valóban hasznos és hízagypótló, mert eddig egyáltalában nem jelent meg magyar nyelven ilyen ismertető könyv. A Lampel R. könyvkereskedésében, igen csinos kiállításban jelent meg. Ára kötve 2 korona 50 fillér.

*** Uj magyar Darwin.** Darwin főmunkája, a *Fajok keletkezése*, amely a természetudomány világfelfogását annak idején teljesen átalakította, már igen hosszú idő óta nem volt kapható magyar fordításban. A régi fordítás, amelyet a Természetudományi Társulat készítettett 1874-ben Dapsy Lászlóval, régen elfogyott s új kiadása nem jelent meg. Bizonyára azért, mert ez a fordítás ugyszólván teljesen elavult, sőt már megjelenése idejében sem állt nyelvünk fejlettségének akkori színvonalán. A főhibája számos lényeges félreértésen kívül az volt, hogy Darwin terminológiájára nem teremtette meg a magyar egyenértékű terminológiát, hanem zavaros összevisszaságban használta és gyártotta az új magyar mükifejezéseket. Ez volt egyik és talán legfőbb oka annak, hogy a darwinizmus terminológiája még máig sem alakult ki teljesen nyelvünkben s a szaktudások is végyesen használják a faj, válfaj, változat, tenyészfaj, kiválasztás, kiválogatódás stb. kifejezéseket. Nagy jelentőségű éppen ezért Darwin főművének most megjelent új magyar fordítása, amelyet ismert nevé jeles műfordítónk, dr. Mikes Lajos készített. Az új fordítás főerénye az, hogy gondos mérlegelés alapján, számba véve a 40 év óta forgalomba került összes mükifejezéseket, kiválasztva közülök a legjavát ahol kellett újat is teremtve pontos terminológiát állapított meg, amelyet következetesen és logikusan használ végig az egész munkában. Természetes, hogy az egész fordítás rávall dr. Mikes Lajos ava-

tott tollára és lelkiismeretességére és az új magyar Darwin a fordító egyszerű, világos és magyaros prózájában valóban élvezetes olvasmány, amely teljeseen pótolja magyar ember számára az angol eredetit. Elismerés illeti a hézagpótló, komoly, nagy munkáért a fordítót; de elismerés illeti az Athenaeumot is, amely a Fajok keletkezését igazán szép köntömben juttatta a magyar közönség kezébe. A Fajok keletkezése két vastag kötet, és mint a Természettudományi Könyvtár két legújabb kötete jelent meg. A két kötet ára füzve 15 korona, izléses vászonkötésben 20 korona.

* Védjegyjogi döntvénytár. Az ipari és a kereskedelmi életben jóformán napról-napra nagyobb jelentőségre tesz szert a védjegyjogi oltalom kérdése. Az ipari termelés sokoldalúságával és a versenyviszonyok súlyosbodásával egyenes arányban szaporodnak a tisztességtelen verseny kinövészei is. Az a gyáros és kereskedő, aki kitűnőnek bizonyult áruját óriási áldozatok árán tette ismertté azáltal, hogy bejegyeztetett védjegyét sokszor százazrekre kerülő reklám által közfoglalomra tette, egész vagyont közzéadhatja akkor, hogyha eltűri védjegyének utánzását és ezáltal el hagyja hódítani nagynehezen megszerzett fogyasztó közönségét. Ezért ma már a védjegyjogi ügy a legfontosabb nemzetközi ipari jogintézmények közé tartozik. A védjegyek rohamos szaporodása természetszerűleg maga után vonja a védjegyjogi összeütközéseket is, úgy hogy ma már a védjegyjogi körül egész külföldön és bonyolult joggyakorlat fejlődött ki. Sajnos, a magyar védjegyjogi irodalom eddig még nem nöött ki a gyermekekizipéből s míg a jog egyéb ágaiban a döntvénytárak egész sora fölött rendelkezünk, addig védjegyjogi döntvénytár eddig egyáltalában nem jelent meg. Ez érthető is, hiszen az első döntvénytár írójának levéltári kutatások alapján kellett dolgozni. Ezt az óriási feladatot oldotta meg a lehető legsikerültebben dr. Szász János, aki az 1895 óta összegyűjt joganyagot a különböző irattárakban rengeteg munka és anyagi áldozatok árán kiváló hozzáértéssel egyeztetve alkalmasan nagyobb kötetben most „Védjegyjogi döntvénytár” címmel közzétette. Az óriási anyagot dr. Szász, ki a legképzettebb védjegyjogászunk egyike, kitűnő módszer szerint csoportosította úgy hogy a hatalmas kötet könnyen kezelhető és nélkülözhetetlen segédkönyve lesz mindazoknak, akik akár mint védjegytulajdonosok, akár mint ügyvédek vagy bírák a védjegyjogi terén mozogni kénytelenek. De megbeszélhetetlen hasznára lesz ez az ültető munka az elméleti jogtudományoknak is, mely egy jól kiaknászható forrásunkat nyert dr. Szász szép kiállítású és az Athenaeum kiadásában megjelent könyvében.

* Az Új Idők most megjelent 49. száma Herczeg Ferenc gyönyörű regényének, az „Álomország”-nak megkapóan szép fejezetét hozza. Szintén Herczeg Ferenc új mesekönyvéből találunk mutatós „Szarkavér” címen. Novellát Lovik Károlytól, az e héten eldöntött Péczely-díj nyertesétől közöl a lap. A „Képviselő naplója” kedves humor mellett ott találjuk még a számban Lyka Károly egy kedves cikkét a lakásművészetéről. Egy másik cikk Budapest új alpolgármesteréről, dr. Bódy Tivadarról szól. A képek közül kiemeljük Gauduschek Erzi fényképét, Mühlbeck Károly ötletes felvételeit. Az Új Idők kiadta Mühlbeck Károly arcképét, mely a művészt otthonában ábrázolja s mely a kitűnő festőművész tisztelőinek bizonyára kedves meglepetést fog szerezni. Az Új Idők előfizetési díja negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal és szerkesztőség Budapest, VI., Andrassy-ut 10. szám.

* A Nyugat, Ignóty, Fenyő Miksa és Osváth Ernő szerkesztésében megjelenő szépirodalmi és kritikai folyóirat december hó 1-én megjelent 23. száma igen gazdag és érdekes tartalommal jelent meg. Tartalom: Schöpplin Aladár: Mórész Zsigmond regényei. Ady Endre: Levél-féle Mórész Zsigmondhoz (Vers.). Füst Milán: Oda Mórész Zsigmondhoz. (Vers.) Elek Artur: Parsang (Novella). Lengyel Géza: A halász-bástya építője Schellek Frigyes. Kaffka Margit: Utólszó a Igrán. (Vers.) Szini Gyula: Az építész meséje. (Novella). Ambrus Zoltán: Schnitzler Arthur I. Kosztolányi Dezső: Versek. Halász Imre: Gróf Andrassy Gyula legújabb életé. Erdős Dezső: Templomos Stupeckzy. (Novella.) Telekes Béla: Kleist. (Vers.) Mórész Zsigmond: A esztők. Figyelő: Ignóty: Előszó a Nyugat almanachjához. Kuncz Aladár: Lévy József. Elek Artur: A csavargók poétája, Richepin. Karinth Frigyes: Kosztolányi Dezső: Bolondok. Szabó Dezső: Spanyol dolgok. Teleky Géza: Julius Meier-Graefe: Hans von

Márés. Lengyel Géza: Kóber Leó. Karinth Frigyes: „Az ajsza fia”. Heltai Jenő: „Leányvásár”. Bán Ferenc: „Ludas Matyi”. Fekete Miklós: „Haláltánc”. Bálint Aladár: Három bemutató az Operában. Ujhelyi Nándor: Paul Poiret. Disputa: Ignóty, Vágó József. Nyugat lírei. A Nyugat főmunkatársai: Ady Endre, Ambrus Zoltán, Babits Mihály, Halász Imre, Hatvany Lajos, Mórész Zsigmond. A Nyugat előfizetési ára egész évre: 24 K, félévre 12 K. Egyes szám ára 1 kor 20 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal V. Mérleg-utca 9. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

* A „Magyar Figyelő” most megjelent 23. száma néhány rendkívül érdekes forrás-tanulmányt közöl. Steier Lajos „A tót kérdés” című értekezése kezd, amely talán az első modern összefoglaló és történelmi feldolgozása a hazánkban annyira aktuális szláv nemzetiségi kérdésnek. A másik forrás-tanulmány Bothár Dániel tanulmánya „A Magyar Nemzeti igazgatóság történetéhez”, amely a soproni evangélikus liceum könyvtárából vett új és eredeti adatokkal elsősorban a magyar légióknak elveszettnek hitt jegyzőkönyveiből az emigráció történetéhez új és eredeti adatokat szolgáltat. Új szempontokat ad Palágyi Menyhért „Szociális biológia” című tanulmánya is, amely szerzőnek az evolúzióról alkotott új elméletét tárgyalja. Divald Kornél, kiváló műtörténészünk „Hézagok a Szépművészeti Múzeumban” feliratu tanulmányában művészi szempontból igen érdekes dolgokat mond el. A szépirodalmi részben találjuk Zilahi László novelláját, „Az élő hajnalhasadás”-t és ide sorakozik Ambrus Zoltán színházi szemléje, amely a kiváló esztétikusnak szokott magas nívóján áll. A „Feljegyzések” rovat czuttal különösen gazdag. Nagyon érdekes benne Tisza István egy rövid levele, amelyben a Görgye-problémához új adatot szolgáltat. A Magyar Figyelő előfizetési ára negyedévre 6 korona. Kiadóhivatal Budapest, VI., Andrassy-ut 10.

* A „Vasárnapi Ujság” december 3-iki száma szép képekben mutatja be a budapesti Népeperát, a berlini magyar esküvőt a Szögyén-Marich családban, a zirczi apátságot, Kernstock Károly festményeinek kiállítását, a Sumurun előadását a Vígyszínházban, a Mórész Zsigmond-matínét a lakásberendezési kiállítást, a római konzisztórium egy ülését a pápa jelenlétében, hadi repülőgépeket. Szépirodalmi olvasmányok: Kaffka Margit regénye, Szász Béla verse, Szabonyi József novellája, Atherton angolból fordított regénye. Egyéb közlemények: Casals, a Budapesten járt világhírű gordonkaművész arcképe. Alexander Bernát színházi levele, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona negyven fillér.

* A Természettudományi Közlöny december 1-jei száma a következő tartalommal jelent meg: Szádeczky Gy. A kissármási metángáz kiőrése és az Erdélyi medencének régebbi iszapvulkánjai, fortyogói (10 képpel); Sánta L. A lombohullás (1 képpel); Hankó V., Preysz Mór, a „pasztörözés” a feltalálójá; Csapody J. Fakavics; Gorka S. Az aviatikusok betegsége; Windisch R. A liszt fehérítése; Windisch R. A sajt emészthetősége. Ezenkívül a füzetet a rendes rovatok, levélzsekény, kérdések és feleletek stb. egészítik ki.

Szerkesztői üzenetek.

— Magánlevelek írására nem vállalkozunk. —

— Kéziratokat vissza nem küldünk. —

M. J. Nyiregyháza. Évenként lehet jelentkezni az Orsz. Szépirodalmi Akadémia igazgatóságánál felvételi vizsgára. Ha énekesnek készül, akkor vagy a Rákosi vagy a Székesegyházi iskolájába kell felvételtetnie magát. Jelentkezni lehet minden év szeptember havában felvételre.

H. B. Tencsén. Tegnap számbunkban megjelent a pénzügyminiszter rendelete, az felvilágosítást ad a kérdésre.

Imádon. Majd módját ejtjük, hogy egyik-másik közlök jöjjen. Egyelőre azonban annyit van előtte, hogy még nem kerülhet sorra.

P. Zs. Nagybeszterek. Csakis lakásukon. Az első Városligeti fasor 3. sz. alatt lakik, a második a Pannónia-szállodában.

Sorsjegyekről.

D. Gy. előzető. Kérjük, közölje velünk kötvényeit számát, s mi utána nézzünk, sorsolták-e? Nyertek: K. G. ny. tanító Fecs, a 3155—33. sz. 13 koronát, a 3796—32. sz. 14 koronát nyert. A többi nem nyert. — F. I. ref. lelkész Érkeserű. 4790—6. sz. és 4800—100. sz. 4—4 koronát nyert. — A. I. Szentegyházfalva. 53665. sz. 200 koronát nyert. — B. R. Kozlovár, az első 100 koronát nyert.

Nem nyertek: R. I. Nyerő. — Jestsenszky H. Vizsámenőleg is utána nézzünk. — M. K. Mészhegyes. — K. P. Lajosmizse. — L. A. Kassa. — Kisgárd. — Kovács iparosok.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap majdnem mindenütt volt csapadék, melynek mennyisége átlag 5 mm. körül ingadozott. A hőmérséklet egyenletes eloszlású és magasabb a normálnál; a tegnapi maximum 15 C. fok volt Nyiregyháza, a minimum pedig —2 C. fok Boffalun és Tátrafüreden.

Prognózis a következő huszonnégy órára:

Az időjárásban lényeges változás nem várható. (Sürgönyprognózis: Változás nem várható.)

Állomás	Légnyomás mm. 100 +	A hőmérséklet Celsius centigrádusban	Mélterület és irány	Felhőzet	Csapadék mm.		Hőmérséklet	
					max.	min.	max.	min.
A.-Bistina	70.5	1.8	E	2	—	6	0	
Ungvár	69.0	8.8	EW	1	4	8	1	
Késmárk	70.4	1.4	N	1	4	8	1	
Losoncz	69.1	8.8	NW	1	4	8	1	
Ógyalla	68.7	3.8	N	1	4	2	6	
Budapest	68.6	4.9	E	1	4	2	6	
Hérvény	69.8	1.1	N	2	2	5	6	
Kecskemét	68.9	2.6	N	1	1	6	7	
Pécs	69.1	3.6	N	1	1	7	8	
Zágráb	68.6	5.5	ESZSZE	1	1	5	5	
Fiume	66.4	6.4	E	1	1	7	5	
Szeged	68.3	8.8	N	1	1	6	2	
Temesvár	69.2	2.8	ESZSZE	1	4	5	5	
Nagyvárad	68.9	2.0	E	1	4	5	0	
Kolozsvár	70.1	1.2	N	1	4	1	0	
Nagysebő	68.6	1.3	SE	0	4	4	2	
Szatmár	—	4.4	SW	0	4	1	8	
Eger	—	4.5	NE	2	4	6	2	
Arvadány	—	1.4	N	2	4	8	4	
Selmeczbánya	—	1.6	N	4	4	5	8	
Komárom	—	—	—	4	4	7	7	
Magyar-Óvár	—	1.6	NW	1	4	16	4	
Sopron	—	0.8	NW	1	4	14	2	
Eszék	—	8.5	NE	1	1	14	2	
Kirakentia	—	2.2	SE	1	4	5	8	
Debrecen	—	2.2	E	1	4	5	8	
Kecskemét	—	2.2	SSW	1	4	2	7	
Oroszlána	—	8.5	E	1	4	7	6	
Arad	—	2.2	SE	1	4	6	6	
Zsombolya	—	2.0	SW	1	4	4	1	
Verecz	—	0.6	SW	0	1	5	0	
Orsova	—	—	—	—	—	—	—	

VIZÁLLÁS.

dec. 30 decz. 1.		dec. 30 decz. 1.	
méter		méter	
inn	Schkrilling 0.29 0.31	fiara	M.-Szilzet 0.84 0.48
Duna	Passau 1.18 1.25		Tekchaza 0.57 0.62
	Linz 1.40 1.37		V.-Nemény 0.62 1.03
	Bécs 1.58 1.37		Tokaj 1.82 2.22
	Pozsony 0.12 0.28		Tiszafüred 1.90 1.50
	Komárom 1.31 1.86		Szolnok 1.76 1.32
	Budapest 0.78 0.60		Csongrád 0.85 0.48
	Paks 0.24 0.31		Szeged 0.75 0.40
	Mohács 0.47 0. —		T.-Becse 0.24 0.12
	Gombos 1.14 0.95		Titel 1.12 1.13
	Ujvidek 1.37 1.30		Óndöve 1.14 0.10
	Fancsova 1.89 1.58		Tapoly 1.32 1.61
	Orsova 0.45 0.50		Bodrog Ladónca 1.89 1.40
Móva	Norvalfo 0.14 0.29		Sajó Zala 1.89 1.40
Vág	Zelna 0.14 0.29		Hornád H.-Nemett 0. — 0.13
	Trencsén 0.23 0.24		Berettyó Margitta 0.19 0.15
	Szered 0.56 0.56		B.-Ujfalu 0.39 0.40
Rába	Szt.-Gottthárd 0.32 0.28		Kőrös Csusza 0.45 0.45
	Sárvár 0.16 0.13		N.-Várad 0.27 0.23
	Győr 1.40 1.43		Belényes 0.20 0.32
Órava	Vasád 1.73 1.85		Tenke 0.16 0.15
	Zákány 0.16 0.06		Guraboncs 0.48 0.42
	Barcs 0.51 0.75		Borosjenő 0.40 0.53
	Eszék 0. — 1.78		Békés 0.20 0.34
Mura	M.-Szendah 0.45 0.50		Gyoma 0.18 0.23
Száva	Zágráb 0.18 0. —		Gy.-Fehérvár 0.03 0.10
	Szilok 1.82 1.71		Branyicska 0.38 0.80
	Mitrovicza 3.86 4.06		Arad 0. — 1.26
Szamos	Deés 0.82 0.22		Makó 0.28 0.82
	Szatmár 0.86 0.83		Lugos 0.40 0.48
Kraszna	N.-Majtény 0.80 0.82		K.-Kostóly 0.08 0.80
Latorcz	Munkács 0.16 0.40		Kiszető 0.55 0.62
Laboz	Homonna 0.08 0.08		Temesvár 0.84 0.44
Vág	Perecseny 0.03 0. —		Becskes 1.52 1.32

MOLNÁROK ÉRDEKE.

KRAUSZ LEO gépmézők szabó dalai egyrívó iradják SZABADALMAK

kieszközlésére: Budapest, VIII., Bezerédi-u. 4. TELEFON 108—63. TELEFON 108—68.

Keményy Manó malomipari gépkereskedő és műszaki üzlete

BUDAPEST, V., Rudolf-rakpart 7. szám.

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T.

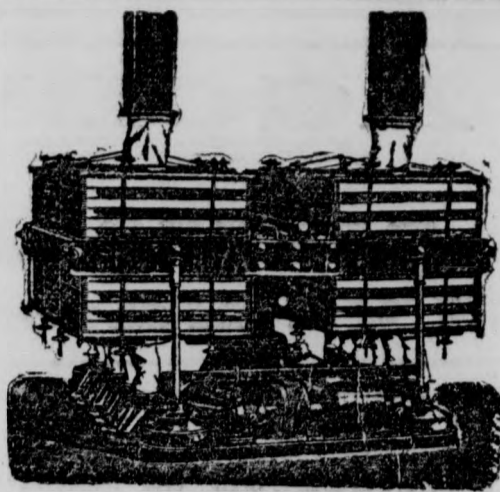
Budapest, Váci-ut 19. sz.

Malomépítése és rekonstruálása minden nagyságban saját teljesen automatikus rendszer szerint. — Modern malomgépek elsőrendű kivitelben. — A Hagenmacher K. és Voll szabadalmu siksziták és daratisztítógépek egyedüli gyártói. — Gabonamosó és szárítóberendezések. — Modern transmissiók.

Kivánatra mérnöklátogatás.

Prima referenciák.

Költségleírányzat.

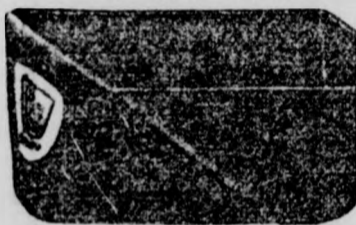

Demjén Ignác

műszaki fém- és pléczikkek gyára
Gyár és iroda: BUDAPEST, VIII., MAGDOLNA-UTCZA 14. SZ.

Demjén-éle egy darabból préselt felvonóerlegek acélpélekből, minden célra, bármily alak-, nagyság- és vastagságban, préselve, feketén vagy duplán ónozva.

Nem akadozik, mert minden sarok ledomborítva, teljesen kitárlt az anyagot, mert ahol sem szegélyes, kiválóan tartós, mert egy darab acélpélekből készült.

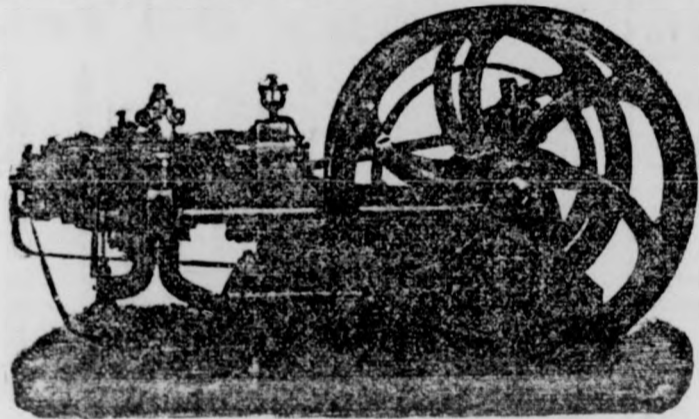
Figyelmeztetés!

Minden felvonóerleg bejegyzett gyári védjeggyel van ellátva, melyre különösen felhívjuk az érdekeltek figyelmét!

Árjegyzék kivánatra bérmentve.

GRAEPEL HUGÓ betétitársaság

Malomépítéset, Gép- és Rostalemezgyár Marshall Sons & Co. Limited vezérigénynöksége BUDAPEST, V., Váci-ut 40-42. szám.

Gyárt és szállít: teljes malomberendezéseket, szab. NEMZETI gabonatisztító gépeket.

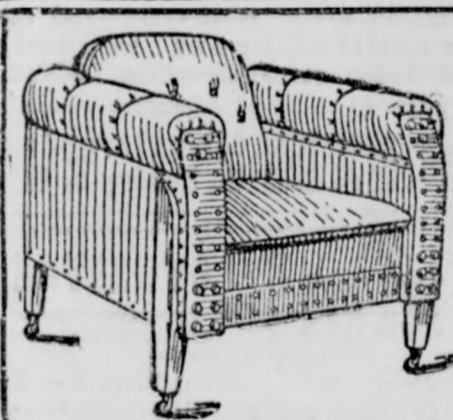
A legjobb koptató! 1000-nél több használatban.

Ezen koptató, mely az üzket a buzától teljesen megtisztítja erre a célra az elismert legkiválóbb gép az eddig létezők között.

Gyárunkban Gzomben látható

Kizárólagos vezérképviselése a világhírű eredeti angol „HORNBY” nyersolajmotorok.

Rendkívül tartósak. — Csakély fűtőanyagot fogyasztanak. Kezelésük és ápolásuk a leg egyszerűbb. Köösítésvetéssel, leírással, árjegyzékkel kivánatra ingyen és bérmentve szolgálunk. — Szakemberünk rendelkezésre áll.

Bőrbutoripar!

Kendi Antal,
Bpest, IV., Semmelweis-u. 7.

Bőrbutorszaküzlet, mely minőség, formai kivitel és árak tekintetében különös előnyt nyújt. Angol bőrbutorok, ebédő szék, foteallok, férőszobák és irodahelyiségek butorása!

Bőrbutor bevásárlása bizalmi dolog!

Az Én Ujságom

előfizetési ára:
Negyedévre 2.50, félévre 5.—, egész évre 10.— kor
Singer és Wolfner, Andrássy-ut 10. szám.

Májerszky Barnabás

— gépgyáros Nyiregyházán. —

készít sok évi tapasztalatok nyomán mint **specziálista**

viznyomásu o ajsajtókat.

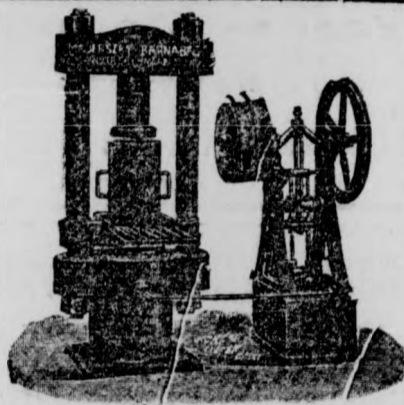
Olajmagzuzókat egyszerű és több-hengerű szerkezetben.

Olajmagpörkölöket gőz- és tüzfűtésre

Tökmagdörzsölő és osztályozókat.

Olajfinomító gépeket s az olajgyártással kapcsolatos minden berendezést.

Több mint 232 telep üzemben.

GANZ ÉS TÁRSA

VASÖNTŐ ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapesten, X., Kőbányai-ut 31.

Motorok, benzín-,

gáz-, szivógáz- és

kohógázüzemre.

Emelődaruk. Köz-

uti hengerlőgépek

Gőzekék. Minden-

féle vasuti kocsik.

Vasuti felszerelé-

sek. Kéregöntésű

kerekek (Griffin

rendszer). ▲

▲

Hengerszékek. !!

■ Malomgépek. ■

Egész malmok be-

rendezése és föl-

szerelése. Transz-

missziók. Turbinák

Gyári berendezé-

sek. Téglagyári

gépek. Betonke-

■ verőgépek. ■

▲

▲

Árjegyzékkel és költségvetéssel szívesen szolgálunk.

POHL

gazdasági gépgyár

SZOMBATHELY.

Vizi turbinák, malomberendezések, téglagyártógépek, nyersolajmotorok.

AGOBIAN és ADORJÁN

(állandó)

perzsaszőnyeg üzlethelyisége

IV., Váci-utca 30. szám. (új) Haris-palotában MEGNYILT.

Gazdasszonyok és gazdák

ha sok tojást akarnak hozassanak,
Vajda-féle tojóport.
 Biztos és eredményes hatás. Doboz 1 K. Uradalmak részére 1 kg. 10 K franco szállítással. — Szétküldi:
Főhercegi udvari gyógyszertár
 Aicsut.

Eckardt Vilmos és Hotop Ernő

Részvénytársaság
 Budapest, V. ker., Dorottya-utca 6. sz.
 Tervezünk és vállalunk 1870 óta
 téglafalakat, cseréptéglagyárakat, chamoite-gyárakat, mészegetőket, magnosít-műveket, tüzelőberendezéseket, gyárkéményeket, kazánfalazásokat.
Több mint 5000 építkezés.

A hajhullás leggyakoribb oka a fejbőr korpásodása. A korpás képződését kell tehát megakadályozni. Akinek pedig már korpás a fejbőre, alaposan kell azt főleg megtisztítani. Mindkét esetben a legjobbnak bizonyult szer a

Petrol Egger

Aki ezen hollywoodi használatát, annak fejbőrjére nem lesz és így nem is fog sahnulani a haja.

Egy üveg ára 2 K 40 f.
 A Dr. EGGER-féle zamatos

EGLEO FOGPÉP

használatát kellőmese, hatása jó, tartós, a fogakat rövidesen csillogó fehérré teszi.
 Egy eredeti nagy tubus ára 70 fillér.
 Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.
 Készít: Dr. Egger Leo és Egger J. laboratóriuma
 Budapest, VI. Révay-utca 12.

A dr. JAEGER tanár-főle

gyapju alsóruhák

a drezdai egészségügyi kiállításon
 a nagy díjat nyerték.

Jaeger-féle

EREDETI ALSÓRUHA

a legelőbb és a legjobban bevált. Egyedüli gyárosok:
W. BENDER SÖHNE,
 Bregenz.

Óvati felhívás: NIEN, I., KÖHNIGST Nr. 8. Képes árjegyzék ingyen.

Kapható minden jobb ruvid-áru- és fehérneműüzletben.

A gyári jegyre és aláírásra ügyelni tessék!
W. BENDER SÖHNE. Aláírás: Prof. Dr. G. Jaeger.

„Pallas” nyugdíj, élet- és katonai biztosító részv. társ.
 Budapest, VII., Erzsébet-körut 24. sz.

Biztosít bárkinek orvosi vizsgálat nélkül

agykori nyugdíjat, rokkantsági járadékot, özvegyi nyugdíjat és végkielégítést

morségeit díjtételek mellett.

Kérjen tájékoztatót! Képviseletét mindenütt korosunk. Kérjen tájékoztatót!

EREDETI BENZ

Elismert legjobb gyártmány álló- és fekvőrendszerű benzinkomobilos csépiőkészleteket teljes jótállás mellett szállítja a

BENZ

MAGYAR AUTOMOBIL ÉS MOTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.
 Központi iroda és gyártótelep: BUDAPEST, VII. KER., ILKA-UTCA 31. SZÁM.
 Telefon: 168-79. és 81-41.

Árjegyzék ingyen és bérmentve! Képzési feltevések! Szakszerep kizsálgálás! Képviselet és ügynökök felvetetnek!

Rézágy 32 frt

Acélsíronnyagvetet vaskerettel 5.50

Osszesen készült vaságy márkacímű 8.75

Az itt bemutatott vaságy **sodronnyal és rézdiszítéssel bármely színre emaillezve 16 frt.** Mindennemű vas- és rézbutort legelőbb szállít

NÉMETH fémbutorgyára, V., Koháry-u. 19a.

EVŐESZKÖZÖK
 EZÜSTBŐL és ALPACCA EZÜSTBŐL
 DISZTÁRGYAK. ALKALMI AJÁNDÉKOK
 A LEGELŐNYÖSEBBEN

POLGÁR KÁLMÁN ÉRSZERTÉLEP
 BUDAPEST, III. Erzsébet-körut 29. sz.

VIDÉKI MEORENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDÍTOM.
 ARJEGYZÉK 2000°RAJZIL ÉRMENTVE KÜLDETIK.

Gummi-óvszerek

legelőbb francia gyártmány 12 db. ként 1.80, 2.40, 4.- és 5.- korona.

NEVERRIP eredeti gyártm., 12 db 6.- K

STERYL legelőbb Paara gummi-hólyag 6 darab 3.50 korona, 12 darab 6.50 korona.

minden eddigi gyártmányt felülmul, kizsárlag cégemnél kapható.

CAPOTTES rövid, eredeti amerikai, 12 darab 3.- koronától 5.- koronáig.

HALHÓLYAG valódi francia „Duchamps” gyártm. 12 darab 4, 5, 6, 8 és 10 korona.

Mintagyűjtemény 12 db legelőbb 4 korona.

IRRIGÁTOR romancsított vagy üvegben teljesen felszerelve, 2.50, 3, 5, 6, 8 koronáig.

Suspensor (heretartó) drbja -.50, 1., 1.20, 1.50, 3.- K-ig.

Has- és Sérvkötők Gummi-harisnyák legelőbb választékban, mérték után is készíttetnek.

„GLORIA-ÖV” (havibaj ellen) 6 darab betéttel darabja 5 koronától 6.50 kor.-ig.

Neumayer Lipót
 Kötészet, gummiáruk és betegápolási cikkek raktára
 V., Budapest, Váci-körut 2. szám.

LINOLEUM üzleteim:
 VI. Váci-körut I. (Ankerköz), VII. Rákóczi-ut 8. szám.
 Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

+ MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR +

BUDAPEST, VII. KERÜLET, RÁKÓCZI-ÚT 32. SZÁM, A RÓKUS-KÓRHÁZZAL SZEMBEN.

saját érdekükben felhívja az összes sérülteket, hogy az összes kulturálmunkában szabadalmazott, különösen páratlan czélszerűségű kicserélhető nyomlappal ellátott **MULTIFORME sérvkötőkről** prospektust kérjenek. Ezen

Sérvkötő a legmesszebbmenő igényeknek is megfelel **Műláb** a lehető legjobb kivitelben **Műkéz** a legizlésebb kláállításban **Műfüző**

Támgépek, egyenestartók, haskötők, gummiharisnyák stb. mérték szerint jótállás mellett készülnek.

Hygienikus különlegességek! + Képes árjegyzéket kb. 1000 ábrával, ingyen, bérmentve és diszkrétan küldünk.

◆ LEGUJABBI! ◆
Most jelent meg!

MAY KÁROLY

legujabb ifjusági iratai

A serdülő ifjuság legkedveltebb olvasmánya. Minden kötet ára füze 3.60 korona, díszes kötésben 5 korona. A hírneves ifjusági író 3 legujabb kötete

Idegen ösvényeken
"A fekete táltos"
"A vad Kurdisztánon át"

EDDIG MEGJELENTEK
A medvovadász, A Balkánon, A Rio de la Plata mentén, A sivatagon keresztül-kasul (két kötet), A szkipetárok földjén, A datolyák honából, A Kordillerákon, — Bagdadtól Stambulig, A Csendes-óceánon, A félelmetes, A máhdi ország (2 köt.).

Minden egyes kötetnek ára füze **3.60** Díszes kötésben **5.-**

Kiadta az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársulat (VII., Rákóczi-út 4. sz.), kapható minden hazai könyvkereskedésben.

ÓRÁK, ÉKSZEREK
GRAMOFONOK = LEMEZÉK
RÉSZLETFIZETÉSRE IS!

10 évi jótállás mellett =
Magyarországon legolcsóbban kaphatók
TÓTH JÓZSEF
CHRONOMETER ÉS MUÓRÁS GYÁRI NAGYRAKTÁRÁBAN
SZEGED, Dugonics tér 11/H.

Számítalan elismeréssel. Órajavitások 5 évi jótállás mellett.
KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Finom uri fehérművek
legmodernebb kivitelben

SÓS BERNÁT

uridivat cégégnél
VI., Budapest, Andrassy-ut 50. sz.

A világhíró „THE ROYAL“

Gramofonokat minden recessés vagy utózáj nélkül mesés tiszta hanggal, szigorúan az eredeti, nagyban gyári áron és minden arfó-emelés nélkül havi 6-10 kor. részletfizetésre szállítjuk a vidékre is. Picóid-Gramofonok 20 kor.-tól feljebb.

Láng Jakab és Fia
grammofon-nagykereskedők,
Budapest, József-körút 41.
Főközlétek VIII. Baross-tér 4.
Buda, II. Margit-körút 6. sz.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

EGÉSZSÉGES GYERMEK

életereje fokozódik, a betegséggel szemben megvédődik, ha az iz és szagnéki „EGGER“-féle csukamájolaj emulsióból **iszik,**
fejlődésében visszamaradt, gyenge esont rendszerű, angol-kóros, skrofulás, gyenge idegzetű

BETEG GYERMEK

nem lesz életképes, erőben, testsúlyban nemgyarapodik, ha **nem issza**

a legkiválóbb orvosok által ajánlott „EGGER-EMULSIÓT“, amelyet a Nádor-gyógy-szertár készít Budapesten, VI., Váci-körút 17. szám alatt. Ára 2 korona.

Szenzációs találmány.

Szabadalmazva:
3956. sz. a.

Törv. védve.
41. sz. a.

ANTICOL.

Páratlan hatású szer a lovak kólika betegségének megszüntetésére. Ezen Anticol szerrel az 1. sz. huszárezrednél két éven folytatott kísérletek teljesen beigazolták, hogy ennél jobb szer nem létezik a kólika gyors és biztos megszüntetésére, mert minden esetben már egy adag után is a baj teljesen megszűnt.

Egy doboz (mely 2 Anticol adagot tartalmaz) ára 4 korona; négy adag 8 korona, hat adag 12 korona.

Megrendelhető a feltalálónál:
„ANTICOL“-laboratórium
Mayer Ignác kir. főállatorvosnál Brassó.

Kaiseri. und Königl. Husaren-Regiment Kaiser Nr. 1. **Elsismervény.**
Alulírott, a Mayer Ignác kerületi m. kir. állami állatorvos ur által lovak kólikás megbetegedései ellen feltalált és összedíltott gyógyszert úgy a saját, mint az ezred lovainál meglepő gyogyeredményrel használtam, ugyan azért azt gyors és biztos hatásáért, valamint alakjánál és könnyen kezelhetőségénél fogva mindenkinek melegen ajánlom.
Brassó, 1896. április hó 21-én.
(P. H.) Littke, Oberst s. k.

ELEK ÉS TÁRSA

Budapest
• IV. Kerület, •
Károly-körút 10

Képes bőrönd-árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Kizárólag elsőrangú készítmények árfelemlés nélkül.

➡ KÉNYELMES HAVI ➡
RÉSZLETFIZETÉSRE.

1911.

KARÁCSONYI BEVÁSÁRLÁSRA LEGMELEGEBBEN AJÁNLTATÓ CZÉGEK

ÉKSZERVÁSÁRLÓK FIGYELMÉBE
ZIRNER TESTVÉREK UTÓDA

LISZT HUGO ÉKSZERÉSZ ÉS ORAKÉSZÍTŐ
MOST **Váczi-utca 2. SZ. ALATT**
BUDAPEST **LÉTEZIK.**

Pontos czimre ügyelni!

Kérj modern üzlethelyisége kfrakatát megtekinteni, a hol az ékszerszakmának legdivatosabb tárgyai kiállítva vannak a szabott ar feltüntetése mellett.

Angol ruhabársony-,
selyem- és színházi sál ujdonságok
a legjutányosabban

**JUHÁSZ
TESTVÉREK**

selyemáruházában

BUDAPEST VII., Király-utca 19.

FINOM URI FEHER-
NEMŰEK LEGMODER-
NEBB KIVITELBEN

SÓS BERNÁT

URIDIVAT CZÉGNÉL

BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 50.

Angol télikabátok
90 koronától.

Városi bundák

legolcsóbb árban

mérték szerint finom kivitelben

FÁI GÉZA szabó

IV., Váczi-utca 22. I. em.

Dona Döme és Tsa

papír-kereskedése, a poprádi gyár raktára
Budapest, IV., Régi posta-u. 6.

Ajánlja a péterfalvi magyar gyárban készült

Óceán-tengerentúli-levélpapírt

dobozonként 50 levél és 50 borítókkal,

kisalakú 2.- korona.

középalakú 2.40 "

nagyalakú 2.80 "

valamint egyéb igen díszes levélpapírokat és minden e szakba vágó czikkeket.

Vidéki rendeléseket pontosan teljesít.

Gergely Péter

női és uri posztó és szövet-
különlegességek áruháza,

Budapest, Ferenciek-tere 9. (Kigyó-gyógy-
tár mellett.)

Ajánlja elsőrendű kül- és belföldi divat-
szöveget és női posztóit, továbbá uri
öltöny-, felöltő- és nadrágszöveget.
Angol plaidek, kendők és kocsitakarók
nagy választékban. Szolid árak.
Lelkiismeretes kiszolgálás.

BENES KÁROLYNÉ

VI. ker., Teréz-körút 26. szám alatt
levő elsőrangú angol és francia
női divattermével kapcsolatos ::::

szabászati- és
varrodatanintézetében

a beiratások a XIII-ik tanfolyamra
megkezdődtek és naponta d. e. 10-12,
délután 2-6 óráig eszközöltetnek.

Legalkalmasabb karácsonyi ajándék:

Kristályüvegekben: ivó- és asztali készletek,
virágvázák, különféle
dísz tárgyak.

Porcellánban: étkező, jón, teás, kávékés
és mosó készletek. :: ::

Modern függőlámpák.

Zlatnói üvegyári raktár:

Dvoratsek Gusztáv,

Budapest, IV., Ferenciek-tere 3.

Királybazar.

**KÁLAZDY
NŐVÉREK**

művirágygár
és disztoll
most "

Kigyó-tér 1. szám

(Királyi
bérpalota)

RÁDIUM-FÜZŐT

viseljen minden hölgy, mely simulékony
és a vérkeringést nem akadályozza.

RÁDIUM-FÜZŐ

egészségüket és üdeségüket megóvjá.

Egyedüli készítője:

VADÁSZ ANTAL

Budapest, IV., Haris-bazar 4. I. em.

**ROKESCH
SÁNDOR**

szücs áruraktára

Bpest, IV., ker.,

Kossuth Lajos-utca 3.

Telefon 135-84.

Alapítatott: 1798-ban,

Alapítatott: 1798-ban.

DR. MIESZNÉ

fűzőterme

Budapest, IV., Váczi-utca 7., I. em.

Ajánlja kizá-
rólág mérték
után készülő

halcsontnélküli

fűzőit és
haskötőit!